



# Artur Mas: On són els meus diners?

**CRÒNICA D'UNA BATALLA PER LA SANITAT PÚBLICA**

**Marta Sibina i Camps · Albano Dante Fachin**

*CAFÈAMBLLLET fa palès un principi bàsic: només hi ha dos tipus de periodisme, la premsa rosa i la que tard o d'hora topa amb el poder.*

Albert Sánchez Piñol · Diari Ara

**UNA NARRACIÓ A MIG  
CAMÍ ENTRE LA  
INVESTIGACIÓ PERIODÍSTICA  
I LA NOVEL·LA NEGRA**

**Pròleg: Teresa Forcades · Àngels M. Castells**

REVISTA

**cafèamblllet**

**El millor és que, malgrat explicar-te el robatori que hem patit, et fa somriure. Ironia brillant!**

**Esther Vivas**



**CAFÈAMBLET fa palès un principi bàsic: només hi ha dos tipus de periodisme, la premsa rosa i la que tard o d'hora topa amb el poder. Albert Sánchez Pinyol**

**Quan vaig al metro llegint i vaig descobrint coses em donen ganes de aixecar-me i dir-li a tothom que va al metro: Si us plau! Heu de llegir aquest llibre! Però diran: aquesta dona és boja!"**

**Manuela Morales**

@xavartal: @\_cafeamblet Ara mateix acabo de llegir el vostre llibre. Entenedor, essencial com a manual d'investigació. Perseverant dóna peu a l'esperança

@elpais\_politica Yo recomendaría al Tribunal de Cuentas el libro de @\_cafeamblet i @marta\_sibina . Más que nada por ir atajando.

angelsmcastells @angelsmcastells: Un libro indispensable de @\_cafeamblet para hoy y mientras haya corrupción en la sanidad :#Onsonelsmeusdiners <http://wp.me/p1CbzS-3q5>

Clara Valverde @enfermarebelde: Estoy leyendo el libro de @\_cafeamblet Estoy enganchada! Un must!! <http://www.cafeamblet.com/press/?p=17670>

Esther Vivas @esthervivas: Un treball d'investigació brillant.#Onsonelsmeusdiners de @\_cafeamblet repassa les bambalines de la sociovergència sanitària!

@irene\_tuit: Ayer compré por fin #OnSónElsMeusDiners Menuda panda de trile-ros nos llevan décadas gobernando/robando. Deben estar que trinan con el libro!

@Ishi\_yahi: @\_cafeamblllet Arribat a la pàg. 116 del llibre#OnSónElsMeusDiners us confirmo que ja comparteixo el vostre “friquisme”. Molt recomenable!

@enricvirgili: #onsonelsmeusdiners és un llibre extraordinari, apassionant, divertit i esperançador. Que serveixi d'exemple i d'estímul! Salut!

@llv\_msc: És del tot necessari llegir el llibre de @\_cafeamblllet. Pareix una història de ficció, però...MERDA!#indignaciómàxima#OnSónElsMeusDiners

@EnricLloret: totalment engantxat al llibre d@\_cafeamblllet#onsonelsmeusdiners. molt clar, interessantíssim i despertador a la consciència ciutadana

@enMassana: Gaudint molt llegint #onsonelsmeusdiners la història és bona (ja ho sabia) però a més molt ben escrita

## **Artur Mas:**

# **On són els meus diners?**

---

**CRÒNICA D'UNA BATALLA PER LA SANITAT PÚBLICA**

---

**Marta Sibina i Camps · Albano Dante Fachin**

@Silviatarada: @\_cafeamblllet Aquest llibre l'hauria de llegir tothom! L'estic assaborint com un bon àpat! [pic.twitter.com/SeSOL7ilxq](https://pic.twitter.com/SeSOL7ilxq)

@alertmj: @\_cafeamblllet és d'obligada lectura per a qualsevol persona honrada ! Jo també he descobert alguna “coseta” interessant. Algun nom em sona !

@joan\_barbe: Entre el riure per no plorar, i el thriller sanitari que et fara suar... més. Llegiu #OnSónElsMeusDiners. Bo, molt bo!

# La història d'aquest llibre

---

Text de la contraportada de la versió en paper

El 23 d'octubre de 2012 els editors de la revista *cafeamblllet* van ser condemnats a pagar una multa de 10.000€ per haver “danyat l'honor” de Josep Maria Via, un assessor del president Artur Mas. La sentència conclouia que el vídeo sobre l'opacitat al sistema sanitari fet per *cafeamblllet* -titulat “El major robatori de la història de Catalunya”- lesionava el “dret a l'honor” de l'assessor de Mas.

La condemna va posar la revista i els seus dos editors –la Marta i l'Albano- prop del tancament i la ruïna econòmica. Quan al veredicte es va fer públic milers de persones arreu del món van reaccionar i es van oferir a ajudar a pagar la multa per evitar el tancament de la revista.

Però la Marta i l'Albano tenien uns altres plans: “Fer una col·lecta per pagar la multa és un acte de defensa quan el que cal és passar a l'atac”

Així, van proposar una col·lecta, no per pagar la multa, sinó per tenir els diners necessaris per editar un llibre on s'expliqués amb tot detall l'escandalós i opac funcionament del sistema sanitari. En només 12 hores centenars de persones van finançar el llibre.

Sis mesos després de la condemna, el llibre està acabat. El teniu a les mans. Sis mesos més tard, la major part de les persones que es citaven al vídeo estan imputades i sent investigades per la justícia. A la sortida del judici ho van deixar clar:

“Ens poden posar les multes que vulguin, però no callarem. Per cada vídeo que ens facin retirar, en penjarem deu. Explicarem a tothom i amb tots els mitjans al nostre abast tot el que hem descobert”

Aquest llibre respon a aquesta convicció. Si el vídeo de 20 minuts que la Marta i l'Albano van penjar a Youtube no va agradar gens als responsables sanitaris, les 352 pàgines d'aquest llibre els faran patir. I el millor de tot: els seus lectors gaudiran moltíssim.

# El preu del llibre: la voluntat

---

L'edició impresa d'aquest llibre va ser possible gràcies a la col·laboració de les 1000 persones que van aportar diners per pagar el disseny, la correcció, la impressió i la distribució d'aquest llibre de 352 pàgines.

Però volíem que el llibre estigués a disposició de qualsevol persona de manera lliure i gratuïta perquè l'objectiu principal del llibre és difondre allò que el Govern no vol que es conegui. Aquí teniu el llibre. Esperem que gaudiu de la seva lectura.

Però per poder seguir fent aquesta feina necessitem diners. Per això, si al final del llibre creieu que us ha aportat alguna cosa, podeu pagar per ell el que creieu convenient. Farem com els músics que toquen al carrer. Músics que toquen per a tothom i que viuen dels que consideren que aquella música val la pena.

Nosaltres no sabem tocar música. Intentem fer periodisme. La teva col·laboració ens servirà per seguir fent periodisme sense dependre de la publicitat dels bancs ni de les subvencions dels governs.

Pots col·laborar fent el donatiu que creguis convenient.

Moltes gràcies,

Marta i Albano.



Per veure la manera de fer un donatiu: [CLICK AQUÍ](#)

---

*NOTA: El caféamblet no rep cap tipus de subvenció pública ni té contractades suscripcions amb cap ens oficial. Al caféamblet ningú cobra més de 900 euros mensuals. Els possibles beneficis obtinguts amb aquesta versió digital servirán, entre d'altres coses, per fer front a les despeses jurídiques derivades de la història que us expliquem a continuació.*



Segueix la Marta a Twitter



Segueix l'Albano a Twitter



Segueix-nos a Facebook



En las puerta de la Ciutat de la Justícia · FOTO: @fotomovimiento

**Marta Sibina i Camps** va nèixer a Breda (Girona) el 15M de 1973. Actualment treballa com a infermera. És fundadora i editora de la revista CAFÈAMBLET.

**Albano Dante Fachin Pozzi** va nèixer a Bahia Blanca (Argentina) el 22 d'abril de 1976. És fundador i director de la revista CAFÈAMBLET

© Albano Dante i Marta Sibina

© D'aquesta edició: Noupaper Editors S.L. (Revista CAFÈAMBLET)

C/ Antoni Viladomat, 1

17400 Breda

Telèfon: 686 99 11 37

noupaper@gmail.com

www.cafeamballet.com

Llicència d'obra: Reconeixement-No Comercial-Sense obres derivades (By-Nc-Sa)



ISBN: 978-84-86469-53-5

Dipòsit Legal: B. 9896-2013

Correcció: Ivan Heras

Maquetació: El Tinter, SAL (empresa certificada EMAS)

*A l'Eloi i en Pau, per mantenir-se alegres, fermes i comprensius al nostre costat.*

*Per la seva paciència i per tenir cura dels nostres esperits regalant-nos cada dia somriures i converses entranyables.*

*Als nostres pares, per ocupar-se de tota la logística quotidiana i fer-ho tot més fàcil:*

*Maria, comissió de menjador i de bugaderia.*

*Antoni, comissió social i d'entreteniments.*

*Juan Manuel, comissió d'informació i de transport.*

*Viqui, comissió de salut de l'ànima i de benestar.*

*Moltes gràcies!*





# Sumari

Pròleg.....	11
Per què hem escrit aquest llibre?.....	19

## PART I

<b>CAPÍTOL 1. Asseguts davant la tele.....</b>	<b>25</b>
<i>On s'explica com vam haver de tancar l'oficina del cafèamblet, anar a viure a casa dels pares i com un anunci que vam veure a la tele ens va donar una idea.</i>	
<b>CAPÍTOL 2. Hospitals per a un nen, hospitals per a tots els nens.....</b>	<b>31</b>
<i>On s'explica com vam fer una entrevista bastant ridícula i com mai podrem oblidar el nostre pas per l'Hospital Sant Joan de Deu.</i>	
<b>CAPÍTOL 3. Festa amb els diners del ciutadà.....</b>	<b>35</b>
<i>On es veu amb detall com un hospital municipal en crisi es fa amb una cafeteria de 2 milions d'euros i com uns quants alcaldes de CiU i del PSC miren cap a una altra banda.</i>	
<b>CAPÍTOL 4. Entenent el Matrix sanitari.....</b>	<b>57</b>
<i>Feixuc en principi però important capítol on s'explica l'origen del desastre que cauria sobre la sanitat catalana i on es veu el mecanisme que ho ha ensorrat tot.</i>	
<b>CAPÍTOL 5. L'home que es contractava a si mateix.....</b>	<b>65</b>
<i>On s'explica com Ramon Bagó gestionava diners públics que anaven a les seves empreses privades i com uns quants polítics li donaven medalles. També s'explica com un grup de ciutadans va fer una emboscada al president Mas i li van cantar la cançó de Torna Serrallonga.</i>	

<b>CAPÍTOL 6. Youtube com a punt final</b> .....	81
<i>On es dóna compte de com un petit i influent grup d'empresaris es converteixen en «proveïdors privilegiats» del sistema sanitari i de com, cansats, decidim penjar un vídeo a YouTube.</i>	
<b>PART II</b>	
<b>CAPÍTOL 7. CAFÈAMBLET productions</b> .....	89
<i>On es detallen les passes a seguir per tal de fer un vídeo a casa per exigir respostes als que es gasten els nostres diners.</i>	
<b>CAPÍTOL 8. Els papers de Mataró</b> .....	103
<i>De com vam trobar uns papers recopilats durant anys en un arxiu i com van acabar sent una notícia bomba.</i>	
<b>CAPÍTOL 9. La censura vista amb càmera oculta</b> .....	125
<i>De com uns gestors sanitaris i uns polítics morts de por decideixen què poden i no poden llegir els ciutadans i de com els vam enxampar amb la càmera d'un Iphone violant l'article 20 de la Constitució.</i>	
<b>CAPÍTOL 10. Cas Bagó: un escàndol en tres actes</b> .....	137
<i>On s'explica com els negocis d'en Bagó queden definitivament al descobert tot i els intents mediàtics de rentar la seva imatge.</i>	
<b>CAPÍTOL 11. Artur Mas, on són els meus diners?</b> .....	147
<i>On s'explica l'esperpèntic cas de les «cadires de copagament» que ens porta a fer una videocarta al president Artur Mas.</i>	
<b>CAPÍTOL 12. La demanda de Via</b> .....	153
<i>On s'explica la demanda que ens va posar un assessor d'Artur Mas i les seves relacions amb unes quantes persones i on s'explica la més curiosa manera d'obtenir una llicència de pesca.</i>	
<b>CAPÍTOL 13. Informe Crespo: una burla als ciutadans. Part I</b> .....	171
<i>On es detalla com vam aconseguir uns documents amagats durant anys i que comprometen, i molt, un diputat de CiU, de nom Xavier Crespo</i>	
<b>CAPÍTOL 14. Informe Crespo: una burla als ciutadans. Part II</b> .....	181
<i>On s'explica l'escandalós contingut d'aquests documents i els intents de Jordi Turull per tapar tot l'assumpte.</i>	
<b>CAPÍTOL 15. Condemnats, però contents!</b> .....	203
<i>On es detalla com vam acabar a la banqueteta dels acusats, com un cop allà</i>	

*vam perdre els nervis i on s'explica com ser condemnats a pagar 10.000€ pot ser una bona cosa.*

**CAPÍTOL 16. Dos anys apassionants**..... 225

*On s'explica com la por està canviant de bàndol i els motius que fan que unes quantes persones no puguin continuar dormint tranquiles i on es detalla la molt curiosa història que ha fet possible aquest llibre.*

**PART III**

**1. I ara què fem?**..... 233

*Que no ens prenguin per beneits · Passar a l'atac · Antisistemes sanitaris i sobirania · El finançament del nostre sistema · Qui ens roba?*

**2. Com es pot començar a investigar?**..... 241

*Guia pràctica d'investigació (amb casos reals per practicar!) · Els pressupostos · Els informes de la Sindicatura de Comptes · Coses molt greus que es van dir al Parlament però que van passar desapercebudes · Fiscalització, fiscalització, fiscalització!*

**3. Solucions reals ja!**..... 251

*(Quasi) Tots els homes del President: coneguent als assessors d'Artur Mas... i els seus negocis · I si canviem d'assessors? · 10 propostes concretes i 7 idees sobre els medicaments · Per una nova cultura de la salut*

**4. L'escàndol dels mitjans de comunicació**..... 269

*Mitjans de comunicació contra el poble · On s'explica com TV3 va amagar la desaparició de 145.000€ de La Marató i l'estreta relació de l'amo de La Vanguardia amb La Caixa.*

**5. La increïble història d'un jardiner de Reus**..... 285

*On s'explica la història del jardiner municipal de Reus David Vidal qui, amb un acta de regidor va posar contra les cordes (i al cuartelillo) els homes més poderosos del sistema sanitari català.*

**6. Teorema visual de la privatització dels partits polítics**..... 299

*On amb uns dibuixos l'Itziar González Virós ens explica com els partits s'han convertit en 'juntres d'accionistes'*

## ANNEXOS

<b>I. El derecho a la salud, un derecho universal en peligro</b> .....	305
<i>Por Carlos Jimenez Villarejo</i>	
<b>II. Auditoria ciutadana en acció!</b> .....	315
<i>Enric Pons Ferrer i Sònia Farré Fidalgo, membres de la Plataforma Auditoria · Ciutadana del Deute: «No devem! No Paguem!»</i>	
<b>III. Un cafè amb llet que ens manté més despertes que mai</b> .....	325
<i>Josep Maria Antentas / Esther Vivas · Coautors de Planeta Indignado (Sequitur, 2012) i membres de Revolta Global-Esquerra Anticapitalista.</i>	
<b>IV. Una sentència i dos anàlisis</b> .....	329
<i>Dos anàlisis de la sentència condemnatòria al cafèamblet. Carlos Jiménez Villarejo / Andrés Boix Palop</i>	
<b>Mecenes</b> .....	337
<b>Índex onomàstic</b> .....	349

# Paraules preliminars

Teresa Forcades i Vila

Vaig veure el primer vídeo-denúncia de la revista CAFÈAMBLET poc temps després que el pengessin a la xarxa. El vaig veure per casualitat i vaig quedar impressionada per l'interès de les dades que proporcionaven, per la seriositat de la seva recerca i per la valentia i la pedagogia de la presentació. El setembre de 2012, quan vaig saber que els responsables de CAFÈAMBLET havien estat demandats, vaig oferir-me a participar conjuntament amb ells en un acte a Reus. La breu conversa que vam tenir abans de l'acte em va confirmar que la Marta Sibina i l'Albano Dante són dues persones entranyables i honestes. Les subsegüents trobades que he tingut amb ells no han fet sinó confirmar aquesta primera impressió, i m'han fet descobrir i estimar la poesia apassionada de l'Albano i el no menys apassionat pragmatisme de la Marta.

Les dades que trobaràs en aquest llibre demostren un grau de corrupció en el sistema sanitari català que segurament superarà les teves expectatives. En aquest cas es pot aplicar la dita que l'excepció esdevé la norma: no es tracta solament d'identificar les persones corruptes i de demanar-los responsabilitats, sinó de posar en evidència un sistema que és, en ell mateix, corrupte, perquè no és transparent i no permet el control democràtic de la despesa pública. El veritable problema de la gestió sanitària a Catalunya no és que «és massa pública», sinó que ho és massa poc. La solució no és privatitzar encara més la gestió sanitària, sinó fer que el sistema públic faci honor al seu nom i ho sigui de veritat, no només pel que fa a l'accés universal i al finançament en base als pressupostos de l'estat —que és la situació que hem tingut a partir de la reforma sanitària promoguda pel ministre Ernest Lluch l'any 1984—, sinó també

pel que fa al control de la despesa. Ras i curt: es tracta d'evitar que els serveis que es poden gestionar directament s'encarreguin a empreses intermediàries amb ànim de lucre que resulten ser de la propietat d'amics i coneguts dels qui tenen la responsabilitat política de gestionar els diners públics. Aquests serveis que es poden gestionar directament i que s'encarreguen a empreses privades amb ànim de lucre van des del servei de cuina i menjador dels hospitals, al serveis de diagnòstic per la imatge i al servei d'ambulàncies. És molt diferent que el motiu, que fa que avui en dia els malalts a Catalunya siguin traslladats en «transports sanitaris col·lectius» que poden tardar més d'una hora per fer el mateix trajecte que abans un taxi feia en deu minuts, sigui estalviar diners al sistema públic de salut i aconseguir que tothom pugui ser atès en els casos greus, que fer el mateix amb l'objectiu d'augmentar els guanys econòmics d'uns accionistes privats.

Quin model de sanitat i quin model de país volem? Aquesta és la pregunta subjacent a la lectura del llibre que tens a les mans. L'exemple de l'Albano i la Marta demostra que la resposta no ens vindrà des de dalt.

## Àngels Martínez Castells

El text com el que teniu a les mans és una petita joia i un petit miracle. No sols perquè representa una oportunitat molt especial de conèixer millor la Marta Sibina i l'Albano Dante-Fachin, editors de CAFÈAMBLET, sinó perquè ens dóna la possibilitat de seguir fil per randa els detalls d'una lluita molt desigual i prendre partit amb lucidesa per aquests dos petits davids d'un periodisme de proximitat, tan tenaç, com sa i necessari, front els goliats de la prepotència. Aquest llibre és la clau per sumar-nos —des de la indignació compartida i la complicitat compromesa— a la seva dignitat i valentia. I, sobretot, incorporar-nos amb la força que guanya un puny que es clou, a la voluntat de molta gent de Catalunya —i més enllà— de defensar la gent honesta i el periodisme al servei de la ciutadania i la sanitat pública.

És un text que no s'exhaureix en les seves pàgines, perquè convida —a l'estil de l'Albano i la Marta— a actuar i deixar petja en el món d'aquella manera que no suporten els saltataulells de la política que, enfonsats en la seva mediocritat, volen guanyar alguns centímetres d'alçada, no per mèrits propis, sinó pujant sobre les esquenes de la gent; els que estan condemnats a mantenir en la opacitat el seu capteniment i la seva gestió, i a qui convé una societat estancada, poc participativa i amb clares insuficiències democràtiques, perquè sols així poden seguir prosperant en el mal govern dels mediocres... La nostra ignorància de les seves malifetes és la seva garantia perquè els segueixin arribant, cada quatre anys, els nostres vots: per això no sols no responen de la seva conducta davant la societat, sinó que ni tan sols contesten les preguntes dels periodistes que fan la seva feina (i així comença la facècia de l'Albano i la Marta), i quan es dóna notícia de les seves martingales es fan els indignats i intenten matar el missatge. En el cas de CAFÈAMBLET semblava massa fàcil de fer-ho, però no estalvien metralla: els retiren publicitat per

privar-los de mitjans de supervivència, i els demanden per «ofenses» a un honor inexistent de qui està molt lluny de poder donar lliçons sobre el vertader sentit de la paraula.

Però, per què tant d'aferriament contra una petita revista mensual com CAFÈAMBLET? Calia realment fer el trist espectacle d'intentar matar el que podia semblar un mosquit a canonades? Segurament costa d'entendre, si no s'alça la mirada per descobrir tota la trama d'un projecte contra la sanitat pública, que l'Albano i la Marta comencen a descobrir i a estendre gràcies a les seves publicacions «virals» que arriben a moltíssima gent, molta més de la que voldrien. I tot això passa quan el sistema mixt públic-privat de la sanitat a Catalunya està en un equilibri inestable que pot decantar de manera decisiva el projecte de Boi Ruiz d'esquarterament de l'Institut Català de la Salut, portant al límit que la sanitat privada parasiti la pública i es quedi amb els serveis més rendibles. L'excusa: que el sector privat administra millor. La realitat: encariment dels serveis i expulsió de les persones malaltes amb rendes més baixes, i pitjor atenció per a la majoria de persones. Però el que és fonamental perquè aquest procés pugui anar fent la seva tasca de talp és que passi inadvertit: que tanta i tanta gent afectada per la pèrdua del que és de totes i tots no se n'assabenti fins que ja sigui massa tard. I que finalment s'empassi —ens empassem— les excuses que instal·len la desigualtat, amanides per la retòrica d'una eficiència que sempre exclou les classes subalternes. Es tracta que no es discuteixi el missatge publicitari de la «nuestra» televisió que el que realment funciona és un servei privat d'assistència sanitària (gent amb poc recursos, abstenir-se)... Per això l'Albano i la Marta, que reaccionen a l'anunci, no poden convèncer de la seva bona fe quan intenten convèncer un gestor d'hospital de comarques que val la pena prestigiar la sanitat pública. Havien confós el llop pel pastor... i comença la seva lluita.

Ara ho sabem, però, de manera similar a com es guarden els secrets on dominen les màfies de tota mena, no es podia dir. La corrupció era allí, a la vista de molta gent. La Marta i l'Albano han contribuït, de manera decisiva, a treure les caretes. El fet és que NO es podia permetre que es parlés obertament a les xarxes socials de l'aristocràcia sanitària de Catalunya.



Quan l'Albano i la Marta fan el famós vídeo que arriba a centenars de milers de persones en el que expliquen sols una petita part de la gran estafa, del gran robatori de la sanitat a Catalunya, trenquen la norma no escrita de *l'omertà*. La veritat ofèn els que ofenen greument els drets de la població. I és un assessor directe del president Mas, posteriorment recompensat amb un càrrec que és tot un sarcasme, qui presenta una demanda als tribunals per fer-los callar, per retirar els vídeos i perquè se'ls obligui a retractar-se.

En mans del mal govern ens hi va la salut: són les retallades de salaris i la precarietat laboral dels treballadors de la sanitat i de tants serveis públics, l'allargament de les llistes d'espera (encara que Boi Ruiz menteix al respecte), la reducció de les plantilles, el tancament de serveis nocturns d'urgències, de quiròfans i plantes senceres d'hospitals, i deixar sense ajudes les persones dependents. És l'enfrontament dels drets laborals amb els de ciutadania en una estratègia destructora de la convivència i la salut democràtica. I és, finalment, la facècia tràgica de l'euro per recepta que s'intenta vindicar com dret «nostrat» de Catalunya a ofegar les persones malaltes de casa nostra. No es podia burlar de pitjor manera el dret a decidir ni la sobirania del poble català.

I mentre es redueixen les prestacions, el conseller de Salut ensenya la poteta del seu biaix de classe, volent legalitzar el frau d'un sistema amb doble llista d'espera (una lenta i precària per a les classes populars i una altra accelerada i diligent per als que es paguin també una assegurança privada). Tota aquesta aposta decisiva pels interessos privats s'ha de portar a terme a la foscuria, i és més amiga de les clavegueres que de les lluernes.

D'aquí el mèrit de CAFÈAMBLET. Perquè calen periodistes i investigadors sense por, que ens expliquin com penetra la corrupció en aquest sistema mixt guarnit d'informes inexistents i molt ben pagats, fundacions i agències i assessories que confonen els seus perfils, enterboleixen la seva transparència i acaben per aconseguir que qui investiga —amb tot el dret— els comptes públics de la sanitat catalana, rebí tota mena de pressions perquè calli. Com han pretès fer amb l'Agustí Colom, el síndic de Comptes, o com segueixen fent amb la Marta i l'Albano. I perquè la corrupció i la privatització a la sanitat van agafades de la mà. Ho explicava així Luis García Montero:

*La corrupció actual s'arrela en la manca de crèdit del que és públic. (...) Qui no respecta l'ensenyament públic, la sanitat pública, les companyies públiques de transports, electricitat o correus, és difícil que respecti els diners públics. (...) Els neoliberals no pretenen acabar del tot amb l'Estat, perquè coneixen i experimenten la utilitat que té el poder públic a l'hora d'afavorir els seus interessos. La manipulació privada dels béns públics és a la base de la nostra convivència amb la corrupció. La democràcia espanyola es va acostumar des dels vuitanta a confondre modernitat amb privatització. Sent el país d'Europa que menys inverteix en serveis socials, els nostres polítics semblen sempre molt preocupats a retallar despeses i regalar beneficis ....*

Garcia Montero parla de la teoria i d'Espanya. La Marta i l'Albano varen saber traduir i difondre la teoria amb un exemple català —que ningú fins ara ha refutat— de mala gestió dels petits barons de la sanitat catalana. I no els ho perdonen.

### **El maltractament a CAFÈMBLLET, a les persones malaltes (i el capteniment dels caníbals)**

Tot i que a Catalunya i Espanya es destina un percentatge de fons públics per persona a la sanitat dels més baixos d'Europa, les diferents autoritats sanitàries espanyoles insisteixen en la fal·làcia que el «sistema és insostenible» i és necessari administrar els recursos d'una manera més eficient. Es a dir, «retallar», que vol dir, de fet, privar a les persones de drets humans fonamentals. Però mireu si és fàcil desemascarar les seves mentides: si el sistema de salut es finança pels pressupostos, dependrà del valor que com a societat donem al manteniment de la sanitat pública per fer suficient la dotació que el govern hi dediqui (al marge de corrupteles i atencions molt ben retribuïdes a empreses del conglomerat químic i farmacèutic). No es pot parlar de dèficit «estructural» en un sector finançat pels impostos, perquè el que dissortadament sembla estructural —però es pot eradicar si es serveix al poble com a únic senyor— és la corrupció i les privatitzacions que encareixen els serveis, sumant al cost social un benefici privat. I, a sobre, es deixa un sector fonamental per al benestar en mans dels que menys interès tenen (ni professional ni humà) en la salut de la població.

El que hem après amb tota la lluita de solidaritat amb la gent de CAFÈAMBLET, si no ho sabíem d'abans, és que cal defensar la llibertat de premsa i expressió tant com cal democratitzar la salut pública i l'atenció sanitària, que una premsa independent és també un determinant social de salut... i que cal fer-ho valer amb la participació conscient, lliure i insurgent de la població, amb veu pròpia, per crear un contrapoder fort, real, sòlid i argumentat, amb propostes alternatives. Només així té sentit parlar de societat civil que en els carrers, en els centres de treball i en els hospitals, farmàcies i centres d'atenció primària, diu no a les injustícies i a les lleis injustes.

### **Totes i tots som CAFÈAMBLET**

No sempre ha estat lineal ni planer el desenvolupament dels drets civils, polítics i econòmics, però, fonamentalment, complien una funció mínimament compensadora dels desequilibris socials. I ho podien fer, de manera especial, si una premsa lliure, d'investigació, podia servir d'informació veraç a la població i de control dels polítics. Ara ja comença a fer-se entenedor per a molta gent que no sols cal defensar els drets laborals, que no sols s'ha de plantar cara pels drets de ciutadania, sinó que l'ensenyament lliure de supersticions, la ciència que investiga per guarir i millorar les condicions de vida i el periodisme independent, són valors a defensar amb força perquè la complexitat de l'envestida dels poderosos ens obliga a saber, a poder pensar amb lucidesa, i per això, primer, cal estar ben informats.

I aquí torna a entrar l'exemple dels editors de CAFÈAMBLET, i la importància que, com a societat, entenguem que si els vencen a ells, ens priven a tots nosaltres d'una eina potent per veure-hi clar. Si fan callar la Marta i l'Albano, guanyaran una batalla que no es mereixen els fomentadors de la insolidaritat i les desigualtats. Per això aquest text és també un convit a que, des de la nostra pròpia experiència professional i ciutadana, recuperem el concepte de VALOR del que és públic, de la veritat i de la lluita contra la corrupció i les prepotències, en defensa pròpia (que és també la defensa de CAFÈAMBLET: una manera d'entendre el periodisme que ens ajuda a viure cercant la veritat amb valentia). Entre altres motius, perquè amb tots els cops que estem rebent dia a dia no tenim massa temps per reflexionar i adonar-nos que potser estem repetint, de forma força maldrestra, l'experiència de l'Argentina dels 90, i la privatització del NHS

d'Anglaterra que ha costat tantes vides, i el drama-frau de Grècia més recent, i la voladura (espero que incontrolada, com ho va ser d'Islàndia) de Portugal. Que ens cal premsa lliure i valent per dir-nos, cada dia, per on maniobren els polítics corruptes i descobrir-nos les darreres facècies d'aquesta crisi-estafa que té la seva pròpia versió en les ciències socials i de la salut, i el desballestament moral i ètic de la societat... si ens deixem.

Cal que a l'escola, als carrers, en els centres de treball, i fora d'ells, les persones, soles o en grup, aprenguem a dir que no a les lleis injustes. La Declaració Universal dels Drets Humans en el seu preàmbul proclama que el poble té el «recurs a la rebel·lió contra la tirania i l'opressió». I podríem afegir que també per la seva supervivència, i per la possibilitat de recuperar l'exercici de la solidaritat que ens dignifica com a éssers humans. I tot això, avui, ara i aquí, amb aquest llibre entre les mans, passa per dir, una vegada més, que no callarem, que la Marta i l'Albano som totes i tots, i que totes i tots som CAFÈAMBLET.

# Per què hem escrit aquest llibre?

El passat 23 d'octubre de 2012 un jutjat ens va condemnar a pagar una multa de 10.000 euros per haver «danyat l'honor» del senyor Josep Maria Via, un dels assessors d'Artur Mas en matèria sanitària. Segons el senyor Via, un dels vídeos que vam publicar per denunciar els escàndols de la sanitat catalana feria el seu honor. A més de la multa, la condemna ens obligava a esborrar el vídeo en qüestió.

La condemna va causar un rebuig generalitzat i milers de ciutadans ens van voler ajudar a pagar la multa. Vam estar molt agraïts per aquesta mostra de suport, però vam pensar que fer una col·lecta corrents i de pressa per pagar la multa hagués estat un acte de defensa quan el que cal és passar a l'atac.

Per això, el dia 23 de gener de 2013 vam proposar a tota la gent que ens volia ajudar un pla: en comptes de recaptar diners per pagar la multa, recaptaríem diners per editar un llibre i explicar amb tot detall això que la denúncia (i la condemna) volien silenciar. Un cop escrit, els beneficis obtinguts amb la venda del llibre servirien per pagar la multa i poder continuar investigant el que està passant a la sanitat catalana. En només dotze hores vam aconseguir els diners necessaris per fer-ho realitat gràcies a les aportacions que 975 persones van fer a través del web Verkami. Així va ser com aquest llibre va néixer, amb la idea de convertir-se en una mena de bumerang comunicatiu. No volen CAFÈAMB-LLET? Doncs, dues tasses!

Però, més enllà d'aquest esperit de contestació, hem escrit aquest llibre amb dos objectius més. D'una banda, oferir una aproximació històrica al

sistema sanitari públic, posant sobre la taula els problemes sistèmics del model. D'una altra, oferir una eina de lluita per revertir la preocupant situació actual.

És innegable que el sistema sanitari públic té un problema de finançament, però seria un error pensar que l'únic problema és que no hi ha diners, tal com ens volen fer creure els responsables de les retallades. Encara que demà es descobrís que la península Ibèrica sura en petroli i els petrodòlars comencessin a rajar sobre el nostre sistema públic, seguiríem tenint un gravíssim problema de gestió. És cert que quan hi ha diners els problemes de gestió es noten menys, però això no vol dir que no existeixin. I quan ens referim a problemes de gestió, no només parlem dels aspectes tècnics de la gestió, sinó d'un greu problema democràtic. Des de fa trenta anys, a Catalunya, la partida de sanitat (la més gran de tot el pressupost) es gestiona amb una opacitat escandalosa. Una gestió que ni tan sols pot ser controlada pel Parlament. Una situació que, com no podia ser d'una altra manera, ha provocat, arreu del sistema, situacions escandaloses que han permès que molta gent s'hagi enriquit gràcies als diners públics —i no sempre de manera exemplar.

Però aquest llibre no vol ser un recull d'escàndols, entre altres coses perquè caldria un nombre enorme de planes. En comptes d'això, aquest llibre vol ser una guia útil d'investigació. En una societat on la majoria dels mitjans de comunicació estan controlats pels poders financers i polítics que s'han beneficiat durant anys del sistema sanitari, l'única possibilitat real de treure la màscara al sistema passa per la mobilització ciutadana. Més enllà de les manifestacions i les pancartes, la investigació i la fiscalització ciutadana han de formar part de la lluita per la sanitat. Per això, el llibre explica amb detall els dos anys de recerca fets per la revista *CAFÈAMBLET*. Els escàndols que s'expliquen en aquest llibre pretenen demostrar que darrere els comportaments poc exemplars, el que hi ha és un sistema que els empara. La intenció, doncs, és que el llibre serveixi de guia per a qualsevol ciutadà o grup de ciutadans que vulgui començar a investigar, ja sigui sobre el sistema sanitari o sobre qualsevol altre aspecte de la gestió del diners públics. Un manual que ajudi a trobar respostes a la pregunta: On són els meus diners?

Avui, seixanta-un dies després d'haver demanat ajuda per fer aquest llibre que teniu a les mans, hem de posar punt i final a la seva redacció. Un dels compromisos que vam adquirir amb els nostres mecenes va ser el de tenir el llibre acabat abans del 23 d'abril, diada de Sant Jordi i Dia Internacional del Llibre. Sense intentar excusar-nos en aquesta urgència, cal advertir que aquest llibre podria ser millor. Segurament podria estar millor escrit, podria haver tractat més extensament temes importants que només s'han tocat una mica d'esquitllentes, podria haver estat més entretingut o més graciós. Hem fet el que hem pogut i esperem que el lector d'aquest llibre sàpiga disculpar les seves mancances.

Per últim, cal remarcar que la nostra feina no parteix del no res. Quan vam començar a preguntar-nos com funcionava tot, vam tenir l'enorme sort de descobrir que, durant dècades, moltes persones al nostre país van treballar per deixar en evidència la magnitud de l'escàndol sanitari. Damunt d'aquests ciments hem pogut fer el nostre pas, afegir el nostre gra de sorra. Al CAFÈAMB-LLET no hem descobert res d' excepcional ni hem obert una porta que mai s'havia obert, sinó que ens hem limitat a intentar continuar una feina que ja s'havia començat i que, a més, havia estat silenciada. Ens agradaria que aquest llibre servís perquè, igual que hem fet nosaltres amb els nostres predecessors, es convertís en una font d'informació i inspiració per a altres persones que vulguin lluitar per una sanitat pública de qualitat i per a tothom.

L'apartat d'agraïments d'aquest llibre seria interminable. Han estat 957 els mecenes que han permès amb les seves aportacions fer realitat aquest llibre. Però han estat moltes més les persones que amb les seves paraules d'ànim, amb els seus consells i amb el seu afecte, han fet possible aquest llibre i aquesta història. Són tantes les persones amb què estem en deute que resumirem el nostre agraïment en una sola paraula:

Gràcies!

**Marta i Albano**

*24 de març de 2013*





# PART I

*El poble va aprendre que estava sol. El poble va aprendre que estava sol  
i que havia de lluitar per si mateix i que de la seva pròpia entranya  
en treuria els mitjans, el silenci, l'astúcia i la força.*

RODOLFO WALSH, periodista argentí (1927-1977)

*Veure el que tenim davant els nassos requereix una lluita constant.*

GEORGE ORWELL, escriptor i periodista britànic (1903-1950)



## CAPÍTOL I

# Asseguts davant la tele

A finals de 2008 la facturació de la nostra revista, CAFÈAMBLET, es va enfonsar. El mes d'octubre de 2008 vam vendre anuncis per valor de 18.000 euros. El gener de 2009 els ingressos per aquest concepte van ser de 3.500 euros. Un cop enorme per a una revista gratuïta que es finança gràcies a la publicitat. En només seixanta dies vam haver de prescindir de la redactora i de la comercial, vam tancar l'oficina on teníem la redacció i vam abandonar la casa on vivíem de lloguer la Marta, els nens i jo. Ho vam desmuntar tot i vam anar a viure a Breda, a casa dels pares de la Marta.

El dia 20 de gener de 2009 vam carregar a la furgoneta els últims trastos (un somier i un llum de peu) i les cistelles de transport de l'Astor i la Greta, els nostres gats. De Blanes a Breda hi ha uns trenta quilòmetres. La Marta i jo vam fer el viatge en silenci. L'Astor i la Greta miolaven angoixats.

### **Una revista amb nom de bar**

La història de la revista CAFÈAMBLET va començar el desembre de 2004. Als meus vint-i-vuit anys, encara em quedaven unes quantes assignatures per acabar la carrera de filologia anglesa i mirava preocupat el meu futur laboral. La Marta, amb qui vivia des de feia un any, era infermera i la seva feina li agradava, però el meu cas era diferent. Jo havia triat estudiar filologia anglesa perquè em donava la possibilitat de dedicar-me quatre anys al que més m'agradava: llegir. Però el temps anava passant i havia d'anar pensant en com guanyar-me la vida. Una de les principals sortides per a un filòleg és la docència, però a mi em feia pànic imaginar-me davant de trenta adolescents intentant que aprenguessin els verbs irregulars en anglès. Una nit, sopant amb una

ampolla de vi de Rioja, la Marta em va dir: «Albano, i si fem una revista a Blanes?».

A la nostra zona hi havia una revista gratuïta des de feia anys, però nosaltres vam pensar que podíem oferir quelcom de nou. Ens vam posar a treballar de seguida per muntar la nostra empresa de comunicació sense saber res ni d'empreses ni de comunicació. Vam decidir batejar la revista amb el nom de CAFÈAMBLLLET. Li podríem haver posat *El Setmanari de Blanes*, *La Veu de Blanes*, *El Correu de La Selva*, però li vam posar CAFÈAMBLLLET. Als seus inicis la revista només era un full escrit per les dues cares que es repartia a bars i restaurants. Amb només un DIN A3 a dues cares, el CAFÈAMBLLLET era un petit recull d'informació, frases cèlebres i curiositats, que no requeria molt més temps per ser llegit que el que trigues a prendre un cafè amb llet. Ens va semblar un nom perfecte. A dia d'avui, l'únic inconvenient que ens ha portat aquest estrany nom per a una revista és que cada primavera ens arriben uns quants currículums per treballar de cambrer a la suposada cafeteria que tenim. De tant en tant, també rebem bones ofertes de cafè.

### **Mirant la tele a casa dels pares**

De seguida vam saber trobar el plaer de viure junts a casa dels pares de la Marta, l'Antoni Sibina i la Maria Camps. Als seus seixanta i tants, en Toni (el *retratista* de Breda) i la Maria de can Sibina veien com la casa se'ls tornava a omplir de gent. Feia més de deu anys que la Marta i el seu germà, en Jordi, havien abandonat el niu. Ara el niu tornava ser ple. La Marta tornava a casa..., però acompanyada. Lluny de tots els tòpics sobre gendres i sogres, tot va anar com una seda.

La Marta, que havia deixat la infermeria per dedicar-se de ple al CAFÈAMBLLLET, tornava a exercir la seva professió. Això ens tornava a proporcionar una font d'ingressos. Mentrestant, jo passava els dies davant l'ordinador que havíem instal·lat al quartet de l'entrada de la casa, intentant trobar la manera de revifar el CAFÈAMBLLLET, i els nens, dos bessons de vuit anys, s'adaptaven al canvi d'escola i gaudien de totes les atencions dels avis. A la nit, quan la Marta tornava de la feina, la Maria cuinava per a tots nosaltres i després seiem plegats a veure la tele.

De tant en tant ens preocupava allò de «tornar a casa dels pares», però vam aconseguir evitar que allò pesés més del que havia de pesar. Per fer-ho, la Marta i jo vam saber donar-li la volta amb arguments de tot tipus. De sostenibilitat: «És més ecològic viure junts! En comptes de posar dues rentadores, en posem una». Sentimentals: «Quina gran oportunitat poder viure junts, compartir més coses, que els nens comparteixin més moments amb els avis...». Sociològics: «El capitalisme necessita nuclis familiars petits, gent aïllada per esborrar la solidaritat intergeneracional!». Realitat? Mecanisme de defensa? Adaptació al medi? Potser tot alhora. Sigui com sigui, avui recordem aquells mesos com un gran moment a les nostres vides.

Una d'aquelles nits en què tots sis sèiem davant el televisor va passar una cosa que, en certa manera, és la llavor d'aquest llibre que teniu a les mans. Estàvem mirant un programa a TV3 que es deia *Casal rock*, on un músic jove (en Marc Parrot) intentava que un grup de jubilats cantessin cançons dels Rolling Stones, Pink Floyd o Els Pets. Ens agradava molt mirar aquell programa ja que, d'alguna forma, descrivia molt bé la situació que estàvem vivint.

### **Venedors d'aigua al desert**

En una de les pauses publicitàries d'aquell programa van posar un anunci de la companyia d'assegurances sanitàries Assistència Sanitària Col·legial (ASC). A l'anunci es veia una parella d'uns quaranta anys a casa seva en plena nit. De cop, la noia té un atac de mal de panxa. «No sé que em passa», diu mirant al seu marit. Ell intenta demanar ajuda per telèfon, però a l'altre costat del telèfon s'escolta un contestador automàtic: «El nostre horari de visita és de nou a dues». Desesperat, l'home llança el telèfon contra la paret a la vegada que es pregunta angoixat: «On la porto?». Acte seguit dona un cop de puny contra la paret i crida: «On trobo un metge a aquestes hores!?!». Finalment l'home seu a terra, mentre la seva dona es recargola de dolor, i diu: «Això no pot estar passant». Després el marit li diu a la seva adolorida dona: «*Carinyo*, buscarem ajut». A la següent seqüència es veu com l'home surt en plena nit i agafa el cotxe, deixant la seva dona sola. Fosa en negre. Una veu en off diu: «Una assegurança de baix cost li pot costar molt car a la teva salut. Assistència Sanitària, la millor assistència de la teva vida».

Ens vam mirar incrèduls. No donàvem crèdit al que acabàvem de veure. Segons l'anunci, si a Catalunya pateixes un atac de dolor al mig de la nit, només tens dues opcions: tenir Assistència Sanitària Col·legial o «una assegurança mèdica de baix cost». Com és que a aquell senyor de l'anunci no se li va ocórrer trucar als serveis públics d'emergència? No sabia que existeixen? En aquell moment encara no havien començat les retallades a la sanitat, però s'estava preparant el terreny i aquell anunci d'Assistència Sanitària n'era un avís.

La Marta i jo ens havíem conegut sis anys abans a l'hospital de Blanes, on ella era infermera de quiròfan i jo treballava de portalliteres per pagar-me els estudis. Tots dos sabíem que hi havia moltes coses millorables a la sanitat pública, però allò que volia transmetre l'anunci que acabàvem de veure era senzillament una mentida. Per això, en aquell mateix instant vam tenir clar que calia respondre amb contundència a l'anunci d'ASC. El dia següent vam publicar al web del CAFÈAMBLLLET un article sobre l'anunci on dèiem, entre altres coses:



*És totalment lícit que una empresa intenti mostrar els avantatges que ofereix el seu producte, però el que no és tan lícit és que ho intenti fer amb enganys i mentides. (...) Aquest discurs que la sanitat pública ens deixa indefensos a les dues del matí és fals i interessat i és alimentat amb aquesta mena d'anuncis per aquells que sí ens ajudaran a les dues de la matinada... sempre que tinguem amb què pagar.*

Com era d'esperar, el dia següent vam rebre una trucada d'ASC. El seu cap de premsa, molt amablement, ens explicava que la idea de l'anunci no era menys-tenir el servei públic, sinó fer una comparativa amb altres mútues de pagament:



*—De vegades —em deia el cap de premsa— ens quedem en la primera part de l'espot i no veiem o sentim els aclariments que, fins i tot, porta de forma explícita; potser només veiem allò que volem veure?*

*—Home, jo veig el que hi ha... —li vaig contestar—. Al vostre anunci el que es veu és que al nostre país, si no tens ASC ningú vindrà a socórrer-te...*

*—No, el que diem és que, si tens una altra mútua, no t'atendran el telèfon tan ràpid com nosaltres...*

—Molt bé, però la parella que protagonitza el vostre anunci no sap que existeix el Servei d'Emergències Mèdiques (SEM)?

—Però això és el sistema públic, nosaltres fem una comparativa amb altres privades...

—Sí, però el seu anunci té com a base una mentida, ja que s'omet l'existència d'un sistema públic. A Catalunya hi ha un servei d'emergències públic. Hi ha ambulàncies, professionals de guàrdia, telefonistes...

Segons el vostre anunci, això no existeix...

—Sí, però nosaltres no parlem de la pública, perquè és una cosa totalment diferent...

No hi va haver manera de sortir d'aquest bucle. És la feina de molts caps de premsa: disfressar, distreure i intentar guanyar la partida. Si no ho poden fer amb arguments, ho intenten per avorriment. L'anunci d'ASC deixava en evidència que l'empresa tenia un problema: havia de vendre un servei que ja existia i pel qual els clients potencials ja havien pagat. Un exemple interessant del concepte econòmic de la *utilitat marginal*: el preu d'una ampolla d'aigua al desert no és el mateix que el d'una ampolla d'aigua al costat d'un riu net i cristal·lí. ASC havia de vendre aigua a una gent que vivia al costat d'un riu i, per fer-ho, feia un anunci on el riu estava sec.

Abans de les retallades a la sanitat pública perpetrades, primer pel PSC i després per CiU, els venedors d'assegurances privades tenien un problema: el sistema sanitari públic funcionava. L'anunci d'ASC era un exemple de la impotència dels venedors de salut. Després de veure el seu anunci vam creure que una manera de respondre a l'atac era explicar, dintre les nostres possibilitats, que sí teníem un sistema públic, que aquest sistema públic funcionava, que era un dels més admirats del món i que la por que ens volien inculcar els venedors de salut era infundada.

Si l'últim viatge en furgoneta cap a Breda amb les nostres pertinences marcava el final d'una etapa, es podria dir que l'anunci d'ASC que vam veure poques setmanes després va ser el començament d'una aventura que en aquell moment, asseguts al sofà davant la tele, mai haguéssim pogut imaginar. No podíem imaginar que, gairebé sense voler-ho, acabaríem destapant els negocis irregu-

lars d'un dels homes més rics de Catalunya, ni que descobriríem un document que explicava com un diputat de CiU havia participat en una trama que va fer desaparèixer milions d'euros de dos hospitals públics, ni que acabaríem posant en qüestió gran part del sistema sanitari català. Tampoc podíem imaginar que destapar tot això ens portaria a la banqueta dels acusats, a ser jutjats i condemnats, a rebre el suport de milers de periodistes i ciutadans d'arreu del món, ni que la nostra revista, feta a una habitació a Breda i a un pas de la fallida, acabaria sortint a les planes del *Washington Post*.

Aquella nit no sabíem res de tot això. Només sabíem que això de l'anunci d'Assistència Sanitària Col·legial no podia quedar d'aquesta manera. Així va ser com va començar aquesta història: asseguts al sofà davant la tele.

Ens ajudes a difondre?



***“Quan vam veure aquell anunci vam decidir que calia fer alguna cosa”***



## CAPÍTOL 2

# Hospitals per a un nen, hospitals per a tots els nens

El CAFÈAMBLET ja no tenia oficina, ni empleats. Els ingressos per publicitat ja no ens permetien ni pagar un lloguer d'una oficina, ni contractar redactors, ni comercials, ni pagar una impressió setmanal. Per això, una de les primeres decisions que vam prendre després de marxar de Blanes va ser passar de ser una revista setmanal a sortir un cop al mes. Fer una edició mensual permetia que una sola persona es pogués encarregar de tota la feina de redacció i rebaixava considerablement els costos d'impressió. La despesa d'oficina també la vam eliminar, ja que la petita habitació de casa dels pares de la Marta s'havia convertit en la nova redacció del CAFÈAMBLET.

Però el CAFÈAMBLET no donava ni tan sols per a un sou, de manera que vam haver de prendre dues decisions més. La primera tenia a veure amb si seguíem endavant amb la revista o no. El sentit comú aconsellava deixar-ho córrer i buscar-se una feina per poder ingressar un sou a final de mes. Però ens va semblar que tancar el CAFÈAMBLET era una jugada deslleial amb la revista que tantes satisfaccions ens havia donat durant els quatre anys anteriors. Ens feia la sensació que tancar-la al primer contratemps era fer com qui abandona el seu gos a les primeres vacances. Vam decidir donar-li una altra oportunitat. Això ens obligava a prendre l'altra decisió: algú havia de sortir a treballar fora per portar diners a casa. Els meus coneixements de filologia no eren garantia de trobar una feina mitjanament ben pagada, i encara menys tenint en compte que no havia acabat la carrera. En canvi, la Marta tenia una professió amb millors perspectives laborals: infermera especialista de quiròfan. Així, la següent

decisió va ser que la Marta tornés a exercir d'infermera per tal d'ingressar un sou a final de mes.

### **CAFÈAMBLET: periodisme despistat**

Aquests canvis van permetre que el CAFÈAMBLET seguís viu. Tot i que no donava diners, creïem que encara podia ser útil, i l'anunci d'ASC ens va marcar un camí. Vam pensar que una bona contribució que podia fer la nostra revista era explicar l'excel·lent servei que es donava a la sanitat pública de la nostra zona, les comarques de la Selva i l'Alt Maresme. La Marta i jo, que havíem estat treballadors de l'Hospital Comarcal de Blanes, sabíem que els professionals feien una feina magnífica. Digués el que digués l'anunci d'ASC, això era una realitat que calia explicar.

Vam trucar a la Corporació de Salut del Maresme i la Selva (CSMS), l'entitat gestora dels hospitals de Blanes i Calella, per demanar una entrevista i explicar el nostre pla. Al cap de pocs dies ens reuníem amb Xavier Conill, el director de planificació dels hospitals. Vam explicar-li que volíem fer una sèrie de reportatges explicant el funcionament dels hospitals, les característiques del servei i, en general, les bondats del sistema sanitari públic de la nostra zona.

Avui, gairebé quatre anys més tard i vista amb perspectiva, aquella va ser una reunió surrealista. Nosaltres érem allà, amb una proposta per fer equip en defensa de la sanitat pública, de manera totalment desinteressada, sense saber que les preocupacions del nostre interlocutor poc tenien a veure amb aquest objectiu. En aquell moment no ho sabíem, però estàvem parlant amb un directiu d'una entitat que amagava des de feia anys una trama que va fer desaparèixer 2,4 milions d'euros d'aquells hospitals públics. Molts mesos més tard sabríem que en aquell afer hi estaven implicats un alcalde de la nostra zona, diversos regidors i, fins i tot, Núria Constans, gerent dels hospitals de Blanes i Calella i cap del senyor Conill. Moltes vegades la Marta i jo hem rigut imaginant què pensaria en aquell moment el senyor Conill. Tenim dues hipòtesis: o bé va pensar que estàvem estirant del fil, perquè oloràvem alguna cosa, i havíem inventat tot allò d'explicar la sanitat pública per veure què en trèiem; o bé que no teníem ni idea de res, que érem uns despistats, i només volia enllestir-ho ràpid per poder anar a fer el cafè.

Doncs fem saber al senyor Conill, per si de cas llegeix aquestes línies, que l'opció correcta és la segona. No sabíem res de res! No sabíem res dels 2,4 milions d'euros desapareguts, no sabíem res de la trama, ni dels alcaldes, ni dels regidors. Érem així d'innocents, de mal informats, d'incompetents.

Avui, quan pensem en aquella entrevista, no podem evitar sentir una mica de vergonya. Com podia ser que, ni com a professionals de la comunicació ni com a ciutadans, no coneguéssim una mica millor el funcionament del nostre sistema sanitari? Durant els mesos següents vam descobrir que la ignorància sobre el sistema sanitari català estava molt estesa. Tot indicava que una gran part de la població havíem deixat de ser ciutadans i ens havíem convertit en uns simples clients que utilitzen un servei. Sense preguntar, sense demanar explicacions i sense importar-nos com es gastaven els nostres diners. Com no podia ser d'una altra manera, això ho van aprofitar uns quants per convertir la sanitat pública en un lloc perfecte per fer negocis particulars.

El projecte d'explicar el bon funcionament dels hospitals de Blanes i Calella no va arribar gaire lluny i tot va quedar en un parell d'articles on es descriu en alguns dels serveis dels hospitals amb la informació que vam trobar al seu web corporatiu.

### **Una casa nova i un miracle**

Gràcies a la nova feina de la Marta l'estiu de 2009, després de set mesos vivint a casa dels pares, vam poder llogar una casa als afores de Breda. Era una casa antiga, però tenia un pati amb arbres i un garatge bastant gran, que es va convertir en la nova redacció del CAFEAMBLET. La situació de la revista no era per tirar coets, però els canvis que havíem fet ens permetien continuar sortint puntualment cada mes. Aquell mateix estiu vam contractar la Manoli, una veïna dels pares de la Marta, perquè s'ocupés de vendre anuncis per a la revista. Semblava que el CAFEAMBLET tornava a establitzar-se i ara només calia que jo pogués cobrar un sou.

L'estiu va passar, va arribar la tardor i amb l'hivern va arribar un dels moments més durs de les nostres vides. El novembre de 2009 un dels nens va agafar una

meningitis bacteriana. El 30 de novembre van operar-lo a l'Hospital Sant Joan de Déu. Va ser una d'aquelles operacions que surten a les pel·lícules, on els metges et diuen que és a vida o mort. Ens van dir també que, si sobrevivia, podria patir seqüeles greus.

Vam passar el mes següent als passadissos de l'hospital. Un hospital de nens és un d'aquells llocs que s'han de veure. S'han de veure les cares dels nens malalts, les cares de les famílies que fa cinc setmanes esperen a les portes de la UCI que un nen de sis anys doni senyals de millora, els pares rebent la notícia que el nen s'està posant millor, la notícia que el nen es mor... La Marta i jo vam veure en una petita sala d'espera com uns pares s'ensorraven, literalment, només de veure la cara del metge entrant per la porta. Mai no ho podem oblidar. Mai no podem oblidar tampoc que, en cap moment, al llarg d'aquell mes en què el nen va lluitar per la seva vida, ningú ens va demanar un estat de comptes, una tarja de crèdit o un rebut pagat. Ni a nosaltres, ni a cap família a qui se li estigués morint el fill.

El 28 de desembre de 2009 el nen va sortir pel seu propi peu i sense cap seqüela. Qui hagi viscut una situació similar, qui hagi salvat la vida gràcies a l'atenció rebuda en un hospital, sap que a partir d'aquell dia estarà agraït a aquell hospital, a aquells professionals, a aquelles persones fins l'últim dia de la teva vida.

Com us podeu imaginar, la Marta, jo i tota la família estàvem molt i molt feliços, i poder esperar junts els reis d'aquell any, amb el nen sa i estalvi, era el millor regal que podíem demanar. A banda d'això, era emocionant saber que vivíem en un país on qualsevol nen, independentment de la situació econòmica de la seva família, rebria l'atenció mèdica necessària. Érem molt conscients que l'atenció que vam rebre no l'haguéssim pogut pagar mai en un sistema sanitari privat. Ni nosaltres ni qualsevol família de classe mitjana o mitjana alta.

Ens ajudes a difondre?



***“Un hospital de nens és un d'aquells llocs que cal veure”***

## CAPÍTOL 3

# Festa amb els diners del ciutadà

A finals de 2010, un any més tard del nostre pas per l'Hospital Sant Joan de Déu, començava a sonar la paraula *retallades* al voltant de la sanitat pública. El març de 2011, dos anys més tard de la primera i absurda entrevista que vam tenir amb Xavier Conill, els treballadors i els usuaris dels hospitals de Blanes i Calella van patir la primera onada de retallades i el CAFÈAMBLET volia explicar l'impacte que havien tingut. Per segona vegada vam demanar una entrevista amb Xavier Conill. Ens tornàvem a veure les cares, però aquesta vegada anàvem una mica més ben informats.

Abans d'aquesta segona entrevista havíem fet una mica de recerca sobre la CSMS i vam saber que, tot i finançar-se amb diners de la Generalitat, la seva gestió era autònoma. Això volia dir que els gestors dels hospitals de Blanes i Calella rebien diners de la Generalitat a canvi de donar el servei sanitari a la zona, però eren ells, els gestors, els que administraven els diners i no pas la Generalitat. La Generalitat era la que reduïa el pressupost, però eren els gestors els que decidien per on s'havien de passar les tisores. Aquesta autonomia a l'hora de gestionar els diners (i de decidir on fer les tisorades) es coneix a la sanitat catalana com *autonomia de gestió*.

Si qui decidia per on passar les tisores eren els gestors de la CSMS, la pregunta obligada era: quin criteri feien servir aquests gestors a l'hora de retallar? Feia pocs dies s'havia sabut que els treballadors patirien una retallada del 5% als seus sous i ja es parlava obertament de tancar el servei de ginecologia de l'Hospital Comarcal de Blanes.



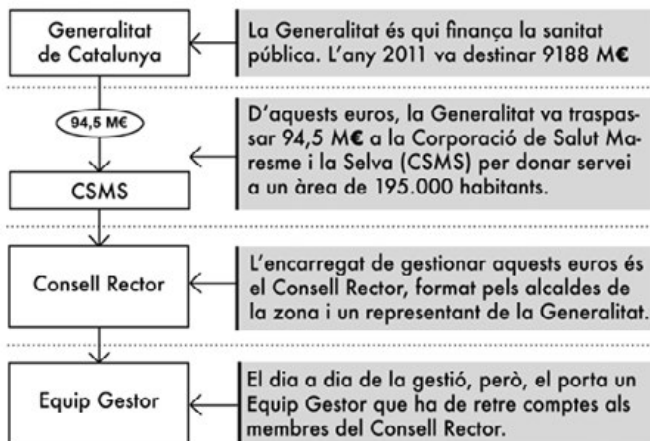
### Una cafeteria de luxe abans de les retallades

El senyor Conill —d’uns cinquanta anys, prim, amb barba curta i canosa— em va rebre al seu despatx de l’hospital de Blanes. El despatx era senzill, però tenia una finestra magnífica per on entrava el sol del matí i des d’on es veia el jardí i el bosc que rodeja l’hospital de Blanes i les persones que entren i sortien de l’edifici.



—Quin criteri es fa servir a l’hora d’aplicar les tisores? Qui decideix si l’estalvi s’aconsegueix fent fora infermeres o reduint, per exemple, la despesa de jardineria? —vaig dir, assenyalant cap a l’exterior.

Conill va respondre com si la pregunta la hi fessin cada dia. Potser la hi feien o potser l’esperava. Sigui com sigui, l’home tenia una resposta molt ben estructurada. Conill em va dir que, per entendre el que estava passant, primer calia entendre el funcionament del sistema de decisió. Va agafar un foli d’una petita impressora, va treure un bolígraf de la butxaca interior de la seva americana de pana i em va fer un dibuixet que, més o menys, explicava això:





—El dia a dia de la gestió —explicava Conill— el porta l'Equip Gestor, que és el que té els coneixements tècnics per fer funcionar l'hospital.

—D'acord —vaig insistir—, però qui tria si la millor opció per reduir la despesa és fer fora metges o, en comptes d'això, el millor és prescindir del servei de jardineria?

—L'Equip Gestor proposa les mesures que s'han de prendre al Consell Rector, format pels alcaldes... i són ells els que donen el vistiplau.

—És a dir, que ells prenen la decisió final?

—Sí.

—I sempre fan cas de les recomanacions de l'Equip Gestor?

—Gairebé sempre.

Mesos després sabríem que, darrere aquest «gairebé sempre» pronunciat per Conill, s'amagava un punt crucial del que seria la nostra investigació.



—Però la Generalitat, que és la que posa els diners, deu tenir algun control, no?

—Sí. Per començar, dintre del Consell Rector, a més dels alcaldes, hi ha un representant de la Generalitat. A banda d'això, tenim l'obligació d'enviar els nostres comptes cada any a la Intervenció General de la Generalitat...

—Tornant al tema de les retallades...

—La cosa és molt senzilla —em va interrompre Conill—: l'any 2010 teníem un pressupost de 107 milions d'euros per atendre els ciutadans. Aquest any, en canvi, n'hem rebut 94. Això significa que tenim 13 milions menys per gastar... i això ens obliga a retallar.

No calia ser gaire intel·ligent per entendre un argument tan contundent. De fet, és l'argument que els que apliquen les retallades repeteixen com un mantra incontestable des que van començar a aplicar-les. 94 és menys que 107, i això no és discutible. Davant d'aquest argument, qui es queixa de les retallades corre el risc de semblar un nen capritxós que no entén que els caramels s'han acabat. Després de tres anys de retallades a la sanitat, aquest segueix sent l'argument principal de qui les imposa: «No hi ha diners, hem de retallar». Com sempre, però, la realitat és molt més complexa que allò que es repeteix

mil i una vegada als telenotícies, a les planes de la premsa dòcil i a les tertúlies radiofòniques.

Hi havia alguna cosa que no ens acabava de quadrar en allò que ens explicava Conill. Feia dies que entre els treballadors corria un rum-rum que es podia resumir més o menys així: «Per pagar-nos el sou no hi ha diners, però per fer una cafeteria nova a l'hospital de Calella si que n'hi ha!». La queixa era comprensible. Mentre els treballadors començaven a patir les tisorades a les seves nòmines, a l'hospital de Calella s'estava construint una cafeteria més pròpia d'un creuer de luxe que d'un hospital en època de retallades. Li vam traslladar la inquietud a Conill:



—D'acord, ho entenc, però, llavors, si el pressupost s'ha reduït tant, com és que a l'hospital de Calella s'està construint una cafeteria totalment nova mentre se'ls estan retallant 50 euros del sou als administratius? El que pregunto és: qui decideix si s'han d'abaixar els sous o no fer la cafeteria?

—El que passa amb la cafeteria és que el contracte per construir-la ja estava signat i no el podem trencar, tenim una obligació amb l'empresa contractista...

—Però quan es va signar aquest contracte?

—El 2009.

—Però el 2009 la crisi ja era aquí, ja s'estaven patint restriccions pressupostàries, no? Ningú va preveure que la cosa es podia complicar? Si hem estat trenta anys amb la mateixa cafeteria, calia fer una cafeteria tan... luxosa com la que s'està fent? No es podia esperar?

—Bé això és una opinió... en el seu moment es va decidir que s'havia de fer aquesta despesa... a més és un contracte que ja està signat i no es pot trencar...

—I qui va decidir construir la nova cafeteria? L'Equip Gestor? O va ser el Consell Rector? Això està recollit a les actes de treball? Són públiques aquestes actes?

—Bé, això són detalls que...

—Detalls importants, no?

—Bé, ja t'he dit que les decisions les pren el Consell Rector, ells són els responsables últims... els ho hauries de preguntar a ells...



## Gestors sanitaris que vivien en un altre planeta

Conill no volia parlar de la cafeteria. Quan vaig arribar a casa vaig buscar a Google «cafeteria+hospital+Calella». Al cap d'una estona ho vaig trobar al BOE del 5 de novembre de 2009 (pàgina 137.036):



**Tipo:** servicios.

**Descripción:** Servicio de restauración integral, obras de remodelación y equipamiento de la Corporación de Salud del Maresme i la Selva.

**Presupuesto:** 2.116.107,97 euros. Sin IVA.

**Contratista:** Serhs Food Area S.L.

Analitzem les dades. L'adjudicació és va produir el novembre de 2009. Pocs dies més tard es coneixia el pressupost per al 2010, segons el qual els hospitals de Blanes i Calella rebrien un milió d'euros menys. No sabien els membres de l'Equip Gestor ni el Consell Rector, format pels alcaldes, que les retallades ja havien arribat? En quin món vivien els que havien decidit gastar-se més de dos milions d'euros en una cafeteria el 2009? No llegien els diaris? No sabien res de tot el que estava passant?



Cafeteria de l'hospital de Calella, construïda i gestionada pel Grup Serhs · CSMS

Ens ajudes a difondre un resum?



**Cafeteries de luxe a hospitals quebrats**

Ja hi havia hagut indicis el 2008: el 15 de setembre, l'empresa Lehmann Brothers feia fallida; el 22 d'octubre, la borsa espanyola queia un 8,16 %, la segona caiguda més gran de la seva història; el 3 de desembre, s'aprovava el Plan E per intentar pal·liar els efectes de l'atur al sector de la construcció; l'economia, després de créixer un 3,5 % l'any anterior, el 2008 queia un 0,7 %. A Espanya ja ningú podia negar l'arribada de la crisi.

I si això no fos prou, el 2009, el 16 de gener, el Govern d'Espanya aprovava una revisió del Programa d'Estabilitat, que contemplava més atur, més dèficit i més recessió per a aquell any; el 19 del mateix mes, Standard&Poor's rebaixava la qualificació del deute espanyol; el 29 de març el Banc d'Espanya intervenia la Caixa de Castilla-La Mancha...

No havien arribat aquestes notícies a les oficines de Conill, als despatxos dels alcaldes? Sembla que no. Van decidir gastar 2 milions en una cafeteria nova que, curiosament, l'havia de construir una empresa del Grup Serhs, propietat de l'exalcalde de Calella, Ramon Bagó, i antic membre d'aquest Consell Rector que ara li atorgava aquest sucós contracte!

Pocs dies després de l'entrevista amb Conill, la Marta i jo vam anar a sopar a la casa de l'Ivan Gabriel a Calella. Vaig conèixer a l'Ivan a l'institut i des de llavors hem mantingut contacte. Durant els dos anys que vam dedicar a estudiar el sistema sanitari el vaig trucar molt sovint per explicar-li tot el que anava aprenent. Aquest exercici d'explicar-li a algú aliè al sistema m'ajudava a trobar millors maneres d'ordenar la informació i, fins i tot, m'ajudava a entendre conceptes i connexions que fins aquell moment em passaven desapercubudes. Al cap de moltes hores al telèfon, el meu amic Ivan havia anant lligant caps i aquell dia, mentre sopàvem, va exposar el seu parer:



—Grup Serhs. És la clau de tot, tothom ho sap...

—Què vols dir? —va preguntar la Marta.

—El Grup Serhs, el seu amo, Ramon Bagó... ho tenen ben muntat...

Mira: ell és l'amo del Grup Serhs, el Grup Serhs rep contractes de molts hospitals, entre ells, els de Blanes i Calella...

—...

—Justament els hospitals que ell va ajudar a fundar com a alcalde de Calella, ell va impulsar la CSMS, el Consell Rector, l'Equip Gestor (que va estar durant anys sota el seu control)... tot. És la clau.

—Ja, però...

—És pertot: dóna de menjar a hospitals, escoles, universitats, al camp del Barça, al de l'Espanyol, a Port Aventura... fins i tot a les presons, així que, si no voleu acabar alimentant-vos del menú Serhs, no us fiquen en embolics!

Tothom va celebrar l'acudit i vam canviar de tema.

### **Senyor Alcalde: tinc un mail per a vostè**

Dos dies després d'haver parlat amb Xavier Conill vam enviar un mail a Josep Maria Juhé, alcalde de Calella pel PSC. Segons ens havia explicat Conill, Calella era la població que tenia més seients al Consell Rector dels hospitals, i això el convertia en l'alcalde amb més poder i la persona més rellevant en la gestió dels 94 milions d'euros que la Generalitat va donar a la CSMS l'any 2011.



*De: CAFÈAMBLET*

*Per: Josep Maria Juhé*

*Data: 17 de març de 2011 · 18:14*

*Benvolgut Josep Maria:*

*Estem fent un treball sobre la Corporació que té com a objectiu intentar entendre el seu funcionament. (...) El senyor Conill ens va dir que moltes de les preguntes que li fèiem a ell, les hi hauríem de fer a vostè. A continuació li trasllado les preguntes:*

- 1.- Quant cobra la gerent de la CSMS?*
- 2.- Hi ha actes de les reunions de l'Equip Gestor? Són públiques aquestes actes? Si és que sí: on es poden consultar? Si és que no, per quin motiu?*
- 3.- El senyor Conill ens va dir que un dels controls a què està sotmesa la CSMS és una auditoria feta per una empresa externa. Em podria dir quina empresa fa aquesta auditoria?*
- 4.- Les adjudicacions que fa la CSMS són públiques? Són públiques les adjudicacions de contractes menors? El Consell Rector, del qual vostè*

*forma part, controla les adjudicacions? Hi ha alguna incompatibilitat a l'hora de fer adjudicacions a empreses privades vinculades amb els membres de l'Equip Gestor o del Consell Rector?*

*(...)*

*Si alguna de les dades que demano no són accessibles o no són competència de dit consell, li agrairia que m'indiqui a qui adreçar-me per tal d'aclarir aquests dubtes.*

*Atentament, Albano*

Com es pot veure, les preguntes no són res de l'altre món i es refereixen a aspectes fonamentals del funcionament de la CSMS. Tot i així, Juhé no contestava. Quatre dies més tard vam tornar a escriure-li un mail repetint-li les preguntes i afegint-ne algunes més. Durant aquella setmana havíem continuat mirant documentació sobre la CSMS i havíem descobert una cosa que es deia Consorci Hospitalari de Catalunya<sup>1</sup> (CHC). És important recordar bé aquest nom. En aquell moment no ho sabíem, però darrere aquest nom s'amagava una organització que ha controlat, durant dècades, milers de milions d'euros públics d'esquenes als ciutadans. Aquest segon correu deia:



*De: CAFÈAMBLET*

*Per: Josep Maria Juhé*

*Data: 21 de març de 2011 · 12:41*

*Benvolgut Josep Maria:*

*No sé si heu rebut correctament les preguntes que us vaig adreçar a finals de la setmana passada en relació a la Corporació de Salut del Maresme i la Selva. Al final d'aquest correu les tornaré a reproduir per si de cas. Independentment d'això, voldria afegir-hi alguna pregunta més.*

*1.- Hem vist que la CSMS i els diferents ajuntaments de la zona estan associats a un ens denominat Consorci Hospitalari de Catalunya (CHC). Quins serveis ofereix el CHC a la Corporació? Quina quota es paga?*

<sup>1</sup>. El 8 de juliol de 2009 el Consorci Hospitalari de Catalunya (CHC) canvia de nom i passa a dir-se Consorci de Salut i Social de Catalunya (CSC). Per facilitar la lectura, al llarg dels següents capítols utilitzarem sempre l'acrònim CHC.

## Seguint el rastre a Internet

Una altra cosa que vam «descobrir» aquella setmana van ser els pressupostos de la Corporació, on es feia referència, sense gaire detall, a què es destinarien els 94 milions d'euros que la CSMS va rebre de la Generalitat el 2011. Poso «descobrir» entre cometes perquè la veritat és que no suposa una gran proesa trobar uns pressupostos que estan penjats al web de la Generalitat, a disposició de tothom. Però també és veritat que, després de setmanes explorant el web de la Corporació, no havíem vist aquests pressupostos enlloc. A més, durant la nostra entrevista, el senyor Xavier Conill no ens va parlar en cap moment d'aquest pressupost. Parlo també de «descobriment», perquè normalment ens imaginem que darrere una revelació periodística sol haver-hi una 'gola profunda', l'accés a una documentació reservada o el testimoni excepcional d'alguna persona que decideix explicar-ho tot. Molts casos són així, però no tots.

Després de dos anys navegant per la xarxa cercant informació, consultant els BOE, mirant memòries d'entitats públiques, semipúbliques i privades, noms de persones, càrrecs, informes de registres mercantils i coses per l'estil, he après una cosa molt i molt important: els rastres de les operacions més infames solen estar penjats a tot arreu i els documents que proven les actituds més reprovables acostumen a estar a la vista de tothom. Només cal que algú relacioni les dades i les interpreti. I els pressupostos de la Corporació que vam «descobrir» guardaven informació molt interessant.

Un cop revisats diversos contractes que rebia l'empresa de Ramon Bagó per part de la Corporació (construcció de la cafeteria, servei de menjar de personal, pacients, etc.) i recordant les paraules que el meu amic Ivan va dir durant aquell sopar («*Bagó és la clau de tot*»), vam unir tres fets que fins aquell moment no estaven relacionats per a nosaltres: en primer lloc que, segons Conill, «el màxim òrgan de decisió sobre com es gestionen els diners és el Consell Rector, amb els alcaldes com a màximes autoritats»; en segon lloc, que entre els anys 1979 i 1991 Ramon Bagó, l'home que rebia contractes de la Corporació, va ser alcalde de Calella i, com a tal, va impulsar la creació de la Corporació; i per últim, que la Corporació estava associada al CHC, una entitat de la qual no sabíem gairebé res, excepte que havia gestionat la CSMS i que va ser dirigida durant dècades pel mateix Ramon Bagó.

Si entre aquests tres fets encara no veieu una relació potent, si encara no veieu motius per saltar de la cadira, no us preocupeu. En aquell moment, nosaltres tampoc. Per ara és suficient tenir clar que hi ha una cosa que es diu CHC, que un dels seus principals impulsors va ser Bagó i que, durant anys, aquesta cosa (el CHC) va gestionar la Corporació.

En resum, tot i no tenir una visió totalment clara del que estava passant, les dades que coneixíem ens portaven a fer-nos algunes preguntes. Per exemple, vèiem que, per «estalviar», la direcció havia decidit retallar els sous als treballadors, però mantenia el contracte amb l'empresa de Bagó. Xavier Conill afirmava que aquest contracte milionari per fer una cafeteria «no es pot trencar» perquè ja estava signat. Això s'entén, però la baixada de sous que els directius van imposar als treballadors també implicava trencar un contracte: el conveni col·lectiu dels treballadors. La supressió de serveis com el de ginecologia, cosa que va fer que els habitants de Tossa de Mar s'haguessin de desplaçar fins a 30 quilòmetres per rebre atenció, també suposava trencar un contracte amb els ciutadans, que veuen com es queden sense un servei pel qual ja havien pagat. En definitiva, el que es veia era que es podien trencar tots els contractes excepte el d'un empresari que, curiosament, té un profund lligam històric amb la Corporació.

### El cas de les tisores selectives

Que les retallades no afectessin els contractes que rebia Bagó ens va portar a analitzar altres despeses de la Corporació per veure si l'«austeritat» que s'aplicava als treballadors i als usuaris també s'aplicava a altres àmbits. Vam mirar, per exemple, l'evolució de la despesa en estudis i dictàmens:

Any	Pressupost CSMS	Despesa en informes
2010	107.900.000€	232.000€
2011	94.600.000€	267.000€

De la mateixa manera que les retallades no arribaven als contractes de Ramon Bagó als hospitals (la cafeteria seguia en marxa), l'austeritat tampoc arribava al pressupost dedicat a estudis i informes. Per això, vam voler saber quines eren les empreses que feien aquests «estudis i informes». Llavors,

entre les preguntes que vam afegir al segon mail a l'alcalde Juhé hi havia aquestes:



—Hem vist que, tot i que l'any 2011 l'aportació de la Generalitat cau un 12%, la despesa en informes i estudis no només no cau, sinó que s'apuja un 15%. Davant d'això volíem saber:

- 1.- Quins són aquests informes?
- 2.- Quines empreses els fan?
- 3.- S'ha convocat concurs públic per fer aquests informes?
- 4.- On es poden consultar aquests informes?

Lamentablement, el que hem aconseguit esbrinar fins ara és que ens trobem en un terreny on la transparència no és tota la que seria convenient, tractant-se d'un tema tan delicat com és el de la salut pública. Esperem comptar amb el seu ajut per tal d'aclarir aquests temes que són del màxim interès ciutadà.

Atentament, Albano.

Aquest segon correu sí va rebre una ràpida resposta. No havien passat ni dues hores quan vam poder llegir:



Benvolgut:

M'ha arribat la informació i les seves preguntes. Tot i que sóc membre del Consell Rector, moltes de les qüestions que em planteja s'escapen al que és el meu coneixement. Tanmateix intentaré trobar la resposta a tot el que em sigui possible contestar, li demano uns dies.

Gràcies, Josep M. Juhé

La bona notícia era que, en aquesta ocasió, el senyor Juhé contestava. La mala notícia era que semblava no tenir ni idea de què li preguntàvem. Tenint en compte que el senyor Juhé era la màxima autoritat de la Corporació, era difícil entendre com aquestes qüestions bàsiques «escapaven» al seu coneixe-

ment. «Intentaré trobar resposta a tot el que em sigui possible», diu Juhé. «Intentaré»? Però no és ell la màxima autoritat? Com comprovaríem més tard, la «ignorància» de Juhé era una constant que ens avançava un fet d'una importància enorme: el control municipal dels equips gestors de desenes d'hospitals arreu de Catalunya és una simple pantalla que permet que una enorme quantitat de diners es gastin i s'adjudiquin sense cap control efectiu, totalment d'esquenes al ciutadà i, moltes vegades, infringint les lleis.

### Les guineus municipals tenint cura de les gallines sanitàries

El mateix correu, amb les mateixes preguntes, el vam enviar a l'alcalde de Blanes, Josep Trias, ja que ell també formava part del Consell Rector que havia de controlar l'Equip Gestor. Però abans de conèixer la seva resposta ens hem d'aturar en un fet que fins aquell moment ens havia passat desapercebut, una mena de *captura de regulador* en l'àmbit local que ens va sobtar moltíssim. Es coneix com *captura del regulador* el mecanisme pel qual una institució pública passa a ser controlada per aquells als quals, aquesta institució hauria de controlar. Parlant clar i català: la «captura del regulador» és posar la guineu a tenir cura de les gallines. Mirant els currículums dels alcaldes de la zona vam descobrir això:

### Qui vigila si l'Equip Gestor fa bé la seva feina?

Controlen l'Equip Gestor (Any 2011)		Lloc de treball anterior
<b>Josep Trias</b> Alcalde de Blanes (CiU)	→	<b>Membre de l'Equip Gestor</b>
<b>Xavier Crespo</b> Alcalde de Lloret (CiU)	→	<b>Membre de l'Equip Gestor</b>
<b>Joaquim Casanovas</b> Cap de la Regió Sanitària	→	<b>Membre de l'Equip Gestor</b>
<b>Josep M. Juhé</b> Alcalde de Calella (PSC)	→	<b>Comerciant</b>



Casualitat? Josep Trias, abans de ser alcalde de Blanes, era membre de l'Equip Gestor, al qual, com a alcalde, havia de controlar. Es a dir: Trias vigilava, en nom dels ciutadans de Blanes, que els membres de l'Equip Gestor (els seus excompanys, entre els quals es trobava la seva dona, també directiva) fessin bé la feina. Amb l'alcalde de Lloret de Mar, Xavier Crespo, passava el mateix. Xavier Crespo, abans de ser alcalde, va formar part de l'Equip Gestor de la CSMS. Un pas per la sanitat pública que, mesos després, ocuparia les portades dels diaris.

Com hem vist anteriorment, al Consell Rector també hi ha un seient perquè la Generalitat controlï l'Equip Gestor. Doncs bé, aquest seient estava ocupat per Joaquim Casanovas, que, abans de representar els interessos dels ciutadans en nom de la Generalitat era membre de l'Equip Gestor que ara ell havia de controlar. Tenint en compte aquestes estretes relacions entre controladors i controlats s'entén molt millor perquè «gairebé sempre» les decisions de l'Equip Gestor es recolzen unànimement com ens havia explicat Conill.



### Els gestors es posen nerviosos

En aquest punt, a l'edició impresa del CAFÈAMBLET del mes de març publiquem el primer article sobre el tema: «CSMS: Contractes milionaris en època de retallades»:



*Des de fa setmanes el CAFÈAMBLET està intentant conèixer els detalls organitzatius de la Corporació amb uns resultats més aviat pobres. L'opacitat en aspectes tan fonamentals com els salaris dels directius, les auditories comptables o els processos de decisió d'inversions és absoluta. (...) Ens hem posat en contacte amb l'alcalde de Calella, Josep Maria Juhé, qui també és membre del Consell Rector de la Corporació sense obtenir cap resposta.*

Dos dies més tard publicàvem al nostre web la segona part del reportatge, «Qui controla la Corporació de Salut del Maresme i la Selva?», on explicàvem el funcionament del Consell Rector i el seu paper en la gestió dels hospitals que ja estaven aplicant les retallades. Aquest segon article anava acompanyat per un editorial que deia:



*(...) Per la importància del servei sanitari públic i per la magnitud de les reformes que s'estan imposant, els nostres representants haurien de fer un esforç comunicatiu per tal que la ciutadania avalui aquestes reformes. (...) Tenint en compte la imminència de l'aplicació de les retallades no és de rebut que el representant de l'ajuntament amb més pes al Consell Rector no sigui capaç d'explicar clarament conceptes bàsics sobre l'organització del servei sanitari que controla.*

Els dos articles van fer el seu efecte. Si fins ara rebíem silenci i dilacions, després de la seva publicació els directius de la CSMS van començar a moure's. El dia 21 de març, vint-i-quatre hores després de la publicació del primer article, els directius van difondre entre els treballadors dels hospitals un comunicat intern on deien que «la Direcció ha iniciat el procediment per realitzar una demanda judicial per difamació i atemptat a l'honor de les persones».

En aquell moment aquesta amenaça ens va semblar el típic estirabot de qui es veu obligat a dir alguna cosa, encara que sigui una ximpleria. Però era molt més. Mesos després veuríem que era el primer avís que els que ens amagaven informació estaven disposats a qualsevol cosa per fer-nos callar. El 24 de març, el dia següent de la publicació del segon article, la CSMS feia públic un altre comunicat, aquesta vegada públic, que deia:



*La gestió i organització de com es dóna resposta a aquest contracte [el de la Generalitat amb la CSMS] correspon a cada una de les entitats i dels seus òrgans de govern. Al final de cada exercici, el CatSalut avalua els resultats obtinguts mitjançant els instruments de què disposa. (...) Aquesta avaluació permet indicar les correccions i ajustaments que es creguin oportuns. (...) Així, l'equip directiu rep les directrius del Consell Rector i li rendeix comptes de les seves actuacions i resultats, treballant*

*de manera conjunta el que podríem anomenar la propietat amb els professionals de la gestió. El Consell Rector, en aquest cas, aporta la visió de la població (mitjançant els representants municipals electes).*

Els gestors, doncs, diuen que «rep les directrius del Consell Rector» «mitjançant els representants municipals electes». Però quines directrius pot donar un Consell Rector on la seva autoritat principal (el senyor Juhé) admet que coses tan bàsiques com el destí de desenes de milers d'euros en informes «escapen al que és el seu coneixement»? Com pot aportar el Consell Rector «la visió de la població» si els «representants municipals electes» no tenen ni idea de com funciona tot? I pitjor encara: semblava que aquests «càrrecs electes» que havien de controlar l'Equip Gestor estaven molt més a prop de l'Equip Gestor (on havien treballat i on tornarien a treballar quan perdessin les eleccions) que dels ciutadans, als quals, en teoria, havien de representar. El següent fragment del comunicat és per emmarcar. Llegiu amb atenció:



*La Corporació, com a entitat de caràcter públic i participat per les diferents administracions, està sotmesa, a part dels seus propis estatuts, a tota la normativa, directrius, instruccions i legislació aplicable a les administracions públiques i, específicament, aquelles que es dicten des de l'administració de la Generalitat en referència a les empreses públiques i consorcis participats. El compliment d'aquestes normes, supervisat pel propi Departament de Salut, la Central de Resultats, la Central de Balanços i pels organismes competents de la Generalitat, com ara la Intervenció General o la Intervenció Delegada per a la Seguretat Social i la Sindicatura de Comptes... garanteix un estil d'actuació.*

Mesos més tard sabríem que aquests controls van fallar (els van fer fallar) i quedaria totalment clar que aquest «estil d'actuació» de què parlava el comunicat era en realitat un «estil de fer desaparèixer diners». El text acabava així:



*Estem segurs, però, que la falta de confiança que vostè ha volgut sembrar entre els ciutadans i entre els professionals envers la Corporació de Salut del Maresme i la Selva, els membres del seu Consell Rector, els membres del seu equip directiu i entre els tècnics i professionals que avui ocupen*

*càrrecs a l'administració local o de salut, aquesta desconfiança tindrà un pobre ressò.*

## Menjant-se els comunicats amb patates

El senyor Conill, signant d'aquest comunicat, encara deu estar mastegant aquest paràgraf. El «pobre ressò» es va traduir, al llarg dels següents mesos, en dues comissions d'investigació parlamentàries, l'obertura d'una investigació per part del Tribunal de Cuentas, una altra de la Sindicatura de Comptes, dues investigacions sobre els negocis de Ramon Bagó (una de l'Oficina Anti-frau i una altra de la Fiscalia), portades a 3 diaris (un de tirada nacional) i la menció de la nostra revista a les planes de *The Washington Post*. Per ser un «pobre ressò» no està gens malament. Un visionari, el senyor Conill. Una situació que un amic de Reus, en @BartomeuC, va resumir magistralment a Twitter:

Ens ajudes a difondre un resum?



**“Directiu es menja un comunicat amb patates”**



*La contundència amb què es fan els comunicats, és directament proporcional a la quantitat de patates amb què se l'hauran de menjar.*

Vam deixar passar una setmana, però les respostes de Juhé i Trias no arribaven. El 28 enviem un altre correu electrònic al senyor Juhé on li diem: «M'adreço a vostè per tal de demanar-li quan preveu contestar les nostres preguntes». El 29 vam tenir resposta de Juhé:



*Vaig llegir un article seu on sortia el meu nom fent referència a un correu personal entre la meva persona i vostè. Penso que hagués estat bé preguntar-me prèviament si es podia fer públic. Li confirmo que tinc molta feina en «tots els fronts» i precisament el de la sanitat pública em té preocupat. Respecte a les preguntes que em va fer, el remeto al comunicat que li ha fet arribar el doctor Conill, ell és avui el nostre portaveu.*

O sigui, el dia 15 de març m'entrevisto amb Xavier Conill, que em diu que li preguntí a Juhé. Persegüim Juhé durant tres setmanes perquè finalment ens digui: «Pregunteu-li a Conill». Encara ens quedava Trias. El dia 30 va respondre que «de comú acord amb els diferents qüestionats, vàrem decidir que tota la informació i respostes serien coordinades de manera única mitjançant la

CSMS i el seu director de Planificació i Desenvolupament», el senyor Xavier Conill.

Aquestes dues respostes generaven una mica de desànim, però, d'altra banda, confirmaven una cosa que ja sospitàvem i que podríem confirmar de manera escandalosa: els representants dels ciutadans eren marionetes que no controlaven res, que estaven en mans d'aquells als quals havien de controlar i que eren incapaços de donar resposta a preguntes tan senzilles com: «em podria dir on són els informes que costen als ciutadans prop de 300.000 euros cada any?». Un exemple d'això és que, a dia d'avui, encara no sabem ni quines empreses han fet aquests informes, ni de quin tema tracten, ni on són.

### **1,5 milions d'euros en 'informes fantasma'**

Això dels informes podria semblar un detall petit, però avui sabem que la nostra «obsessió» no anava desencaminada. Actualment, Carles Manté, que va ser president de la Corporació fins a mitjans de 2012, està imputat perquè la seva empresa privada CCM Estratègies i Salut S.L. va fer uns «informes» per a l'empresa Innova de Reus —gestora entre d'altres de l'Hospital Sant Joan de Reus- que mai han aparegut. Uns informes que van costar més de 800.000 euros i dels quals ni l'Ajuntament d'aquella ciutat, ni els auditors que va contractar, n'han trobat el rastre. Avui, seguim obsessionats i ens preguntem: dels informes de la Corporació que en cinc anys han costat 1,5 milions d'euros, quants n'existeixen? Algun d'aquests informes l'ha fet l'empresa de Carles Manté? De moment, tots els alcaldes del Consell Rector i els membres de l'Equip Gestor continuen amagant el destí d'aquests 1,5 milions d'euros. I nosaltres seguim preguntant.

L'estratègia dels gestors i dels alcaldes era, per una banda, callar i per una altra, desprestigiar qui preguntava. Contra el desprestigi, l'únic que podíem fer era ser extremadament curosos amb la informació que publicàvem. Contra el silenci, l'única eina era la insistència. A l'edició d'abril del CAFÈAMBLET tornem a la càrrega:



*Resumint: a hores d'ara, la Generalitat transfereix diners públics a empreses que els gestionen amb total llibertat i sense cap mena de control efectiu i sense que el ciutadà pugui exercir cap mena de control.*

*Aquestes empreses privades no només es fan amb els contractes, sinó que són elles mateixes les encarregades de controlar-se. Mentre tot això passa, els treballadors i usuaris de la sanitat a la zona de la CSMS s'enfronten a tota mena de retallades. Un exemple: els treballadors de la CSMS afectats per les retallades fa temps que pregunten sense obtenir resposta:*

*Quines són les despeses de representació de l'empresa?*

*Quins són els sous dels directius i comandaments de la CSMS?*

*Quina és la despesa associada a la gestió?*

*Quins són els contractes amb els principals proveïdors de la CSMS i els sacrificis que se'ls ha imposat?*

*Quines obres s'han realitzat i on són els pressupostos?*

*Quina és la despesa i les inversions previstes en equips informàtics?*

*Quina és la despesa en màrqueting i comunicació?*

*Quines són les relacions econòmiques amb la multinacional Consorci Hospitalari de Catalunya S.A.?*

*No contesten.*

Mes rere mes vam pressionar i vam formular les mateixes preguntes una vegada i una altra. El 9 de juliol de 2011 els representants sindicals de CCOO, que es trobaven en plena negociació davant l'ERO proposat pels gestors, feien el següent comunicat:



*Qualsevol oferta seriosa de negociació implica demostrar als treballadors que la patronal, els seus directius i les entitats empresarials dependents de la patronal també han fet la seva part del sacrifici demanat als treballadors. (...) Demanem transparència, seriositat i equitat en la gestió de la crisi econòmica. Demanem que la direcció lliuri als representats dels treballadors informació rellevant.*

Quatre dies més tard, el 13 de juliol, enviem un mail al nou alcalde de Blanes, Josep Marigó (PSC), elegit a les eleccions municipals de maig. Unes eleccions on van canviar tots els alcaldes relacionats amb la CSMS, quedant el mapa d'alcaldies de la següent manera:

**Canvis a les alcaldies després de les eleccions  
del 22 de maig de 2011**

Lloret de Mar	Xavier Crespo (CiU)	>	Romà Codina (CiU)
Blanes	Josep Trias (CiU)	>	Josep Marigó (PSC)
Calella	Josep M. Juhé (PSC)	>	Montserrat Candini (CiU)

Les preguntes que li vam adreçar a Marigó eren les de sempre. I les respostes van ser les de sempre: «No ho sé, ho hauríem de mirar, ja veurem...».

### **I si anem al ple municipal?**

Davant el silenci, el 21 de juliol, la Marta i jo vam decidir anar al ple municipal de Blanes. Segons el reglament d'aquest ajuntament, al final del ple els ciutadans poden formular preguntes a l'alcalde o als regidors, sempre que el tema hagi estat tractat durant el debat. Sabíem que dos dels regidors d'ICV-EUiA, Víctor Catalán i Amparo Ardanuy, treuriem el tema de la CSMS, la qual cosa ens obria les portes a poder intervenir al torn de precís i preguntes.

No és la meua intenció avorrir-vos amb les misèries de la política local blanesca, sobretot tenint en compte que, al nostre país, els comportaments miserables formen part del dia a dia de centenars de municipis. De totes maneres, permeteu-me explicar amb una mica de detall la reacció de l'alcalde de Blanes, Josep Marigó, davant les nostres preguntes al ple.

El primer que vam fer en aquell ple va ser adreçar unes quantes preguntes a l'exalcalde, Josep Trias, que ara estava a l'oposició, compatibilitzant el càrrec amb el de gerent de la regió sanitària de Girona, gràcies a un nomenament de Boi Ruiz quan Trias va perdre les eleccions:



*Senyor Trias: voldria saber per què quan era alcalde es va negar a contestar les preguntes que, com a periodista, li vaig fer sobre l'Hospital Comarcal de Blanes i la CSMS. Voldria saber, senyor Trias, per què es va negar a contestar, per exemple, quant havien costat els diversos informes encarregats per la CSMS a empreses externes?*

L'alcalde Marigó va intentar interrompre'ns. El públic present a la Sala de Plens va protestar per la interrupció i li va exigir a l'alcalde que ens deixés acabar de formular les preguntes.



*Senyor Trias —continuem—, per què quan li vaig demanar informació sobre els sous dels alts càrrecs, una informació que l'Equip Gestor oculta als treballadors de l'hospital, vostè es va negar a contestar? En definitiva, senyor Trias, com és que en comptes de facilitar aquestes dades, a les quals com a alcalde vostè tenia accés, em va adreçar a un directiu de la CSMS? No és això com si a un ministre d'Economia li pregunten com va la cosa i ell respon «pregunta-li a Botín»?*

En aquest punt Marigó va tornar a intentar interrompre'ns, però els prop de vint ciutadans que seguien el ple, molts dels quals eren activistes de la PAH que també tenien preguntes per a Marigó, es van revoltar i van tornar a demanar que ens deixessin continuar.



*Per acabar, voldria saber, senyor Trias, si ara, que vostè és el cap de la sanitat gironina representarà els interessos sanitaris dels ciutadans? Voldria saber si controlarà, com és el seu deure, el que fan els seus antics companys de l'Equip Gestor o es limitarà a dir que sí a tot el que ells li proposin? Com podem estar segurs, senyor Trias, que vostè defensarà els interessos dels ciutadans davant un equip gestor que es nega sistemàticament a facilitar informació del que fan? Investigarà i farà públic quant gasta l'Equip Gestor en despeses de representació?*

*Vaig acabant, senyor alcalde: Per a vostè, senyor Marigó, només tinc una pregunta: farà servir la força que li dona ser alcalde de Blanes al Consell Rector de la CSMS? Representarà els blanencs i investigarà les despeses en informàtica i les despeses en màrqueting que amaguen els directius de la CSMS, que es neguen fins i tot a respondre als treballadors de l'hospital? Farà servir la seva força per demanar explicacions sobre els sacrificis que es demanen a les grans empreses proveïdores del nostre hospital, que es beneficien d'uns contractes milionaris pagats amb*



*diners públics? Farà això, senyor Marigó, o farà com el senyor Trias, que mai es va atrevir a demanar explicacions als seus excompanys de feina?*

A aquelles alçades les cares dels regidors dels partits interpel·lats (PSC i CiU) eren un poema. L'alcalde negava tot el que dèiem amb el cap i l'exalcalde, el senyor Trias, s'havia posat vermell com un pebrot i tremolava. Després de la nostra intervenció Marigó, visiblement contrariat, va agafar la paraula i va deixar algunes perles que, si no estiguessin enregistrades, qualsevol polític decent les negaria. A continuació reproduïm aquestes paraules i la contesta que li vam donar a la següent edició del CAFÈAMBLET:



1. *«Aquest no és el lloc de fer aquestes preguntes», va dir el batlle blanenc. Com a periodistes, però sobretot com a ciutadans, ens preguntem, llavors, quin és el lloc per fer les preguntes, sinó el ple municipal?*
2. *«Darrere les teves preguntes hi ha un dard enverinat», va dir Marigó. Com a professionals de la comunicació creiem que, tot i que involuntari, això és un elogi enorme. Justament, només si fem bé la nostra feina, les nostres preguntes són enverinades. Si no ho fossin, valdríem menys que el paper on imprimim el nostre periòdic.*
3. *«Aquestes intervencions no m'agraden. La llibertat d'expressió té uns autolímits. Tu t'hauries de posar l'autolímit.»*

*Quan el senyor Marigó diu «autolímits» es refereix al terme autocensura? Quins són els límits? El senyor Marigó no ho ha volgut aclarir. Només va dir que no li agradaven aquelles preguntes. Com a professionals de la comunicació ens preguntem: quines són les preguntes que sí li agraden a Josep Marigó? És ell qui ha de dir què es pregunta i què no?*

*Aquests fets són preocupants. Mentre milers de persones s'enfronten a unes retallades sanitàries sense precedents i mentre centenars de treballadors veuen com perden drets laborals, els polítics s'ofenen si se'ls pregunta sobre la seva gestió, interrompen i silencien. Ens reafirmem en*

*les nostres preguntes. No és el nostre problema que polítics com el senyor Marigó només estiguin acostumats a que se'ls preguntí sobre coses amables. No ens posarem autolimits. Seguirem preguntant. Fins que contestin.*

Era l'últim ple abans de les vacances d'estiu. Va ser l'estiu dels disturbis al barri de Tottenham de Londres, de la visita de Benedicte XVI a Espanya, del dit a l'ull de Mourinho a Tito Vilanova, de la mort de Gadafi, de la vergonyosa reforma de la Constitució perpetrada per un PSOE encara a la Moncloa amb l'ajut d'un PP que es preparava per rellevar Zapatero. Al carrer el 15M vivia al seu primer estiu.

Després d'aquesta intervenció al ple municipal van arribar les vacances d'estiu. I com que no teníem res millor a fer, vam continuar donat voltes al tema que ens havia tingut ocupats tot l'hivern.

## CAPÍTOL 4

# Entenent el Matrix sanitari

A l'estiu la feina a la revista baixa molt. Els anunciants estan de vacances o aprofitant la temporada turística. Fer publicitat al CAFÈAMBLET no és una prioritat ni pels uns ni pels altres. La Marta va estar tot aquell estiu de 2011 treballant cada dia a l'Hospital de Granollers. Els nens marxaven a banyar-se a la piscina d'uns veïns i jo dedicava llargues estones a la lectura de BOE, lleis i articles sobre el funcionament del sistema sanitari. A l'oficina-garatge feia una calor insuportable i, a falta d'aire condicionat i d'un ordinador portàtil, vaig muntar una taula al pati, sota un arbre, per poder treballar còmodament. Cada matí muntava la meva oficina i a la nit desconnectava els aparells i els tornava a endreçar. Quan aixecava la vista de la pantalla podia veure les faldes del turó del Morou i els pics del Montseny. Enmig d'aquella tranquil·litat, d'aquella soledat i d'aquella calor, vaig començar a entendre moltes coses.

Després de mesos barallant-nos amb els alcaldes i els gestors dels hospitals, una idea s'anava fent cada vegada més forta: darrere els silencis dels alcaldes i gestors s'amagava una cosa molt més grossa que uns informes o unes despeses de protocol. Com més voltes li donàvem al tema, més clarament vèiem que el problema era general, de tota la sanitat catalana. No es tractava només d'un alcalde a qui no li agradava contestar preguntes, ni d'un empresari que hagués obtingut algun contracte *non sancto*. Estàvem parlant del fet que el que vam descobrir als hospitals de Blanes i Calella era la manera normal de funcionar de tot el sistema sanitari.

Ens va costar molt entendre com funcionava el sistema sanitari, quina era la seva estructura. La seva complexitat era part de la trampa. Tot el llenguatge

tècnic, les múltiples empreses, les paraules ampul·looses dels comunicats de premsa... Tot té un objectiu clar: que ningú entengui res. Una confusió molt positiva per als que es beneficien d'aquest sistema opac. Si els ciutadans i els periodistes no entenen res, els polítics i els gestors sanitaris tenen via lliure per fer i desfer. Ningú pot controlar una cosa que no entén.

Per això, en aquest capítol farem una petita pausa en la narració per fer una descripció esquemàtica de com es va crear el sistema sanitari català i com funciona. Saber això ens permetrà captar la profunda perversió dels fets que explicarem als propers capítols.

### **El naixement d'un model sanitari**

La història comença l'any 1981, quan la Generalitat de Catalunya rep les competències en matèria sanitària. Si fins llavors qui es feia càrrec de la sanitat dels catalans eren l'Insalud (serveis sanitaris) i l'Imsero (serveis socials), a partir de llavors serà la Generalitat l'encarregada d'aquests afers. Per poder fer-ho l'Estat traspasa a la Generalitat les competències sanitàries. Però hi ha un problema: aquests dispositius que entrega l'Insalud mai han estat suficients per atendre la salut de tots els catalans. Els equipaments sanitaris que la Generalitat rep de l'Estat només representen el 30% dels llits hospitalaris. El sistema netament públic que hereta la Generalitat és un sistema raquític, desenvolupat durant el franquisme, que no arriba a tothom.

Per tapar aquest forat sense cobrir que deixava el sistema estatal a Catalunya, es desenvolupa, al llarg de dècades, una xarxa sanitària heterogènia disseminada arreu del territori: hospitals municipals, de les diputacions, centres de beneficència, centres mutuels i centres privats, molts dels quals funcionen en règim concertat i donen servei en nom de l'Insalud. Un sistema descentralitzat que recull l'esforç del territori per dotar-se d'uns mínims serveis sanitaris. Així doncs, com dèiem, quan la Generalitat va rebre el traspàs, en realitat només rep un 30% dels dispositius i un pressupost que no és res de l'altre món. Davant aquest escenari, la Generalitat havia de triar entre dues opcions: o bé començar a construir nous hospitals arreu del territori, perquè aquest sistema públic passés de ser del 30% al 100%; o bé continuar aprofitant la xarxa d'hospitals municipals, de beneficència i mutuels creada durant

dècades i integrar-la dintre del sistema públic que, a partir d'ara, gestionarà la Generalitat.

Es va escollir aquesta segona opció i així va néixer el que avui es coneix com el *model català*. En aquell moment la Generalitat estava en mans de CiU, però la decisió d'integrar tots aquests hospitals dintre el sistema públic va comptar amb un amplíssim suport polític.

A favor d'aquest model hi havia dos avantatges. El primer era de caire econòmic, ja que permetia disposar d'una xarxa que ja estava muntada sense haver de construir hospitals nous arreu del territori. El segon avantatge era de caire políticompresarial. D'una banda, el sector empresarial (tradicionalment proper a CiU) va veure raons per recolzar aquest sistema, ja que molts hospitals que prestaven serveis eren privats i un sistema públic completament desenvolupat hauria provocat la ruïna d'aquests hospitals. De l'altra, molts d'aquests hospitals municipals estaven a municipis en mans de forces polítiques diferents de CiU i molts alcaldes (la majoria del PSC) no volien renunciar a controlar un pressupost tan important com el sanitari.

El procés d'integració dels antics hospitals a la xarxa pública es va fer mitjançant la creació de consorcis. Un procés que Ramon Serna, cofundador del sindicat CATACT-CTS/iac, explica al seu treball *El procés de privatització de la sanitat a Catalunya*:



*A partir de 1986 el govern de Jordi Pujol va començar a constituir consorcis i a cedir-los la gestió dels hospitals per integrar fundacions de caràcter religiós, mútues, caixes d'estalvi i governs locals en mans d'altres forces polítiques, la qual cosa significava «repartir el pastís de la gestió».*

Avui, a Catalunya tenim un sistema mixt format per l'Institut Català de la Salut (ICS) i el sector concertat. L'ICS és bàsicament la part que la Generalitat va rebre de l'Estat. Es podria dir que és el més semblant al que entenem com a *sistema sanitari públic*: treballadors estatutaris, gestió dependent directament dels poders públics i, això és molt important, sistemes de control dependents

directament del Parlament. El sector concertat és, com hem dit, un sistema heterogeni on podem trobar consorcis que regeixen hospitals que pertanyen a un municipi o hospitals formats per la unió de diversos municipis, participacions de consells comarcals i/o diputacions. Per complicar encara més la cosa, la Generalitat va crear empreses públiques que se sumaven a les municipals existents i va afavorir la creació de més fundacions amb les quals va arribar a concerts, fins i tot amb la participació de caixes d'estalvis (molt lligades a diputacions i consells). Per una altra banda, la Generalitat va continuar contractant, en règim de concert, empreses semiprivades, organitzacions de beneficència hereves de diverses ordres religioses... I, per últim, hi trobem empreses 100% privades. Així doncs, una de les principals característiques del sector concertat és l'heterogeneïtat i la gran varietat de proveïdors sanitaris.

### **CiU i PSC: La sociovergència sanitària**

Aquest sistema dual (ICS i concertat) és la columna vertebral del sistema sanitari català, el *model català* que des de fa trenta anys defensen aferrissadament tant CiU com PSC. Els dos grans partits de l'escena política catalana dels últims anys s'han barallat per gairebé tots els temes, però la sanitat, l'organització del sistema sanitari, sempre ha estat un punt de trobada. Encara avui, en plena turbulència nacional, els dos partits fan pinya al voltant del sistema. A què es deu aquest acord, aquesta sociovergència al voltant del *model català*? Una possible explicació sobre la predilecció pels consorcis dels dos grans partits catalans ens l'ofereix Serna:



*Els polítics s'asseguraven així llocs de treball davant els previsibles canvis al poder, jubilacions daurades a fundacions o el seu pas a empreses privades amb més possibilitat de negociar amb els diners públics.*

Té molt de sentit, no? Col·locar gent al funcional ICS és molt més difícil que fer-ho a fundacions, hospitals de comarca, consorcis públic-privats... Lamentablement, la hipòtesi de Ramon Serna no només era encertada, sinó que, fins i tot, es va quedar curta. Continuem.

Però quin impacte té aquest sistema dual en l'atenció sanitària que rep el ciutadà? Els privatitzadors (a Barcelona, a València, a Madrid i a Londres) repetei-

xen una vegada i una altra: «Al ciutadà no li importa qui gestioni, el que li importa és rebre un servei de qualitat». Traduït a un llenguatge més entenedor, això vol dir: «El ciutadà és ximple, incapaç de detectar les trampes, i mentre el vagin atenent, poc es preocuparà dels robatoris i els abusos que fem amb els seus diners».

### **Ciudadans o clients?**

En part tenen raó. El sistema sanitari català s'ha mogut en una opacitat sistemàtica durant trenta anys i, excepte en comptades ocasions, els ciutadans vam mirar cap a una altra banda, ja que el servei que rebíem era molt bo. Des del punt de vista de l'usuari, el fet de rebre el servei sanitari a través de l'ICS o a través del sistema concertat no suposava pràcticament cap diferència, ja que els nivells de qualitat eren molt similars. Fins i tot es pot dir que la majoria dels ciutadans no hem sigut conscients d'accedir als serveis sanitaris a través d'una branca o d'una altra del sistema. El dos sistemes treballen de manera coordinada, de forma que un pacient que, per exemple, es dirigeix a una consulta a un centre concertat pot acabar sent derivat a un de l'ICS i viceversa. Tot amb la mateixa targeta sanitària amb el logo de la Generalitat. Com diuen els privatitzadors, doncs, sembla ser que és veritat que mentre el ciutadà rep l'atenció, poc li importa el funcionament del sistema. Però ara la cosa ha canviat. Potser els ciutadans no ens vam preocupar gaire de com es gestionaven els nostres diners si rebíem una atenció adequada, però ara, quan comencem a no rebre aquesta atenció de manera adequada, ens comencem a preguntar què ha passat amb el nostre sistema sanitari, a preguntar on són els nostres diners. I quan apareix aquesta pregunta, comencen els problemes.

Saber com es gasten els diners que l'ICS rep de la Generalitat és molt difícil, però saber com es gasten aquests diners al sector concertat és impossible. Durant els últims trenta anys, el sector concertat ha permès a un grup de polítics i empresaris gestionar milers de milions d'euros cada any sense control i d'esquena als ciutadans.

Mentre que tot el que passa al sector públic (ICS) està sota el control directe de la Generalitat, el sector dels hospitals concertats ha desenvolupat una enorme teranyina de consorcis, fundacions, empreses públiques, semipúbliques i

privades on, com veurem, els ciutadans i els seus representants tenen una nul·la capacitat de fiscalització i els amos i senyors d'aquests diners deixen de ser els ciutadans per passar a mans d'una aristocràcia sanitària completament endogàmica.

És veritat que aquests hospitals del sector concertat han de retre una sèrie de comptes davant la Generalitat, però, com hem vist en el cas dels hospitals de Blanes i Calella, aquest control és purament testimonial. Recordeu l'alcalde de Calella dient que «aquestes coses escapen al que és el meu coneixement?». Doncs això. Al llarg dels propers capítols veurem com el «aquestes coses que escapen al coneixement» de tantes persones va ser l'arrel d'uns escàndols que en un país seriós portarien desenes de polítics i empresaris davant un jutge.

Aquell estiu vam començar a comprendre que el que havíem trobat als hospitals de Blanes i Calella no era un fet aïllat. Vam començar a veure que darrere del silenci dels alcaldes i de la prepotència dels gestors no només hi havia foscor, sinó l'intent de tancar alguna cosa greu. En aquell moment no podíem imaginar que ens trobàvem davant d'una trama que havia fet desaparèixer milions d'euros de la sanitat pública. El que sí començàvem a tenir clar era el paper que jugava l'empresari Ramon Bagó dins l'organització del sistema sanitari català. El 16 d'agost, després de setmanes d'investigació, publicàvem un còmic titulat *Sociovergència sanitària, o com dos partits han ensorrat la nostra sanitat*. Era el resultat d'haver seguit el consell del meu amic Raül i el seu advertiment: «la clau és Ramon Bagó». Efectivament, ho era. I calia explicar-ho.

*A pàgina següent: Detall del còmic «Sociovergència sanitària», publicat el 16 d'agost de 2011.*



entrevistes,  
 at amb gent i  
 preguntes  
 es d'elles no  
 stes), la revista  
 mbillet presenta:

# SOCIOVERGÈNCIA SANITÀRIA

## O COM 2 PARTITS HAN ENSORRAT LA SANITAT PÚBLICA

# Un editorial-còmic que no fa r...

NO HI HA DINERS!!!  
 HEM ESTIRAT MÉS EL  
 BRAC QUE LA MÀNIGA.  
 LA SOLUCIÓ ÉS  
**RETALLAR!**



### UNA MICA D'HISTÒRIA

1981

ESTAT CENTRAL  
 TRANSFEREIX  
 S COMPETÈNCIES  
 SANITÀRIES  
 A CATALUNYA(?)

**PERÒ...**  
 QUI HA GASTAT MASSA?  
 QUI HA ESTIRAT EL BRAC  
 MÉS QUE LA MÀNIGA?

**HAN ESTAT...**  
 ELS JUBILATS QUE ES PASSEN  
 EL DIA AL C.A.P.? ELS IMMIGRANTS  
 GRANTS QUE HO COL·LAPSEN?  
 ELS CIUTADANS, QUE

**...O HA ESTAT UN SÍNDICAT  
 QUE HA ENRIQUIT PO...  
 I EMPRESES PRIVADES  
 DURANT 30 ANYS?**

**I AQUI COMENCEN  
 ELS PROBLEMES...**

**CONSULTORIA GESTIÓ S.L.  
 (CGCSL) i BCGESTIÓ S.L.** SÓN  
 EMPRESES CREADES A  
 INSTÀNCIES DEL  
**CONSORCI HOSPITALARI DE  
 CATALUNYA (CHC)**

EL CHC ES DIU  
 ACTUALMENT  
 CONSORCI DE  
 SALUT I SOCIAL  
 DE CATALUNYA

1983

QUÈ ÉS  
 EL  
**CHC**  
 ?

EL CHC ÉS EL QUE MOLTS  
 CONSIDEREN LA PECA CLAU  
 DE LA **SOCIOVERGÈNCIA**  
 SANITÀRIA. ELS SEUS  
 DOS PRINCIPALS  
 IMPULSORS SÓN:

(EURE "DAMON BAGO,  
 EL GRUP SORBE, EL CEC  
 I EL "BRANCO"  
 A L'ALTAIRAN 12)

**CIU** **RAMON BAGO** **PSC** **JOSEP ABELLÓ**

**OPCIÓ B**  
 ... i organització i Op  
 Opció B: No cal const  
 (on infraestructures

MODEL IMPLICA INTER  
 DINERS PÚBLICS. "D  
 PREDACIÓ AMB PRIVAT  
 ACCIONS, MESURES DE  
 MÚTUES I LA INDÚST  
 GRADACIÓ DEL SISTE  
 ANT DÈFICIT. MÉS DE  
 OST SANITARI DE L  
 ERIVA A ENTITATS I  
 PRIVAT O MIXT

**PERÒ L'OPCIÓ B  
 É UN PROBLEMA**

ALGUNS HOSPITALS  
 QUE **CIU** VOL POSAR SOTA LA  
 GESTIÓ DE LA GENERALITAT  
 ESTAN EN MANS DEL **PSC**

# AIXÍ NEIX LA... SOCIO VERGÈNCIA SANITÀRIA!

**RELACIONS DE  
 CONFIANÇA I PODER**

"S'OBRIA LA POSSIBILITAT DE  
 CREAR RELACIONS DE CONFIANÇA  
 I PODER, DE DEPENDÈNCIA MÚTUA  
 I A LLARG TERMINI ENTRE GESTORS,  
 EMPRESARIS DEL SECTOR SANITARI  
 PRIVAT I POLÍTICS DE DIVERSOS  
 PARTITS" (1)

Raquel Gallego,  
 politòlog i prof. a l'UB

**CONTINUEM...**

PER PODER  
 INTEGRAR  
 TOTS ELS  
 HOSPITALS  
 ES FA UN CANVI  
 FONAMENTAL:  
 LA GENERALITAT  
 ES CONVERTEIX  
 EN  
 "COMPRADOR"  
 DE SERVEIS...

**AMB SOLUCIÓ**

**CIU I PSC ARRIBEN A ACORDS  
 PER REPARTIR-SE EL PASTÍS**

**3 TIPUS DE "PROVEIDORS"**

- 1.- L'ICS, QUE ÉS LA PART  
 QUE ES VA HERETAR DE  
 L'INSALUD
- 2.- EMPRESES PÚBLIQUES  
 CREADES PER LA  
 GENERALITAT
- 3.- PROVEIDORS  
 CONCERTATS: FUNDACIONS  
 PRIVADES, EMPRESES,

**ELS EUROS...**

**FIG 1.-** LA GENERALITAT  
 TRANSFEREIX DINERS ALS  
 CENTRES.

**FIG 2.-** ELS CENTRES GES-  
 TIONEN AQUESTS DINERS  
 PÚBLICS

**FIG 3.-** LA GENERALITAT  
 HA DE CONTROLAR QUE  
 ELS SUBCONTRACTATS  
 FACIN SERVIR BÉ

**UN D'AQUESTS  
 PROVEIDORS ÉS LA**

**CORPORACIÓ DE  
 SALUT MARESME  
 I LA SELVA**

L'ANY 2009  
 LA CSMS VA  
 REBRE GAIREBE  
 100 MILLIONS

QUI  
 GESTIONA  
 AQUESTS  
 EUROS  
 ?

**EN TEORIA. EL  
 CONSELL RECTOR**

QUE ESTÀ  
 FORMAT PER  
 REPRESENTANTS  
 DELS AJUNTAMENTS  
 DE:

**BLANES  
 CALELLA  
 LLORET  
 I DE LA**



## CAPÍTOL 5

# L'home que es contractava a si mateix

*Entre la meva activitat pública i els meus negocis  
privats no hi ha cap connexió.  
Tinc una butxaca per a cada cosa.*

El Roto

Amb la publicació del còmic *Sociovergència, o com dos partits han ensorrat la sanitat pública*, resumíem la història de la creació i el funcionament d'una institució fonamental per entendre el sistema sanitari: el Consorci Hospitalari de Catalunya (CHC). L'home a què apuntàvem no era un qualsevol: Ramon Bagó havia estat alcalde de Calella per CiU entre el 1979 i el 1991, director general de Turisme al govern de Jordi Pujol, Creu de Sant Jordi, Medalla Francesc Macià al Treball i fundador d'un imperi empresarial que factura 472 milions l'any. No semblava bona idea ficar-se, des d'una revista com la nostra, amb un personatge que, quan celebra el sopar anual de la seva empresa, el president de la Generalitat de torn va a fer-li la pilota acompanyat de dos o tres consellers. Però ho vam fer.

### **Ramon Bagó i l'aristocràcia sanitària**

Com hem vist al capítol anterior, el traspàs de les competències sanitàries havia fet que una gran quantitat d'hospitals arreu de Catalunya comencessin a estar finançats regularment i directament per la Generalitat. Però com havíem vist a Blanes i Calella, un cop els diners de la Generalitat arriben als diferents hospitals, els directius dels centres els gestionen sense donar gaires explicacions



Ramon Bagó rebent la Creu de Sant Jordi l'any 2001 de mans del President Jordi Pujol · GENCAT



Ramon Bagó amb el President José Montilla en l'acte d'entrega de la Medalla al Treball President Macià l'any 2008 · GENCAT



El President Artur Mas, convidat d'honor als actes pel 35è aniversari del Grup Sehrs de Ramon Bagó · GENCAT

Ens ajudes a difondre un resum?



**Pujol, Montilla i Mas: 3 fotos escandaloses**

sobre el seu destí. Era clar que podíem extrapolar aquest comportament a la resta del sector concertat. Els gestors d'aquests hospitals gasten aquests diners emparats en un concepte fonamental i defensat a capa i espasa tant per CiU com pel PSC: *l'autonomia de gestió*.

Segons els seus defensors, aquesta autonomia permet que els diversos hospitals que integren la xarxa concertada siguin prou «flexibles» per poder fer una gestió «eficaç i eficient sota els criteris del *benchmarking*». A la vegada, des del poder polític es defensa l'autonomia de gestió com una manera de mantenir —en el cas dels hospitals municipals— un «arrelament al territori» i estar «propers a la ciutadania».

Però darrere d'aquest brillant discurs que repeteixen els diplomats de les escoles de negocis barcelonines (les que acullen a les seves aules personatges com Diego Torres o Iñaki Urdangarin) s'amaga una realitat bastant menys idíl·lica. Darrere «l'eficàcia» i els «*benchmarkings*» el que ens trobem és un munt d'organitzacions i persones defensant la seva part del pastís. Veiem que els que parlen de «flexibilitat» són els mateixos que prediquen contra «els controls burocràtics» i tot allò que signifiqui gestió pública dels recursos públics. Així, els defensors d'aquesta autonomia de gestió repudien qualsevol instrument de control públic, qualificant-lo de «burocràcia» en oposició a l'«eficàcia», que ells suposadament representen. Tot plegat acompanyat pels tòpics sobre la ineficiència d'allò públic.

El discurs es podria resumir d'aquesta manera: «Que la Generalitat em doni els diners, però que no em faci preguntes». Pel que fa al pretès municipalisme i la proximitat al ciutadà que s'al·leguen en el cas dels hospitals municipals, després d'haver vist a Blanes, a Lloret i a Calella el vergonyós paper que juguen els alcaldes, veiem que el municipalisme, en realitat, és una tapadora discursiva. La història del CHC i els escàndols que ha protagonitzat durant els últims anys ho confirmen.

### **El conxorxi: el naixement d'un xiringuito**

El traspàs de les competències sanitàries va coincidir amb l'arribada de la democràcia a l'àmbit municipal. Així, quan la Generalitat comença a regar amb

milions d'euros públics desenes d'hospitals municipals, el moviment per gestionar aquests recursos «prop del ciutadà» era molt fort. Aquest moviment municipalista és la llavor del CHC, un ens que va començar sent una mena d'associació d'alcaldes i va acabar amb els alcaldes com a figuretes decoratives. Josep Abelló, exalcalde de Reus i peça fonamental en el desenvolupament del CHC, ho explicava així al llibret editat pel 25è aniversari de la institució:



*Fruit de la recuperació de la democràcia, el CHC va néixer com a punt de trobada d'un grup de joves polítics i professionals carregats d'il·lusió i de projectes, que creien en les persones i en els serveis de proximitat.*

Un d'aquests alcaldes carregats d'il·lusió era Ramon Bagó. Però abans d'entrar en matèria, abans de veure el grau de perversió a què va arribar el CHC, cal dir que la idea inicial era bona i, fins a cert punt, brillant. Tenim un munt d'hospitals dispersos pel territori, uns alcaldes que han de lluitar per mantenir-los, per tirar-los endavant i defensar-los enfront de la Generalitat. Què millor que unir-se i treballar plegats? Fa trenta anys la idea era bona. Igual de bona que la idea que fa trenta anys va donar lloc als partits polítics de llistes tancades, per exemple.

El CHC es va presentar públicament l'any 1983, amb Joan Cornet, alcalde del PSC de Manresa, com a president. L'any 1984 es van aprovar els seus estatuts i el 1987 Ramon Bagó —llavors alcalde de Calella— va ser nomenat com a nou president. A partir de llavors, i durant les dècades següents, Bagó ha presidit i dirigit multitud d'empreses creades pel CHC. Empreses? Sí. L'any 1986 el CHC crea els primers *serveis per als associats* (els hospitals municipals): assessoria, informàtica, consultoria... Així neixen empreses com CHC SA, Iasist, LRC SA, Consultoria i Gestió SA, C Gest SL, BC Gest SL, el SEPPS, el SACAC, CHC Vitae SA (inicialment participada per Caja Madrid), Projectes Sanitaris i Socials SA, Personalia SA, Tecnalia Salut SL... La nomenclatura (amb una enorme proliferació d'SL i SA) indica que alguna cosa passa i l'esperit municipalista sembla deixar pas a un esperit molt més proper al registre mercantil que als plens municipals.

Com dèiem, durant anys, trobarem Bagó al capdavant de moltes d'aquestes empreses. L'any 1991 un altre alcalde s'uneix a Bagó, en aquest cas socialista: Josep Abelló, de Reus. El CHC ja navega a tot vapor.



Per tant, l'objectiu del CHC és oferir als hospitals municipals (la majoria controlats per membres de CiU i PSC) diversos serveis de gestió. Bàsicament es tracta de dir als alcaldes: «Tu no et preocupis de res, nosaltres t'ho fem tot: gestió financera, gestió de contractació pública, gestió de personal, gestió integral...». La idea va tenir èxit i el CHC es va fer, d'aquesta manera, amb la gestió de milers de milions d'euros públics al llarg dels següents 25 anys. Però, com veurem, part d'aquest èxit es va aconseguir gràcies a pràctiques molt qüestionables i, en algunes ocasions, directament irregulars. Això va servir perquè diversos empresaris, entre ells Ramon Bagó, fessin grans negocis gràcies als diners de la sanitat pública.

Després d'aquests aclariments, tornem a la nostra aventura personal. Un cop va sortir el còmic *Sociovergència sanitària* el mes d'agost, vam fer una pausa en el ritme de publicacions. Durant la segona meitat de 2011 no vam publicar gairebé res sobre els hospitals de Blanes i Calella. Havíem descobert el mecanisme que relacionava la CSMS amb el poder local i la relació de Ramon Bagó amb el CHC, una relació que ens posava sobre la pista d'un problema sistèmic. Tot plegat ens obligava a obrir noves vies d'investigació que anaven molt més enllà dels hospitals de la CSMS i dels alcaldes dels nostres pobles. Ens vam veure obligats a sortir de l'àmbit local en què havíem treballat sempre. La sensació era d'un cert vertigen. Durant els següents cinc mesos, doncs, vam restar en silenci sobre el tema dels hospitals i d'en Bagó. Vam dedicar aquests cinc mesos a estudiar més a fons la figura d'en Bagó, el CHC i les desenes de persones i institucions relacionades. Si fins ara havíem treballat per comprendre l'arquitectura del model, a partir d'ara calia treballar per entendre com els seus arquitectes van beneficiar-se d'aquesta estructura.

### **En terra de bandolers: una emboscada al president Mas**

Durant aquests mesos de silenci van passar dues coses molt importants per a la Marta i per a mi.

La primera va ser entre setembre i desembre de 2011, quan la Marta, jo i una vintena de veïns de Breda vam dormir 120 nits al terra del CAP, que les retallades havien tancat en horari nocturn, deixant els habitants de Breda a 30 minuts del metge més proper. Vam ocupar el CAP, vam tallar carreteres, ens vam encadenar a la Delegació del Govern a Girona per parlar amb el delegat de Salut i, fins i tot, vam fer una «emboscada» al president Mas durant una visita a Sant Hilari. El president Mas havia de passar aquell matí per un camí de bosc per assistir a una trobada amb capitosts de CDC. Allà ens vam reunir uns 200 activistes d'arreu de la comarca de la Selva (on s'havien tancat durant les nits 7 CAP de cop). L'objectiu era barrar el camí per on havia de passar el president. Mentre esperàvem que arribés, un grup de Mossos d'Esquadra va prendre posició. Vam passar les dues hores següents com dos exèrcits a les seves trinxeres, tot esperant el president. Es notava que érem a terres de bandolers: a un costat, els mossos que venien a obrir pas al president; a l'altre, 200 persones, enmig del bosc, esperant Artur Mas i cantant una vegada i una altra aquella cançó que parla del bandoler Serrallonga. Estic segur que sota el seu uniforme molts mossos tenien la pell de gallina:



*Del cor de les Guilleries  
sortirà un gran espetec  
que en farà ressons de guerra  
a les parets de Tavertet.*

*Des de Sau a la Cellera,  
des del Far al Matagalls,  
el trabuc d'en Serrallonga  
tornarà als amagatalls.*

*Torna, torna, Serrallonga,  
que l'alzina ens cremaran,  
que ens arrencaran les pedres,  
que la terra ens robaran.*

Ens ajudes a difondre un resum?



**“Activistes embosquen Artur Mas a Sant Hilari”**

El president va arribar a l'hora de dinar. Va aparcar a un costat del camí i va baixar del cotxe a parlar amb nosaltres. Li vam exposar les nostres deman-





Els Mossos d'Esquadra escoltant la cançó d'en Serrallonga cantada pels manifestants. UNITS-PELCAP.wordpress.com



Explicant-li a Artur Mas que el perill de tancar els CAP de La Selva a les nits · CAFÈAMBLET

des. Li vam dir que el milió d'euros que s'estalviaven tancant els 7 CAP eren el mateix milió d'euros que es gastava la Diputació en càrrecs de confiança. Ens va respondre quatre ximpleries mentre els seus acompanyants anaven fent que sí amb el cap. Entre aquests acompanyants hi havia Xavier Trias, l'alcalde de Barcelona, i Robert Fauria, alcalde de Sant Hilari i actualment imputat per presumpte suborn a l'Operació Pokemon. Després dels disbarats, el president i la seva comitiva van pujar als seus cotxes i van desfilars cap al lloc de la reunió de CDC, el luxós hotel Vilars Rurals, propietat de Ramon Bagó.

### **En David de Reus**

L'altra cosa important que ens va succeir en aquells quatre mesos de silenci va ser conèixer en David Vidal, regidor de la Candidatura d'Unió Popular (CUP) a Reus. Algú ens va dir que «a Reus hi ha un noi que treballa en alguna cosa semblant a la vostra». A les eleccions municipals del 22 de maig (aquelles que es van celebrar amb centenars de milers de persones a les places de tot Espanya), David Vidal va ser l'únic representant de la CUP que va arribar a tenir representació a l'Ajuntament de Reus. Com a regidor, en David es convertia automàticament en membre dels diferents consells d'administració de les empreses municipals de la ciutat. Això li permetia tenir accés a molta documentació. Una d'aquestes empreses municipals era Innova, gestora de l'Hospital Sant Joan de Reus. La història del que va fer en David amb aquesta informació mereix tot un llibre sencer (vegeu «La increïble història d'un jardiner de Reus», p. 285).

Per a la Marta i per a mi, contactar amb en David va tenir una importància vital. Durant els mesos en què ens vam enfrontar al silenci municipal a Blanes, Callella o Lloret, la sensació era d'aïllament. És veritat que durant aquells mesos vam tenir contacte amb gent que ens encoratjava i ens ajudava a continuar amb la nostra feina. Una d'aquestes persones era l'Àngels Martínez Castells, economista, professora de la UB i membre de Dempeus per la Salut Pública. Durant mesos l'Àngels ens va explicar en llargues converses telefòniques tot el que sabia sobre el sistema sanitari català. Més enllà de l'aspecte tècnic, l'experiència de dècades de lluita de l'Àngels ens va ajudar molt des d'un punt de vista emocional. Recordo que un dia, especialment feixuc, la Marta li va preguntar per telèfon a l'Àngels: «Però, Àngels, què fas quan veus que treballes i aquesta gent

fa veure que no existeixes? Què fas quan veus que menteixen descaradament, i saps que estan mentint descaradament, i no pots fer res per evitar-ho? Què fas amb tanta impotència?». A l'altre costat de la línia l'Àngels li va dir: «Seguir, l'únic que has de fer és seguir endavant».



En l'àmbit local vam tenir el suport de les seccions locals d'ICV-EUiA de Blanes i Calella, del grup independent MILLOR de Lloret de Mar o de l'incipient secció comarcal de les CUP. Però, tenint en compte que allò que estàvem veient s'estava produint arreu de Catalunya, encara trobàvem massa silenci al nostre voltant. Si ens trobàvem amb un problema sistèmic arreu del país, ens preguntàvem per què no hi havia moviments a altres punts del sistema. Per això, trobar en David Vidal a Reus va ser molt important, una mena de bàlsam. El fet de saber que s'estaven movent coses a d'altres punts de Catalunya era personalment i mentalment alliberador. Saber que no érem els únics que es quedaven davant l'ordinador mirant documents i buscant informes del registre mercantil per entendre l'embolic sanitari ens feia sentir acompanyats.

En David portava mesos treballant amb els seus dos companys de partit —Bartomeu Castellano i Xavier Milian— descobrint les perversions de la gestió municipal de la sanitat, l'enorme opacitat del sistema i les profundes connexions polítiques de CiU i PSC amb tot l'entramat. Les primeres converses telefòniques que vam mantenir, a finals de desembre de 2011 van ser, fins i tot, emocionants. Ell a Reus i nosaltres a la Selva i el Maresme confirmàvem tot el que, per separat, havíem descobert. Vam trobar els mateixos patrons de gestió, els mateixos conflictes d'interessos, la mateixa connivència sociovergent i, fins i tot, els mateixos noms implicats. La trobada amb en David confirmava que estàvem davant d'una trama que operava arreu de Catalunya. Una trama que tot just començava a mostrar la seva cara més fosca.

## D'esquenes al Parlament, d'esquena als ciutadans

Vam treballar totes les vacances de Nadal i el 8 de gener de 2012 vam trencar el silenci dels últims cinc mesos. Vam publicar l'article «Ramon Bagó: l'home que es contractava a si mateix amb diners públics». L'obríem així:



*L'enorme xarxa d'empreses públiques, semipúbliques, consorcis, fundacions, societats mercantils i altres creacions destinades a gestionar diners públics fa que es donin situacions difícilment compatibles. (...) A la nostra zona el cas de Ramón Bagó il·lustra aquesta situació a la perfecció: per una banda Bagó ha gestionat durant trenta anys diners de la sanitat pública i, per una altra, s'encarrega que desenes de milions d'euros d'aquests diners vagin a parar directament a les seves empreses privades.*

*(...)Tot i el caràcter «públic» del CHC, les persones que el dirigeixen no són triades democràticament, sinó que formen part d'un exclusiu cercle que molts anomenen l'aristocràcia de la sanitat. Un cercle de persones i membres de partits —gairebé tots del PSC i CIU— que es reparteixen càrrecs des d'on es gestionen centenars de milions d'euros públics.*

Una aristocràcia que havia accedit als llocs de poder del CHC gràcies a eleccions democràtiques municipals, però que, poc després, es desempallegaria de la molèstia que suposa la democràcia:



*Tant Bagó com Abelló van accedir a la cúpula del CHC gràcies al seu càrrec polític a poblacions amb hospitals locals d'una certa importància. Quan tots dos van perdre els seus llocs com a alcaldes, un oportú canvi als estatuts els ha permès aferrar-se a la cadira i continuar durant anys dirigint el CHC. El Triangle (20/09/04)*

Així doncs, el CHC va aconseguir els seus objectius i es va convertir en una peça clau d'un sistema de gestió de milers de milions d'euros destinats als hospitals municipals. Una gestió de diners que, tot i ser de tots els ciutadans, es fa d'esquena al Parlament. El dia 10 de desembre de 1998 el diputat Joan Ridaó va posar el dit a la nafra sobre la manca de transparència i control del sistema:



*Les reformes posades en marxa pel Govern són una aplicació a ultrança de les tècniques de gestió empresarial. La creació d'empreses públiques i ens instrumentals escapen del necessari control polític i democràtic. Tot i que es nodreixen en bona part dels recursos públics no estan subjectes al control i la fiscalització democràtica d'aquest Parlament.*

No anava desencaminat en Ridao. Dos anys abans la diputada Imma Mayol (ICV-EUiA) va preguntar al Parlament sobre els contractes que rebia el Grup Serhs de Ramon Bagó per part de diversos hospitals (alguns controlats pel CHC del mateix Bagó). La resposta del llavors conseller de Sanitat i Seguretat Social, Eduard Rius i Pey, va confirmar la manca de control del Parlament sobre una gran part dels diners públics destinats a la sanitat amb una resposta que resumeix la magnitud de l'opacitat:



*Els centres hospitalaris de l'Institut Català de la Salut que són finançats directament per la Generalitat de Catalunya no tenen cap servei contractat amb cap empresa del Grup Serhs. Pel que fa a la resta [el sector concertat] no disposem de la informació requerida, atès que aquests centres no són finançats directament per la Generalitat de Catalunya, sinó mitjançant la contraprestació econòmica dels serveis sanitaris contractats pel Servei Català de la Salut. 20 de febrer de 1996*

Es posava de manifest que el Parlament s'havia convertit en una estructura buida, gairebé decorativa, quan es tractava de saber com es gastaven els diners dels ciutadans. Com no podia ser d'una altra manera, quan hi ha molts diners fora de control, molta gent es fa rica de manera «poc exemplar». Uns mecanismes que, anys més tard es confirmarien plenament. El 21 de març de 2012 el diari El País va fer un esclaridor perfil de Bagó:



*Ramon Bagó pot molt bé catalogar-se com el prototip d'empresari emprenedor. Per això va rebre la Creu de Sant Jordi el 2001. (...) D'allò que coneixem fins ara es dedueix que el que s'ha considerat un model d'iniciativa es basa en alguns casos en una molt profitosa relació de promiscuïtat entre la política i els negocis. (...) Bagó va ser alcalde de Calella per CiU durant tres mandats i director general de Turisme entre*

1980 i 1984 al govern de Jordi Pujol. Després va passar a ocupar diversos càrrecs com el de president del CHC, una entitat que es dedica a gestionar centres sociosanitaris concertats per la Generalitat i que es financen amb fons públics. Aquest organisme de gestió va concedir a les empreses de Bagó importants contractes. (...) De tot això es dedueix que la millor forma de ser emprenedor no és arriscar un capital en nous i incerts projectes, sinó assegurar-se un lloc en les taules públiques de contractació.

## El Bagogate

El reportatge sobre Bagó té un fort impacte i els dies següents són molt i molt tensos. El 12 de gener, quatre dies més tard d'haver-lo publicat, l'Oficina Antifrau de Catalunya (OAC) informa que ha obert una investigació per examinar els negocis de Ramon Bagó. El 16 de gener ens vam reunir amb l'investigador de l'OAC i li vam explicar tot el que havíem esbrinat sobre en Bagó. Res del que els vam explicar els va sorprendre massa. Feia la impressió que l'OAC portava temps darrere la pista d'en Bagó. Després d'un any d'investigacions, el passat 29 de gener de 2013, el diari *El País* informava que l'OAC havia enviat a la Fiscalia el resultat de les seves investigacions. Un «informe demolidor de 8.000 pàgines» on l'OAC «veu delictes». Semblava que, molt a poc a poc, es començava a trencar el mur de silenci. Ja no érem els únics tipus estranys que posaven en qüestió el sistema i un dels seus arquitectes, Ramon Bagó. Ara també se'ns unia l'OAC.

Però tot i aquest primer i petit triomf per trencar el silenci que envoltava Ramon Bagó i els seus negocis, era clar que ficar-se amb el gran prohom no podia sortir gratis. Al llarg dels següents mesos sabríem com és de car treure la màscara a un dels homes més poderosos de Catalunya.

La primera amenaça va arribar només 8 dies després de la publicació de l'article, el 16 de gener, en forma d'un nou (i patètic) comunicat dels directius dels hospitals de Blanes i Calella:



Aquesta direcció no entén quin és l'objectiu d'aquestes desinformacions i el motiu que fa que mitjans seriosos se'n facin ressó sense que hi hagi ni un intent de contrastar les opinions i els fets.

La cosa es posava difícil per al senyor Conill i els seus companys directius. Fins ara l'enemic era una petita revista de poble amb un nom tan ridícul com CAFÈAMBLET. Però la taca anava creixent. El comunicat de la CSMS deia que tot es fa «sense que hi hagi ni un intent de contrastar les opinions i els fets», tot oblidant que la nostra revista portava mesos demanant informació sense cap èxit.

A banda d'això, semblava que a les oficines de la direcció no arribaven els periòdics i encara no s'havien assabentat que la mateixa Oficina Antifrau també estava darrere la pista que assenyalava l'article del CAFÈAMBLET i que tant els ofenia. El comunicat continuava amb un intent clàssic dels directius, amagar-se darrere la institució:



*Entenem que danyar la imatge de la Corporació va més enllà del seu Consell Rector o el seu equip directiu. A la curta o a la llarga perjudica la imatge de l'entitat i de l'organització.*

L'equip directiu en cap moment pensa que el que «danya la imatge» de la Corporació era la tenacitat amb què ells portaven mesos amagant informació sobre el destí de milions d'euros públics. Però lluny de qualsevol autocrítica el comunicat dels directius continua:



*La postura que en aquest tipus de casos pren la direcció és no contestar als mitjans que reiteradament falsegen les informacions o desfiguren les declaracions. Només es dona resposta a aquells mitjans disposats a rectificar.*

Sembla que vulguin dir, «només estarem contents amb els mitjans que s'empassin la nostra versió». El comunicat deixava per al final la part que millor retrata el seu tarannà:



*En tot cas, si en algun moment la imatge de la professionalitat tant assistencial com de serveis de recolzament o de qualitat de l'organització es posés en entredit, la direcció actuaria amb totes les seves possibilitats.*

És a dir: «perseguirem qui s'atreveixi a qüestionar com ens gastem els diners del poble».

Des que al CAFÈAMBLET vam començar a investigar el sistema sanitari, la Marta i jo vam poder escoltar moltes mentides per part dels gestors sanitaris, però poques vegades vam sentir una sensació tan profunda d'impotència com quan vam llegir aquest comunicat. Mesos més tard, quan la meva mare em va regalar la biografia de Ben Bradlee, vam veure que aquesta manera de reaccionar del poder quan els seus draps bruts queden al descobert és molt normal.

Ben Bradlee era el director de *The Washington Post* quan el diari va descobrir el cas Watergate, que va acabar amb l'única dimissió d'un president nord-americà, Richard Nixon. Per descomptat no ens atreviríem mai a comparar aquella fita del periodisme amb la nostra humil investigació, però el que sí es poden comparar són les patètiques reaccions dels que tenen molts cadàvers als armaris per amagar. Quan *The Washington Post* va començar a informar sobre el veritable abast del Watergate, la primera reacció de l'equip de Nixon va ser molt semblant a la dels directius de la Corporació. Bob Dole, del partit Republicà, va intentar desacreditar la feina dels periodistes:



*La reputació d'objectivitat i credibilitat del Post ha caigut tan baix que gairebé ha desaparegut del tot.*

Un altre home del president Nixon, Ron Ziegler, va dir que els articles del Post:



*Estan basats en rumors i indirectes i intenten, per associació, trobar culpables.*

Un tercer home de Nixon va arribar a dir:



*Utilitzant indirectes, rumors de terceres persones, acusacions infundades, fonts anònimes i grans titulars, el Post ha buscat premeditadament donar la sensació que existia una connexió directa entre la Casa Blanca i el Watergate, una acusació que mitja dotzena d'investigacions han trobat falsa, i el Post ho sap.*



Des que *The Washington Post* va publicar la primera notícia sobre el Watergate fins la dimissió del president Nixon van passar 25 mesos. Des que vam començar a preguntar què està passant als hospitals de Blanes i Calella han passat 23 mesos. Qui dimitirà? Dimitirà el diputat de CiU, Xavier Crespo, a qui mesos més tard vam descobrir participant en una trama que va fer desaparèixer 2,4 milions d'euros d'aquests dos hospitals? Dimitirà l'actual gerent dels hospitals, Núria Constans, qui va avalar amb la seva signatura aquestes irregularitats? De moment ja estan a la fase *neguem-ho-tot-fins-que-se-n'oblidin*. A Nixon no li va servir. A ells tampoc els servirà.

### Operació Neteja

A banda del comunicat dels directius de la CSMS, les publicacions, primer la del còmic i després la de «Ramon Bagó, l'home...», van posar en marxa mecanismes de defensa més profunds. Per exemple, el 8 d'agost de 2011 publiquem el còmic *Sociovergència Sanitària*, on expliquem els negocis de Ramon Bagó. Uns mesos més tard, el 6 d'octubre, l'alcalde Calella, Josep Maria Juhé, inicia els tràmits per concedir la Medalla d'Or de Calella i el títol de Fill Predilecte a Ramon Bagó. El 3 de novembre el plenari municipal aprova per unanimitat la concessió d'aquests guardons. Quan el 8 de gener del 2012 publiquem «Ramon Bagó: la increïble història de l'home que es contracta a si mateix amb diners públics», la reacció és similar: l'11 de febrer es fa l'acte públic de concessió dels títols. Casualitats?

En aquell acte l'alcaldesa Montserrat Candini va dir:



*La seva empenta, la seva impressionant empenta, la seva capacitat de lideratge, van fer possible l'hospital de la nostra ciutat, de la manera que el coneixem avui. I vull traslladar, en aquest punt, com així m'ho van demanar, l'adhesió per part de tots els membres del Consell Rector de la CSMS a l'acte de reconeixement que estem celebrant avui.*

L'operació de neteja de la imatge de Bagó incloïa també l'esfera mediàtica. El 3 de febrer, vint dies després que haguéssim publicat «Ramon Bagó, la increïble història...», el periodista calellenc Saül Gordillo (actual cap de Continguts Digitals a *El Periódico de Catalunya*) publica un article titulat «Bagó i el lideratge ben entès»:

Ens ajudes a difondre un resum?



**“A Nixon no li va servir. A CiU tampoc li servirà”**



*El lideratge, en canvi, és una de les qualitats que ha demostrat al llarg de la seva llarga trajectòria l'empresari Ramon Bagó, primer alcalde de la democràcia a Calella. Polític local i empresari, ha bastit el principal grup turístic del país i l'empresa més important de la comarca. El Maresme ha perdut entitats financeres, i un munt d'empreses amb la crisi. Però tenim el Grup Serhs. (...) Bagó és una personalitat d'una energia i fermesa incomparables. Ha aixecat Serhs, ha fet d'alcalde quan Calella era capital de l'Alt Maresme i ha jugat un paper clau en el turisme català. L'11 de febrer rebrà la Medalla d'Or i serà nomenat Fill Predilecte de Calella. (...) Quan penso en en Bagó em vénen al cap paraules com lideratge, força, ambició i progrés. Sí, sí, el progrés entès com la capacitat que tenen les empreses de generar riquesa i repartir-la capil·larment en el territori. (...) Ja voldrien els alcaldes d'ara tenir una part de la valentia i generositat de Bagó. Generositat i intel·ligència. (...) Bagó afronta ara una investigació darrere la qual jo hi veig l'ombra del PP. El temps dirà si hi ha irregularitats en la duplicitat de càrrecs. De moment, el temps ens diu que la multiplicitat d'èxits és mereixedora d'un just reconeixement a la seva ciutat natal.*

Cinc dies més tard de la publicació de l'article de Gordillo (i conscients que ara érem, segons Gordillo, «l'ombra del PP») vam publicar una segona part del nostre reportatge, «Ramon Bagó segueix contractant-se a si mateix», on expliquem l'escandalós cas del Centre Integral Sanitari Cotxeres de Nou Barris. El mecanisme ja el coneixíem: el CIS Cotxeres estava gestionat pel CHC, dirigit per Ramon Bagó. Quan arriba el moment de comprar diversos estris, el CHC adjudica els contractes a l'empresa del mateix Bagó. En total 1,2 milions d'euros en adjudicacions en només 4 dies.

Al llarg dels propers mesos aquesta rentada de cara mediàtica de Bagó arribaria a nivells surrealistes a mitjans de tirada nacional. Un important diari, fins i tot, el va arribar a presentar com una mena de Robin Hood del segle XXI. Però la campanya de defensa d'en Bagó va anar més enllà de l'àmbit mediàtic. Calia fer callar els que estaven malmetent la seva imatge. L'entorn de Ramon Bagó es preparava per fer callar el CAFÈAMBLET sense reparar en despeses. En certa manera, però, el llibre que teniu a les mans és la prova que el tret els va sortir per la culata.

## CAPÍTOL 6

# Youtube com a punt final

La publicació detallada de la trama creada per Ramon Bagó va ser un punt d'inflexió. Publicar això era posar la signatura a una d'aquelles coses que tothom sap, que corren des de fa anys, però que molt poca gent gosa dir en veu alta. Una d'aquestes poques veus que es van atrevir a posar llum sobre la figura de Ramon Bagó va ser la revista *El Triangle*.

Als anys noranta el setmanari va seguir durant anys la trajectòria de Bagó, va descriure les trames i les portes giratòries que relacionaven la sanitat pública amb un entramat d'empreses molt properes al poder. I el més important: havia posat noms i cognoms a les persones que s'estaven beneficiant d'aquesta situació. El 20 de setembre de 2004 *El Triangle* va publicar aquest titular:



*«El dèficit de la sanitat pública ha enriquit l'empresa privada»*

*Un reduït grup d'empresaris, estretament vinculats a la transversal sociovergent, s'ha fet d'or en els últims anys gràcies a haver-se convertit en proveïdors privilegiats de la xarxa hospitalària concertada, la qual es menja el 50% de la despesa.*

L'article posava la lupa sobre l'entramat d'empreses privades que s'havien fet riques gràcies als pressupostos sanitaris i la relació d'aquestes empreses amb el poder polític, sobretot sociovergent:



*Malgrat que, com s'ha vist, el model sanitari català és financerament insostenible per a l'erari públic, també és, paradoxalment, altament*

*rendible per a un grapat d'empreses privades que s'han convertit en proveïdores quasi en exclusiva del sistema i que en els últims quinze anys han viscut un creixement exponencial.*

L'article cita, com a principals beneficiaris del model sanitari català, l'empresari Carles Sumarroca (cofundador de Convergència i amic personal de Pujol), Albert Núñez Pérez (exdegà del Col·legi de Fisioterapeutes i propietari de Fisiogestió, que rep el 90% dels diners públics destinats a fisioteràpia), Josep Maria Via (fundador, amb el citat Albert Núñez, de l'empresa Gesaworld), i Ramon Bagó:



*Moltes de les empreses de Bagó són avui proveïdores d'un gran nombre d'hospitals concertats. Però a més d'empresari, Bagó té una altra cara: la de factòtum del CHC. Durant anys, doncs, el Bagó concessionari negociava amb el Bagó adjudicatari.*

Una altra veu que va intentar trencar el silenci va ser el sindicat CATAAC-CTS. Durant anys va assenyalar les maniobres de Bagó, el CHC i les seves empreses. A Mataró, fins i tot es van enfrontar a ell i li van guanyar una important partida gràcies a la lluita i el boicot.

El maig de 1996, el llavors diputat d'ERC, Joan Puigcercós va fer una sèrie de declaracions al Parlament en relació a l'època en què Bagó va ser president del Saló Internacional de Turisme:



*El 26 de gener de 1996, un mitjà de comunicació escrit de Barcelona denunciava el fet que la Generalitat i concretament el Departament de Comerç, Consum i Turisme havia pagat les despeses del Saló Internacional de Turisme a una empresa a nom del president d'aquest Saló, el Sr. Ramon Bagó.*

Aquesta era la introducció a una bateria de 21 preguntes sobre contractes i subvencions vàries. Una de les respostes a aquestes preguntes il·lustra una tàctica habitual al Parlament en temes relacionats amb Bagó:



*La selecció d'empreses que donen servei a la Fira Oficial i Internacional de Mostres de Barcelona correspon a aquell organisme i, per tant, la informació sol·licitada no es troba als arxius d'aquest Departament.*

Una resposta que es podria resumir en «no sap, no contesta». Una resposta calcada a la que va rebre, aquell mateix any, una diputada que va preguntar sobre els contractes que Bagó rebia, aquest cop, al sector sanitari:



*No disposem de la informació requerida, atès que aquests centres no són finançats directament per la Generalitat de Catalunya.*

Unes respostes que s'assemblen moltíssim també a la que va rebre, l'any 2012, el diputat Josep Vendrell (ICV) quan va preguntar, un altre cop, pels contractes que rebia Bagó també del sector sanitari:



*En el cas dels serveis no sanitaris, com és el cas dels serveis que ofereix el Grup Serhs, no hi ha cap requeriment informatiu.  
Barcelona, 7 de març de 2012. Boi Ruiz i Garcia, conseller de Salut.*

## **Vaques grasses sense Internet**

En definitiva, diners públics fora del control parlamentari. Però ni els articles d'*El Triangle*, ni les denúncies i lluites de CATAC-CTS, ni les preguntes parlamentàries dels anys noranta van tenir el ressò que la situació mereixia i la festa en què alguns havien convertit la sanitat catalana va continuar. Vist avui dia, crec que la manca de repercussió d'aquesta feina tan valuosa es deu a dos motius principals.

El primer, que aquestes denúncies van ser fetes en època de vaques grasses. És possible que molta gent veiés amb reprovació el que estava passant, però tot i l'amiguisme, les influències i el descontrol, el sistema funcionava raonablement bé, tothom cobrava el que havia de cobrar i els ciutadans tenien garantit l'accés a una sanitat que cada vegada era de més bona qualitat.

La segona circumstància era de caire tecnològic: als anys noranta Internet era encara un somni i la capacitat de fer arribar informació des de fora dels canals

massius era pràcticament nul·la. *El Triangle*, tot i ser una institució de referència pel que fa al periodisme d'investigació, mai va ser un mitjà de masses. Per la seva banda, les denúncies i les troballes fetes per CATAAC-CTS tenien com a únic canal de difusió els fulls volants sindicals que, amb més voluntat que recursos, feien arribar als treballadors més conscienciats.

Per això, quan la gent diu que el CAFÈAMBLET «va destapar» l'escàndol de la sanitat, cal dir que el CAFÈAMBLET només és hereu d'una feina que feia anys que s'estava duent a terme. Si la nostra revista té un mèrit, aquest és buscar noves maneres d'explicar l'escàndol i fer servir Internet perquè aquesta informació arribés a centenars de milers de persones que, ara sí, estaven molt i molt preocupades amb el destí de la sanitat pública.

### **L'olor de resclosit s'escampa per tot Catalunya**

La figura de Ramon Bagó va ser clau per entendre, finalment, que en cap cas estàvem parlant d'un problema local. Estàvem molt contents de, per fi, començar a veure la fotografia completa de la situació, però, per una altra banda, veiem que era un projecte massa gran per a una revista feta en un garatge. Després de publicar els dos reportatges sobre Bagó a la nostra revista, què més podíem fer? Òbviament vam publicar la notícia al nostre web, però no deixava de ser el web d'un mitjà de comarques.

Estàvem satisfets perquè durant aquells dies a la nostra zona tothom parlava dels reportatges d'en Bagó. Però era un rumor *sottovoce*. El Grup Serhs té una gran quantitat de clients dintre del món de la restauració i l'hostaleria a tota la zona on es reparteix el CAFÈAMBLET, sobretot a la franja costanera entre Calella i Lloret de Mar. A la vegada, l'enorme xarxa d'empreses de Bagó dona feina a molta gent de la zona de manera directa i molts empresaris són proveïdors d'alguna de les 65 empreses del Grup Serhs. Tot plegat eren motius de molt pes que explicaven el silenci històric al voltant de Bagó. Un silenci que només es trencava per lloar l'excalde. Ningú sabia res, cap mitjà local no havia publicat res al respecte i molts pocs grups polítics havien parlat del tema als plenaries. Semblava que Bagó no existia. Després de la publicació dels dos reportatges, però, durant setmanes vam sentir la cantarella d'«això fa anys que se sabia». Però les reaccions s'acabaven aquí i, a excepció d'algunes preguntes

als plenaris municipals de Blanes i Lloret, el silenci continuava ben sòlid. Tot i els nostres reportatges i la investigació engegada per l'Oficina Antifrau de Catalunya, el poder local mirava cap a una altra banda o directament atacava qui gosava parlar del «gran home».

### **Un pes massa gran**

En l'àmbit personal, la Marta i jo començàvem a patir un desgast molt gran. La impotència davant els comunicats de la CSMS, la ràbia davant la connivència dels que es presentaven com a representants del poble..., tot plegat començava a passar-nos factura. No érem una gran redacció, no érem un grup d'activistes, ni teníem cap suport més enllà del dels amics i coneguts.

El pes de la investigació també es notava des d'un punt de vista econòmic. És veritat que des que vam començar a publicar el que estava passant als hospitals, molta gent parlava del CAFÈAMBLET i la seva notorietat anava creixent. Però això no es convertia en diners. Al contrari. Per un costat, les hores dedicades al tema sanitari eren les robades a la resta de tasques que implica fer funcionar una revista, i cada cop dedicàvem menys temps a la resta de temes que se suposa que ha de cobrir una revista local: els esports de la zona, les activitats de les associacions, en definitiva, el dia a dia de les nostres comarques.

Per una altra banda, el CAFÈAMBLET és una revista que es finança exclusivament gràcies a la publicitat que contracten les empreses de la zona. La Marta i jo ens havíem desentès gairebé completament de la gestió comercial i portàvem mesos centrant-nos en el tema que ens tenia absorbits. Tot i la bona feina de la Manoli, la nostra comercial, la facturació se'n començava a ressentir. Per acabar d'arrodonir la situació, començàvem a detectar que certs anunciants recelaven de posar el seu anunci en una revista tan *guerrillera*. En definitiva, estàvem portant una doble vida. Per un costat teníem una revista local que calia mantenir viva i, per un altre, estàvem dedicant enormes quantitats de temps i energia a fer una investigació que sobrepassava les nostres possibilitats.

Tot plegat ens obligava a la Marta i a mi a fer-nos una pregunta: Podem continuar fent aquesta feina sols? Podem continuar indefinidament traient hores al

son, a la vida familiar, a l'empresa que ens dona de menjar? La resposta era clara: no.

Una nit, tot acabant-nos una ampolla de vi, vam prendre una decisió: calia aturar tot això. El cost emocional era molt gran i no podíem viure sempre amb aquesta tensió. Al cap i a la fi, nosaltres ja havíem fet la nostra feina, fins i tot més del que es pot demanar a un mitjà tan petit com el nostre. Calia ser realistes i acceptar que havíem arribat al nostre límit. Però abans de deixar-ho definitivament, vam decidir que faríem una última cosa: faríem un vídeo explicant tot el que havíem après fins aquell moment i el penjaríem a YouTube. El títol del vídeo seria *El major robatori de la història de Catalunya*. Amb això tancaríem aquest capítol de la nostra vida. Nosaltres creiem que aquest era el final del camí, però, un altre cop, seria el principi d'una gran aventura.



## PART II

*El periodisme consisteix, essencialment, en dir.*

GILBERT KEITH CHESTERTON, escriptor britànic (1874-1936)

*Totes les coses ja han estat dites, però com que ningú escolta,  
cal tornar a començar sempre.*

ANDRÉ GIDE, escriptor francès (1869-1951)



## CAPÍTOL 7

# CAFÈAMBLLET productions

Avui, a finals del mes de març de 2013, mentre la Marta i jo escrivim el llibre que teniu a les mans, es compleix un any de la publicació a YouTube de *El major robatori de la història de Catalunya*. Avui, un any després de prémer al botó *publicar* no podem evitar preguntar-nos si érem conscients del que estàvem a punt de fer, de les conseqüències que comportaria publicar aquest vídeo. La resposta és no. L'únic que teníem absolutament clar és que hi havia coses que calia que quedessin dites en públic. Vam veure que YouTube podia ser una mena de *Speaker's Corner* de la nostra societat connectada on poder prendre la paraula i dir allò que molts no volien que fos dit. Un lloc des d'on poder cridar ben alt: «El rei està nu! I es contracta a si mateix amb diners públics! ;-».

### Un vídeo casolà

Vam treballar el guió del vídeo durant prop de deu dies, buscant la millor manera d'ordenar totes les dades, tot el que havíem après els últims mesos sobre el funcionament de la sanitat pública. La idea era fer un vídeo de no més de set o vuit minuts, però, després de fer diverses versions, vam veure que no hi havia manera de baixar dels vint. Finalment vam dir: «Com si no ho mira ningú. Això és el que volem dir i això direm. I qui no tingui temps, que no ho miri».

Amb el guió enllestit, només quedava solucionar la part tècnica. No teníem ni càmera ni micro ni focus. Vam parlar amb un amic que es dedica a temes audiovisuals i ens va dir que en un parell de setmanes estaria lliure i podria portar el material a casa. Però teníem pressa. Volíem fer el vídeo com més aviat millor, amb aquella sensació de voler treure't un pes de sobre. Llavors se'ns va ocórrer que ho podíem fer directament amb la càmera i el micro

integrats de l'ordinador. Per a la il·luminació vam pensar que amb el llum de l'escriptori en tindriem prou. Vam fer algunes proves. La qualitat de la imatge no era la millor i la del so tampoc però es veia bé i s'entenia el que es deia. Amb això en teníem prou.

L'altra qüestió que havíem de resoldre era com dir el text. De seguida vam descartar l'opció d'aprendre'l de memòria. Eren 18 minuts, 9 folis complets, i per més bona memòria que tinguéssim, no funcionaria. També vam descartar l'opció de llegir el text en un paper a l'estil Rajoy.

Hagués estat molt bé tenir un teleprompter, una d'aquelles pantalles que fan servir els presentadors de telenotícies on va apareixent el text. Però això estava fora de les nostres possibilitats. Vaig intentar fabricar un teleprompter amb una caixa de cartró i el vidre d'un marc de fotos, però no va funcionar. Després de donar-li unes quantes voltes vam veure que, si posàvem el document de Word en pantalla completa, la primera línia de text quedava just a sota de la càmera integrada de l'ordinador. Així, si ens posàvem a una certa distància, semblava que qui llegia el text estava mirant la càmera. L'únic que calia era fer córrer el text perquè la línia que s'havia de llegir quedés sempre a dalt de tot. Les primeres proves de lectura les vaig fer jo i la Marta, asseguda al meu costat, anava fent córrer el text amb la rodeta del ratolí. Ens vam trobar dos problemes més. El primer era que la rodeta del ratolí feia un sorollet mecànic, una mena de cric-cric, que després se sentia al vídeo. A Breda no hi havia cap botiga per comprar un ratolí més bo i, com que teníem pressa, vam solucionar el cric-cric embolicant el ratolí (i la mà de qui feia anar la rodeta) amb una tovallola gruixuda. El segon problema era més complicat. Tant en castellà com en català (volíem fer una versió en cada idioma) el meu accent era, per dir-ho d'alguna manera, «un focus de distracció». Nascut a l'Argentina, de pare italià..., tot i els meus vint anys vivint a Catalunya, el meu accent era allà. Ni argentí, ni italià, ni català. Després de les primeres proves vam veure que, a més de no tenir bon equip, no teníem un bon locutor. La Marta no sabia ben bé com dir-m'ho, i jo no sabia ben bé com dir-li que qui havia de posar la cara i la veu a aquell text era ella. Després del segon intent, però, la Marta va dir:

—A veure, agafa tu el ratolí i deixa'm provar a mi.

Semblava que ho hagués fet tota la vida. Va mirar la càmera i va arrencar amb total naturalitat: «Portem dos anys estudiant el sistema sanitari català i puc demostrar que és un niu de corrupció i opacitat. Un forat negre per on desapareixen, cada any, centenars de milions d'euros». Serien la seva cara i la seva veu les que posarien noms i cognoms a l'escàndol sanitari. Seria ella la que donaria la cara i s'adreçaria a alcaldes, gestors i empresaris poderosos. Ella els faria les preguntes que feia mesos es negaven a contestar.

L'últim problema que calia resoldre era l'eco que tenia l'habitació. Encara no havíem penjat cortines ni havíem muntat la biblioteca amb els llibres, que encara estaven a les caixes on els vam ficar quan vam marxar de Blanes. Per solucionar-ho vam baixar els matalassos, el nostre i els dels nens, i els vam posar a les parets. Vam portar tots els coixins de la casa i els vam posar sobre l'escriptori, al voltant de l'ordinador. Per assegurar el tret fins i tot vam portar tots els abrics i els vam penjar en cadires. La qualitat del so millorava una mica. Vam silenciar els mòbils, vam despenjar el fix, vam tancar la porta de l'habitació i vam començar a enregistrar. La Marta mirant la càmera i deixant anar l'artilleria. Jo, amb la mà embolicada amb una tovallola, anava fent córrer la rodeta del ratolí. Els gats, mentrestant, rascaven la porta. Ells també hi volien sortir. En tres hores havíem enregistrat el vídeo que uns mesos després sortiria a les planes de *The Washington Post*.



Ens ajudes a difondre un resum?



**“Pas a pas: així es fa un vídeo casolà per denunciar un sistema corrupte”**

La Marta demanant explicacions al vídeo «El major robatori de la història de Catalunya».

## Incendi a la xarxa

Feia uns quants mesos que tenia el costum d'enviar cada divendres un mail a alguns dels meus contactes amb dos o tres línies comentant l'actualitat i algun enllaç a una notícia que m'hagués cridat l'atenció. De vegades afegia un enllaç amb una cançó per començar el cap de setmana amb una nota alegre. La Marta ja havia pujat a dormir quan, a les 2.24 h del dissabte 19 de febrer, vaig enviar el meu mail d'aquella setmana:



19 de febrer de 2012

*Hola a tothom:*

*Aquesta setmana vaig una mica tard. Ens hem entretingut molt amb la preparació d'un vídeo: El major robatori de la història de Catalunya.*

*Després de dos anys investigant la sanitat catalana hem descobert coses que semblen tretes d'una peli dels germans Marx... Seria graciós si no fos perquè ens estan robant diners.*

*Dediqueu-ne un minut. Us asseguro que descobrireu coses sobre el nostre país que no sabíeu.*

*Una abraçada,*

*Albano*

És molt probable que, si esteu llegint aquest llibre, ja haureu vist el vídeo. De totes maneres, hem cregut interessant reproduir alguns paràgrafs i comentar-los. Al vídeo parlàvem dels negocis de Ramon Bagó; avui està sent investigat per la Fiscalia. Al vídeo parlàvem de Josep Prat i Carles Manté; avui estan imputats de sis delictes greus. Parlàvem dels hospitals de Blanes i Calella; avui aquests hospitals estan sent investigats per la Comissió d'Investigació de la Sanitat Catalana del Parlament de Catalunya.



*El major robatori de la història de Catalunya (extracte)*

*Portem dos anys estudiant el sistema sanitari català i puc demostrar que és un niu de corrupció i opacitat. Un forat negre per on desapareixen, cada any, centenars de milions d'euros. Diu el Govern de CiU*

*que no hi ha diners per a la sanitat i que cal retallar serveis, però això és mentida. El problema és que els diners de la sanitat catalana estan sent robats sistemàticament. Estem davant del major robatori de la història de Catalunya. Una elit formada per polítics i empresaris es gasta els diners de la nostra sanitat alegrement, sense cap límit i sense que ningú els controli.*

*(...)*

*Enregistrem aquest vídeo perquè tothom a Catalunya sàpiga l'enorme grau de corrupció que forada el sistema sanitari. Perquè el que hem descobert a Blanes i a Calella està passant a tota Catalunya.*

*Per entendre el frau, primer s'ha de fer una mica d'història.*

En aquest punt fèiem un repàs de la història del model sanitari català i formulàvem totes les preguntes que durant mesos s'havien negat a contestar els alcaldes i gestors de la CSMS. I continuàvem:

**You  
Tube**

*Llavors, com podem saber si els 459.000 euros de «despeses diverses» de l'any 2010 no van directament a l'empresa d'un germà de l'alcalde de Blanes?*

*Com sabem que els 82.000 euros de «despeses de representació» no han servit per pagar nits a hotels de luxe a Mallorca per als directius?*

*Com sabem si els estudis i dictàmens que van costar 232.000 euros l'any 2010 existeixen? No podem.*

*(...)*

*Recordeu que, fa uns anys, Anglaterra sencera es va escandalitzar perquè un diputat s'havia gastat 2.000 euros per arreglar el seu jardí?*

*Doncs bé, a la Catalunya de les retallades, un grup de persones agafa 450.000 euros, posa «despeses vàries» i aquí no passa res. Si mirem alguns dels personatges que mouen els fils de la nostra sanitat, la cosa és encara pitjor.*

A continuació descrivim tot el que sabem de Ramon Bagó i el mecanisme que li permet contractar-se a si mateix. Després presentem als nostres YouTube-espectadors dos personatges que donarien molt de què parlar els mesos següents.



*Carles Manté, company de Bagó al CHC i, fins fa poc, president de la Corporació de Salut del Maresme i la Selva, va dimitir de manera sorprenent el mateix dia que la CUP de Reus va denunciar un presumpte desviament de fons europeus davant la Unió Europea. Aquest suposat desviament va tenir lloc a l'empresa semipública Innova, on trobem l'empresa Shirota Foods, que havia estat propietat de Manté.*

*Hi trobem Josep Prat, que cobrava fins fa dues setmanes 300.000 euros l'any i actualment presideix l'Institut Català de la Salut (ICS), tot i estar sent investigat per l'Oficina Antifrau.*

La història que rodeja Prat i Manté és meravellosa. És la història de com en David Vidal, jardiner municipal, es converteix en regidor de l'Ajuntament de Reus i des del seu nou càrrec comença a preguntar, a demanar documentació i acaba posant contra les cordes alguns dels homes més poderosos de Catalunya. Si en comptes de passar a Reus aquesta història hagués tingut lloc a Houston, a Sant Francisco o a Milwaukee, els estudis de Hollywood ja estarien posant fila l'agulla. A falta d'això, la plana 285 us expliquem, detalladament, la història d'en David, en Prat, en Manté i els milions que es van perdre pel camí. Una història que algú a Twitter va definir com «*el que podria ser l'espurna que encengués una revolució*».

El nostre vídeo es va publicar el 19 de febrer de 2012. Un any i una setmana més tard, el 27 de febrer de 2013 a les 9 del matí, tres cotxes de la Guàrdia Civil aparquen davant el bloc de pisos del centre de Mataró on viu Carles Manté. Des dels balcons els veïns feien fotos i, a la porta del bar de davant, un grupet de veïns miraven com els policies, alguns amb armilles reflectores, altres amb passamuntanyes, entraven a l'edifici. La majoria dels veïns no sabia que allà vivia un *aristòcrata de la sanitat catalana* —segons la definició d'un diari al dia següent—, però un senyor que s'ho mirava tot des d'un balcó proper sí ho sabia. I també sabia que un any abans una revista de Blanes havia publicat un vídeo on es parlava de Carles Manté. A les 9.14 em va arribar aquest correu electrònic:



*Bon dia:*

*Des de les 9 d'aquest matí hi ha cotxes de la Guàrdia Civil i molts agents han entrat a casa d'en Manté i s'emporten caixes. Suposo que deuen buscar els informes. He fet una foto des del bar del davant fent un*



*tallat. No es veuen gaire bé. Alguns agents també estaven fent el cafetó. Treballo a prop de casa d'en Manté i ja fa molt de temps que us lleigeixo. Esteu fent una gran feina. Endavant!*

A la mateix hora, a Reus, es repetia la mateixa escena a casa de Josep Prat. El diari *El País* descrivia l'escena així:



*En el cas de Prat, que viu en un xalet rodejat de fortes mesures de seguretat, el registre es va prolongar durant més de 12 hores, enmig d'un tragí continu d'efectius policials, expectació mediàtica i veïns atònits que contemplaven des dels seus vehicles d'alta gamma la presència de la Guàrdia Civil.*

L'escorcoll de la Guàrdia Civil a les cases de Manté i de Prat va durar 12 hores. Després tots dos van ser detinguts i van passar la nit al *cuartelillo*. A les trenta-sis hores de l'inici dels escorcolls els van posar en llibertat acusats de sis càrrecs: malversació de cabals públics, estafa, tràfic d'influències, negociacions prohibides a funcionaris, blanqueig i delictes contra Hisenda. També se'ls va retirar el passaport i se'ls va prohibir sortir del país.

I en aquest punt, quan sabem que Manté sembla tenir una manera molt «especial» de fer informes, ens tornem a preguntar: per què tothom amaga els informes que es van fer a la CSMS quan, curiosament, Carles Manté n'era el seu president? Aquests informes que amaga tothom a Blanes i Calella són del mateix estil que els informes que Manté va fer a Reus?

Però, tornant al vídeo *El major robatori de la història de Catalunya*, que continuava així:



*La qüestió és que les dones embarassades de Tossa de Mar han de recórrer 35 quilòmetres perquè les atengui un metge, perquè no hi ha diners per tenir servei de ginecologia a l'hospital de Blanes. Un hospital on s'han gastat en 5 anys 422.000 euros en despeses protocol·làries sense cap mena de control. La terrible qüestió és que, per un costat, tenim un hospital com el de Calella on els familiars han de*

portar mantes per tapar els malalts, mentre que els seus directius agafen 459.000 euros per a despeses diverses que ningú coneix. Volem veure les factures, són els nostres diners!

Mentre no contesteu a aquestes preguntes, vosaltres sou còmplices d'aquest escàndol que està portant patiment, dolor i pobresa al nostre país. Senyor Codina, senyor Marigó, senyora Candini: si seguiu amagant aquestes factures estareu traïnt el poble que us està pagant el sou!

El pitjor de tot és que aquesta gent mai en té prou. Són com els mercats. L'últim i vergonyós exemple és el del senyor Josep Maria Via, un alt càrrec convergent de sanitat, que té una empresa privada que es dedica a fer estudis per a hospitals i on la majoria dels seus càrrecs són antics gestors de la sanitat pública. «Los gobiernos —escrivia aquest senyor al diari El País— deberían ceder la gestión de servicios sanitarios a las empresas, ya que la gestión pública está asfixiada por los controles.»

Senyor Via: Que potser no li seria més còmode que li ingresséssim directament els diners de la nostra sanitat a un compte a Liechtestein? Apa! I fora burocràcia!

Això que vostè anomena burocràcia es diu democràcia i és la capacitat del poble per controlar en què es gasta els diners gent com [redacted]

[redacted] i [redacted]

Un grup de persones que, amb l'ajut dels grans partits polítics, han convertit el Parlament de Catalunya en un teatre on els diputats miren impotents com els grups de poder s'emporten els diners dels ciutadans. I no només de la sanitat.

El vídeo acabava amb una crida a la ciutadania:



Ens estan robant els diners. I a sobre ens volen cobrar un euro per recepta. Ens volen fer esperar als passadissos. Abaixen els sous als professionals. Què més ens deixarem fer? Davant d'aquesta situació, vull fer una crida als ciutadans de Catalunya a rebel·lar-se contra aquest robatori.

1. Per imperatiu legal, aquest paràgraf no pot ser reproduït. Més informació: capítols 12 i 15.

*Faig una crida als professionals sanitaris de la Corporació, que no acceptin ni una rebaixa més ni un acomiadament més fins que no surtin a la llum totes les factures. Faig una crida a aquells treballadors que des de fa anys miren impotents com a la seva empresa pública, a la seva fundació, es gasten els diners públics en luxes, privilegis i contractes amb l'empresa del seu cosí. Denuncieu-ho! Feu públiques les factures!*

*Faig una crida a la ciutadania a preguntar, a anar als plens a preguntar per les despeses de les empreses municipals del seu poble.*

*Faig una crida a fer vigilància per veure a quina hora entren i surten de la feina tots aquests directius que cobren milers d'euros al mes i que no donen explicacions a ningú.*

*Cal seguir l'exemple dels tres nois de la CUP de Reus que, amb només un regidor al municipi, estan posant contra les cordes els peixos grossos de la sanitat catalana. Uns nois que demanant factures han aconseguit que sigui admesa a tràmit a l'audiència nacional, una denúncia per desviament de fons públics i que la Unió Europea també estigui investigant. Cal seguir l'exemple de CATAAC Sanitat on es llegeixen cada dia el BOE per trobar les trampes que ens paren els que ens estan robant.*

*Cal seguir l'exemple de la Iniciativa Penal Popular, on un grup de ciutadans treballa per portar davant dels tribunals els responsables d'aquesta sanitat corrupta.*

*Cal seguir aquests exemples i cal que cada dia siguem més. Ens hi juguem molt i no podem esperar res de ningú. Només el poble defensarà el poble.*

*La meua última petició és que, si aquest vídeo us ha semblat interessant, el difongueu tant tan com pugueu, per qualsevol mitjà, fent xerrades als barris, enganxeu cartells, compartiu al Facebook, a Twitter, parleu a la taula del diumenge amb la família, amb els amics...*

*Està en joc el nostre futur.*



Josep M. Via



Josep Prat

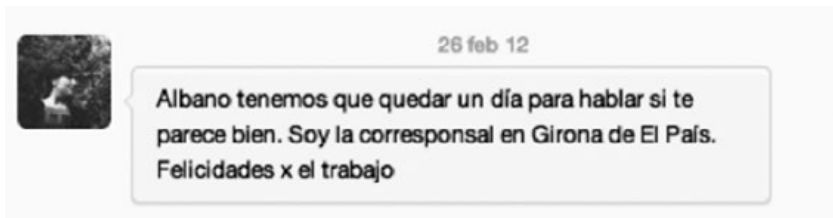
Al vídeo es pot veure com, a mesura que passen els minuts, la Marta es va indignant i el seu to es fa cada cop més irat. Vam fer alguna prova abans i vam decidir que el to havia de ser suau, tranquil, gairebé expositiu. Però per més que ho intentàvem, a mesura que la Marta anava relatant els abusos que descrivia el text, el seu to pujava de forma natural, no hi havia manera de dissimular la impotència i l'enuig que sentíem davant tot el que havíem descobert. Finalment vam pensar que no calia amagar el que sentíem. No podíem fer veure que això és normal. Això que explicàvem era indignant i punt.

### Incendi a YouTube

El dissabte ens vam aixecar tard, al voltant de les 10. El primer que vaig fer va ser mirar el número de visites que tenia el vídeo. Fins aquell moment només havíem penjat un parell de vídeos sobre el ple municipal de Blanes o alguna cosa relacionada amb el tancament dels CAP de la Selva, però cap d'ells superava les 450 visualitzacions. Em vaig despertar de cop: a les 10, el vídeo ja l'havien vist 2.235 persones! Vaig cridar la Marta:

—Mira Marta! Més de 2.000 visites!

L'endemà, el vídeo ja l'havien vist 8.000 persones. Durant els trenta dies següents, *El major robatori de la història de Catalunya* va tenir 188.000 visualitzacions. Actualment en té més de mig milió i cada mes se n'hi sumen 15.000 més. El 26 de febrer vaig rebre un missatge directe a Twitter d'una noia, l'Antía Castedo:



—Marta! Mira! La corresponsal de El País a Girona vol parlar amb nosaltres!

Per a nosaltres aquell missatge era una victòria. Havíem fet el vídeo justament amb la intenció que allò que denunciàvem traspasés l'àmbit de la nostra revis-

ta. Vam fer el vídeo per trencar el silenci que envoltava no només els hospitals de Blanes i Calella, sinó tot el sistema sanitari.

Mesos abans, en una de les nostres converses telefòniques, jo li havia dit a l'Àngels Castells que el que estava passant al sistema sanitari català era molt gran, massa gran per a una revista com la nostra.



—Àngels, aquí tenim una història enorme. Durant trenta anys el principal pressupost públic de la Generalitat ha estat gestionat opacament... i tot s'ha fet amb el vistiplau dels partits més importants del país... T'imagines si aquest tema el treballés un bon equip de periodistes, amb temps i recursos?

Abans de l'arribada del missatge de l'Antía, només podíem compartir tot el que estàvem aprenent amb l'Àngels, el seu company a Dempeus, en Toni Barbarà i en Ramon Serna del sindicat CATAC-CTS. Fèiem molta feina, però era un exèrcit molt petit per a l'enorme camp de batalla que teníem al davant.

Cada divendres la Marta i jo jugàvem dues apostes a l'Euromillones. A banda de les típiques fantasies (fer viatges, ajudar familiars i amics) ens imaginàvem que amb un parell de milions d'euros podríem muntar un gran equip d'investigació periodística. Encara no hem guanyat l'Euromillones, però el missatge de l'Antía era el primer pas per complir el somni de formar un equip per investigar la sanitat catalana.

El primer que li vaig preguntar a l'Antía quan va venir a casa va ser: «*I per què ara El País s'interessa per això?*». La pregunta era obligada. Durant tot el temps que portàvem investigant la sanitat, una de les coses que vam aprendre és que el repartiment del pastís sanitari comptava des de feia dècades amb un aliat imprescindible: un silenci mediàtic enorme. Sempre que trobàvem dades, sempre que apareixia algun personatge o institució «sospitosos», el primer que fèiem era comprovar el que s'havia publicat als mitjans de comunicació sobre aquell tema i gairebé sempre trobàvem que els mitjans grans havien callat o, com a mínim, parlat molt fluixet. Un

exemple: Quan vam descobrir els informes sobre sanitat fets per la Sindicatura de Comptes entre els anys 2006 i 2012 ens vam escandalitzar (tots els detalls a la plana 241). Aquells informes fets per una institució oficial explicaven amb tot detall fets increïblement escandalosos que havien passat als hospitals d'arreu de Catalunya. Aquests informes, que estan a disposició de qualsevol que els vulgui veure a la web de la institució, descriuen irregularitats d'una gravetat esbalaïdora. Curiosament, però, quan fèiem una cerca sobre la repercussió que aquestes informacions havien tingut als mitjans de comunicació comprovàvem amb incredulitat el desinterès dels mitjans sobre el tema.

L'Antía va entendre de seguida la pregunta. «Mira, hem vist el vídeo i ens sembla un tema molt interessant. Jo no sé què vol *El País*, però si sé que jo i l'Oriol Güell, el meu cap a Barcelona, creiem que aquest és un tema molt important i el volem tractar.»

A dia d'avui jo tampoc sé què vol *El País*, a què es deu el seu interès i l'esforç que ha dedicat aquests últims mesos a la investigació de la trama sanitària. Però el que sí sé és que la feina que l'Antía i l'Oriol van fer durant els mesos posteriors a aquesta primera reunió té un nom: *periodisme*. Un periodisme que sembla haver desaparegut dels grans mitjans i que, per això, s'ha convertit en sospitós. Lamentablement, és una sospita fundada. El Grupo Prisa, igual que tots els grans grups de comunicació, porta anys guanyant-se la desconfiança dels seus lectors. Per a mi, per exemple, aquesta desconfiança creix cada vegada que llegeixo els vergonyosos articles que *El País* publica sobre Amèrica Llatina.

Els mesos següents, quan l'Antía i l'Oriol van començar a destapar els escàndols de la sanitat catalana, es van sentir veus sobre el presumpte moviment anticatalà que s'amagava darrere aquelles revelacions.

Són opinions sobre les quals només puc dir dues coses. La primera és que al llarg dels mesos en què vaig treballar amb l'Oriol i l'Antía mai vaig percebre cap mena de moviment destinat a protegir cap formació política o cap persona. Una lectura detinguda de tot el que han publicat demostra que cap partit amb

responsabilitat en temes sanitaris durant els últims anys queda gaire ben parat: ni convergents, ni tripartits ni PP. Per altra banda, i en relació a la presumpta anticatalanitat que per a alguns suposa posar en qüestió el model sanitari català, cal dir que va ser *El País* el que el 23 de desembre va publicar un article titulat «Conjura policial contra el sobiranisme» després que esclatés la campanya mediàtica en relació als informes policials on la família Pujol sortia malparada. Dit tot això, el que sé és que aquella primera reunió a casa meva era el principi d'una relació que donaria molts bons fruits.

Deu minuts després que l'Antía entrés a casa aquell primer dia, va sonar el telèfon. Era en Toni Garrido, del programa *Asuntos Propios* de Radio Nacional. Durant 7 minuts vaig tenir l'oportunitat de parlar en directe en un dels programes de ràdio més escoltats a tot Espanya. Vaig parlar del que havíem descobert, vaig parlar del CHC i de Ramon Bagó.

M'imagino que qualsevol persona pot entendre l'emoció que sentíem la Marta i jo en aquell moment. Després de mesos de silenci, de denunciar sense obtenir cap mena de ressò als mitjans «importants», teníem asseguda davant nostre la corresponsal de *El País*, que ens mirava mentre parlàvem per telèfon amb Radio Nacional.

Li vam explicar a l'Antía tot el que sabíem, tots els detalls del que havíem publicat, li vaig ensenyar tots els documents i li vaig explicar la nostra visió de tot el sistema. Va escoltar amb atenció i va fer preguntes que deixaven clar que s'havia estudiat el tema amb molt deteniment. Poder compartir amb algú més tot això va ser un alleujament, un alliberament. Era com si, de cop, el pes es repartís.

Aquella mateixa tarda encara havia de rebre una altra trucada que resultaria ser molt important. En Ramon Serna volia que l'acompanyés a Mataró:



—Això que tu expliques d'en Bagó també va passar a Mataró a mitjans dels noranta. Un amic meu estava al Comitè d'Empresa de l'Hospital de Mataró en aquella època i em sembla que podem trobar informació molt interessant. Et sembla que anem demà a veure què trobem?

Vaig pensar que tenia molta feina, que perdre tot el matí anant a Mataró a revisar documents dels anys noranta no tenia gaire sentit. Tot i així vaig acceptar la proposta, i l'endemà en Ramon i jo vam anar a Mataró a buscar no sabia ben bé què. No sabia que allà no només trobaríem informació valuosíssima, sinó que viuria un dels moments més emocionants i bonics dels últims mesos.



## CAPÍTOL 8

# Els papers de Mataró

Es pot dir que en Ramon Serna té al seu cap tot el sistema sanitari català. Durant molts anys, des de la seva oficina del sindicat CATACT-CTS/IAC a l'hospital Trueta de Girona, en Ramon ha recopilat notícies, BOE, relacions societàries, actes, estudis, conferències... Mentre l'elit sanitària muntava i desmuntava negocis, mentre els gestors públics passaven a empreses privades i els empresaris es convertien en gestors públics emparats en el silenci mediàtic i el desinterès ciutadà, en Ramon recopilava informació. Ara, quan la batalla per la sanitat pública començava a ser més intensa, aquesta informació era tot un tresor.

En Ramon Serna va néixer fa seixanta-dos anys a València. A finals dels anys seixanta en Ramon va iniciar els estudis d'infermeria i medicina a Barcelona. Va ser també en aquella època quan el jove estudiant va començar a desenvolupar la seva consciència política. «*Un diumenge —em va explicar en una de les nostres moltes converses telefòniques—, quan treballava a l'Hospital Clínic, vaig conèixer una pacient que em va marcar. La Nieves em va introduir a conceptes com l'autogestió o la democràcia directa.*»

Ja amb el títol d'infermer, i en plena eclosió del Maig del 68, en Ramon va iniciar la seva carrera professional com a infermer a l'Hospital de Sant Pau i al de Bellvitge. Eren dies de molt moviment polític i la carrera de medicina va quedar aparcada. Després d'anys lluitant a la clandestinitat, com tants altres, en Ramon va viure com un desengany «la falsa transició». L'any 79 va demanar una excedència i va marxar a la Terra Alta, a muntar una comuna i una granja de conills. Això dels conills no va acabar de funcionar i dos anys més tard es

va reincorporar a la feina, aquesta vegada a l'hospital Álvarez de Castro, avui conegut com Hospital Josep Trueta. Ell tornava en to de pau, però el que es va trobar van ser els primers traspassos de la sanitat a la Generalitat i les intencions amagades que hi havia al darrere. En Ramon es va implicar en la lluita sindical. L'any 1986 tots els treballadors del Trueta van fer una llarga vaga, inicialment salvatge, per lluitar contra la rescissió de 110 contractes, el 10% de la plantilla. «*La vam guanyar de carrer, imposant les condicions per tornar a la feina.*» Segons en Ramon, avui el Trueta és l'hospital de referència que coneixem gràcies al fet que «*els treballadors es van plantar*». «*Després vam fundar el sindicat perquè no hi havia més remei, per imperatiu legal... M'agraden més els comitès d'empresa unitaris...*»

Per a la Marta i per a mi, la llarga experiència d'en Ramon i el seu coneixement de la història del sistema sanitari i els seus protagonistes eren una valuosa font d'informació.



—*Hola, Ramon, mira, he trobat que l'assessor jurídic del CHC és un tal Francesc José Maria, en saps alguna cosa?*

A l'altre costat de la línia es va fer un silenci d'uns 2 segons, com si estigués buscant la informació en un arxiu enorme a dins el seu cap. A continuació en Ramon es convertia en una viquipèdia de la sanitat:



—*Ah! En Francesc José Maria! Va començar militant en partits d'esquerra com el Partido del Trabajo, de tipus maoista..., però s'ha passat a l'altre bàndol... Ha tocat tots els pals de la sanitat: ha estat gerent de l'ICS, al CHC i a CHC Consultoria i Gestió de Ramon Bagó...*

Durant els mesos anteriors a aquestes converses, aquests intercanvis d'informació haurien estat per a nosaltres una guia molt valuosa. Els documents que en Ramon havia recopilat durant anys il·lustraven i confirmaven totes les nostres sospites i ampliaven constantment el camp de recerca. Els documents d'en Ramon transformaven les sospites en fets contrastats i documentats. Però ell no era l'únic que havia recopilat informació. Anàvem a Mataró perquè allà va treballar un company d'en Ramon: en Miquel Torner.

## El llegat de Miquel Torner

En Miquel Torner i Roca era president del Comitè d'Empresa de l'antic hospital de Mataró als anys vuitanta, quan s'estava gestant el model català i quan el CHC estava en plena expansió arreu de Catalunya. En el moment en què el CHC va posar l'ull sobre el seu hospital, en Miquel Torner formava part del seu Consell Rector. Contràriament al que hem vist a Blanes, on només hi havia dos representants polítics, en aquest Consell Rector també hi havia representants dels treballadors. Un d'aquests representants era en Miquel Torner, i això li va permetre ser testimoni de primera fila de les maniobres escandaloses del CHC a Mataró. Per aquest motiu en Ramon i jo érem allà, per veure tota la documentació que durant aquells anys va anar recollint en Miquel. El problema, però, era que en Miquel ja no hi era. Feia poc que una malaltia l'havia apartat de la feina i no ens podia ajudar.

Després de tants mesos treballant davant d'un ordinador, llegint documents electrònics, revisant enllaços i PDF, el fet d'agafar un cotxe i recórrer seixanta quilòmetres per arribar a l'Hospital de Mataró se'm feia estrany. És veritat que tots els grans periodistes parlen de la importància de «trepitjar carrer», d'escapar de la rutina de l'ordinador i tenir contacte amb el món real. Sempre he estat d'acord amb això, però, sense haver estudiat periodisme, m'atreviré a posar algun matís a aquest discurs.

Per un costat, les trames ordides pel poder no es teixeixen als bars dels barris obrers ni a les portes dels mercats municipals. Ni tan sols al Parlament ni als plens municipals. Durant els mesos que portàvem investigant havíem après que el destí de la sanitat pública es construïa (i es destruïa) a luxosos despatxos d'advocats de la part alta de Barcelona, al palau neoclàssic que serveix de seu al CHC i a les oficines de consultores estretament lligades a membres dels partits polítics. Per entendre l'entramat, per entendre el que havia passat i el que estava passant, no n'hi havia prou amb anar a la porta dels hospitals a escoltar les queixes dels ciutadans. Calia mirar l'hemeroteca, bussejar entre informes mercantils i consultar BOE i DOGC fins a altes hores de la nit.

La segona matisació al mantra de «cal sortir al carrer» és que sí, cal sortir al carrer, però cal sortir preparat, cal conèixer el tema a fons, cal saber quins són



Camí dels papers de Mataró · CAFÈAMBLET.

els fils que mouen el que passa al carrer. Cada dia veiem periodistes que surten al carrer desarmats i plens de desconeixement sobre allò que han d'explicar. Això fa augmentar la possibilitat que t'empassis la primera mentida que t'expliqui l'expert o polític de torn.

Dit això, l'experiència de visitar l'Hospital de Mataró em va fascinar. Era un matí fred i de sol. Vam recórrer amb en Ramon un munt de passadissos plens de gent. Anàvem al local sindical de CATAC-CTS. Vam passar de l'enorme i modern vestíbul a la zona de consultes i, d'allà, a uns passadissos més d'ús intern: metges llegint informes, personal de neteja, uns operaris que feien obres. L'oficina estava al final d'un d'aquests passadissos. Era gran i molt lluminosa. Hi havia dos delegats sindicals amb bates blanques, d'uns cinquanta o cinquanta-cinc anys. En Ramon va entrar-hi primer. El dia abans ja havia avisat: «Nois, vindré demà amb un periodista a revisar els arxius d'en Miquel».

Per entendre el que va passar a l'Hospital de Mataró a mitjans dels noranta cal tenir present el que hem explicat al capítol 3. L'Hospital de Mataró encaixa perfectament en el tipus d'hospital municipal que hi hem descrit. Un hospital municipal finançat per la Generalitat, però gestionat per un Consell Rector format per persones relacionades amb el poder municipal i representants dels antics hospitals que hi havia a Mataró i que es van unir al consorci. Al Consell Rector hi havia, entre altres, l'alcalde de Mataró, Manel Mas (PSC) i en Miquel Torner, com a representant dels treballadors. Aquest Consell Rector s'encarrega de dirigir i gestionar els diners que arriben de la Generalitat. Per fer-ho es reuneixen un cop al mes per tractar els temes més importants relacionats amb la gestió. Fins aquí, tot normal, un més dels hospitals municipals finançats per la Generalitat. Però en aquest Consell Rector, com dic, hi havia una diferència fonamental: hi havia un representant dels treballadors, en Miquel Torner.

Després de les salutacions i les presentacions els dos homes que ens van rebre a l'oficina del sindicat van fer lloc en una taula que estava al costat d'un gran finestral. *«Podeu treballar aquí. Si necessiteu fer fotocòpies podeu fer servir la foto-*



El palau que serveix de seu al CHC a l'exclusiu barri de Sant Gervasi de Barcelona.

*copiadora gran. Els documents d'en Miquel estan guardats aquí», van dir, tot obrint una porta que donava a una habitació de poc més de sis metres quadrats. Del terra fins al sostre les parets eren plenes de carpetes i arxivadors. Al mig, vàries piles més d'arxivadors i un armari metàl·lic ple de papers.*

—*Què esteu buscant exactament? —ens van preguntar els dos homes.*

Jo vaig callar, i en Ramon va dir alguna cosa vaga sobre uns documents. En Ramon sabia que en Miquel havia fet molta feina i que, com a membre del Consell Rector, havia guardat molta documentació, però en realitat no sabíem amb exactitud què havíem anat a buscar. I en Miquel no era allà per orientar-nos.

### **Botifarres roses**

Els dos homes es van posar a fer les seves coses i en Ramon i jo ens van quedar a l'habitació. *Readmissions, Vaga 89, ASSIMILATS*. Allà devia haver-hi entre 400 i 500 arxivadors, cada un amb un escrit al llom. Vam estar una estona mirant en silenci. Aquella habitació guardava anys de feina. En Ramon va triar tres o quatre arxivadors i els va portar a la taula. Jo em vaig quedar sense saber què agafar. Al cap de poca estona vaig veure un arxivador on es podia llegir amb lletres vermelles escrites amb retolador: *Cuines SERHS*. Em va fer un salt el cor. Vaig agafar l'arxivador i vaig anar a la taula. En Ramon estava absort amb els altres documents, així que no li vaig dir res. Estava emocionat. Feia mesos que intentava trencar l'enorme mur de silenci que tothom havia construït al voltant d'en Bagó, i ara tenia tres quilos d'informació en paper, ordenada i comentada sobre el Grup Serhs. La següent hora em va passar volant, amb el sol entrant pel finestral d'aquella oficina del sindicat de l'Hospital de Mataró. Era el 29 de febrer 2012.

La carpeta *Cuines SERHS* era una mina. Hi havia documents de tota mena: retalls de cartells, cartes amb segell d'entrada al registre, papers volants...

Una de les empreses d'en Bagó, Cuines Serhs, s'havia fet càrrec de la cuina de l'Hospital de Mataró. Fins llavors el servei estava gestionat directament per personal de l'hospital, però per algun motiu, que llavors jo no coneixia, la cuina

va passar de ser un servei intern de l'hospital a caure en mans de Cuines SERHS. Segons els papers que tenia davant meu, el canvi va ser molt polèmic.

L'1 de maig de 1994 Cuines Serhs, propietat de Ramon Bagó, es va fer amb el servei de cuines Consorci Sanitari de Mataró (CSM). El canvi, però, no va agradar als treballadors. El mes d'agost del mateix any la situació era insostenible. En un document del Comitè Conjunt de Treballadors del CSM dirigit al delegat territorial de Barcelona de Promoció Sanitària quedava molt clara quina era l'opinió dels treballadors sobre els serveis de Cuines Serhs:



*Les deficiències i la degradació en el servei i el menjar es manifesten en:*

*1.- Aliments i condimentació: mala coloració del peix i de la carn, gust a menjar passat, menjar florit, verdura agra, tomàquet i enciam pansits (l'enciam de vegades poc net), pa dur o remollit, fruita o molt verda o excessivament madura. La pasta al dente sembla plàstic i la de la sopa està massa cuita.*

*El menjar porta massa additiu i colorants —per exemple, botifarres de color rosa— i pensem que l'excessiva condimentació del menjar emmascara la mala conservació i el reaprofitament dels aliments.*

*En aquests darrers mesos s'ha observat un increment important de les indisposicions del personal que habitualment baixa al menjador: diarrees, cremors, vòmits i urticàries.*

*2.- Varietat en els menús. Hi ha una reiteració excessiva dels menús.*

*3.- Presentació i conservació del menjar. La presentació deixa molt que desitjar i la conservació d'algunes amanides «estiuènques» fora de la nevera és un fet habitual.*

*4.- Instal·lacions: S'observa una deficient neteja en les instal·lacions que s'ha anat agreujant darrerament, tant pel que fa al menjador com a la cuina, amb un ambient carregat i sovint amb males olors, el que comporta un medi certament desagradable per al seu ús.*

*5.- Estris. La vaixel·la i els coberts presenten sovint restes alimentàries. A les sales hi ha una manca d'estrís com ganivets, culleretes, tasses, etc. o biberons nets a Pediatria.*

*6.- Sovint ens trobem que ens pugen safates amb la sopa vessada, tasses i lleteres amb restes de continguts anteriors, coberts bruts.*

7.- Reaprofitament dels aliments. S'està portant a límits insospitats el reaprofitament dels aliments que han sobrat d'un àpat per al següent o per a dies posteriors, sense tenir en compte cap tipus de normativa de conservació.

Se'm posaven els ulls com taronges. Jo portava mesos llegint BOE i informes mercantils, però això era la vida real. El document estava signat per 8 representants dels treballadors amb nom, adreça i número de document. El text finalitzava:



*Demanem la corresponent inspecció sanitària i la investigació de tots els fets que aquí es denuncien (...) i que quan es produeixi aquesta inspecció hi puguin haver també presents membres del Comitè Conjunt de Treballadors del Consorci Sanitari de Mataró.*

Però a banda d'escriure, els treballadors van passar a l'acció i van engegar una campanya de boicot al servei. Durant setmanes els treballadors es van emportar el menjar de casa. Al cap d'uns dies el personal del CSM va rebre una carta del director de Recursos Humans, Ricard Quintana, on prometia «*millores i reformes al menjador, equip de treball mixt de seguiment, un professional amb dedicació especial, fitxes tècniques, elaboració dels menús, higiene*». La resposta va refermar els treballadors en el seu propòsit. Si el senyor Quintana proposa introduir aquestes millores, vol dir que tot allò que oferia no existia. Els treballadors ho tenien clar: «*Tot això que ara ofereix Quintana és el que s'havia d'haver fet des del principi!*».

Al final del plec dedicat al conflicte de la cuina hi havia el número 28 de *El comitè informa*, la publicació del Comitè Conjunt de Treballadors. És octubre del 96 i el titular principal és: «Adéu a la Serhs». Els treballadors ho expliquen així:



*Versió oficial de l'adéu:*

*El proppassat mes d'agost, la direcció del Consorci va informar que Cuines Serhs SL havia decidit rescindir el contracte d'explotació del servei de Cuina del CSM. El motiu, deien, era la pèrdua de diners deguda al baix preu del menú i altres factors aliens a l'explotació.*



*Versió real de l'adéu:*

*Cuina Serhs se'n va del consorci perquè, a part de possiblement haver perdut alguns calerets, no han sabut fer les coses bé. (...) L'experiència d'un any i mig ha demostrat, a qui entén d'explicacions, que la cuina no ha funcionat ni de lluny com abans i que els resultats econòmics tan espectaculars d'estalvi que s'al·leguen no s'han demostrat ni ensenyat en cap moment. Fins i tot segueix sent un secret el contracte amb Cuina Serhs SL malgrat les reiterades peticions efectuades en el Consell de Govern. És millor que els serveis de cuina es gestionin directament o per mitjà d'empreses de càtering?*

*L'experiència ens demostra que, si es vol un servei de restauració com a mínim acceptable, que si es vol controlar el servei, (...) és necessari que el servei de cuina es gestioni directament.*

*Ens ho demostra també l'enquesta de Salut del Departament de Sanitat, on es demostra com ha caigut el grau de satisfacció en l'àmbit de l'hostaleria dels usuaris de la sanitat pública des que molts hospitals han subrogat aquest servei.*

*I és que també hi ha un altre fet evident. No es pot conciliar l'intent d'estalvi de la gerència amb l'afany de lucre d'aquestes empreses.*

*Qualsevol empresa de càtering es planteja un mínim d'un 10% de beneficis en relació a la facturació. Si hi afegim el 7% d'IVA, només amb aquests dos conceptes s'encareix el servei en un 17%. En aquestes condicions, un estalvi d'un 5% en la despesa del centre que ha subrogat el servei està condicionat a reduir la despesa real en un 22%, que es retalla bé en aliments, bé en sous, o en nombre de treballadors, amb els efectes de sobres coneguts envers la qualitat, fiabilitat i satisfacció (en la enumeració d'abans, posar això del personal no qualificat). Però el senyor Colomer, malgrat ser el principal responsable del fiasco Serhs, potser per principis, vol tornar a subrogar la cuina a una altra empresa.*

## **Mireu què he trobat!**

Vam estar tot el matí revisant documents. Examinàvem una carpeta, fotocopiàvem les pàgines que ens interessaven i quan acabàvem, l'anàvem a deixar al seu lloc i n'agafàvem una altra. Pocs minuts abans de les dues en Ramon

va trobar quatre arxivadors que posaven *ACTES*. Va agafar les quatre carpetes, les va portar a la taula i les vam començar a mirar en silenci. Des del primer moment vam saber que havíem trobat un tresor. Vam obrir tots quatre arxivadors. Teníem davant nostre les actes de les reunions mensuals del Consell Rector on es recollia tot el que havia passat a l'hospital de Mataró entre els anys 1992 i 1999. Perdó si hi insisteixo, però vull que quedi clara la importància d'aquests papers. Com ja hem vist, el model de consorcis fa que els seus consells rectors siguin la màxima autoritat en la gestió dels diners de la Generalitat, fins i tot per sobre de la mateixa Generalitat. Hem vist també que a Blanes i Calella l'accés a les actes havia estat impossible. És, en aquelles actes, on queden reflectides totes les decisions, totes les deliberacions dels membres de consell rector. Per posar un exemple, les actes de Blanes ens permetrien conèixer els detalls de la concessió del contracte a en Bagó per fer la cafeteria o el destí real dels 427.000 euros que la CSMS havia gastat en cinc anys en «despeses de protocol». Mentre que les actes de Blanes i Calella deuen recollir, sobretot, silencis i mirades cap a una altra banda («*unanimitat gairebé sempre*», havia dit en Conill), les de Mataró prometien ser més mogudes, ja que allà teníem la veu d'en Miquel Torner. Encara no havíem tret tots els folis dels arxivadors quan els dos homes al càrrec de l'oficina van dir que havíem de marxar. En Ramon els va demanar permís per emportar-nos les actes, però els responsables de la delegació sindical es van negar i no quedava temps per fer fotocòpies. En Ramon va insistir-hi, però no.



—Si voleu veniu demà, les fotocopieu i us les emporteu —va dir un d'ells sense fer cas de la súpliques d'en Ramon.

—Va Ramon —vaig dir—, tornem demà un altre cop i llestos.

Quan vaig arribar a casa vaig trucar a l'Antía:

—Antía, demà has de venir a l'Hospital de Mataró. Al·lucinaràs!

A les 9 en punt del matí següent, l'Antía i en Ramon, que venien de Girona, van passar a buscar-me per Breda i tots tres vam anar a Mataró. Allà ens havíem de trobar amb l'Oriol, el cap de l'Antía, que venia de la redacció de Barcelona. A les 11 del matí ja havíem pres l'oficina del sindicat. Durant quatre hores vam

disseccionar l'arxiu d'en Miquel. El primer que vam fer va ser fullejar el tresor de l'arxiu, els prop de 1.200 folis que recollien les actes del Consorci.

Vam partir els arxius per anys: del 91 al 92 per a l'Antía, del 93 al 95 per a en Ramon, del 96 al 97 per a mi, i del 98 fins al 99 per a l'Oriol. Vam muntar una mena de cadena de producció. Cada un de nosaltres anava triant allò que semblava interessant per després fer fotocòpies per als altres.

En un moment donat un de nosaltres —no recordo qui— va trobar una carpeta que posava: *Estructura Serhs*. A dins hi havia informes mercantils, mapes de relacions entre les empreses del grup i una llista de noms de quatre planes, a quatre columnes, que ens va cridar l'atenció: *Socis Grup Serhs SA*. Hi havia un centenar de noms a cada plana. Vam agafar-ne un cada un de nosaltres i vam començar a buscar noms que ens sonessin. Deu segons després d'haver començat la cerca vaig dir:

—Nois, mireu el que he trobat!

Em van mirar sorpresos, ja que amb prou feines havíem tingut temps de començar a veure res. A la meua llista de socis hi havia un nom: Manté Fors, Carles. Aquest soci del Grup Serhs era conegut per tots nosaltres; el coneixíem perquè era el president dels hospitals de Blanes i Calella. El coneixíem perquè sortia en repetides ocasions als papers d'en David Vidal a Reus i el coneixíem —sobretot en Ramon— perquè portava anys compaginant càrrecs a la sanitat pública amb els seus negocis privats. La Marta i jo el coneixíem perquè era un dels protagonistes de *El major robatori de la història de Catalunya*. Ara ens assabentàvem que Manté també havia estat soci del Grup Serhs d'en Ramon Bagó.



Antía Castedo

Oriol Güell

Miquel Torner

Més endavant parlarem de les implicacions d'aquesta informació, però m'agradaria explicar-vos un petit detall que em va emocionar. Un detall d'aquells que no tenen cabuda en un article periodístic, que no es poden explicar a una xerrada en defensa de la sanitat, però que són, d'alguna manera, fonamentals. Fins i tot podria dir que és una de les coses que ens va portar a escriure aquest llibre que teniu a les mans. Jo vaig trobar el nom de Manté de seguida perquè, entre els centenars de noms d'aquella llista, el seu era l'únic que tenia una fletxa assenyalant-lo!

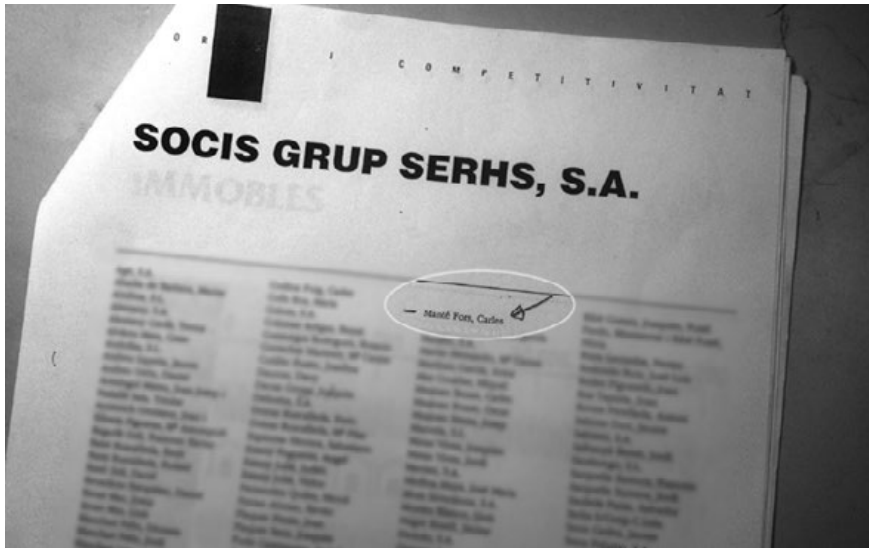
La fletxa estava feta amb llapis. No hi havia cap altra anotació feta a mà a la llista, només la fletxa assenyalant el nom de Manté. Feia més d'una dècada que aquells papers eren allà. Els arxius recollien anys de lluita, anys, com veurem, d'aixecar la veu allà on tothom deia que sí i mirava cap a una altra banda. Ara, com si recollíssim un testimoni, estàvem nosaltres remenant aquells arxius i lligant caps. Em vaig emocionar en aquell moment i m'emociono cada vegada que ho penso. Aquella fletxa era el llegat d'un home que havia lluitat i que va anar a contracorrent durant els anys «dolços» dels consorcis i la privatització. Es podria dir que va perdre. Es podria dir que no va ser capaç d'aturar allò que denunciava. Però ens havia deixat un llegat enorme, l'arxiu i un missatge. La fletxa feta amb llapis assenyalant el nom de Manté era per a mi el símbol d'aquest testimoni que rebíem.

Vam sortir de l'Hospital de Mataró a les tres de la tarda, cada un de nosaltres amb centenars de papers per estudiar. Vam dedicar 3 dies sencers a estudiar tota aquella informació. Sabíem que trobaríem coses interessants en aquells papers, però mai ens vam arribar a imaginar com de detallat estava tot.

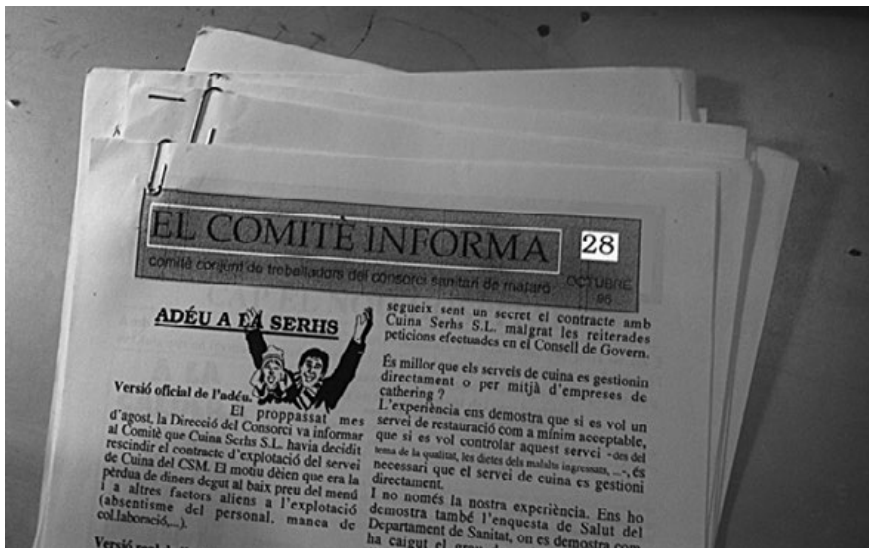
Els papers confirmaven, amb escreix, totes les nostres sospites i ens obria la porta, definitivament, a posar contra les cordes el sistema sanitari català.

Com ja vam veure, els consorcis creats per la Generalitat unien al seu si institucions sanitàries de tipus divers sota un paraigües (el consorci) que permetia unificar aquests dispositius i posar-los al servei de la Generalitat. A Mataró els centres sanitaris que es van integrar al nou consorci eren dos: l'Aliança Mata-

ronina, de caràcter privat, i l'Hospital de Sant Jaume i Santa Magdalena, de titularitat municipal. Per això, al Consell de Govern del CSM trobem representants de totes dues institucions. En Miquel Torner representava els treballadors de l'antic hospital municipal.



La fletxa de Miquel Torner.



Portada de l'edició d'octubre de «El comité informa» del CSM · CAFÈAMBLLLET.

Durant aquells tres dies en què vam estudiar les actes, l'Antía, l'Oriol, en Ramon i jo ens enviàvem *wathaspps* amb «els millors moments» de les sessions del Consell Rector. El llenguatge de les actes era bastant asèptic a primera vista, però després d'una estona llegint, quan ja començaves a distingir personatges, a entendre qui era cada un dels membres del Consell Rector, la cosa s'animava.

Potser, a aquelles alçades, en Ramon, l'Oriol, l'Antía, la Marta i jo, ens havíem tornat uns friquis del tema, però ens ho vam passar en gran llegint aquells papers. Fem un resum confiant que el lector, si ha arribat a aquest capítol, comparteixi ja el nostre grau de *friquisme*.

### **Grans moments dels papers de Mataró**

L'octubre del 1992 els treballadors de l'Hospital de Mataró lluiten per obtenir millores al seu conveni. El tema es debat al Consell Rector.



*El senyor Torner demana que s'inclogui l'aprovació del conveni col·lectiu. (...) El president, davant el carreró sense sortida en què es troben les negociacions... proposa que l'assumpte quedi sobre la taula fins la propera sessió, essent aprovada la proposta per unanimitat.*

Al més pur estil Rajoy. El mes de juny, després d'un llarg debat, al torn de precís i preguntes trobem que:



*El senyor Josep Maria Teniente comunica que, seguint el costum, el dia 25 de juliol se celebrarà un ofici religiós en memòria del fundador de l'hospital.*

La següent intervenció és de Manel Corredó, que pregunta «si s'han pagat els endarreriments al personal». A Dios rogando...

El juliol del 1992 es discuteix sobre l'endarreriment que pateix el procés de construcció del nou hospital. El president del Consell Rector, l'alcalde Manel Mas, intenta calmar els ànims dels queixosos i explica que:



*El conseller de Sanitat l'ha convocat a reunir-se amb ell per ensenyar-li una maqueta del nou hospital i, si existeix una maqueta, vol dir que també existeix un projecte i, per tant, un calendari d'execució.*

Encara estaven per arribar els anys en què Santiago Calatrava cobraria 15 milions d'euros a la Generalitat Valenciana per les maquetes d'uns edificis que mai s'arribarien a construir. L'Hospital de Mataró, però, sí es va acabar de construir i es va inaugurar l'any 1998. Una inauguració, però, que es va veure entebolida per la mort de dos pacients a causa d'una instal·lació errònia d'uns tubs de gas medicinal. El jutge va imputar el director de l'hospital per haver autoritzat l'ús del servei de Radiologia, tot i que no estava garantit el seu correcte funcionament. Les investigacions posteriors van demostrar que, per error, s'havien creuat les preses d'oxigen i de gas anestesiant. El Comitè de Treballadors portava mesos denunciant defectes de construcció al nou hospital que, tot i no tenir ni un any de vida, ja patia inundacions a causa de goteres.

El juny del 1993 els més d'un centenar de treballadors s'adrecen al Consell Rector per discutir la dimissió de la cap d'Infermeria. Un dels membres del Consell, l'empresari i president del Patronat Sagrada Família de Mataró, Joaquim Llorens, ho té clar. Les actes ho recullen:



*El senyor Llorens manifesta que aquesta situació per a ell no és nova, perquè a la seva empresa l'ha experimentat més d'un cop. En to enèrgic (sic) diu que el personal ha d'obeir i treballar, (...) que els acords del Consell s'han de complir (...) i, si hi ha qui fomenta el malestar, se l'acomiada i aviat es restableix la normalitat.*

Un home dur, en Llorens. Mesos més tard, quan el CHC es fa amb la gestió del CSM, els problemes entre els gestors i els treballadors s'intensifiquen. El gerent designat pel CHC, el senyor Raimon Belenes afirma sobre aquests problemes laborals:



*Dirigint-se al senyor Torner i fent al·lusió a la manifestació que està a la porta de la Casa Consistorial, repartint papers volants, tocant xiulets i fent aldarull. Li diu que el Comitè d'Empresa en lloc d'incitar el personal*

*a repartir pamflets i tocar xiulets, més valdria que col·laborés, ja que en cas contrari s'haurà de fer regulació d'ocupació.*

Actualment el senyor Belenes, que també va ser gerent de l'ICS i després president de l'Hospital Clínic, treballa com a director general d'Innovació a la multinacional Capio Sanitat, una de les principals beneficiàries de la privatització del servei sanitari a Madrid. Veient la intervenció del senyor Belenes, tot i ser director d'Innovació, els seus mètodes a Mataró eren més aviat medievals!

El gener de 1994 cal reduir la plantilla i això comporta una sèrie de negociacions que no tothom veu amb bons ulls.



*El senyor Llorens pregunta quin criteri s'ha seguit amb els facultatius i el senyor Gerent li respon que majoritàriament el de l'eficiència i, excepcionalment, altres criteris, com el cas d'un metge que feia dos anys que no exercia. El senyor Llorens diu que li sulfura i el fa saltar de la cadira que un metge que no exercia cobrés i demana que se li digui el nom.*

Curiosament aquell dia va excusar la seva presència al Consell un company de Llorens, el senyor Joaquim Esperalba, membre de CiU a Mataró. Esperalba està actualment imputat, amb mitja dotzena de gestors sanitaris més, per un cas de malversació de fons públics a l'Hospital de Sant Pau. El jutge investiga l'existència de suposats contractes ficticis i irregulars que havien beneficiat gestors ben relacionats amb el PSC i CiU, com Ricard Gutiérrez, que hauria cobrat 140.000 euros anuals durant set anys sense anar a treballar a l'hospital, José Ignacio Cuervo i Mercè Cruells. El jutge també investiga la legalitat de diversos contractes milionaris adjudicats a dit i els sobrecostos de 77 milions en la construcció del nou hospital. Actualment, per cert, a més d'imputat, Esperalba és el gerent del CSM!





## Un cavall de Troia en acció

Les actes que vam trobar comencen justament quan els representants d'aquests dos hospitals mataronins constitueixen el Consorci Sanitari de Mataró. Com a la majoria dels consorcis municipals fets en aquella època, el càrrec de president li corresponia a l'alcalde de la ciutat, en aquest cas, el socialista Manel Mas i Estela.

La veu crítica de Miquel Torner es comença a fer sentir aviat. A la sessió del 21 d'abril de 1992 Torner es queixa del fet que el Consell de Govern «no coneix els sous dels nous directius», nomenats pel mateix consell. Quan vaig llegir això no vaig poder evitar fer el paral·lelisme amb el cas dels hospitals de Blanes i Calella, on portàvem 15 mesos preguntant pel sou de la seva gerent, la senyora Núria Constans, sense que ningú respongués. Semblava que el problema venia de lluny.

Al llarg dels anys següents Torner participa a les sessions i treballa, sobretot, en la defensa de les condicions laborals dels treballadors durant el procés d'unificació de les dues parts que formen el CSM. A la sessió del 31 d'agost de 1993 passa una cosa inesperada. L'alcalde Manel Mas, com a president del CSM, posa en coneixement dels membres del Consell de Govern la proposta de contractació de la gestió del CSM feta per l'empresa C Gest SL. Aquesta proposta havia estat rebuda per l'alcalde de Mataró vint-i-sis dies abans, el 5 d'agost.

Estàvem a punt de veure confirmades totes les nostres sospites sobre la manera de treballar de Bagó i del CHC. Parlem d'uns fets ocorreguts a Mataró l'any 1993, però serveixen per descriure, perfectament, el funcionament d'una part enorme de la sanitat catalana durant dècades. Pareu atenció.

El 5 d'agost l'empresa C Gest SL li presenta a l'alcalde de Mataró una oferta per gestionar el CSM. El president d'aquesta empresa és Ramon Bagó. A la presentació que fa Bagó de C Gest SL es llegeix:



*C Gest es una companyia filial al 100% del CHC SA, (...) base per a la creació de societats filials especialitzades en diferents àmbits de l'organització i gestió sanitàries. (...) En aquests contextos s'ha creat BC Gest SL, companyia per a la gestió conjunta dels hospitals de Blanes i Calella.*

Aquesta era la clau. Ara ja podíem veure clarament que Ramon Bagó va posar en marxa, des del CHC, una empresa, BC Gest, amb l'objectiu de fer-se amb la gestió dels hospitals de Blanes i Calella, uns hospitals on les seves empreses obtindrien enormes contractes pagats amb diners públics. La creació de C Gest SL tenia com a fi fer el mateix a l'hospital de Mataró. A la proposta s'enumeraven els avantatges de contractar l'empresa de Bagó:



*Liderar el procés de desenvolupament del CSM amb autoritat professional, tècnica i moral, mantenir i millorar la qualitat del servei a l'usuari i il·lusionar els treballadors amb el projecte.*

A banda d'això, la proposta anava acompanyada de paraules i conceptes que farien fortuna els anys següents a les escoles de negocis: *matriu DAFO, case-mix, eficiència a les operacions, ajustos de plantilla, missió i disseny global...*

Quan l'alcalde Manel Mas va presentar la proposta, les reaccions dels membres del Consell de Govern van ser dispars. En Joaquim Esperalba, company de partit de Ramon Bagó, va dir que *«està totalment d'acord que el CSM sigui gestionat per l'empresa C Gest SL atès que els coneix»*. Un argument de pes, sense dubte, el d'Esperalba.

Per la seva banda, un altre membre del Consell, el senyor Ramon Pla, diputat de CiU al primer govern de Jordi Pujol, tampoc posa especial oposició al projecte. En Miquel Torner no s'hi oposa, en principi, però demana *«què vol dir que l'empresa tindrà plena autonomia?»*. Torner veu també que la retribució que demana C Gest SL en concepte de despeses de gestió és molt alta i diu que, en tot cas, en comptes de signar un contracte de quatre anys, caldria fer-lo per dos, a mode de prova. Davant les reticències, Manel Mas diu una cosa que aclareix molts dubtes sobre quines forces estaven en joc en aquell moment: *«El Conseller de Sanitat (Xavier Trias, actual alcalde de Barcelona) només ajudarà el CSM en una línia de reestructuració»*. Com la que proposava C Gest SL. De les seves paraules s'entén que la proposta de l'empresa presidida per Ramon Bagó no arriba del no res. L'alcalde Mas ve a dir que *«o acceptem o des de la conselleria no s'ajudarà el CSM»*. Així és com el poder, que fins ara estava en mans d'un Consell de Govern on participaven representants electes pels ciutadans i repre-

sentants dels treballadors, passa a mans del CHC de Ramon Bagó. A la votació final Miquel Torner va votar-hi en contra. Una altra membre del Consell Rector que va votar-hi en contra va ser Paquitona Floriach, regidora de Sanitat i Serveis Socials a l'Ajuntament de Mataró pel PSC. A les eleccions del 1999 el PSC de Mataró va prescindir d'ella. *Vilaweb* publicava a l'abril d'aquell any: «*El relleu de Paquitona Floriach ha estat una sorpresa*».

A la sessió del 6 de setembre, un mes després que s'hagués presentat la proposta, C Gest es fa amb el control total del CSM. Impressiona llegir l'enorme control que aconsegueix l'empresa de Bagó sobre un hospital públic:



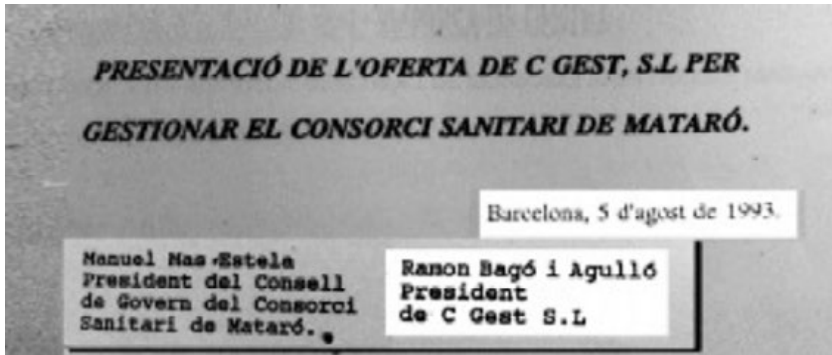
*La societat gestora, a tall enunciatiu i no limitatiu, realitzarà les següents funcions:*

- *Representar administrativament els hospitals*
- *Proposar els programes, les estratègies dels hospitals gestionats*
- *Elaborar la proposta de pressupost anual*
- *Executar el pla d'inversions anual i exercir les facultats de contractació*
- *Proposar el nomenament i cessament dels càrrecs dels dos hospitals*
- *Dirigir la política de personal i, per això, contractar, sancionar, separar o rescindir les relacions de treball amb el personal fix, eventual, interí, suplències, de caràcter laboral*
- *Dirigir la negociació col·lectiva*
- *Contractar els serveis d'assessorament jurídic, comptable, fiscal i laboral*
- *Exercir tota mena d'accions, d'excepcions, de recursos i reclamacions judicials i administratives, en defensa dels drets i dels interessos que afectin els hospitals.*

El contracte el signen Ramon Bagó i l'alcalde de Mataró, Manel Mas i Estela. Si als hospitals de Blanes i Calella teníem la sospita que el Consell Rector format pels alcaldes era un decorat per fer veure que la gestió estava en mans públiques, ara, veient els papers de Mataró, tenim clar qui tenia el poder en realitat. Ara veurem com l'empresa de caràcter públic presidida per Bagó (C Gest) utilitza aquests plens poders per beneficiar, entre d'altres, les empreses del propi Bagó (Grup Serhs).

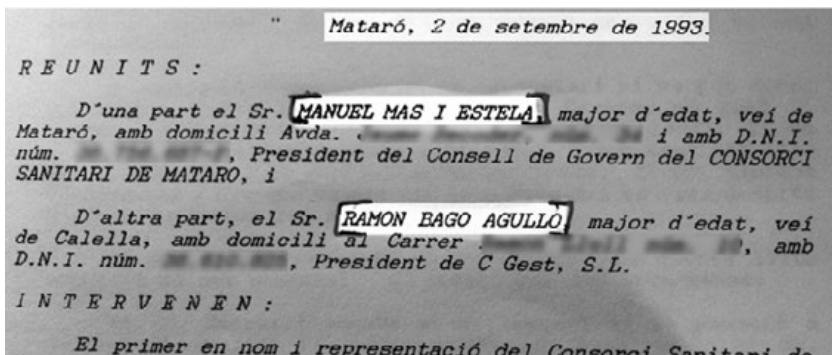
## Operació Cavall de Troia a Mataró

### Pas 1: L'oferta



El 5 d'agost de 1993 Ramon Bagó presenta una oferta per gestionar el CSM. En aquell moment Bagó ocupa importants càrrecs a l'empresa pública Consorci Hospitalari de Catalunya (CHC) i és president de la seva filial C Gest. Alhora, Bagó continua amb la seva feina al Grup Serhs, fundat per ell mateix.

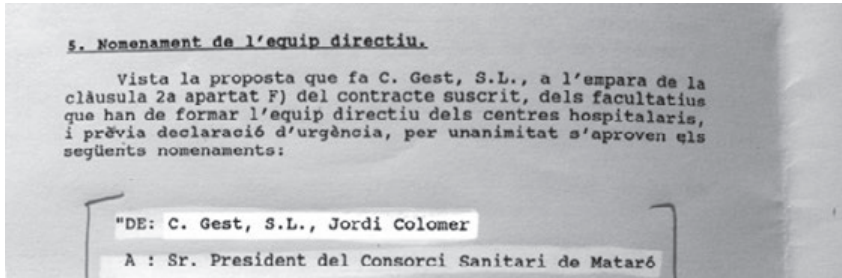
### Pas 2: El pacte



Menys d'un mes més tard, el 2 de setembre de 1993, l'alcalde de Mataró, Manel Mas i Estela, i Ramon Bagó signen un contracte que atorga plens poders de gestió a C Gest, presidida per Bagó. Així va ser com la gestió del Consorci de Mataró va ser adjudicada sense concurs. En aquell moment el

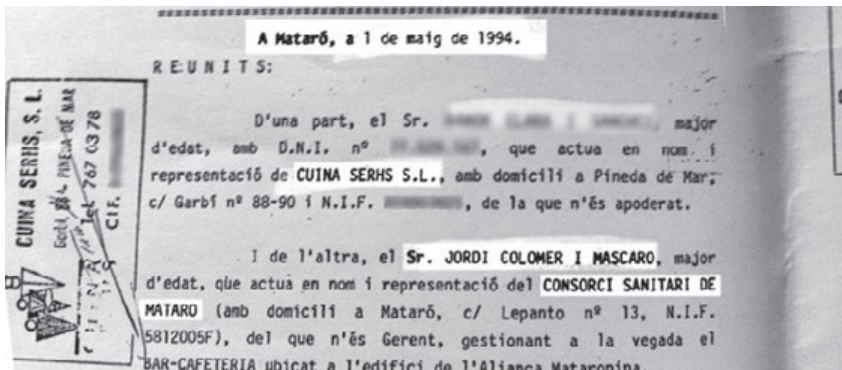
conseller de Sanitat era l'actual alcalde de Barcelona, Xavier Trias, company de partit de Bagó.

### Pas 3: Últims preparatius



A partir d'aquí, Ramon Bagó ja no apareix a les reunions del Consell de Govern. Qui ho fa és Raimon Belenes, en representació de C Gest. Fent servir els poders atorgats, el mes d'octubre C Gest nomena Jordi Colomer gerent del Consorci Sanitari.

### Pas 4: El contracte



Ens ajudes a difondre un resum?



**“Així vam enxampar l'alcalde de Barcelona amb les mans a la massa”**

El dia 1 de maig de 1994, Dia del Treballador, es tanca el cercle i la nova direcció tanca també el servei de cuina, que fins llavors havia tingut l'hospital. El gerent designat per l'empresa pública que presidia Bagó, C Gest, adjudica sense concurs públic el servei de cuina, el bar-cafeteria i la venda automàtica de l'Hospital de Mataró a l'empresa Serhs de Ramon Bagó.

Des del seu seient al Consell de Govern, Miquel Torner va intentar aturar el procés:



*Malgrat no sigui partidari de parcel·lar l'activitat hospitalària i donar la gestió de serveis a empreses externes, no es pot descartar, a priori, que en algun cas fos convenient, sempre que aquest tipus de gestió signifiqui una millora del servei en qüestió. Aquest no és el cas que ens afecta, doncs els serveis donats a gestionar a empreses externes gaudeixen d'estàndards d'optimització i qualitat. Observo que en aquestes subcontractacions no s'ha contemplat la concurrència d'ofertes ni de concurs públic i no tenim cap estudi que ens aconselli que cal subcontractar aquests serveis.*

La maniobra no ens va sobtar gens, perquè feia mesos que teníem indicis que les coses estaven funcionant d'aquesta manera. Però l'emoció de per fi tenir-ho amb documents, totalment provat, era molt gran.

Això només va ser el principi. Durant els mesos següents el CHC va continuar fent-se amb el control de l'hospital públic de Mataró. El novembre de 1995 el CSM s'adhereix al «sistema centralitzat per a la contractació administrativa del CHC». Un dels serveis que ofereix el CHC és el «d'ajudar» els hospitals a portar les gestions de contractació de serveis.

Avui sabem que el servei de gestió i el servei de contractació van servir a Ramon Bagó per facturar desenes de milions per a les seves empreses privades. Segons va publicar *El País* pocs dies més tard, Ramon Bagó va captar mitjançant el CHC 50 milions d'euros públics entre el 2002 i el 2012. Molts d'ells, de manera irregular. Avui aquestes relacions tan estretes entre el Bagó que gestiona diners públics i el Bagó que s'enriqueix gràcies a aquests diners estan sent investigades per la Fiscalia després que l'Oficina Antifrau hi veiés delictes.

Els papers de Mataró eren una finestra oberta al funcionament del sistema i deixaven tot el mecanisme al descobert. En Miquel Torner ens ho havia deixat tot preparat perquè continuéssim la seva feina. Gairebé vint anys després, l'Antia, en Ramon, l'Oriol i jo treballàvem per aprofitar al màxim aquell llegat.

## CAPÍTOL 9

# La censura vista amb càmera oculta

Estàvem realment entretinguts amb els papers de Mataró, però el front de Blanes no donava treva. El nostre vídeo estava arrasant a YouTube i això estava traient de polleguera el nostre amic Conill i a la resta de directius. Tan nerviosos estaven que seguien insistint en quedar retratats com uns autèntics pocavergonyes. El dia que tornàvem de la nostra segona visita a Mataró ens trobàvem un nou comunicat de la CSMS:



*Des de fa mesos, des d'una publicació d'àmbit local, s'està portant a terme una campanya d'insinuacions que afecten la reputació i el bon nom de la Corporació de Salut del Maresme i la Selva i, indirectament, els 1.500 professionals que hi treballen dia a dia.*

Tot i que és un truc molt vell, encara hi ha «poderosos» que el fan servir: presentar qualsevol qüestionament a la seva figura com un qüestionament als que estan sota el seu jou. Qui estava afectant els «1.500 professionals que hi treballen dia a dia»? Nosaltres, destapant l'opacitat amb què treballaven els gestors, o els autors del comunicat, que estaven ocultant —com estàvem a punt de saber— com els diners dels sous s'havien gastat en viatges i restaurants?



*Aquesta campanya s'ha intensificat recentment amb la divulgació d'un vídeo a les xarxes socials en el qual les esmentades insinuacions s'estenen a tot el sistema sanitari públic català i es barregen amb una crítica als ajustos pressupostaris que s'han fet en l'àmbit sanitari.*

*Davant d'aquesta campanya d'insinuacions, el Consell Rector de la CSMS ha d'informar que, com a entitat del sector públic, la seva activitat i els seus estats comptables són absolutament transparents, ja que, a banda d'estar auditats anualment...*

I ara ve un gran moment que passarà (si algun dia s'escriu sencera) a la història de les poca-soltades de la CSMS. Llegiu-ho i recordeu-ho, perquè un parell de capítols més endavant ens ho passarem d'allò més bé amb aquest paràgraf:



*Els estats comptables estan també fiscalitzats per la Intervenció General de la Generalitat de Catalunya i per la Sindicatura de Comptes, sense que, en cap moment, s'hagi constatat cap irregularitat per part dels òrgans interventors i fiscalitzadors com s'indica en les esmentades insinuacions publicades.*

Uns autèntics mestres. Per acabar, el comunicat entonava aquella cançoneta tan emprada de «si tens cap problema, denuncia-ho». Aquella cançoneta que tantes vegades entonen aquells que paguen els advocats amb els diners del poble de qui es burlen:



*Hem d'instar a aquelles persones que considerin que hi ha qualsevol irregularitat administrativa i/o econòmica que ho denunciïn a les autoritats administratives o, si s'escau, a les judicials, als efectes que la Corporació, els seus representants i qui ho cregui oportú, pugui exercir una defensa legítima, adequada i justa de la honorabilitat i de qualsevol acusació.*

### **Gestors sanitaris o censors preconstitucionals?**

Ara, quan ja han passat mesos de tot això, quan tota aquesta gent que feia aquests comunicats tan patètics ha quedat totalment retratada, fins i tot fan una mica de pena amb l'intent desesperat de mantenir en peu el seu castell de mentides. Però en aquell moment la sensació era de ràbia. Una ràbia que la Marta i jo moltes vegades no sabíem controlar. Què havíem de fer? Trucar-los i dir-los el nom del porc? Jo m'enfilava per les parets i engegava tota mena de juraments i malediccions. Quan jo m'ho prenia una mica millor, la dels juraments i les malediccions era la Marta. Ens alternàvem. Teníem moltes oportu-



nitats per maleir els ossos de tothom. Sense anar més lluny, deu dies més tard, la direcció de la CSMS seguia intentant batre els seus propis rècords. Aquesta vegada feien un comunicat intern adreçat als treballadors (68 dels quals ens ho van reenviar al nostre correu, tot sigui dit!). El títol de la circular «interna» era: «Normativa per la presència de revistes gratuïtes en els centres de la Corporació». A continuació els millors moments:



*Justificació: diferents revistes i publicacions gratuïtes consideren els centres sanitaris com un punt ideal de difusió entre la població. Malgrat tot, la CSMS té el dret i el deure de vetllar perquè els continguts i les informacions que es distribueixen en els seus centres (...) respectin uns criteris ètics d'acord amb l'Organització.*

*Controlar la distribució de revistes gratuïtes en els diferents centres de la Corporació amb la finalitat d'evitar la difusió de determinats continguts ofensius, sectaris, que facin proselitisme, siguin difamatoris o no responguin als principis ètics de la Corporació.*

El CAFÈAMBLET, igual que moltes altres revistes de la zona, feia anys que deixava exemplars a les sales d'espera, a la recepció i als bars dels centres sanitaris de la CSMS. A partir d'ara, però, només les podíem repartir si els nostres continguts «responien als criteris ètics de la Corporació». I el comunicat continuava així:



*Les revistes gratuïtes que es vulguin difondre en els diferents espais dels edificis, s'hauran de recepcionar en els taulells d'informació de cada centre. En el moment de la recepció d'aquestes revistes, s'informarà al dipositari que, en principi, i d'acord amb el codi ètic de la Corporació, caldrà l'aprovació de la direcció per tal que puguin ser disposats en els diferents espais.*

*Les directores de centres i/o un membre de l'equip de direcció faran una revisió dels continguts de la revista en qüestió i donaran o no el vistiplau per a la seva exposició. En cas que la valoració sigui negativa, es procedirà a la seva destrucció directament. Si es detecta la presència de revistes gratuïtes que no hagin seguit aquest circuit, es demanarà al servei de control i vigilància o al servei de neteja que les retiri. Per aquesta acció tenen potestat els comandaments de serveis generals.*

Un altre cop, la Marta i jo vam caure en l'espiral de la ràbia, la indignació, les malediccions. Vam tornar a enfilar-nos per les parets. Quan vam baixar, vam escriure aquest comunicat:



*Els directius de la Corporació de Salut del Maresme i la Selva comencen a traspasar línies molt perilloses. Fa mesos que denunciem la seva negativa a respondre preguntes dels periodistes, fa mesos que sabem que no els agrada respondre sobre el destí dels diners públics que gestionen, fa mesos que sabem que la seva gestió és poc transparent. A totes aquestes conductes poc democràtiques ara cal sumar-n'hi una de les més típicament dictatorials: coartar la llibertat d'informació dels ciutadans. La normativa sobre publicacions impulsada des de la direcció és un atemptat intolerable a la llibertat d'informació.*

*En primer lloc, la normativa entra en vigor abans que les empreses i publicacions afectades siguin informades, la qual cosa impedeix absolutament el seu compliment i, per tant, el desenvolupament normal de la distribució de la nostra publicació.*

*En segon lloc, resulta enormement preocupant que l'equip directiu s'atorgui unilateralment la potestat per decidir sobre què és allò que els ciutadans que freqüenten els centres poden llegir.*

*Sota quins criteris es farà la selecció?*

*Quins són exactament els «criteris ètics» a què fa referència la Corporació?*

*Amb quin criteri determinaran si els continguts són «ofensius» o «sectaris»?*

*Com és que l'equip directiu s'atribueix la capacitat de dir quins objectius són «difamatoris»?*

*Potser consideren difamatoris els continguts que deixen en evidència la profunda opacitat de la seva gestió? Potser és ofensiu denunciar que les llistes d'espera al centre no paren de créixer? Potser és ofensiu desvetllar que l'antic director de la Corporació presidia una empresa a Reus que ha deixat un forat de 3 milions d'euros a les arques municipals?*

*És difamatori dir als ciutadans que, tot i que són ells els que li paguen el sou a la gerent de la Corporació, Núria Constans, aquest sou és totalment secret? És sectari avisar els ciutadans que la Corporació es*

*nega a dir en què s'han gastat prop de mig milió d'euros en «despeses de protocol» els directius?*

*Amb l'aparició d'aquesta normativa queda absolutament clar que l'equip directiu, no només vol amagar als ciutadans el destí dels seus diners, sinó que vol impedir, sigui com sigui, que ningú preguntí res, ni els ciutadans posin en qüestió la seva feina.*

*Qualsevol impediment en la distribució basat en criteris ideològics només té un nom: censura.*

*Per sort, no tothom creu que la nostra feina és sectària i difamatòria. Els nostres reportatges han fet que l'Oficina Antifrau de Catalunya obri una investigació sobre un dels fundadors de la Corporació, Ramon Bagó. Esperem que la censura ens permeti explicar com evolucionen les investigacions.*

*Per acabar, una petita reflexió: i si en comptes d'aprovar normatiues, exercir la censura i perseguir periodistes, no informen del que fan amb els diners dels ciutadans? Per què en comptes de perdre el temps amb aquestes rebequeries no es dediquen a resoldre els problemes de les persones que pateixen la seva opaca gestió? Mentre l'equip gestor es dedica a «vetllar» pels continguts «ofensius» i «sectaris», les urgències dels hospitals que ells gestionen es troben en condicions lamentables. I si fan la seva feina i es deixen de perseguir publicacions al més pur estil franquista?*

*Finalment, només ens queda demanar als nostres lectors i a qualsevol persona que cregui en la llibertat d'expressió i en el periodisme independent, que faci la màxima difusió possible d'aquests fets. Com la pròpia censura demostra, el que més por fa al poder és la informació.*

### **Benvingut, Mr. Fernandez Terricabras**

Pel que hem pogut saber, l'excusa que va emparar aquesta decisió va ser la «benvinguda» que vam donar al nou president de la CSMS. El 23 de febrer de 2012, assetjat per les notícies de la seva implicació als escàndols de Reus, Carles Manté va renunciar. Després de cinc anys com a president de la CSMS la cosa s'estava posant molt negra per a Manté. La qüestió és que la CSMS tenia un nou president. El vam descriure així:



El nom del relleu de Manté va arribar l'1 de març. La persona triada per exercir la màxima representativitat de la CSMS és Alberto Fernández Terricabras. Segons la CSMS Fernández Terricabras va ser escollit per unanimitat pels membres del Consell Rector de la institució, on participen diverses entitats i ajuntaments de la zona. Des del punt de vista polític, el nomenament de Fernández Terricabras és una aposta per reforçar el poder de CiU en la gestió de la CSMS. El nou president de la CSMS va ser, juntament amb Duran i Lleida, un dels avaladors de Montserrat Candini a la campanya electoral que va portar la senadora a l'alcaldia de la ciutat.

Fernández Terricabras és professor de l'escola de negocis IESE i participa en fons d'inversió de capital risc.

El nou president de la CSMS és el que últimament s'anomena un neoliberal. Des de la seva habitual columna al diari ABC, Alberto Fernández Terricabras es pronuncia obertament a favor del copagament, de les polítiques d'austeritat, de la privatització de serveis públics o de la reforma laboral: «Al trabajador eficiente y comprometido le preocupa poco la indemnización por despido; a quien le preocupa es al trabajador vago, perezoso, que se aprovecha de la situación para trabajar menos y peor».

La seva carrera professional a IESE, l'escola de negocis vinculada a l'Opus Dei, l'ha posat al front de la companyia d'inversió de capital risc Finaves. Aquesta companyia gestiona i inverteix diners de caixes com Unnim o La Caixa en empreses de diversos àmbits, entre els que destaca el de la medicina.

El grup inversor dirigit per Fernández Terricabras té interessos en:

- Advance Medical, una companyia amb base a Boston que aporta «segones opinions» a pacients amb malalties greus;
- Aqueduct Medical, empresa de material quirúrgic amb base a San Francisco;
- Albyn Medical, empresa de desenvolupament i comercialització de productes i equips per a urologia, ginecologia i gastroenterologia;
- Gerium Biomedical Engineering, empresa israeliana comercialitzadora d'aparells de diagnòstic mèdic.



Alberto Fernández



Pedro Nueno



### **Empreses farmacèutiques**

Alberto Fernández Terricabras també és president de l'empresa de consultoria Strategy Focus, que ha treballat per a empreses com Endesa, les farmacèutiques Esteve, Novartis, l'associació d'empreses farmacèutiques Farmaindustria, la companyia de diagnòstic oftalmològic Indo, entre d'altres.

### **Companys de feina**

Una mirada a l'entorn empresarial i laboral d'Alberto Fernández ens ajuda a conèixer una mica més el context d'on prové el nou president. Els col·laboradors més estrets del nou president del CSMS a IESE i a Finaves són:

- Anna Birulés, exministra del Partit Popular al govern de José Maria Aznar. Actualment Birulés és consellera de Pelayo Mutua de Seguros i, fins fa poc, a Renta Corporación Inmobiliaria;
- Pedro Nueno, professor d'IESE i participant també a les empreses on trobem Fernández Terricabras: Aqueduct Medical, Smart Medical Group i Advance Medical Health Care. Nueno és autor de l'article «Liderando» publicat a La Vanguardia el 2011. (Resum: «Hay que privatizar todo lo que todavía es propiedad pública, pero de verdad y en un mes: aeropuertos, loterías, cárceles, hospitales. (...) Hay que poner a los jovenes a trabajar obligatoriamente hasta dos años gratis si tienen carrera y más, si no la tienen. Si a quien los emplea le encantan y los quiere retener tendrá que empezar a pagarles mucho antes. Y si no valen para nada, a alguna institución que los rehabilite con dureza. (...) Nos enfrentáramos a una protesta masiva. (...) Habría que aguantar gritos unos días y meter en la cárcel a alguno.»)

Ens ajudes a difondre un resum?



**Pedro Nueno: probablement un dels articulistes més asquerosos del país**

Aquest era el perfil que oferíem als nostres lectors sobre la figura del nou president i el seu entorn. Lamentablement, però, vam cometre un error. Una de les informacions que incloïem sobre Terricabras era aquesta:



*L'actual president del CSMS va ser president de l'Airbus Military Company i va ser cap de transport militar de la Divisió Europea Aeronàutica, i participa a l'empresa Sogclair, amb importants interessos a la indústria armamentística, o l'aeronàutica Aviall Inc.*

La font d'aquesta informació era l'agència Bloomberg Businessweek. Al seu apartat de Professionals, Bloomberg, una agència nord-americana propietat de l'actual alcalde de Nova York, ofereix perfils de professionals d'arreu del món. Entre aquests perfils hi havia el de Fernández Terricabras. Al perfil parlava de Finaves, de la seva carrera a IESE... i de la seva participació a l'Airbus Military Company. Però aquest últim no era ell, resulta que hi ha un altre senyor que es diu Alberto Fernández Terricabras que ha treballat a Airbus.

Per descomptat, al número següent de CAFÈAMBLET vam advertir als nostres lectors de l'error, vam explicar el seu origen i vam posar amb lletres ben grans que el Fernández Terricabras de la CSMS no era el mateix que el d'Airbus i que tot plegat era un error de Bloomberg. Però semblava que els directius de la CSMS havien trobat en aquest error l'excusa perfecta per posar en dubte tot el que durant mesos havíem denunciat. Era clar que aquest tema era menor, però els gestors de la CSMS el volien magnificar. De totes maneres això no invalidava, en absolut, tot el que havíem descobert, però, tot i així, feia molta ràbia cometre un error d'aquest tipus. Portàvem mesos llegint BOE, contrastant la informació una vegada i una altra; portàvem mesos assegurant cada passa, vigilant cada dada i cada frase... I ara quèiem en aquest error. Els vaig explicar a l'Antía i l'Oriol el que ens havia passat. «No estàs obligat a no fiar-te de Bloomberg —em va tranquil·litzar l'Antía—. És un error de Bloomberg. L'únic que has de fer és rectificar a la següent edició i prou.»

### **Però si només són 300.000 euros!**

Pocs dies després ens va trucar Joan Ortiz, del programa de Ràdio Estel *Punt ORG*. Ens proposava anar al seu programa per fer un debat amb el senyor Fernández Terricabras. Vam dir que sí de seguida. La Marta, jo i el senyor Fer-

nández Terricabras ens vam trobar als estudis de Ràdio Estel a Barcelona. Després de les salutacions de rigor vam entrar a enregistrar el programa. En Joan, amb el senyor Terricabras a la dreta i jo a l'esquerra (la Marta s'ho mirava des de la cabina de controls) introduïa així el cara a cara:



*La revista gironina CAFÈAMBLET ha publicat un vídeo titulat El major robatori de la història de Catalunya, on s'acusa els membres de la Corporació de Salut del Maresme i la Selva de no ser transparents en la gestió dels pressupostos públics. El rebombori aixecat a Internet és considerable i avui el que intentarem fer és posar una mica de llum en aquesta situació.*

En Joan li va preguntar a Fernández Terricabras:



*—Entrant en matèria, què ens pot dir d'aquestes partides de despeses de protocol o estudis i informes?*

En comptes de contestar a la pregunta, el senyor Fernández Terricabras va començar a fer una llarga disquisició sobre la baixada d'ingressos que havia patit la CSMS i sobre els molts esforços que estava fent l'equip directiu per equilibrar els comptes. Veient que s'intenta escapar, en Joan va tornar a la càrrega:



*—Tornant al tema, què ens pot dir d'aquests informes i despeses de protocol, senyor Fernández?*

*—Bé, el 2010 es van gastar menys de 300.000€ en informes... en concret, un 0,23% del pressupost... Clar, quan un diu que s'han gastat 250.000 o 300.000€ en estudis, la xifra impacta...*

En aquell punt vaig intervenir jo:



*—Sap què impacta de veritat, senyor Terricabras? —vaig interrompre—. Jo sóc conscient que, per portar una activitat tan complexa com gestionar un hospital, cal assessorament, cal gent que en sàpiga. Entenc que en alguns casos s'han de reclamar els coneixements de certes persones que han de cobrar per això. Però el que impacta de veritat, el que és un escàndol absolut és que ningú de la CSMS, cap dels tres alcaldes presents*

*al Consell Rector hagin volgut dir quins són aquests informes, quants informes són, de quina temàtica tracten, quines empreses els han fet...  
—Aquí —va dir Terricabras— s'està parlant en un vídeo que es gasten 250.000€, però no podem oblidar que es tracta d'una organització que el 2010 va gestionar prop de 100 milions d'euros...*

D'aquí no sortíem. A partir d'aquí, la mateixa lletania de sempre: passem molts controls, el de l'auditoria externa, la Intervenció General, la Sindicatura de Comptes... Per sort, faltava cada cop menys perquè el senyor Terricabras s'hagués d'empassar les seves paraules. Faltava cada cop menys perquè sortís a la llum l'escandalós Informe Crespo.



*—Nosaltres —va continuar Terricabras— podem donar informació a la ciutadania, als periodistes i, sense dubte, una de les coses que intentarem és donar més informació, però no podem explicar tot el detall dels nostres estudis... cap empresa explica a tothom tot els detalls de les coses que fa!  
—Però aquesta és una empresa pública, no? —va apuntar en Joan.  
—Sí, és pública —va dir Fernández Terricabras— i llavors nosaltres hem de complir amb el que ens obliga la llei quant a la informació que hem de donar, i sempre podem fer esforços en donar-ne més, però tornem al mateix... saber que es gasten 230.000€ en estudi ja és una informació... que un pot interpretar com vulgui... Vostès a la revista podrien dir que només es gasten en informes un 0,23% del pressupost. Moltes vegades és com vols que la gent interpreti el que dius...*

He de confessar que quan en Joan Ortiz em va dir que havia aconseguit que el senyor Fernández Terricabras vingués al cara a cara vaig sentir un cert nerviosisme. Si acceptava donar la cara a un mitjà de comunicació, amb mi al davant, alguna cosa deuriem tenir preparada, alguna nova resposta, alguna manera de neutralitzar la nostra denúncia. Però no. L'únic que va fer el senyor Fernández Terricabras es confirmar que a la CSMS es gasten els diners d'esquena als ciutadans i que això de la transparència no va amb ells.

### **Caçats amb una càmera oculta**

Pel que fa a la censura, el CAFÈAMBLET encara avui està prohibit als hospitals



de Blanes i Calella. I també a l'Ajuntament de Calella. Uns mesos després del comunicat on es prohibia l'entrada del CAFÈAMBLET als hospitals, la Manoli (la nostra comercial), l'activista de la PAH de Girona, Marta Afuera, i jo vam anar als hospitals per veure com estava funcionant el sistema de censura. La Manoli va entrar primer a les urgències de l'hospital de Blanes i va deixar un paquet de CAFÈAMBLET on eren les altres publicacions de la zona. A la sala d'espera hi havia la Marta amb un telèfon mòbil amb càmera. Pocs minuts després que la Manoli deixés les revistes, va aparèixer un empleat de seguretat i se les va emportar. Sense deixar d'enregistrar, la Marta va anar a preguntar-li a la recepcionista on eren els CAFÈAMBLET:

—*Se'ls han emportat, la direcció els ha prohibit.*

Vam repetir l'operació a l'hospital de Calella, amb el mateix resultat. Al mateix hospital vam intentar deixar exemplars a la cafeteria construïda (i gestionada) pel Grup Serhs de Ramon Bagó. Segons els empleats vestits amb el logo de l'empresa «*la revista estava prohibida*».

Aprofitant que érem a Calella, vam anar a veure què passava si deixàvem les nostres revistes a l'Ajuntament. La Manoli va entrar al vestíbul del consistori i va deixar els exemplars del CAFÈAMBLET allà on eren totes les revistes locals, allà on els havíem deixat durant els últims 9 anys.



—*Bon dia! Deixo el CAFÈAMBLET, d'acord?* —*diu la Manoli al recepcionista de l'Ajuntament.*

—*Bé, no el volen... Alcaldia no el vol...* —*contesta el jove.*

—*Però, si hi ha altres publicacions, aquí!* —*protesta la Manoli.*

—*Si vols* —*diu el noi una mica incòmode sabent que li estan fent fer un disbarat*—, *deixa'ls, però els he d'amagar fins que els autoritzin...*

—*Bé* —*contesta la Manoli*—, *jo tinc ordres de deixar els exemplars aquí... Jo els deixo i vosaltres feu el que hagueu de fer...*

Quan la Manoli va haver marxat, la Marta Afuera s'apropa al noi i, sense deixar d'enregistrar, li pregunta:



—No el volen, el CAFÈAMBLET?

—No.

—Per què? —pregunta la Marta sorpresa.

—Perquè rajen d'aquí —contesta el noi mig rient.

—Perquè «rajan» d'aquí? Que fort, no?

—No ho sé, això ho decideix alcaldia —diu el noi mentre torna a la feina.



Vídeo enregistrat amb càmera oculta a l'ajuntament de Calella · CAFÈAMBLET

Ens ajudes a difondre un resum?



**Hugo Chavez? Fidel Castro? No, una alcaldessa de CiU.**

L'alcaldia de Calella està en mans de l'alcaldessa i senadora convergent Montserrat Candini, que durant anys va ser la mà dreta de Felip Puig. És la mateixa Montserrat Candini que li va atorgar la Medalla d'Or a Ramon Bagó.



Montserrat Candini (CiU) i Josep M. Juhé (PSC) durant l'entrega del títol de Fill Predilecte de Calella a Ramon Bagó, l'any 2012.

## CAPÍTOL IO

# Cas Bagó: un escàndol en tres actes

Tot i els patètics comunicats de la CSMS, la Marta i jo estàvem molt contents. Havien estat massa mesos de treball solitari, i de cop i volta teníem ajuda i recolzament. El petit equip que va néixer al voltant dels papers de Mataró ens feia feliços. És veritat que encara calia veure fins on estava disposat a arribar *El País*. Calia veure de quin marge disposaven l'Antía i l'Oriol per continuar investigant. Tot i que vaig confiar des del primer moment en aquests dos periodistes, encara no tenia clar fins quin punt es mullaria un mitjà com *El País*. El que sí començava a ser clar és que una part important dels mitjans faria el camí oposat.

Els dies posteriors al descobriment dels papers de Mataró, tots vam treballar de valent, però sobretot l'Oriol i l'Antía. Volien publicar un gran reportatge sobre Bagó, els seus negocis i les cada cop més evidents irregularitats. A principis de març l'Oriol em va dir:



—El 19 de març això d'en Bagó va a la portada. Serà un reportatge en tres parts. Cada dia en publicarem un. He descobert coses molt fortes.

### Defensa Siciliana

Però mentre treballàvem sobre els papers de Mataró i l'Antía i l'Oriol enllestien la sèrie de tres reportatges, el diari *Ara* va fer un moviment que ens va sobtar. El diumenge 11 de març l'*Ara* publicava una extensa entrevista a Bagó,

a doble pàgina, feta pel mateix director del diari, Carles Capdevila. El titular destacava una frase de Bagó: «És una vergonya que no hi hagi més impostos per als rics». Em va trucar en Ramon Serna. «Aquests s'oloren alguna cosa», em va dir. Era com jugar una partida d'escacs. L'afer dels papers de Mataró havia estat un bon moviment que ens donava la possibilitat de poder fer un bon atac. Però aquesta entrevista era, clarament, una maniobra de defensa. A l'entrevista Bagó semblava gairebé un anticapitalista antisistema: malparlava dels bancs («La gent es queixa que els bancs no donen crèdits, però els necessiten ells, pobres»), lloava Lula («Ell va incorporar a la classe mitjana molta gent») i s'indignava: («Aquesta crisi, per què et penses que existeix? Perquè hi ha una mala distribució de la riquesa. No pot ser que un tio no arribi a mil euros i a un altre n'hi donin quaranta milions»).

Cap al final de la entrevista, arribava la pregunta:



—Parlant de problemes, se l'ha acusat de tràfic d'influències per haver sigut president del Consorci Hospitalari i tenir una empresa que té concessions en hospitals —comentava el director de l'Ara.

—No he fet mai res que no sigui legal —va respondre Bagó—. El Consorci feia un concurs, però qui ho decidia era cada hospital.

El que no deia Bagó és que molts d'aquests hospitals que «decideixen per si mateixos» estaven sota el seu control, amb plens poders de maniobra, com havíem vist a Mataró.



—M'ha empenyat —continuava Bagó— que es diguin falsedats pel que pot arribar a pensar la gent que no sap res, però jo l'única cosa que tinc és l'honestedat. Hi ha gent que me la té jurada.

La resta de les preguntes són de l'estil:



—Parla massa clar per haver sigut polític?

—Té sentit de l'humor?

—Com és que treballa tant?

—Expliqui'm el seu horari, als 78 anys...

Una setmana més tard, el dia 18 de març, *El Periódico de Catalunya* dedicava una de les seves cobejades fletxes verdes a Ramon Bagó, perquè el Grup Serhs era «un exemple de l'èxit d'obertura a l'exterior». Igual que els semàfors de *La Vanguardia*, les fletxes de *El Periódico* donen pistes sobre els posicionaments i els interessos d'aquests diaris. Al setembre, *El Periódico*, com si fos un cèsar que abaixa el pols, dedicava una fletxa a Ada Colau, portaveu de la PAH. Però aquesta era de color vermell.



Ens ajudes a difondre un resum?



**Segons El Periódico els empresaris amb diners a paradisos fiscals són més 'guay' que Ada Colau**

### Tres dies durs per a Bagó

El dilluns 19 de març l'Oriol i l'Antía publicaven la primera part de la trilogia sobre Ramon Bagó. Segurament molts dels que esteu llegint aquest llibre heu anat seguint les notícies publicades sobre Ramon Bagó. Tot i així, creiem que cal tornar a reproduir la feina feta per l'Antía i l'Oriol. A més, creiem que fer una relectura dels seus articles, a la llum de les investigacions que els van precedir, pot aportar nous matisos. Tornar a transcriure aquesta trilogia és una manera de lluitar contra la voràgine informativa que tot s'ho empassa i que tapa un escàndol amb el següent. Després de la publicació d'aquests tres reportatges es van destapar molts nous escàndols, tant en l'àmbit de la sanitat com en molts d'altres. Però això mai hauria de permetre que els fets que expliquen l'Antía i l'Oriol caiguin en l'oblit o es transformin en un fet normal, admissible, part del paisatge. Reproduïm aquests tres articles amb la intenció que el que es descriu a continuació no s'oblidi, almenys fins que tot s'esclareixi.



«Bagó ha captado 50 millones de fondos públicos desde 2002 mediante el CSC»

**Hospitales y centros sociosanitarios gestionados por el Consorcio de Salud y Social de Cataluña contratan el servicio de cocina a empresas del Grupo Serhs**

Oriol Güell, Antía Castedo / 19 de marzo de 2012 / EL PAÍS

De las múltiples facetas de Ramon Bagó —alcalde de Calella por CiU entre 1979 y 1991, empresario de éxito, uno de los arquitectos del sistema sanitario catalán y Creu de Sant Jordi en 2001— hay dos que se encuentran en la cocina de los hospitales catalanes. Una es la del gestor sanitario, la del hombre que durante 20 años ha podido intervenir en la dirección de decenas de centros a través del Consorcio de Salud y Social de Cataluña (CSC), un organismo público donde ha ocupado todos los cargos de responsabilidad —actualmente es vicepresidente y consejero de sus empresas filiales— y que agrupa a más de 60 hospitales financiados por la Generalitat, pero cuya gestión depende de fundaciones, consorcios y otras entidades públicas y privadas sin afán de lucro. La otra cara de Bagó que se mezcla entre los fogones es la del empresario dueño de un conglomerado, el Grupo Serhs, con 74 empresas, 2.600 empleados y 473 millones de euros de facturación en 2011. Tres de ellas han obtenido, desde 2002, contratos de centros mediante el CSC.

EL PAÍS ha rastreado los contratos de la última década entre hospitales y centros gestionados por el CSC y las empresas de Bagó, y ha descubierto que estas han conseguido contratos por 50,8 millones de euros. De ellos, casi una tercera parte (15,3) han acabado en sus cuentas sin mediar concurso.

Hay tres circunstancias en las que es posible el conflicto de intereses. La primera se da en los centros de los que el CSC es el responsable directo, aunque sean financiados por la Generalitat. Es el caso de Cotxeres de Borbó, en Barcelona, una concesión administrativa obtenida por el CSC de la Generalitat en 2008 para la construcción y gestión durante 30 años de un equipamiento con 255 plazas sociosanitarias. Circunstancias parecidas concurren en la residencia Frederica Montseny de Viladecans (Baix Llobregat), con 233 plazas. El centro

*está gestionado por un consorcio formado por el Ayuntamiento de Viladecans y el propio CSC.*

*Las otras dos situaciones en las que el conflicto de intereses puede emerger están vinculadas a dos servicios que ofrece el CSC: el de contrato de gestión y el servicio de licitaciones. En el primero el CSC nombra, a través de una filial, al gerente que se encargará de fijar objetivos, presupuestos y líneas estratégicas. En aquellos centros, como algunas residencias, no obligados a sacar a concurso los servicios, el gerente tiene autonomía para contratarlos.*

*Badalona es otra de las plazas fuertes de Serhs. El hospital municipal, gestionado por el CSC desde hace 14 años, ha concedido a la empresa de Bagó en la última década el contrato de cocina sin concurso público por 4,8 millones de euros, a pesar de las advertencias de la Sindicatura de Cuentas.*

*La mesa de contratación de Viladecans ilustra la confusión de intereses que puede producirse en las licitaciones del CSC. El presidente es un representante del Consorcio Sociosanitario de Viladecans (CSSV). La secretaria es la del CSC, al igual que tres de los vocales, y el cuarto representa al CSSV. Es decir, la mayoría de los presentes forman parte de una entidad, el CSC, cuyo vicepresidente es el dueño de la empresa adjudicataria.*

*Ramon Bagó ha asegurado a este periódico que ha «cumplido siempre la ley», aunque no quiso entrar en detalle sobre las adjudicaciones a sus empresas.*

El dimarts dia 20 arribava la segona entrega. Els papers de Mataró ens havien deixat clar com funcionava el mecanisme que relacionava el Ramon Bagó gestor del CHC amb el Ramon Bagó empresari. Amb aquesta informació, l'Oriol va revisar desenes de contractes en hospitals arreu de Catalunya i a Badalona es va trobar amb això:



**«Badalona, la gran cocina de Ramon Bagó»**

Oriol Güell / 20 de marzo de 2012 / EL PAÍS

*Serhs ha acaparado desde 1994 contratos públicos por 23,5 millones en los hospitales y residencias de la ciudad, más de la mitad sin concurso.*

Los fogones de Ramon Bagó, el hombre fuerte de la sanidad catalana, cuyas empresas de restauración han obtenido desde 2002 un total de 50,8 euros de fondos públicos, empezaron a trabajar con especial intensidad en Badalona mucho antes. El Grupo Serhs ha logrado en la ciudad un total de 23,5 millones de euros en contratos de cocina para todo tipo de equipamientos sociales y sanitarios desde 1994, primer año del que este diario ha conseguido datos representativos. Menos de la mitad de los fondos públicos, el 46 %, captados por las empresas de Bagó en Badalona lo han sido mediante concurso público. El Grupo Serhs ha logrado en estos 18 años de trabajo en el hospital municipal, financiado por el Departamento de Salud, 7,8 millones de euros, según datos ofrecidos por el Ayuntamiento. El hospital de Badalona es uno de los centros cuya gestión ha sido subcontratada por el Ayuntamiento al CSC desde 1998, un servicio común en los hospitales comarcales catalanes.

Tras su aterrizaje en el hospital, Serhs fue haciéndose con las cocinas de toda la ciudad relacionadas con la asistencia sanitaria y los servicios sociales. Entre 1994 y 2003, año de su demolición, la empresa de Bagó asumió la cocina del centro sociosanitario local, lo que le reportó (sin concurso) 2,1 millones de euros en 10 años, según datos municipales.

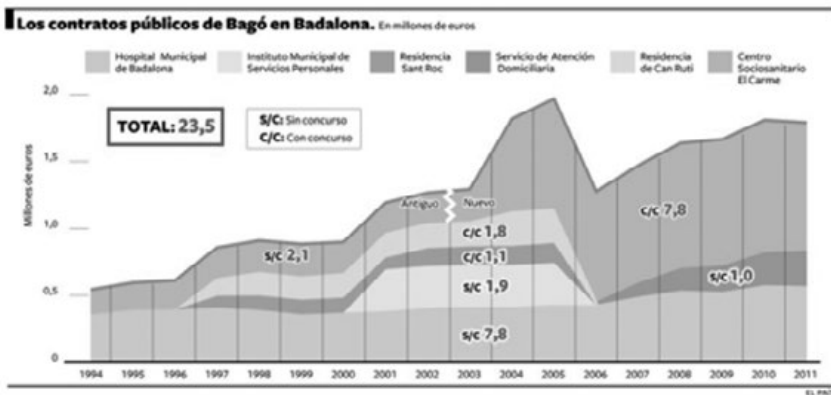
La gestación y ejecución del centro ilustra los riesgos del conflicto de intereses en el que incurre Bagó en su doble faceta de gestor sanitario y proveedor de servicios a hospitales y residencias. Cuando Badalona decidió arrancar el proyecto, se asoció con el CSC para sacarlo adelante. En mayo de 2000, ambas partes crearon una sociedad en la que posteriormente el consorcio fue perdiendo peso a través de sucesivas ampliaciones de capital hasta que, cuatro años más tarde, el Ayuntamiento acabó comprando al CSC su parte.

La presencia del CSC en la sociedad que desarrolló el proyecto, sin embargo, permitió a Bagó estar presente en su Consejo de Administración. Cuando llegó la hora de sacar a concurso el servicio de cocina —algo legalmente obligado, por el tamaño de un proyecto que superaba los 10 millones de euros de presupuesto—, la sociedad Centro Sociosanitario El Carme recurrió a la mesa de contratación del CSC, otro servicio



que ofereix a sus associats. Así, el CSC se encargó de redactar las bases, evaluar ofertas y presentarlas al Consejo de Administración.

El Consejo estaba presidido por la alcaldesa de Badalona, la socialista Maite Arqué, tres representantes municipales y dos del CSC, entre ellos el propio Bagó. El secretario, Francesc José María, también lo era del CSC. Según las actas a las que ha tenido acceso EL PAÍS, el gerente del hospital municipal (también del CSC) presentó las ofertas de Serhs y de una segunda empresa. Explicó que, aunque eran muy parecidas técnicamente, la de Serhs era «ligeramente más económica». La votación del consejo, de la que Bagó se ausentó para evitar tener que votar a su propia empresa, fue rápida. El resultado fue un gigantesco contrato de 14 años de duración, vigente hasta 2017, que por el momento ha reportado a Serhs 7,8 millones de negocio.



La tercera i última entrega tenia com a protagonistes els papers de Mataró i explicava com Bagó s'havia fet amb el servei de càtering: «Un cavall de Troia a Mataró».

Els tres articles van provocar un gran enrenou, tot i que la resta de mitjans (inclòs TV3) van fer veure que no existien. A Badalona, però, els articles van tenir importants conseqüències. Al dia següent de la seva publicació, l'alcalde Xavier Garcia Albiol (PP), que governa amb el suport de CiU, va anunciar que «revisaria a fons» els contractes de Serhs al municipi. Albiol va considerar

«extraordinàriament greu el fet que l'hospital municipal hagi donat a una empresa el contracte de cuina durant 19 anys sense concurs públic». Uns fets que van ser detectats l'any 2006 per la Sindicatura de Comptes, que va advertir els responsables que «s'estava incomplint la normativa». Però l'anterior alcalde de Badalona, Jordi Serra (PSC), no en va fer cas. El grup municipal d'ICV va demanar que s'obris una comissió d'investigació. Davant l'escàndol, els companys de partit de Bagó al Parlament van tornar a mirar cap a una altra banda. El conseller de Presidència del Govern de la Generalitat, Francesc Homs, va treure importància al tema dient que «és fàcil arribar a aquesta quantitat de diners pel llarg període de temps que comprenen els contractes». Per la seva banda, el diputat Jordi Turull (de qui parlarem de seguida) es va referir a «la importància del Grup Serhs al sector del càtering per justificar els nombrosos contractes de què ha gaudit Bagó». Al llarg de les setmanes següents el Consell d'Administració dels hospitals de Badalona (format per representants de tots els partits municipals) es va reunir per estudiar la situació. Van descobrir, entre altres coses, que l'oferta que va presentar Serhs era un 24 % superior al preu de licitació. Es va descobrir, també, que el màxim responsable de serveis de l'hospital de Badalona (i per tant el de cuina) era la parella d'un membre del Grup Serhs. Poc després aquesta persona va abandonar Badalona per ocupar el mateix càrrec al centre sanitari Cotxeres de Borbó, on també va intervenir en l'adjudicació del contracte de restauració a l'empresa de Bagó. Citant fonts de la comissió d'investigació, el diari *El País* va explicar que «era tanta la confiança i la conxorxa entre l'hospital, el CHC i Serhs que no es molestaven ni en dissimular. Els contractes entre l'hospital de Badalona i el Grup Serhs es signaven a la seu de Serhs, a Pineda de Mar!».

Mesos més tard, la CUP de Calella va organitzar una xerrada sobre la sanitat pública a la qual ens van convidar. Allà, al feu d'en Bagó vam explicar, entre altres coses, els diversos escàndols protagonitzats pel «fill predilecte» de la ciutat. Entre els assistents hi havia un directiu del Grup Serhs. Al torn de preguntes aquest senyor va intentar defensar l'empresa. Sobre Badalona va dir que «estaven perdent diners» i que «ningú més s'havia presentat per oferir el servei». Un home gran que estava entre el públic li va respondre fent una interessant reflexió: «És clar que no es va presentar cap altra empresa... Qui hauria de perdre el temps en competir en un concurs tan escandalós com el de Badalona?».

Un mes més tard l'Ajuntament de Badalona va fer fora el Grup Serhs de l'Hospital Municipal i va enviar tota la informació a l'Oficina Antifrau. Casualitats de la vida, un dels membres del Consell de Badalona, nomenat per ICV-EUiA, era el company de l'Àngels Castells a Dempeus, Toni Barbarà. «*S'ha fet tot el possible per aportar llum a un episodi molt fosc*», ens va dir. El gener de 2013 l'Oficina Antifrau va emetre un informe on veia delictes en aquests contractes. Actualment Ramon Bagó i el Grup Serhs estan sent investigats per la Fiscalia i el Cas Bagó és un dels casos que investigarà la Comissió d'Investigació sobre la sanitat al Parlament de Catalunya.



## CAPÍTOL II

# Artur Mas, on són els meus diners?

El dia 21 de març, quan *El País* va publicar l'última part de la trilogia sobre Bagó, el nostre vídeo *El major Robatori a de la historia de Catalunya* ja havia arribat a 220.000 visites. En només un mes havíem aconseguit una certa fama, que ens tenia ben sorpresos. Però, tot i l'impacte que començava a tenir el nostre vídeo, cap de les persones a qui dirigíem les nostres preguntes s'havia dignat a contestar. No deurien tenir YouTube? No deurien tenir els números a mà? El fet que les preguntes estiguessin a la pantalla de milers d'ordinadors ja era un triomf. Però volíem respostes.

Mentre pensàvem què podíem fer per aconseguir aquestes respostes, un usuari de l'hospital de Blanes ens va enviar per WhatsApp una foto que ens va indignar. Era la foto d'una nova màquina que s'havia instal·lat a l'hospital de Blanes. No era un nou monitor per a la tensió, ni un modern aparell de raigs X. Era la màquina expenedora de tiquets per poder reclinar la cadira dels acompanyants dels malalts. «Mireu el que han posat a Blanes. No tenen vergonya!», deia el missatge que acompanyava la foto. Al principi ens va costar creure-ho, però al cap d'un parell d'hores vam poder confirmar que la direcció del centre havia retirat les antigues cadires que hi havia al costat dels llits dels malalts i n'hi havia posat unes de molt més còmodes i amb un sistema que permet que a la nit es puguin reclinar, previ pagament de 5 euros per nit (20 si es compra un tiquet per 5 dies).

### **Cadires de copagament**

Un cop fetes les comprovacions, vam publicar les fotos al nostre web i vam explicar el cas de les «cadires de copagament». La xarxa va tornar a incendiar-se

i al dia següent el senyor Xavier Conill tenia a la porta del seu hospital dos equips de televisió (un de La Sexta i un altre de TVE) preguntant per les cadires i, a més, desenes de notícies als mitjans de comunicació fent-se ressò de la situació. Era curiós. Portàvem mesos advertint tothom que els directius de la CSMS es gastaven milions d'euros sense donar explicacions i ningú ens feia cas. Publicàvem que es cobraven 5 euros per reclinar una cadira i es convertia en notícia immediatament. La notícia al nostre web va rebre 25.000 visites en les primeres 12 hores. El cas de les «cadires de copagament» va donar força voltes per la xarxa i pels mitjans de comunicació. Poques hores després alguns mitjans es feien ressò d'un fet curiós: l'empresa proveïdora de les «cadires de copagament» era DECAM Reclining Chairs, propietat de Miquel Lobato, exalcalde de Sant Feliu de Guíxols. Segons el setmanari *L'Independent de Gràcia* a l'empresa també hi treballava un cosí de Concepció Veray, exlíder del PP a Girona.

Ens ajudes a difondre un resum?



**Fer servir una cadira a un hospital públic: 5 euros**



Màquina dispensadora de tiquets per pagar l'ús de cadires a l'hospital de Blanes · CAFÉAMBLLLET

Però el que més ens va indignar és que l'equip gestor que havia decidit posar aquestes cadires era el mateix que es negava a dir, per exemple, quant guanyava la seva gerent o on anaven a parar els 300.000€ anuals en informes o els 90.000€ en despeses de protocol. Els mateixos que no contestaven les nostres

preguntes. Què podíem fer? L'èxit del nostre primer vídeo ens havia ensenyat que teníem a la nostra disposició una eina, YouTube, que tenia molt de poder. Per què no fer-la servir un altre cop?

El 22 de març vam publicar un vídeo amb el mateix títol que aquest llibre: *Artur Mas, on són els meus diners?* Si els gestors i els alcaldes no ens volien respondre, calia fer les preguntes directament al cap, al president Mas.



*Senyor Artur Mas:*

*El meu nom és Marta Sibina i Camps, sóc infermera i editora de la revista gironina CAFÈAMBLET. Fa uns dies vaig penjar a YouTube un vídeo on denuncio, entre altres coses, com els diners de la nostra sanitat «desapareixen» en mans d'uns quants alts càrrecs i empresaris propers al poder.*

*Al vídeo faig preguntes molt concretes. Com que ningú contesta, senyor president, no em queda més remei que fer-li aquestes preguntes a vostè, responsable últim del que està passant. Li demano que estigui molt atent. Que escolti amb atenció les preguntes. Perquè vull respostes.*

A partir d'aquest punt, tornàvem a formular les preguntes de sempre. I continuàvem:



*Senyor Artur Mas, com li he dit al principi, jo sóc infermera i treballo en un centre públic. Aquesta és la meua nòmina: 900 euros. (La Marta ensenyava a la càmera la seva última nòmina de mitja jornada.)*

*Ara em pregunto: si la gerent de la corporació, Núria Constans, rep el seu sou dels diners dels ciutadans, per què el seu sou és un secret tan ben guardat? Quin problema hi ha? Hem demanat quant cobra la gerent moltes vegades, hem demanat si té clàusula de rescissió, però ningú contesta. Hi ha gent de dintre la Corporació que diu que cobra 30.000€ al mes i que té una clàusula de rescissió d'un milió d'euros. Jo normalment no crec tot el que la gent va dient, però vostè entendrà que quan els nostres representants polítics es neguen*

durant mesos a donar aquesta informació, comenci a desconfiar. Fins i tot el diari El Punt ha intentat sense èxit obtenir aquesta informació.

Entendrà la meva desconfiança, senyor president, ja que al nostre país ja coneixem alguns escàndols molt i molt grossos respecte als sous pagats amb diners públics.

Fa pocs dies dimittia Josep Prat dels seus càrrecs a l'Ajuntament de Reus. Un senyor que, com la gerent Núria Constants, tenia un sou pagat amb diners públics totalment secret... Gràcies a la feina de la CUP de Reus, que no ha parat de preguntar, finalment ens vam assabentar que aquest senyor cobrava 300.000 euros l'any de l'empresa municipal Innova. 300.000 euros l'any de diner públic!!!

Mentre una família normal d'aquest país triga 45 anys a pagar-se un pis, aquest senyor el pot comprar amb el sou de 6 mesos!!!

Aquest senyor és, ara mateix, el president de l'Institut Català de Salut, l'empresa pública més gran de Catalunya... És l'encarregat de «reformar i fer més efectiu el servei».

Vostè entendrà, senyor president, que tinc l'obligació de preguntar aquests «detalls» quan, al mateix temps que això passa, esteu fent pagar un euro per recepta a pensionistes que cobren 500 euros l'any.

Per anar acabant, senyor president, el que li he explicat dels hospitals de Blanes i Calella està passant arreu dels hospitals de Catalunya, dels CAP, dels centres sociosanitaris i també a d'altres àmbits de la gestió públicoprivada que tant agrada a alguns.

A vostè li sembla just que cada any milions d'euros dels ciutadans que paguem impostos, que ens esforcem en tirar endavant, desapareguin sense que ningú doni una explicació?

A vostè li sembla just que, mentre que una petita empresa o un autònom ha d'anar amb mil ulls per tenir tots els papers en regla, els nostres governants gasten sense cap control?

Miri, senyor Artur Mas:

Jo ja he ensenyat la meva nòmina. Ara li toca a vostè; pot amagar-se i mirar cap a un altre costat o donar la cara i contestar-me.

Mentre no contesti, mentre els ciutadans no puguem saber on va cada un dels nostres euros, vostè és un president sense legitimitat democràtica.



*Perquè la democràcia no només és anar a votar cada quatre anys.  
Democràcia és que els ciutadans puguin saber en què es gas-  
ten els diners els polítics que els representen. Quan duraria en el seu  
càrrec un gerent que no donés explicacions a l'amo de l'empresa?  
Doncs això.*

Aquest va ser el primer d'una sèrie de 3 vídeos que li vam adreçar a Artur Mas. El segon el vam fer poc abans de les eleccions del 25 de novembre de 2012 i es titulava *Catalunya: Finlàndia o Guinea Equatorial? Artur Mas i els bananos*. El tercer vídeo adreçat al president el vam fer l'endemà d'aquelles eleccions, després que Artur Mas perdés 12 escons. Es titulava *Senyor Artur Mas: tinc molt males notícies per a vostè*. Actualment tots tres vídeos sumen 897.289 visualitzacions a YouTube.

### **El silenci dels presidents**

Artur Mas encara no ha contestat cap de les preguntes que li hem fet, però això és el que menys importa. El que sí és important és que les preguntes han estat formulades en públic, davant de tothom. Una pregunta, respectuosa, concreta, important per al funcionament de la societat, formulada davant de tothom té un pes polític enorme. Que el president interpel·lat la contesti o no, també. Cada pregunta de la ciutadania que queda sense resposta és una esquerda en el poder, una esquerda en el tron on seu el president. La Marta i jo, després d'esgotar tots els camins possibles per saber on es gastaven els nostres diners als hospitals de Blanes i Calella, vam veure la figura del president com l'última oportunitat, com un últim refugi. El que hem pogut comprovar, però, és que el president i tot el seu govern només són un refugi per als que es gasten els diners dels ciutadans sense donar explicacions. Els presidents —el d'ara, el d'abans, el de Catalunya, el d'Espanya, el de la UE, el del Parlament, el del Congrés— sembla que tots han triat presidir un país on el ciutadà és l'últim de la cua.

El dramaturg Arthur Miller va dir que «*Un bon periòdic és una nació que parla amb si mateixa*». Avui al nostre país, però, hi ha un problema: cada cop es nota més que els periòdics no parlen amb la nació, sinó que parlen amb els consells d'administració dels bancs als quals deuen diners o amb el partit polític que els ha donat la subvenció per sobreviure. En aquest context de mitjans de comuni-

cació (públics i privats) controlats pel poder, YouTube i la xarxa en general, es converteixen en una oportunitat per alçar la veu, per fer sentir la pròpia veu, la veu del poble.

No es tracta que la Marta i jo fem molts vídeos al president. Es tracta que ho fem tots, que ho fem entre tots. Potser la gràcia de YouTube, d'Internet, és que per fi s'han acabat els intermediaris. Ara només cal aprendre a fer servir l'eina. YouTube, Internet, una gran assemblea ciutadana on tots podem prendre la paraula, on tots podem preguntar-li al President: «On són els meus diners?».

## CAPÍTOL 12

# La demanda de Via

Molts dels comentaris que la gent escrivia als vídeos que havíem penjat a YouTube feien referència a com érem de valents per denunciar el que estàvem denunciant. Sens dubte tots aquells comentaris ens afalagaven, però a la vegada ens obligaven a fer-nos una pregunta: En quina classe de país vivim, si el fet de demanar en què es gasten els diners públics és considerat un acte de valentia? Què havia passat al nostre país perquè tanta gent cregués que una cosa tan senzilla com la que havíem fet era un acte de valentia? Tan extraordinari és preguntar on són els nostres diners? Tant de temps havíem passat els periodistes i els ciutadans en general sense fer aquestes preguntes vitals i normals en una societat democràtica perquè es considerés que això era una acte de valentia? Sigui com sigui, la carta que va arribar a casa el 3 d'abril confirmava que, efectivament, deixar al descobert les vergonyes dels poderosos podia ser perillós.

El sobre el va portar la Maria, la mare de Marta. Encara no havíem fet el canvi de domicili i les cartes seguien arribant a casa seva. Aquella carta havia arribat certificada i portava la capçalera del jutjat n. 37 de Barcelona. La mare de la Marta va veure que era alguna cosa important i ens la va portar a casa immediatament. La Marta estava preparant el dinar i jo era al pati amb els nens, ajudant-los a pintar un monopatí. La Marta em va cridar i quan vaig entrar a la cuina la vaig trobar amb el sobre encara tancat a les mans. Vam obrir-lo sota la mirada preocupada de la Maria. A dintre, uns 15 folis ens explicaven que un senyor de nom Josep Maria Via ens havia denunciat per «danys a l'honor».

Vaig intentar dissimular per no preocupar la mare de la Marta. Vaig mirar els papers per sobre i els vaig deixar sobre la taula de la cuina. «Va, ximpleries...

*Ja ho llegiré després»,* vaig dir mentre tornava al pati amb els nens. Quan la Maria va haver marxat vaig tornar a entrar a la cuina. La Marta intentava entendre el que posava a la carta. Resumint: el senyor Via volia 20.000 € per restablir el seu honor danyat.

Els dies posteriors a l'arribada de la carta van ser molt estressants. Era impossible deixar de pensar en què havíem de fer, què passaria si érem condemnats, com faríem front a la denúncia. No teníem cap advocat, no teníem diners per pagar-ne un, no teníem propietats per fer front a la multa. En aquell moments ens va caure tot a sobre. La tranquil·litat fingida per no preocupar la mare de la Marta va acabar quan va sortir per la porta. Com ens podia estar passant això? Com podia ser que fóssim nosaltres els denunciats? Ens vam col·lapsar. Combinàvem constantment moments de tristor i abatiment amb moments de ràbia i d'ira. Sabíem que eren ells els que s'havien fet rics gràcies a la sanitat. Sabíem que eren els directius dels hospitals de Blanes i Calella els que s'estaven gastant els nostres diners sense donar explicacions. Sabíem que era en Bagó qui estava rebent milions per a les seves empreses de manera irregular. Però nosaltres érem els que seuriem al banc dels acusats.

### **Via: un apòstol del descontrol**

Després de mesos apuntant els alcaldes de Blanes, Lloret i Calella, en Bagó, en Prat, en Manté, ens denunciava un senyor que es deia Josep Maria Via. Que estrany, vam pensar. El senyor Via amb prou feines surt 2 minuts al vídeo. La inclusió del senyor Josep Maria Via al vídeo es devia a un article publicat al diari *El País* el 16 de febrer. En aquest article el senyor Via deia:



*Los gobiernos deberían ceder la gestión de servicios sanitarios a las empresas, ya que la gestión pública está asfixiada por los controles. (...) La administración burocrática, ahogada por la intervención previa y el control posterior, no consigue mejores resultados que la gestión empresarial.*

Després d'haver descobert com els gestors dels hospitals i els responsables polítics amagaven sistemàticament informació sobre el destí de milions d'euros públics; Després d'haver comprovat com el sistema sanitari havia estat dissenyat

per fer impossible el control efectiu per part dels ciutadans, el senyor Via deia que hi ha «massa controls».

En un altre article de Via, escrit juntament amb l'alt càrrec convergent Xavier Pomés, es podia llegir:



*Els concursos portats a terme per les administracions, amb l'argument de concurrència i transparència no aporten valor afegit ni són garantia de res.*

Cada cop que Via té l'oportunitat dispara contra tot allò que sigui públic: gestió de recursos, fiscalització, treballadors públics...

El passat 11 de març de 2013, durant un acte amb la vicepresidenta Joana Ortega, Via es treia totalment la careta i afirmava que «els controls aplicats per evitar la corrupció creen una administració feixuga, sense eficàcia».

El senyor Via porta anys sent la veu d'aquells que veuen el sistema sanitari com un lloc magnífic per fer-hi negocis, com una font de diners públics rajant cap a les seves empreses. Però tot i que això es així, tot i que fa anys que ell i gent com ell viuen d'aquests pressupostos públics, troben que encara «hi ha massa controls», massa «burocràcia». És a dir, que volen els diners del poble, però troben incòmode que el poble fiscalitzi com es gasten els seus diners. Al vídeo li dèiem al senyor Via que això que ell anomena *burocràcia* és diu *democràcia* i és la capacitat del poble de controlar qui i com es gasten els nostres diners.

Segons Via la iniciativa privada és la gran solució als problemes sanitaris i assenyala la intervenció pública com un problema, com una rèmora que ha caigut amb el mur de Berlín. Ja no és el moment que els poders públics vigilin o decideixin res. Segons Via és el temps de paraules com eficiència, eficàcia, *benchmarking* i altres invents de les escoles de negocis que han format els gestors sanitaris del nostre país durant els últims vint anys.

### **Capitalistes amb els diners de tots**

En certa manera podríem estar d'acord amb el senyor Via: la iniciativa privada és un puntal important de la nostra societat i la nostra economia. El CAFÈAMBLET

mateix és una SL, una empresa. Però l'amor per la iniciativa privada de Josep Maria Via és curiós. L'emprenedoria del senyor Via curiosament sempre ha estat estretament lligada als pressupostos públics. El 22 de setembre de 2003 *El Triangle* publicava la següent notícia:



«L'empresa de l'exsecretari del Govern viu de facturar al Govern»

*Els principals clients de Gesaworld, presidida per Josep Maria Via, són el Servei Català de la Salut, el Departament d'Economia, la mútua L'Aliança i l'Hospital de Sant Pau.*

Ens ajudes a difondre un resum?



«L'empresa de l'exsecretari del Govern viu de facturar al Govern»

*(...) Via Redons va crear Gesaworld el 1999 poc després de deixar l'Administració catalana, on durant els anys vuitanta va ocupar diversos càrrecs al Departament de Sanitat i, posteriorment, amb Xavier Trias de conseller de Presidència, va ser secretari del Govern i de Relacions amb el Parlament. A més de Via, la major part dels actuals directius de Gesaworld, com Josep Lázaro o Joan Castillejo, han estat alts càrrecs al Departament de Sanitat.*

*En quatre anys, el creixement de Gesaworld ha estat imparable. Segons dades del Registre Mercantil, la societat va facturar 800.000€ l'any 2000, pràcticament 1 milió l'any 2001 i 1,8 milions d'euros el 2002. Per tant, entre l'any 2001 i 2002 (...) el volum de negoci es va incrementar en un 88,8%. (...) Però el que més sorprèn és que només amb una ullada al seu web es pot comprovar que el principal client de Gesaworld és l'administració catalana i la seva àrea d'influència. Així, aquesta consultoria ha treballat per al Servei Català de la Salut, el Departament d'Economia i Finances, el Consorci Sanitari Parc Taulí i l'Hospital de Sant Pau.*

Aquest és només un exemple d'un fet totalment corrent al sistema sanitari català: empresaris molt ben relacionats amb el poder polític que creen empreses que reben contractes milionaris provinents de les administracions de les quals, moltes vegades, aquests mateixos empresaris han estat membres. Gairebé una dècada més tard el periodista Josep Callol publicava al *Diari de Girona* un reportatge titulat «Negocis opacs de la sanitat catalana», on explicava un fet que ja ningú nega:



*A poc a poc s'anava teixint una xarxa empresarial al voltant de tots aquests nous serveis tan propers al ciutadà que en bona part estava formada per amics de Pujol, fundadors de Convergència o antics alts càrrecs del partit. Personatges que amb les seves empreses s'anaven convertint en proveïdors de centres sanitaris, gestors d'hospitals o directius d'organitzacions associatives del sector.*



Portada del Diari de Girona del 22 de gener de 2012.

El periodista Alfons Quintà descriu el sector sanitari concertat a Catalunya com:



*El món on han fet molts diners el Consorci Hospitalari de Catalunya i la Unió Catalana d'Hospitals, així com Josep Prat, Feliu Sucarrats, el clan familiar Sumarroca, Josep Agulló, Ramón Bagó i Boi Ruiz, entre altres.*

És així doncs, com molt grans «emprenedors» del nostre país, en realitat el que fan és viure dels contractes pagats amb diners dels ciutadans. Uns contractes que els fan rics i que, en no poques ocasions, són aconseguits, no per la quali-

tat i els bons serveis de les seves empreses, sinó per l'estreta relació amb polítics que gestionen els diners dels ciutadans. Però alguns no en tenen prou amb gestionar els diners de tots i, com Via, reclamen «llibertat» per fer-ho.

### Què vol aquest senyor?

Quan vam començar a denunciar el que estava passant a la sanitat catalana, molta gent ens va advertir del perill que comportava ficar-se amb gent tan poderosa econòmicament i políticament. La Marta i jo sempre hem escoltat aquestes advertències i les hem tingut en compte. Ens vam obligar a ser absolutament rigorosos amb la informació, a contrastar-ho tot amb meticulositat i a cometre la mínima quantitat d'errors possibles. Però el que no podíem permetre era que la por ens fes callar. Calia continuar i, sobretot, calia assumir el risc que tot plegat comportava.

Tot i així, la denúncia de Josep Maria Via ens va sobtar. No ens hagués sorprès tant una denúncia de Bagó, a qui portàvem mesos dedicant-li portades i articles. No ens hagués estranyat tampoc que els gestors dels hospitals de Blanes i Callera fessin efectiva la seva amenaça de demandar-nos. Josep Prat i Carles Manté tampoc sortien gaire ben parats al nostre vídeo, la qual cosa també hagués explicat un cert ànim de que calléssim.



Però Via? Per què ens denunciava un senyor a qui només havíem anomenat uns pocs minuts en un vídeo arrel d'un article publicat per ell mateix al diari *El País* i a qui no acusàvem de res més que fer-se ric gràcies a la sanitat pública?

El dia que vam veure el nom de Via a la demanda no ho vam entendre, però quan vam fer un repàs a la trajectòria de Josep Maria Via, vam descobrir com



d'estretes són les seves relacions amb els protagonistes del nostre vídeo, els senyors Ramon Bagó, Josep Prat i Carles Manté.

També vam descobrir que el bufet d'advocats que havia triat Josep Maria Via per denunciar-nos era el de Francesc José Maria, també molt estretament relacionat a Bagó, Prat i Manté.



### **Josep Maria Via i Ramon Bagó**

*Com hem vist al capítol 4, Ramon Bagó ha estat durant dècades una de les principals figures al CHC. Al llarg de prop de 25 anys Bagó ha ocupat gairebé tots els càrrecs de poder dins la institució: president del CHC, del CHC S.A., de CiG S.A., directiu de C Gest i BC Gest (empreses amb les quals va controlar els hospitals de Blanes, Calella i Mataró durant anys). Un exemple: quan van tenir lloc els escandalosos fets descrits a l'Informe Crespo (Capítol 13 i 14) l'empresa que gestionava els hospitals de Blanes i Calella era CiG S.A., dirigida per Bagó. Mirant el CV del nostre denunciador, el senyor Via, descobrim que gran part de la seva vida professional ha transcorregut sota el paraigües del CHC de Ramon Bagó. Via ha participat als consells d'administració de CHC Projectes Sanitaris i Socials S.A., CHC Tecnalia Salut S.L. i CHC Vitae S.A. A banda d'això, tant Via com Bagó han ocupat importants càrrecs al Laboratori de Referència de Catalunya S.A. (LRC), creat a instàncies del CHC i el Parc Salut Mar. Actualment Via és president d'ambdues institucions.*

### **Josep Maria Via i Carles Manté**

*Una mirada ràpida a l'organigrama del LRC S.A. ens permet veure que mentre que Via és el president de la institució, Carles Manté és conseller. A l'igual que Via, la trajectòria de Manté inclou importants càrrecs al si del CHC de Ramon Bagó. Carles Manté ha dirigit empreses emblemàtiques del hòlding com CHC S.A.*

### **Josep Maria Via i Josep Prat**

*A l'igual que Via, Josep Prat ha ocupat importants càrrecs de direcció al CHC i a les seves empreses. Trobem a Prat al CHC S.A. i a CiG S.A. A*

*l'igual que Via, Prat ha estat present a l'organigrama del LRC S.A.  
L'any 2011 trobem a Via i a Prat al Consell d'Administració de l'empresa  
privada d'anàlisis clínics Centre Immunològic de Catalunya (CIC S.A.)*

**Francesc José Maria i Ramon Bagó**

*Al CHC de Ramon Bagó, el senyor Francesc José Maria ha desenvolupat importants càrrecs, entre ells el de secretari del consell d'administració de CiG S.A i de totes les societats del grup del CHC. A banda d'això, el diari El País va publicar una dada que, quan ens va arribar la demanda de Via, no coneixíem:*

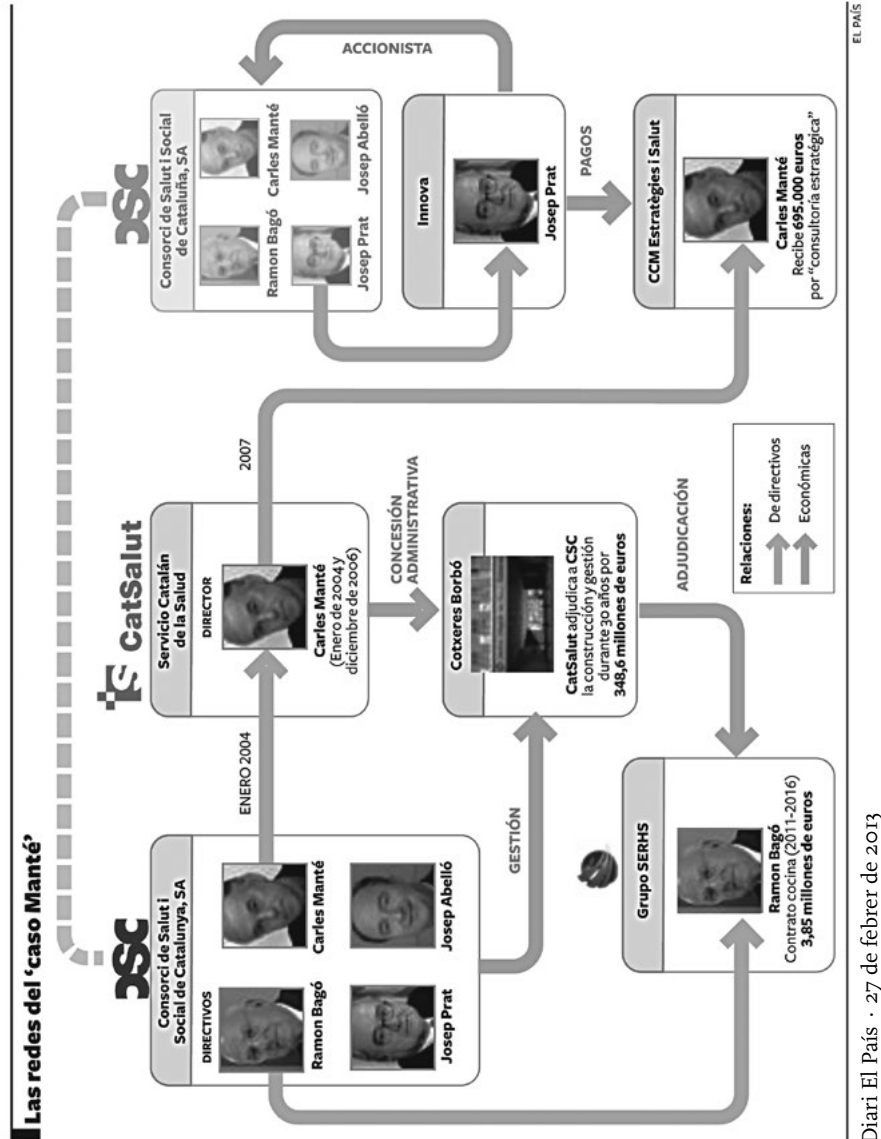
*«El mayor bocado de la restauración en Badalona, un negocio de casi un millón de euros al año, es el centro sociosanitario El Carme, un gigante de 200 plazas (...) Cuando Badalona decidió arrancar el proyecto, se asoció con el CSC (CHC) para sacarlo adelante. La presencia del CSC (...) permitió a Bagó estar presente en su Consejo de Administración. Cuando llegó la hora de sacar a concurso el servicio de cocina (...) la sociedad Centro Sociosanitario El Carme recurrió a la mesa de contratación del CSC (CHC), otro servicio que ofrece a sus asociados. Así, el CSC se encargó de redactar las bases, evaluar ofertas y presentarlas al Consejo de Administración. (...) El consejo estaba presidido por la alcaldesa de Badalona, la socialista Maite Arqué, tres respresentantes municipales y dos del CSC, entre ellos el propio Bagó. El secretario, Francesc José María, también lo era del CSC.»*

*Així trobem que Francesc José María -fundador del despatx al que va recórrer Via per demandar-nos- era el secretari del CHC als consells d'administració que van adjudicar contractes milionaris a Bagó en Badalona. Uns contractes ara investigats per l'Oficina Antifrau (qui veu delictes) i la Fiscalia. Quina casualitat tot plegat!*

*A banda d'això, el CV de Francesc José Maria recull el seu pas com secretari de la polèmica empresa Innova de Reus, dirigida per Josep Prat, entre els anys 2002 i 2006.*

Després de veure aquestes estretes relacions no podem evitar fer-nos una pregunta: Via estava defensant el seu honor? O estava intentant fer callar la revista que havia posat en evidència als seus companys Bagó, Prat i Manté?

A banda de les relacions apuntades, els tres protagonistes del nostre vídeo – Bagó, Manté i Prat) estan estretament relacionats amb l'escàndol de l'empresa municipal Innova de Reus (vegeu «La increïble història d'un jardiner de Reus», p. 285).



La CSMS ja havia amenaçat en dues ocasions amb emprendre accions legals contra nosaltres, però les greus irregularitats en aquests centres que estàvem a punt de conèixer explicarien perquè mai van fer el pas de posar una denúncia. Ramon Bagó tampoc estava en gaire bona posició per denunciar-nos. Tenint en compte els 12 milions d'euros que, segons l'Oficina Antifrau, la seva empresa havia rebut irregularment a Badalona, no semblava bona idea anar a un jutjat a denunciar la revista que t'havia descobert. Per la seva banda, és possible que Carles Manté i Josep Prat ja preveïen la seva futura imputació (i potser la seva detenció) arrel de l'escàndol de Reus, la qual cosa no els devia deixar gaire temps per perseguir revistes. En aquest context, Via i el bufet de Francesc José Maria van intentar fer-nos callar.

La última pàgina de la demanda de Via era el «document número II», una carta dirigida a Núria Constans, gerent dels hospitals de Blanes i Calella:



*Benvolguda senyora:*

*La publicació de cert article a la premsa gratuïta del Maresme, en el que s'aboquen greus acusacions a la meva honorabilitat, relacionades amb la gestió de la Corporació de Salut Maresme i La Selva, m'han portat a interposar una demanda contra els seus responsables en la que, a més de demanar que l'article es declari constitutiu d'una intromissió il·legítima en els meus drets personals, hi reclamo una compensació econòmica.*

*He decidit oferir a la Corporació que dirigeix l'import íntegre de la compensació que obtingui en la referida intervenció judicial.*

El llenguatge d'una demanda, els nervis, la tremolor de la indignació. Algun d'aquests factors van fer que la Marta i jo haguéssim de llegir dos cops aquesta carta per entendre el seu significat. No només ens havien demandat per 20.000€. Si perdiem, els 20.000€ anirien a mans de la CSMS, als hospitals de Blanes i Calella. Com dic, ens va costar uns minuts entendre el significat de la carta, però el que encara avui no podem entendre és el fi sentit de l'humor del senyor Via.

Però si l'objectiu del senyor Via era fer-nos callar, que es deixés de parlar de l'opacitat i defensar el mur de silenci que hi havia al voltant de la sanitat, cal dir que l'intent va fracassar estrepitosament. La denúncia del senyor Via va aconseguir justament el contrari i va amplificar enormement la nostra veu i, sobretot, va donar moltíssima visibilitat a allò que estàvem denunciant.

A banda d'això, la denúncia va aixecar multitud de mostres de solidaritat arreu de Catalunya, d'Espanya i del món. Una de les primeres mostres d'aquesta solidaritat ens va arribar de mans d'un advocat: José Aznar, a qui havíem conegut mesos abans en circumstàncies molt diferents.

### **Operació Pebrots**

Durant l'època en què la Marta i jo vam participar en les accions en defensa dels CAP de la Selva, van tenir lloc multitud d'accions de protesta i denúncia. Una d'aquestes accions va ser l'Operació Pebrots. El novembre de 2011 un grup de ciutadans de la comarca de la Selva ja portàvem 4 mesos ocupant els CAP a la nit per impedir que es tanquessin. A la vegada treballàvem per pressionar en l'àmbit institucional: demanàvem dades, les comparàvem, entràvem preguntes al Parlament, demanàvem entrevistes. Inclús a Arbúcies es va arribar a organitzar una ambulància comunitària per intentar pal·liar els efectes del tancament dels CAP durant la nit. A Breda, Sant Hilari, Vidreres, Anglès, Amer, Hostalric, cada nit, per torns i durant 6 mesos, vam dormir, grans i petits, al terra dels nostres CAP. Davant el silenci i la sistemàtica resistència a facilitar dades sobre l'ús dels centres per part de la Conselleria, un grup de vilatans vam decidir ocupar la Delegació del Govern a Girona, on tenia el seu despatx el delegat del CatSalut per Girona, Josep Trias, el nostre vell conegut, l'exalcalde de Blanes que tant es va negar a facilitar les dades sobre els hospitals de Blanes i Calella. Ara, gràcies a un nomenament de Boi Ruiz, s'havia convertit en delegat del CatSalut de la Regió Sanitària de Girona. Després d'haver-nos trobat a diversos plens municipals, ara ens veuríem les cares a Girona.

El dia 2 de novembre, a les 9 del matí, es va posar en marxa l'Operació Pebrots. Érem unes trenta persones, vingudes de tots els pobles de la comarca de la

Selva. Vam quedar al bar que hi ha davant de la Delegació del Govern. Allà ens vam repartir les cadenes i els cadenats amb què ens lligaríem a les cadires de la sala d'espera fins que ens donessin les dades que feia mesos que ens amagaven. A les 8:45 vam començar a entrar a la Delegació en grups de dos per no aixecar sospites. Feia setmanes que davant l'edifici hi havia protestes gairebé diàries i els guardes de seguretat tenien ordres de tancar les portes al mínim índex d'acció reivindicativa. El problema que plantejava l'entrada esglaonada era que des que entraven els primers dos fins que entrava l'última parella podia passar més d'un quart d'hora. Durant aquest quart d'hora els primers en entrar havien de fer alguna cosa per passar despercebuts. La primera parella que va entrar (l'Eusebi i en Cesc) va agafar un número per fer una consulta sobre una factura de l'IBI. Una altra (en Nani i la Núria) va demanar pels lavabos. Un altre grup de tres (la Rosa, en Nick i l'Isabel) farien veure que esperaven algú i una altra parella (en Joanjo i en Guti) van agafar un número per treure's la llicència de pesca.

Mentre tot això passava, a les 9:15 del matí es va publicar automàticament al web d'Units Pel CAP el següent comunicat:



Tall de carretera a Riells i Viabrea en protesta pel tancament dels CAP de La Selva · CAFÈAMBLET



La Sílvia Martínez a una reunió d'Units Pel CAP al CAP de Breda · CAFÈAMBLLLET



*Els ciutadans i ciutadanes de la Selva interior estem decebuts, enganyats, cabrejats i farts. N'estem fins els pebrots! I per això, després de 50 dies ocupant els 7 CAP que el Departament de Salut ha tancat a les nits,*

*Hem decidit:*

*Tancar-nos a la seu del Departament de Salut. No ens mourem fins que siguin satisfetes les nostres demandes.*

*Hem decidit que no marxarem d'aquí fins que en Josep Trias i en Boi Ruiz no ens donin les següents dades sobre els CAP, que ells han ordenat tancar a les nits.*

*Volem saber quantes vegades els últims dos anys aquests CAP han atès en horari nocturn casos de: atac de cor, embòlia cerebral, hemorràgies, pujades agudes de sucre, processos al·lèrgics aguts... Aquestes dades són imprescindibles per poder avaluar el que significa el tancament dels nostres CAP, ja que les descrites són patologies en les quals una interven-*

*ció ràpida pot ser la diferència entre la vida i la mort. Hem demanat aquestes dades al president Artur Mas i ens va dir que Josep Trias ens les facilitaria. Exigim que es compleixi la paraula del president de la Generalitat. Recordem que hem demanat aquestes dades al gerent de l'IAS, gestor d'alguns d'aquests CAP, el senyor Lluís Franc, però aquest s'ha negat a donar-les.*

L'acció va durar poc més de dues hores. Un cop tots a dintre de la Delegació, vam treure les cadenes, ens vam lligar a les cadires i vam demanar que vingués Trias. En comptes d'en Trias, qui ens va rebre va ser un nodrit grup de guàrdies de seguretat als quals, després, es va unir un més nodrit encara grup de mossos d'esquadra. Els ajudants de Trias ens van donar unes dades que no eren les que nosaltres demanàvem i que no vam acceptar. Tot va quedar en la lectura d'un manifest, en un grup de ciutadans de la comarca de la Selva identificats pels mossos i un parell de fotos a les portades de *El Punt* i el *Diari de Girona*. I una llicència de pesca. Mentre els mossos els identificaven, una de les funcionàries de la Delegació es va obrir pas entre manifestants i policies buscant en Joanjo: el carnet de pesca ja estava enllestit.

A més de l'Operació Pebrots la Sílvia va idear Talls Contra Retallades, l'emboscada al president a Sant Hilari i va dinamitzar les reunions setmanals arreu de la comarca. Però la seva salut no li va permetre continuar i va morir el gener de 2012. La tristesa per la seva mort va arribar a tota la comarca i ens va deixar orfes a tots els que vam lluitar per mantenir els nostres CAP oberts. Molts de nosaltres ens vam prometre que el dia que finalment aconseguíssim tornar a obrir els nostres centres, el seu nom hi seria molt present.

Abans de fer l'acció d'ocupar la Delegació del Govern vam voler tenir assessorament legal. Vam contactar amb diversos grups del 15M per veure si tenien informació sobre aquest tema. Ens van passar el número de José Aznar, un advocat que participava a les assemblees de Nou Barris de Barcelona. Vam parlar amb ell per telèfon i ens va informar amb tot detall sobre les implicacions de l'acció a la Delegació del Govern.



Mig any després d'aquests fets, quan ens va arribar la demanda d'en Via, l'únic telèfon d'un advocat que la Marta i jo teníem a l'agenda era el seu.

José Aznar va néixer l'any 1949 a Lecera, un petit poble prop de Belchite (Zaragoza). De ben jove es va implicar en política i als divuit anys ja militava a CCOO Juvenils, involucrant-se en activitats sindicals a la fàbrica on treballava com a ajustador de matrius. També en aquells anys José va formar part del Front Obrer de Catalunya i va militar al clandestí Partido Comunista de España Internacional fins que, l'any 1969, ell i uns quant companys van ser detinguts, jutjats i condemnats a 10 anys de presó per «associació il·lícita i propaganda il·legal». Va complir 3 anys, 9 mesos i 21 dies de condemna a presons de Zaragoza, Madrid, Jaén i Palència. Tota aquesta etapa de la seva vida ara està recollida en una carpeta plena de retalls de diaris, pamflets i vells carnets de militància; una carpeta que la seva dona, Lola Puyalto, ha arxivat amb el nom de *Rojerío Pepe*.



L'Operació Pebrots va ser, en gran part, idea de la Sílvia Martínez, a qui la Marta i jo havíem conegut en una reunió de la plataforma que coordinava les accions, Units Pel CAP. La Sílvia havia estat una peça clau en diverses iniciatives de caire independentista, com la manifestació dels 10.000 a Brussel·les o les consultes sobre la independència. Quan van començar les retallades a la sanitat la Sílvia es va bolcar en la lluita en defensa de la sanitat pública en cos i ànima. La seva condició d'afectada per la fibromiàlgia la feia molt conscient de què significa disposar d'un servei sanitari de qualitat. Quan es va produir el tancament massiu de CAP a la comarca de la Selva, la Sílvia va decidir plantar cara. Poques vegades he vist algú treballar amb tanta energia. Ni el cansament ni els dolors que li provocava la seva malaltia semblaven entorpir la seva capacitat de treball. Escrivia comunicats, anava a reunions, mantenia al dia el bloc de la

plataforma, ideava campanyes i redactava comunicats gairebé sense parar. Era estrany engegar l'ordinador i no trobar-la connectada. Treballant. L'Operació Pebrots va ser idea d'ella.

Després del seu pas per la presó, José va anar a Barcelona, on havien emigrat el seus pares, i va decidir que la lluita proletària també havia de lliurar-se als jutjats. Durant els cinc anys posteriors José va estudiar dret i l'any 1980 va obrir el seu «despatx de batalla», el seu «despatx de pobres», com li agrada definir-lo, a Nou Barris. Durant els anys següents es va especialitzar en la defensa de víctimes de negligències mèdiques i accidents de trànsit. Paral·lelament, el seu despatx va servir per impulsar activitats polítiques com l'Associació de Brigadistes de Nicaragua (país que José va visitar diverses vegades els anys vuitanta), va participar activament en diversos comitès de vaga i en la defensa de vaguistes.



—Pepe, sóc Albano, de Breda. Recordes que et vaig trucar per una tema d'una ocupació? Ens arribat una denúncia... Ens pots ajudar?

Ens ajudes a difondre un resum?



**José Aznar:**  
l'advocat del cafèamblet

No ho podria quantificar en diners, però sí us puc dir que tant en José com tot l'equip del seu despatx (la Lola, la Matilde, la Lluïsa) van dedicar desenes d'hores a preparar la nostra defensa. Una feina que van fer sense ni tan sols acceptar que els convidéssim a un menú. «Si esteu en aquesta situació és perquè esteu defensant el que és de tots... No ens deveu res.»

No em deixa d'emocionar i de sorprendre aquest tipus de generositat que es dirigeix a gent que no es coneix de res i que només s'explica gràcies a una consciència de grup, de lluita, de pinya al voltant d'unes idees. Una generositat, una consciència de comunitat (de classe que dirien alguns) que cada dia és més fàcil de percebre: ciutadans fent pinya al voltant de l'Esther Quintana, la noia que va perdre un ull a una manifestació després que els mossos desaparessin bales de goma; ciutadans fent pinya davant les multes als veïns de Ciutat Badia que van tallar un carrer per intentar impedir el tancament del seu CAP; o la Iniciativa Penal Popular (IPP) fent pinya al voltant de la Natàlia Fuertes, la noia que va perdre la seva mare després que aquesta voltés per diversos hospitals sense rebre un tractament adequat.

## **Dintre el sistema judicial**

Segons els papers de la demanda de Via, havíem de presentar un escrit abans de finals d'abril i ens informaven que la vista prèvia tindria lloc el 12 de juny. La notícia va tenir un important impacte mediàtic i molta gent ens va conèixer quan va començar a córrer la veu que un assessor d'Artur Mas havia demanat una revista. Era només el començament. El procés va fer que la nostra història es convertís en un escàndol. Un escàndol que no va agradar a tothom. Fonts molt properes a la Conselleria de Sanitat ens van confirmar que no han estat pocs els alts i mitjos càrrecs de sanitat que van maleir Via per la seva idea de denunciar-nos. L'últim que necessitaven els *retalladors* de la sanitat pública era una polèmica com aquesta.

Un altre efecte positiu de la demanda del senyor Via va arribar en forma d'informació. Algú havia vist la prepotència de Via, algú s'havia indignat molt com per seguir callant i va decidir donar-nos un cop de mà. Deu dies després que arribés la demanda va caure a les nostres mans un document molt i molt interessant.



## CAPÍTOL 13

# **Informe Crespo: una burla als ciutadans. Part I**

Potser mai podrem saber qui va ser la persona que ens va fer arribar la informació. O potser ja ho sabem, però mai ho podrem dir. Les autoritats encara busquen la font de la filtració. Però el que sí és clar és que qui ens va enviar els tres folis que recollien el que va passar a la Sindicatura de Comptes l'any 2005 ens va fer un gran favor. Portàvem mesos rebent atacs per part d'alcaldes i gestors, i ara teníem una demanda sobre la taula. Gràcies a la informació que ens havia arribat, ara podríem demostrar que a la sanitat catalana no només teníem un problema d'opacitat, sinó que aquesta opacitat havia estat usada perquè un grup de persones s'enriquís.

Als propers dos capítols expliquem amb detall tot el que ha rodejat al document que avui es coneix com *Informe Crespo*. La sanitat catalana és plena d'escàndols i ni deu llibres com aquest serien suficients per encabir-los tots. L'objecte d'aquest llibre, d'altra banda, no és ser un recull d'aquests escàndols, però creiem que el procés que ens va portar a descobrir l'existència de l'*Informe Crespo*, mereix ser explicat amb tot detall. Un informe que serveix, entre altres coses, per desmuntar el mite de la «gestió professional, eficaç i eficient» que tant pregona el CHC. L'*Informe Crespo* serveix també per desmuntar el mite d'aquesta «autonomia de gestió» que tant defensa Via i que, com veurem, no és més que això: un mite. Quan van tenir lloc els gravíssims fets que explicarem a continuació, qui s'encarregava de la gestió dels hospitals de Blanes i Calella era el CHC d'en Bagó, que, tot i l'evidència, insisteix en presentar-se com a gran alternativa de gestió davant la «burocràcia» estatal. L'*Informe Crespo* demostra

que darrere d'aquesta eficàcia, eficiència i altres paraules dels ESADE-boys, el que s'amaga és una enorme opacitat que beneficia els mateixos de sempre.

La segona raó per la qual creiem que l'*Informe Crespo* mereix ser narrat (i llegit) amb tot detall és de caràcter institucional. Al llarg de la història d'aquest informe es pot veure amb claredat com gestors sanitaris i polítics interfereixen en els sistemes de control i com, fins i tot, treballen per amagar els draps més bruts de la sanitat catalana. Veurem, per exemple, com el diputat Jordi Turull està molt més preocupat per salvar la pell dels seus companys de partit que per vetllar pels ciutadans que paguen impostos.

Explicuem el cas de l'*Informe Crespo* amb detall perquè no volem que quedi enterrat en l'oblit. És veritat que al nostre país cada dia es destapa un nou escàndol i sembla que la marea del temps i l'actualitat van fent que els casos es perdin en la memòria. És clar que des del CAFÈAMBLET no podrem mai amb tota la corrupció, però mai acceptarem com a normal el que va passar a la CSMS entre els anys 2000 i 2005. No ho oblidarem mai, no deixarem mai de demanar explicacions als implicats i no deixarem que això passi com si res. Mantindrem el cas de l'*Informe Crespo* obert fins que els seus responsables demanin perdó a la ciutadania. No sabem si serà d'aquí un any, cinc, deu o vint, però els responsables d'aquest desastre, tard o d'hora, s'hauran d'enfrontar als seus escandalosos actes.

Per això us demanem que llegiu amb atenció els detalls del cas de l'*Informe Crespo*. Que els guardeu a la memòria i que ho expliqueu a tothom. Escriure-ho en aquest llibre és la nostra manera de mantenir-ho viu. Que ho llegiu també. I quan hàgim acabat d'escriure el llibre, continuarem buscant la manera d'acabar amb la impunitat de les persones que protagonitzen l'*Informe Crespo*.

### **Cronologia d'un boicot**

Abans d'explicar la història de l'*Informe Crespo*, recordem unes paraules del directiu de la CSMS, el nostre amic Xavier Conill:



*La Corporació, com a entitat de caràcter públic i participat per les diferents administracions, està sotmesa, a part dels seus propis estatuts,*

*a tota la normativa, directrius, instruccions i legislació aplicable a les administracions públiques i específicament aquelles que es dicten des de l'administració de la Generalitat en referència a les empreses públiques i consorcis participats. El compliment d'aquestes normes, supervisat pel propi Departament de Salut, Central de Resultats, Central de Balanços i pels organismes competents de la Generalitat com ara la Intervenció General o la Intervenció Delegada per a la Seguretat Social i la Sindicatura de Comptes... garanteix un estil d'actuació.*

Ara veurem quin és aquest «estil d'actuació». Tal com diu el senyor Conill, és veritat que cada any la Intervenció General de la Generalitat rep els comptes de la CSMS. El que no ens va dir el senyor Conill és que l'any 2005 tant la Intervenció General com la Sindicatura de Comptes van descobrir gravíssimes irregularitats als seus hospitals.

### **Principis de 2005**

La Intervenció General de la Generalitat (IG) ha trobat que alguna cosa no acaba de quadrar als comptes de la CSMS. Entre els anys 2000 i 2005 hi ha hagut transaccions sospitoses entre la CSMS i tres persones: Xavier Crespo (en aquell moment directiu de Centres Mèdics Selva Maresme, empresa creada per la Corporació de Salut Maresme i La Selva), Guadalupe Oliva (dona d'en Crespo) i Carme Aragonès (llavors directora de màrqueting de la CSMS i actualment regidora de Benestar Social a Pineda de Mar). Però quan la IG intenta investigar què estava passant, els mateixos directius de la CSMS li posen impediments per investigar.

*«La IG —van argumentar els directius de la CSMS— té com a competència les entitats directament lligades a la Generalitat. El cas de la CSMS és diferent, ja que pertany al sector concertat i, per tant, no hem de retre comptes davant la IG més enllà de les obligacions que tenim.»* Va haver-hi un estira i arronsa per determinar si la IG podia o no demanar-los explicacions, ja que no era del tot clar. Com hem vist, al sistema sanitari català és difícil trobar la línia divisòria d'allò que és públic i d'allò que és privat. La CSMS és pública, però sembla que no tant com per ser fiscalitzada per la IG. Aquest primer intent va funcionar. Ja ho havia advertit Joan Ridaó deu anys abans al Parlament:



*La creació d'empreses públiques i ens instrumentals escapen del necessari control polític i democràtic. Tot i que es nodreixen en bona part dels recursos públics no estan subjectes al control i la fiscalització democràtica d'aquest Parlament.*

Sembla, però, que aquest intent d'escapar del control no va agradar gaire a la IG. Estaven convençuts que allà estava passant alguna cosa i veien com els presumptes responsables s'estaven escapant. Però no ho tindrien tan fàcil. Els responsables de la IG van redactar un informe amb tot el que havien descobert i el van enviar a la Sindicatura de Comptes. Un informe amb un títol llarg, però esclaridor: *Informe especial derivat del control financer efectuat a la Corporació de Salut del Maresme i la Selva: Anàlisi de la legalitat de determinades operacions realitzades per la societat filial de la Corporació, Centres Mèdics Selva Maresme SL*. Aquesta vegada els directius de la CSMS ho tindrien més difícil per desempal·lugar-se dels investigadors.

## **2 d'agost de 2005**

L'informe fet per la IG arriba a la Sindicatura de Comptes. A la pàgina 2 es diu: «*Atesa l'existència d'evidències suficients en relació a determinades operacions efectuades per l'empresa filial de la Corporació (...), anomenada Centres Mèdics Selva Maresme SL, que poden donar lloc a l'exigència, per part dels òrgans competents, de responsabilitats de naturalesa diversa de les previstes en la legislació vigent*». A la pàgina 37 del mateix informe es diu amb total claredat: «*Es pot concloure que s'han produït, com a mínim, diverses irregularitats de naturalesa administrativa i comptable*».

Així és com les irregularitats detectades per la Intervenció General arriben a la Sindicatura de Comptes. Aquest organisme depèn directament del Parlament de Catalunya qui és qui nomena els síndics en funció de la seva representació parlamentària. Quan el cas dels hospitals de Blanes i Calella arriba a la Sindicatura la seva composició és la següent:

*(entre parèntesi, el partit que els proposa per al càrrec)*

- Joan Colom i Naval. Síndic Major (PSC)
- Montserrat de Vehí i Torra
- Jacint Ros i Hombravella



- Alexandre Pedrós i Abelló
- Enric Genescà i Garrigosa
- Ernest Sena i Calabuig
- Agustí Colom i Cabau

A cada un d'aquests síndics se li encarrega la fiscalització d'una àrea concreta del sector públic. A Agustí Colom se li assigna l'àrea de sanitat.

#### **4 d'octubre de 2005**

El 4 d'octubre es van reunir tots els síndics i, després de llegir el que explicava la IG al seu informe, es decideix que cal investigar. L'encarregat d'aquesta investigació serà el síndic Agustí Colom Cabau amb el suport del cos d'auditors de la Sindicatura. El mandat que rep Colom és per «*la realització d'un informe de fiscalització puntual en relació a les transaccions efectuades per Centres Mèdics Selva Maresme SL amb el senyor Xavier Crespo, Guadalupe Oliva*» i «*les transaccions efectuades amb Assessoria Croal SL*». Amb aquest mandat el síndic Agustí Colom i el seu equip investiguen durant nou mesos què està passant a la CSMS.

#### **28 de desembre de 2005**

D'alguna manera la notícia de l'inici de la investigació arriba a orelles de CiU i es posen molt nerviosos. Per què? El Xavier Crespo que investiga la Sindicatura de Comptes és el que entre els anys 2000 i 2005 va ser directiu dels hospitals de Blanes i Calella. Però a finals de 2005 Crespo ja no és un simple directiu d'un hospital comarcal i s'ha convertit en alcalde de Lloret per CiU. Era l'època del tripartit, quan CiU feia una «travessia pel desert» allunyada del poder. Per això, cada alcalde era important i calia defensar-lo. Podria explicar això la reacció de Jordi Turull quan es va assabentar que la Sindicatura de Comptes investigava en Crespo?

El dia 28 de desembre de 2005 a les 12:11 del matí, Jordi Turull entra un escrit adreçat al síndic major. Turull va fort i sembla que vulgui espantar el síndic. A l'escrit Turull li diu al síndic major que ell:



*Ha comparegut juntament als altres dos diputats a la Intervenció General per tal de conèixer amb detall l'informe sobre la CSMS. De l'entrevista amb l'interventor hem constatat:*

- 1.- *Que segons l'interventor general, ni aquest ni el departament han formulat denúncia a la Sindicatura de Comptes.*
- 2.- *Que la tramesa de l'informe a la Sindicatura ha estat als únics efectes formals i d'acord amb el que preveu la llei.*

Basat en aquests dos punts Turull fa les següents preguntes al síndic major:



- 1.- *Per quin motiu s'està procedint a una inspecció de l'esmentat consorci?*
- 2.- *Alguna institució o particular ha presentat denúncia?*
- 3.- *La comissió de denúncies de la Sindicatura n'ha encarregat la inspecció?*
- 4.- *Amb quina data i quins síndics van votar favorablement en el ple de la Sindicatura l'esmentada fiscalització?*

En comptes d'estar satisfet perquè s'investiguin les irregularitats detectades per la Intervenció General, el senyor Turull semblava molt preocupat. Les preguntes 2 i 4 intimiden. Per què el senyor Turull té tant d'interès en saber qui ha denunciat? Per què el senyor Turull té tant d'interès en saber quins membres de la Sindicatura han votat a favor d'investigar? No hauria d'estar més preocupat perquè s'esclareixi si hi ha irregularitats? El senyor Turull té més preguntes per al síndic major:



- 5.- *Quin abast té l'esmentada fiscalització?*
- 6.- *S'està complint el mandat del ple de la Sindicatura de Comptes a criteri del síndic major?*
- 7.- *En cas d'haver-se extralimitat en el mandat del plenari de la Sindicatura, de qui n'és la responsabilitat?*

El senyor Turull busca desesperadament posar pressió sobre la Sindicatura. La pregunta número 7 es podria llegir com: «Que el responsable es prepari».

## **12 de gener de 2006**

Dues setmanes més tard, el síndic major contesta les preguntes i posa ferm Turull; li explica que la decisió d'obrir una investigació respon a un fet molt senzill: a l'informe de la IG es feia constar expressament que l'informe s'en-

viava «*pel coneixement i efectes pertinents*» de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, «*expressió que no consta habitualment en els múltiples escrits d'acompanyament de tramesa de documentació de la IG*». A banda d'això el síndic major li detalla tota la informació que va aportar la IG i li explica a Turull que per tots aquests motius la Sindicatura ha decidit investigar. Per acabar el síndic intenta parar els peus al diputat convergent i li deixa clar que no pensa permetre cap pressió:



*Finalment, (...) d'acord amb la normativa vigent, cal garantir la independència de la Sindicatura de Comptes i evitar tota mena d'interferències de tercers en el seu treball de fiscalització.*

## **27 de juny de 2006**

Després de nou mesos d'investigacions, el síndic Agustí Colom presenta un informe de 70 pàgines al ple de la Sindicatura. La cosa era realment greu. Si les primeres irregularitats detectades per la IG apuntaven diverses irregularitats de naturalesa administrativa i comptable, l'informe de Colom era demolidor. Avui sabem que dels hospitals de Blanes i Calella van desaparèixer 2,4 milions d'euros en mans de polítics i gestors. Segons l'informe, l'actual diputat Xavier Crespo i la seva dona van embutxacar-se 209.000 € gràcies a accions molt escandaloses. Gràcies a l'informe sabem que van arribar a fer servir els diners de la sanitat pública per pagar la quotes del club d'hoquei. Segons l'informe Crespo i altres gestors van gastar 334.000 € de la sanitat pública en comissions, viatges i restaurants sense que encara s'hagi esclarit ni qui va viatjar o menjar, ni on. Lamentablement, però, trigaríem encara anys a saber tot això. Aquell 27 de juny, quan Agustí Colom va presentar el seu informe al ple de la Sindicatura va haver-hi problemes. Sembla ser que els síndics nomenats pels altres partits no donaven el vistiplau a l'informe. Segons el reglament de la Sindicatura, un informe ha

d'estar aprovat per tots els síndics per poder-lo enviar al Parlament i fer-lo públic. Els síndics van votar en contra de fer públic l'informe sobre la CSMS.

### 17 d'octubre de 2006

Què havia passat? Per què els síndics proposats per PSC, CiU, ERC i PP van votar-hi en contra? No ho sabem mai. Les deliberacions dels síndics són secretes. Veient que el ple es nega a aprovar l'informe, Agustí Colom va introduir modificacions i va tornar a presentar l'informe el 17 d'octubre. Però un altre cop el ple de la Sindicatura es va negar a aprovar-lo i va acordar:



*Deixar sense efecte l'acord pel qual s'encomanava (...) la realització d'un informe de fiscalització puntual en relació a les transaccions efectuades per Centres Mèdics Selva Maresme SL amb el senyor Xavier Crespo.*

No sabem quan va trigar Jordi Turull en assabentar-se d'això, però, de ben segur, va estar molt content. Després d'amagar-li l'informe fet per Colom al Parlament, el ple de la Sindicatura va decidir traslladar l'informe de la IG, el primer que va desencadenar la investigació, al Tribunal de Cuentas de Madrid.

### 24 d'octubre de 2006

Agustí Colom veu que no pot fer res per evitar que el seu informe quedi tancat en un calaix de la Sindicatura i veu que aquest informe mai arribarà al Parlament. Però encara li queda una última esperança: fer servir el seu dret per fer arribar al Parlament un vot particular advertint de la situació:



*L'actuació de la Sindicatura de Comptes constitueix al parer d'aquest síndic una peculiaritat en els procediments de fiscalització de la Sindicatura. (...) Les funcions de la Sindicatura consisteixen, precisament, a fiscalitzar l'activitat econòmicofinancera del sector públic de Catalunya, vetllant perquè s'ajusti a l'ordenament jurídic. (...) L'informe especial de la IG estableix de forma expressa l'existència de diverses irregularitats que poden constituir responsabilitats diverses. En l'elaboració del projecte d'informe de fiscalització 29/2005-IP l'equip auditor ha detectat, a més de les irregularitats descrites a l'informe de la*

*IG, altres irregularitats corresponents a les operacions descrites o a operacions connexes amb elles. (...) La Sindicatura no pot obviar el coneixement que té de diverses operacions efectuades en Centres Mèdics Selva Maresme al llarg del període 2000-2005 per import conjunt superior a 350.000€ i que d'algunes d'elles podrien derivar responsabilitats comptables, administratives i fiscals. Així s'han detectat diferents partides de despesa per 334.011€ que no han estat acreditades.*

En aquest punt el síndic intenta resumir en les poques línies que li permet un vot particular les irregularitats trobades i conclou:



*Per tant, aquest síndic discrepa de l'acord adoptat per la majoria dels membres del ple de la Sindicatura.*

## **27 de novembre de 2006**

Els tres folis que recollien el vot particular d'Agustí Colom arriben al Parlament i allà es podreix fins que va arribar a les nostres mans, sis anys més tard.

## **Un tresor de tres fulls**

A principis de maig de 2012 la denúncia de Josep Maria Via absorbia tot el nostre temps, ja que calia preparar la vista prèvia que tindria lloc al juny. Però quan el vot particular d'Agustí Colom va arribar a les nostres mans se'ns va obrir un nou i apassionant front.

La història és llarga i no vull avorrir amb els detalls de com ens van arribar aquests tres folis però la qüestió és que el 10 de maig de 2012 estàvem la Marta i jo caminant per l'Eixample de Barcelona al·lucinant amb la informació que ens havia arribat. Durant els primers minuts no vam entendre ben bé el que tenim a les mans. Anàvem baixant a poc a poc per Balmes. Quan vam arribar a Diputació vam girar a la dreta i ens vam quedar parats en aquell trosset tan maco i tranquil que queda darrere la Universitat de Barcelona, on neix Enric Granados. Va ser més o menys en aquell punt quan ho vam entendre. El problema de la CSMS no era simplement l'opacitat, una opacitat que havia enriquit unes quantes persones molt importants. Els papers que teníem a les mans demostraven, no només que hi havia hagut irregularitats, sinó que també hi

havia hagut una maniobra política per tapar-ho! La Marta i jo no ens ho podíem creure. Vam entrar al pati de darrere de la UB, vam seure en un banc rodejats pels gats que viuen allà i, per primer cop en moltes moltes setmanes, ens vam sentir alleujats, contents. Teníem els papers i els faríem servir. I tant que els faríem servir. Al pati de la universitat ens vam trobar amb l'Albert, un company d'estudis. Ens va explicar que en aquell mateix moment, a la plaça Catalunya, s'hi estava fent una assemblea preparatòria per a l'aniversari del 15M. Vam anar tots tres cap allà. Algú va reconèixer la Marta i ens van demanar que expliquéssim alguna cosa. Allà, davant d'unes 400 persones vam ensenyar els tres folis que acabaven d'arribar a les nostres mans, vam explicar el seu contingut. Allà, enmig de la plaça Catalunya, va ser la primera vegada que es parlava públicament de l'*Informe Crespo*.

Ens ajudes a difondre?



***“Cal difondre aquests 3 folis fins que demanin perdó”***

## CAPÍTOL 14

# Informe Crespo: una burla als ciutadans. Part II

La informació continguda al vot particular era molt bona. Per això calia jugar bé les cartes. Quan vam acabar de xerrar a la plaça Catalunya, la Marta i jo vam aprofitar que érem a prop de la redacció de *El País* per ensenyar-li aquells tres folis meravellosos a l'Oriol.



—*Hola, volem parlar amb Oriol Güell —li vam dir al recepcionista.*

—*Un moment, ara el truco.*

Trenta segons més tard es va obrir una porta per on va sortir l'Oriol, amb un gran somriure i... tres folis a la mà.



—*Mireu el que tinc! —ens va dir l'Oriol donant-nos els papers.*

—*Ostres! —va dir la Marta traient els nostres de la seva bossa—. Són iguals que els nostres!*

Vam riure una bona estona. L'Oriol també havia aconseguit el vot particular. Després de mesos de feina, de buscar a les fosques, aquells tres folis significàvem molt per a tots nosaltres.

Vam entrar a la redacció del diari i l'Oriol es va posar a buscar documents als arxius per veure si hi havia algun vestigi d'aquella història. Efectivament, *El País* havia publicat alguna cosa l'any 2009 quan el Tribunal de Cuentas va arxivar l'informe de la IG que li havia enviat la Sindicatura. Però de l'informe d'Agustí Colom, res de res.

Li vaig demanar a l'Oriol quins passos calia fer amb una informació com aquella. Jo volia fer pública l'existència del vot particular immediatament, que tothom sabés que hi havia hagut un informe i que aquest s'havia tapat. Per a nosaltres tot plegat tenia un valor especial, ja que demostrava que tot allò que havíem dit sobre els hospitals de Blanes i Calella, no només era veritat, sinó que es quedava curt i que les irregularitats eren molt més greus. Era una oportunitat d'or de deixar clar que aquell equip gestor «seriós» que atacava el nostre mitjà «no seriós» en realitat tenia un passat molt i molt fosc. Però tot i les meves ànsies, l'Oriol em va demanar que m'aguantés.



—Escolta: ja tenim assegurada la notícia —em va dir l'Oriol—. Ja tenim el vot particular que avisa que hi ha un informe. Ara podem publicar el vot particular, i llestos, o posar-nos a buscar l'informe i publicar la història completa.

—Però com el vols buscar? Aquest informe porta anys amagat... Jo vull publicar el vot particular ara mateix... Fa mesos que estic esperant això...

—Aguanta una setmana i deixa'm treballar, a veure si trobo l'informe. Si en una setmana no el trobo, surts amb el vot particular.

La Marta i jo vam acceptar. Volíem treure això, volíem publicar això per poder dir-li a Conill: «Aquest és el vostre estil d'actuació?». He d'admetre que el sentiment de revenja era gran. Després de tants mesos de desqualificacions ara érem nosaltres els que teníem la paella pel mànec.

Va passar una setmana i l'informe complet no apareixia. El vot particular ens cremava a les mans i vaig començar a idear la manera de treure'l. En aquell moment els nostres vídeos a YouTube sumaven 1,2 milions de visualitzacions, i vam pensar que una bona manera de treure a la llum l'escàndol de l'informe amagat era amb un altre vídeo.



—Oriol, em poso a treballar en un guió per fer un vídeo. Si dilluns no ha aparegut l'informe, el publico, ok?

L'Oriol va entendre la nostra pressa i va acceptar. L'informe no apareixia i el 24 de maig vam publicar a YouTube 29/2005-IP: *L'informe secret de la sanitat*



catalana. El vídeo començava amb la Marta ensenyant els tres folis del vot particular:

**You  
Tube**

*Aquest document ha estat al Parlament durant 6 anys. Avui, en aquest vídeo, faré públic el seu escandalós contingut i parlarem de l'Informe 29/2005, un informe de la Sindicatura sobre un escàndol sanitari que mai ha vist la llum. Un informe que ha estat silenciats i que cal fer públic. (...) Un document que explica perquè, durant els dos anys que portem investigant la sanitat pública, tanta gent s'ha posat molt i molt nerviosa. (...) L'equip directiu va dir que «la gestió de la Corporació ha estat posada en entredit en base a acusacions falses» festes amb «voluntat de sensacionalisme i alarmisme que vol provocar un clima totalment infundat de corrupció».*

*Aquest document que tinc a les mans demostra com els controls sobre el destí dels diners dels ciutadans sembla que han fallat estrepitosament... Aquests tres folis —que fins avui s'havien mantingut amagats— expliquen la història de l'Informe 29/2005-IP... (...) Estigueu molt atents perquè és una història molt reveladora.*

A partir d'aquest moment, i durant 15 minuts, la Marta explica la història de l'Informe 29/2005-IP. Ara calia exigir l'aparició de l'informe:

**You  
Tube**

*Ara que sabem que hi ha un informe cal exigir que aquest informe, realitzat per un equip d'auditors professionals, i pagat per tots nosaltres, vegi la llum.*

Calia fer que l'informe sortís a la llum i per això vam demanar la col·laboració dels internautes:

**You  
Tube**

*La bona notícia és que, si ens ho proposem, hauran de fer públic l'informe. Si ens coordinem, si difonem aquest vídeo, si aconseguim que tothom sàpiga que hi ha un informe que ens estan amagant, es veuran obligats a fer-lo públic. L'Informe 29-2005-IP l'hem pagat entre tots, parla dels diners de la nostra sanitat i ha estat enterrat i ocultat irregularment. No ho diem nosaltres, ho va dir el síndic que va dirigir*

*l'equip d'auditors professionals que el va fer. El temps d'actuar d'esquenes als ciutadans s'ha acabat. Volem l'Informe 29/2005-IP. Us demano que m'ajudeu a fer difusió d'aquest vídeo, perquè tothom sàpiga el que està passant i obligar el Parlament a fer públic l'Informe 29/2005-IP.*

El vídeo acabava amb la següent reflexió:

**YouTube** *Nota per si algú cau en la temptació de dir: Vaja, la Sindicatura no serveix de res, tanquem-la. La Sindicatura de Comptes és una eina imprescindible perquè els ciutadans puguem saber què fan amb els nostres diners els nostres representants. Una Catalunya sense Sindicatura de Comptes és el somni daurat dels alcaldes i alts càrrecs directius d'empreses públiques que remenen els nostres diners. No cal abolir els partits: cal fer fora els corruptes. No cal destruir els sindicats: cal que facin la seva feina. No cal tancar els mitjans de comunicació: cal que no estiguin venuts al poder. No cal tancar la Sindicatura: cal que ens ensenyi l'Informe 29/2005-IP. Senyors síndics, senyors del Parlament: estem esperant.*

El vídeo va començar a córrer i ara calia esperar que sortís l'informe complet. Si no sortia l'informe, *El País* també publicaria immediatament l'existència del vot particular. El dia 28 de maig a les vuit del vespre l'informe encara no havia aparegut. Em va trucar l'Antía:



Marta ensenya el vot particular amb el que es va descobrir l'Informe Crespo.



—L'informe no surt —em va dir amb un to apagat.

—Ja ho he vist, però no et preocupis, sortirà... tard o d'hora ha de sortir... el vídeo està corrent molt —vaig dir intentant posar una dada positiva sobre la taula.

—Escolta —em va dir Antía en to seriós—, demà publicarem el vot particular, en reproduïrem els tres folis.

Em vaig quedar davant de l'ordinador fins les dues del matí esperant que sortís penjada la notícia al web del diari. El dia 29 de maig a les 2.07 es podia llegir a la Secció Catalunya:



«El informe oculto del diputado Crespo»

*La Sindicatura de Cuentas no difundió una investigación que acusaba al exalcalde de Lloret de Mar de lucrarse con dinero de hospitales. Iniciativa pide a la presidenta del Parlament de Cataluña que la auditoría sea publicada.*

Amb motiu del vídeo i la notícia publicada per *El País*, Joan Herrera (ICV-EUiA) va exigir a la presidenta del Parlament, Núria de Gispert, que l'informe es fes públic.

La publicació a les planes de *El País* també deuria moure alguna cosa a la seu de CiU i, el dia següent, per fi, arribava la primera reacció de la federació davant l'escàndol. En una nota de premsa, CiU feia el següent comunicat:



*Xavier Crespo anuncia mesures legals pels atacs al seu honor contra els editors de la revista CAFÈAMBLET.*

*Xavier Crespo, diputat de CiU i exalcalde de Lloret de Mar, ha anunciat que emprendre mesures legals per tal de defensar el seu honor arran de les informacions aparegudes sobre el projecte d'informe 29/2005-IP de la Sindicatura de Comptes. Crespo presentarà una querrela per injúries i difamacions contra els editors de la revista CAFÈAMBLET.*

*Crespo ha recordat que aquest és un cas tancat, ja que la Sindicatura de Comptes no va aprovar el projecte d'informe en relació a Centres Mèdics*

*Selva Maresme SL, amb l'únic vot particular en contra del síndic redactor del projecte d'informe. La Sindicatura va enviar aquest informe al Tribunal de Cuentas per a la depuració de possibles responsabilitats comptables.*

Comencen les mentides. Diu el comunicat que «la Sindicatura va enviar aquest informe al Tribunal de Cuentas per a la depuració de possibles responsabilitats comptables», però, com hem vist, això no és veritat. L'informe mai va arribar al Tribunal de Cuentas. El que va arribar va ser el primer informe de la IG on no constaven totes les irregularitats trobades posteriorment per Agustí Colom. Després de dir que «el cas s'havia arxivat», amagant que el que s'havia arxivat era només una part de totes les irregularitats, el comunicat acabava com és habitual:



*Crespo considera que, després de vuit anys, i tenint coneixement dels dos procediments (Sindicatura de Comptes i Tribunal de Cuentas), les informacions aparegudes tenen com a únic objectiu realitzar un atac a la seva imatge. Dimecres, 30 de maig de 2012.*

Un altre cop la «imatge», un altre cop «l'honor» dels poderosos. No vull entretenir-me explicant la sensació que vaig tenir davant d'aquest nou atac. Només diré que aquesta va ser la vegada que més a prop vam estar de deixar-ho córrer tot. Minuts més tard, quan Catalunya Informació va fer-se ressò de l'amenaça de querrela de CiU contra el CAFÈAMBLET, l'Oriol va escriure a Twitter:





Era massa injust, era massa desgastador. Al cap de dos dies vaig haver d'anar al CAP de Breda. Tenia uns forts dolors al pit i marejos. El metge em va dir que m'havia de tranquil·litzar. Vam continuar endavant, però aquells dies van ser dels pitjors que recordo. La Marta, per sort, s'ho va prendre més bé. En aquella ocasió va quedar clara una cosa que ja havíem vist feia temps: si un dia un de nosaltres ho veia tot negre, veia que la lluita que estàvem fent era estèril, l'altre, com per art de màgia, tenia ànims i arguments per fer veure que aquella visió era errònia, que només era un moment d'ofuscació. Al cap d'uns dies, el mecanisme funcionava a la inversa. No es tractava d'intentar apaivagar la frustració amb arguments *bonrotllistes*, sinó de no permetre que l'altre és perdés sota el pes dels esdeveniments, amb una visió calmada i objectiva. Deu ser això el que descriuen com un bon equip. Aquella vegada la Marta es va haver d'esforçar a fons. La poca vergonya que demostrava el comunicat d'en Crespo m'havia colpejat fort. Per sort, la Marta tenia raó, i qui sortiria escaldat seria el senyor Crespo. Només vam haver d'esperar uns dies.

Quan Joan Herrera va demanar explicacions sobre l'informe i va demanar que aquest es fes públic, a que no sabeu qui va sortir a defensar en Crespo? Sí, el nostre amic Jordi Turull! Així ho explicava *El País*:



Jordi Turull (CiU) cargó contra el líder ecosocialista, Joan Herrera, al que acusó de una «actitud enfermiza» contra Crespo. Turull recordó que seis síndics —nombrados a propuesta de CiU,

*PSC, ERC y PP— votaron no hacer público el informe de su compañero Agustí Colom, designado a propuesta de ICV. Turull aseguró que Colom habría quedado en evidencia por la poca consistencia de su trabajo y acabó mostrándose partidario de que Herrera pueda leer el informe, pero para que «pida perdón a Crespo».*

A la petició d'Herrera es van sumar durant les hores següents ERC i Ciutadans. La diputada Carme Capdevila (ERC) va demanar a la Sindicatura l'expedient de l'Informe Crespo invocant l'article sis del reglament del Parlament, que dóna als diputats el dret «a obtenir informació de la Generalitat, dels seus organismes, de les empreses i entitats que en depenguin». L'actual síndic major, Jaume Amat, li responia hores més tard que «el dret dels diputats a accedir a la informació no és ni absolut ni il·limitat».

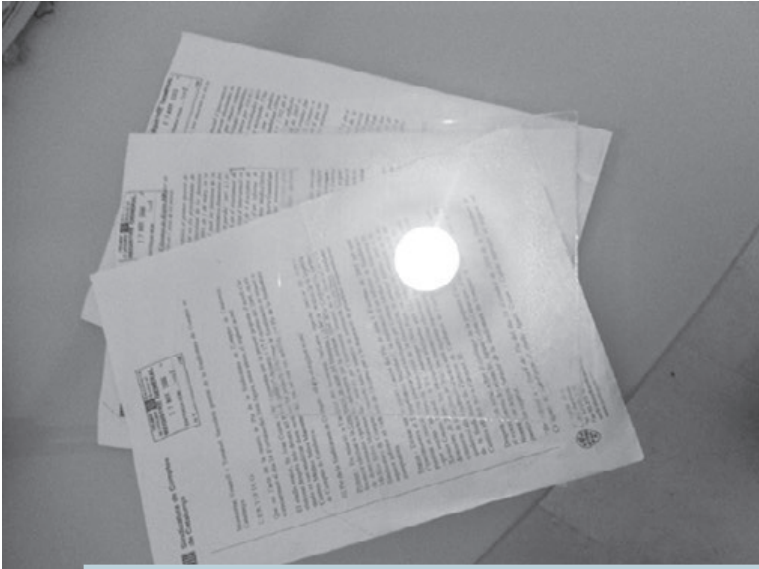
### **A Dios rogando...**

Però el que ja es coneixia com a Informe Crespo no sortia. El dissabte 2 de juny l'informe seguia sense aparèixer. Sabia que l'Oriol i l'Antía estaven movent cel i terra per aconseguir-lo. La Marta i jo, des de Breda, no podíem fer gaire cosa excepte esperar. Però la Marta va tenir una idea: va posar les tres planes del vot particular sobre la taula del menjador. A sobre va posar-hi un platet amb una espelma. El mètode de l'espelma li havia funcionat en altres ocasions. Per exemple, recordeu que el dia del casament del príncep Felip i la Leticia va ploure? La nit abans del casori, la Marta va posar tres espelmes perquè al matí següent s'emplenessin una mica els pantans ;-).

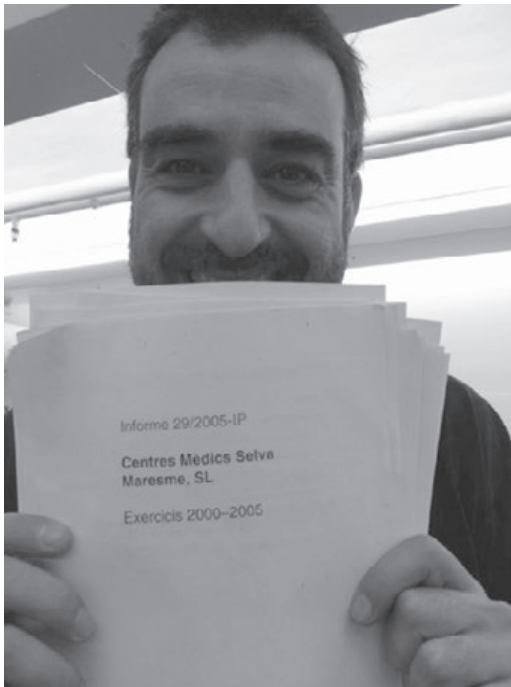
Vaig fer una foto a l'altar de la Marta i la vaig enviar a l'Oriol i l'Antía per WhatsApp:

—*Estic treballant les fonts. Tranquils que l'informe acabarà sortint.*

El diumenge 3 de juny vam tenir premi. Aquell matí la Marta i jo érem a Sabadell, on ens havien convidat a una xerrada organitzada per EUiA. A les 14.25 el meu WhatsApp es va sentir a tota la sala, en plena intervenció. Vaig posar cara de circumstàncies i vaig agafar el mòbil per silenciar-lo, però vaig veure que el



missatge era de l'Oriol. No vaig poder esperar-me i vaig obrir el missatge. Vaig trobar aquesta foto:



Ens ajudes a difondre un resum?



**“Destapant la corrupció amb WhatsApp”**

Era l'informe. Sense dir res, amb els ulls ben humits, li vaig passar el mòbil a la Marta. La Marta va mirar la foto, em va tornar el telèfon, em va agafar la mà i va mirar en direcció a la persona que parlava al faristol. Estava plorant.

De la mateixa manera que mesos abans havien fet amb el cas d'en Ramon Bagó, l'Oriol i l'Antía van publicar la informació continguda en les 70 pàgines de l'Informe Crespo en 3 entregues, que es van fer els dies 4, 5 i 6 de maig.



*El País, 4 de maig de 2012*

**«Crespo cobró un sueldo opaco de la sanidad pública mientras era alcalde»**

*La Sindicatura de Cuentas halló pagos indebidos al diputado de CiU y su esposa por 209.000 euros.*

*El País, 5 de maig de 2012*

**«El 'informe Crespo': un negocio de 2,4 millones para médicos y concejales»**

*La auditoría no publicada por la Sindicatura de Cuentas destapaba irregularidades que causaron grandes pérdidas a los hospitales de Blanes y Calella.*

*El 23% de las retribuciones pagadas por el exalcalde de Lloret «no estaban justificadas».*

*CMSM gastó cientos de miles de euros sin «acreditar las compras o servicios» recibidos.*

*Un edil de CiU y otro del PSC, entre los mayores beneficiados por los pagos.*

*El País, 6 de maig de 2012*

**«Crespo compró a la sanidad pública dos consultorios por la mitad de su valor»**

*De esas pérdidas, 200.763 euros provienen de la venta de dos de los centros a Carme Aragonès, quien pagó 43.103 euros cuando el valor neto de ambos centros, calculado por los auditores, superaba los 243.867.*

*Xavier Crespo, entonces alcalde de Lloret, pagó 77.586 euros por lo que*



valía 154.117, según la sindicatura. En septiembre de 2005 a CMSM solo le quedaba el consultorio de Blanes. La empresa inició su disolución poco después.

La quantitat de porqueria que hi havia a la CSMS superava tot el que ens podíem imaginar. Al llarg dels dies següents vam mirar amb lupa tot l'informe. A continuació, us oferim els millors fragments de l'informe.

## Grans moments de l'Informe Crespo

Precaucions abans de llegir:

1. Els dos gerents que van permetre tot el que aquí s'explica continuen en actiu. Són Pere Vallribera (actualment al Consorci Sanitari de Terrassa) i Núria Constans, que segueix al front dels hospitals de Blanes i Calella. Constans és responsable del cobrament de 5€ per nit per fer servir una cadira a l'hospital
2. El vicepresident de la institució implicada era l'alcalde de Blanes, Josep Marigó. Encara és alcalde.
3. Xavier Crespo, un dels majors beneficiaris de tot plegat és ara mateix diputat de CiU, tot i que el seu càrrec penja d'un fil a conseqüència de l'escàndol que el vincula amb la màfia russa.
4. De moment, les úniques accions legals conegudes en relació a aquests fets són dues: la demanda que ens ha posat Josep Maria Via i la que ens vol posar el mateix Crespo.

### **Xavier Crespo: 80.000€ a canvi de res?**

L'informe comença de forma contundent: «El senyor Xavier Crespo i la seva cònjuge, la senyora Guadalupe Oliva Pujol, tenien un consultori mèdic en funcionament. El 4 de desembre del 2000 el senyor Pere Vallribera (llavors gerent de la CSMS i actualment director gerent del Consorci de Terrassa) va pactar amb el senyor Crespo i la senyora Oliva que els pagaria 79.333,60€ en concepte de fons de comerç per la clientela».

### **Però això és legal?**

Els auditors ho tenen clar: «La compra del fons de comerç encaixa difícilment amb el principi d'interès general. La possibilitat que un comprador pagui per aquests

*actius que comptablement no es troben reflectits es tradueix en la compra d'uns bens ficticis». Tan fictici és aquest «fons de comerç» que l'informe diu: «CMSM SL no disposa de cap documentació que acrediti com es va determinar l'import pagat en concepte de fons de comerç, la qual cosa introdueix dubtes sobre la raonabilitat de l'import que es va satisfer i sobre si CSMS SL va actuar de forma justificada, objectiva i no arbitrària».*

### **Per acabar-ho d'adobar**

*«La justificació de la finalitat perseguida en l'adquisició del fons de comerç s'hauria d'haver inclòs en el programa d'actuació, inversions i finançament regulat en l'article 210 del Reglament d'Obres, Activitats i Serveis dels Ens Locals, i que CSMS SL no elabora, incomplint l'esmentada normativa». Així, tot i les greus irregularitats descrites, el matrimoni Crespo-Oliva va ingressar prop de 80.000€ provinents de fons públics.*

### **Fent negocis en família, fent-se passar per gerent**

*«En data 17 d'abril del 2000, el senyor Xavier Crespo —en qualitat de gerent de CSMS SL (empresa pública)— va arrendar el consultori ubicat al carrer Sant Romà 11 de Lloret de Mar a la Comunitat Hermanos Oliva Pujol (CHOP).» En aquest punt els auditors fan referència a un fet important: si per un costat tenim Crespo actuant com a representant d'una empresa pública, a l'altre costat de la taula tenim Guadalupe Oliva Pujol, qui, a més de representar a CHOP, és la cònjuge de Crespo.*

Però el pitjor de tot és que, segons l'informe: *«Xavier Crespo Llobet va signar el contracte d'arrendament quan encara no havia estat nomenat gerent de CSMS SL ni tenia poders per signar contractes».* Un error greu en una empresa pública que ningú va observar.

### **Recursos Humans en fulls de paper**

El Departament de Recursos Humans tampoc en surt gaire ben parat. Els gerents de CMSM *«van satisfer remuneracions brutes al personal per 1.017.708,53€.* La majoria del personal va ser contractat pel senyor Xavier Crespo. En molts casos manca la documentació. En molts casos el suport documental consisteix en fulls de paper que no estan signats».

### **Contractes en negre a la sanitat pública?**

Un petit empresari català s'enfronta a dures multes si gosa tenir treballadors en negre. L'Informe Crespo indica que els treballadors en negre no eren una excepció als hospitals de Blanes i Calella: *«La senyora Guadalupe Oliva Pujol va prestar serveis a CMSM SL. Va percebre una retribució bruta de 4.043,37€. Aquest import no va cotitzar en el règim general de la Seguretat Social».*

### **Generositat amb diners públics**

L'informe continua detallant els cobraments fets per la dona de Xavier Crespo: *«CSMS SL va pagar retribucions als seus treballadors per import superior a l'establert en els contractes signats».* Però els treballadors que es beneficiaven d'aquesta «generositat» exercida amb diners públics n'eren uns de molt concrets: *«La senyora Guadalupe Oliva Pujol va percebre 4.464,66€ en concepte de pagues extraordinàries».* L'informe diu, però, que només li tocaven 1.488,22€.

Un altre beneficiat per aquesta mena de pagaments (que es van repetir moltes vegades durant 5 anys) va ser Xavier Rius Moya, llavors segon tinent d'alcalde per CiU a l'Ajuntament de Santa Susanna: *«L'import de les pagues extraordinàries (de Rius Moya) hauria d'haver estat de 3.684€, en comptes dels 6.985€ que va cobrar».*

### **Repartint els diners públics a ull**

Segons l'informe, Xavier Crespo havia de cobrar 28.253,42€ en concepte de complement de responsabilitat. Però *«a la pràctica, va percebre per aquest concepte un import superior que, en termes acumulats pels anys treballats, va ser 66.241,53€».* És a dir: 37.988,11€ que el diputat Crespo va cobrar sense que li toqués.

### **366€ per hora**

L'informe és clar: *«Un metge va treballar 12 hores. Per haver treballat aquestes 12 hores va rebre una remuneració de 4.402,32€. Entre els conceptes retributius que va percebre cal destacar un complement ad personam per 1.200€ i un complement A per 2.854,64€. Aquests dos complements no estaven previstos ni en el contracte de treball ni en el conveni col·lectiu que li era d'aplicació».* L'informe no especi-

fica el nom d'aquest metge tan ben retribuit. Tot plegat surt a 366€ per hora de feina.

### **Complements a dit**

«*Del mostreig de les retribucions (l'informe només va analitzar la meitat dels pagaments) es desprèn que CMSM SL va satisfer en concepte de complement A 16.604,17€*». El problema és que «*aquest complement no estava previst en el conveni ni en cap contracte, no es va pagar a tot el personal, ni es satisfèia periòdicament per un mateix import*». És a dir: es donaven a qui es volia i quan es volia. «*El personal que va cobrar imports més elevats per aquest concepte retributiu va ser el senyor Xavier Rius Moya, la senyora Guadalupe Oliva Pujol i el senyor Xavier Crespo Llobet.*»

### **Incentius**

CMSM SL va pagar 3788,78€ en concepte d'incentius «*sense que hi hagi documentació suport que justifiqui el seu pagament*». Un altre cop, l'informe no aclareix el noms dels dos beneficiaris d'aquest «incentiu».

### **Dietes i plus locomoció**

CSMS SL va pagar 70.612€ en concepte de dietes i plus locomoció. «*El personal que va cobrar dietes —explica l'informe— no va acreditar el dret a percebre-les, tal com exigeix el conveni col·lectiu del sector. Aquestes dietes tampoc estan pactades en els contractes laborals. En alguns dels casos en què es paguen dietes, s'havia acordat de forma expressa en el contracte que els desplaçaments no comportarien en cap cas dret a indemnització.*» Per acabar d'arrodonir el tema: «*L'empresa no va incloure en la base de cotització de les quotes de la Seguretat Social les quanties pagades, incomplint l'article 109 del Reial Decret Legislatiu 1/1994*».

### **Guàrdia (de jutjat de?)**

«*Una metgessa contractada per CMSM SL —de qui no consta la identitat— va cobrar en concepte de guàrdies 19.393,17€*», però «*CMSM SL no disposa de cap justificació del nombre de guàrdies que va fer, dels dies que les va fer, ni de quants diners va cobrar per guàrdia. Tot plegat, i només a l'apartat remuneracions, al menys 125.355,96€ no estan justificats*». Euros que, cal recordar, van sortir de les butxaques dels ciutadans.

### **Despeses de personal**

Entre els anys 2000 i 2003 «el senyor Xavier Crespo Llobet, en qualitat de director de CMSM SL va contractar serveis de professionals» per valor de 349.010,25€. «L'entitat —diu l'informe— ens ha informat que les liquidacions es confeccionaven el mes següent de la prestació dels serveis, a partir de les dades facilitades pel senyor Crespo, qui trametia en un full de paper la relació dels professionals i l'import que cadascun d'ells havia de cobrar cada mes. CMSM SL no disposa de totes aquestes relacions mensuals i les que té no estan signades. A alguns treballadors, la liquidació se'ls pagava mitjançant xecs bancaris, que eren emesos pel senyor Xavier Crespo i Llobet.»

N'hi ha més. Els primer tres anys de funcionament CMSM SL va contractar professionals «sense contracte escrit» que van rebre una retribució bruta de 54.964,89€. «Els professionals no emetien factura dels serveis prestats per compte de CSMS SL incomplint el deure d'expedir i entregar factura. Aquests contractes podrien donar lloc a una sanció de la Tresoreria General de la Seguretat Social.»

### **191.000€ descontrolats**

«L'empresa —continuen els auditors— va comptabilitzar, al llarg del període analitzat, 191.180,61€ en diferents partides de despesa sense disposar de les factures o d'altra documentació suport acreditativa de la compra o del servei rebut.» Despeses de personal, comissions, arrendaments, viatges i restaurants de les que «no es disposa de documentació que permeti determinar les persones físiques o jurídiques que van percebre aquests pagaments». L'informe continua: «La majoria d'aquests pagaments es van efectuar:

- A través de les caixes dels centres mèdics, els diners de les quals eren reposats pel senyor Xavier Crespo mitjançant un xec bancari al portador que emetia de forma periòdica.
- Mitjançant xecs bancaris emesos pel senyor Crespo, la majoria dels quals eren al portador.
- Mitjançant targeta VISA, que estava a nom del senyor Crespo, el qual pagava directament amb la targeta o, en alguns casos, l'utilitzava per realitzar reintegraments bancaris».

### **Més gent treballant en negre?**

Diu l'Informe: «CMSM SL va comptabilitzar 130.912,01€ en concepte de, presumptament, despeses de personal o de serveis professionals sense disposar de les nòmines o de les factures acreditatives de la prestació de serveis. CMSM SL no va cotitzar a la Seguretat Social ni ingressar a la Tresoreria General de la Seguretat Social les quotes corresponents a aquests pagaments».

### **Comissions misterioses**

En només 3 anys CSMS SL «va registrar i pagar 25.861,47€ en concepte de despeses de comissions i altres de les quals no disposa de la documentació acreditativa del servei o l'objecte de la compra».

### **Hotels i regals també misteriosos**

«D'acord amb les anotacions comptables, la major part d'aquesta despesa, 15.936,42€, es va destinar al pagament de comissions a establiments hotelers; 3.292,10€, a col·laboracions i regals; 1901,60€, van satisfer despeses en altres conceptes de publicitat, i de la resta, per 4.731,35€, les anotacions comptables no permeten conèixer el concepte que es va satisfer o a qui es va pagar.»

### **Lloguers sense contractes ni factures**

«CMSM va pagar 20.335,25€ en concepte de lloguers sense disposar dels contractes d'arrendament ni de les factures acreditatives de l'objecte dels lloguers satisfets.» És a dir: no se sap res del destí d'aquests diners.

### **Viatges i restaurants**

«CSMS va pagar 14.071,88€ en viatges i restaurants, dels quals no disposa de les factures o tiquets acreditatius de la despesa realitzada. L'empresa no deixa constància de qui viatja, on viatja, els dies que viatja i el motiu del viatge; així com tampoc se sap el nombre de comensals que han anat als restaurants ni el motiu.»

El juliol de 2003 Crespo va deixar el seu càrrec al front de CMSM SL. Núria Constans es va convertir en administradora única i Carme Aragonès (actual regidora al govern de Pineda encapçalat per Xavier Amor) va ser nomenada consellera delegada. Lluny de millorar la gestió dels diners públics, la cosa va continuar en la mateixa línia. Mirem el que diu l'informe de la Sindicatura de Comptes:

### **140€ per hora**

Els circuits i els procediments de control intern són els mateixos que en l'etapa anterior, la qual cosa fa que la gestió dels recursos humans de l'empresa continuessin sent greument deficitaris. L'any 2003 el senyor Xavier Rius Moya va continuar percebent irregularment uns 3.000€.

«Un treballador —que l'informe no identifica— va treballar 100 hores (...) i va rebre una remuneració de 14.053,58€» en complements que «no estaven previstos ni en el contracte ni en el conveni col·lectiu». No està gens malament: més de 140 euros l'hora de feina.

### **Pagant a ull**

L'informe demostra que sota el mandat de Constans i Aragonès van continuar altres pràctiques: «Complements injustificats (21.616,75€), dietes i plus de locomoció també injustificats (38.639€), manca de declaració d'aquests imports a la Tresoreria de la Seguretat Social i IRPF, guàrdies sense cap justificació dels dies que es van fer, ni del preu per guàrdia (24.472,14€)... en total 84.117,93€ que no estan justificats, en relació al que li hagués correspost pagar». Una de les persones beneficiades continua sent, com abans, la dona de Xavier Crespo, Guadalupe Oliva Pujol.

### **Xavier Crespo, un diputat que va treballar en negre?**

Diu l'informe que entre l'any 2003 i el 2005 «setze professionals van prestar serveis sense contracte escrit, pels quals van rebre una remuneració bruta de 187.550,32€. Un d'aquests professionals era el senyor Xavier Crespo Llobet».

Una situació molt greu que queda palesa al següent paràgraf: «S'elaborava un full, on consta la relació de professionals i l'import que va cobrar cadascun d'ells, però no té el detall dels dies treballats ni del nombre de guàrdies o d'hores d'assistència continuada que es va pagar a cada metge, fets que impedeixen conèixer si la retribució es va ajustar al contracte signat. En aquests fulls no figura el vistiplau de ningú».

### **Cobrar sense treballar?**

Els auditors en posen un exemple: «El senyor Enrique Aldea Casajuana i el senyor Manuel Rodríguez Rivas, des que van ser contractats, van percebre una remuneració

*durant 48 mesos sencers per prestar serveis d'atenció continuada i guàrdies, durant 14 dels quals no van realitzar cap visita. Un altre professional va percebre una retribució durant 43 mesos durant 36 dels quals no va realitzar cap visita. La senyora Carme Aragonès —continua l'informe— va contractar un metge que va cobrar 4.723,85€ més dels pactats en el contracte».*

### **Sense contracte i amb xecs al portador**

*«El senyor Xavier Crespo Llobet va facturar 46.865,70€ durant l'any 2004 i 9.268,95€ en l'exercici 2005, en concepte d'honoraris professionals. El senyor Crespo va prestar els serveis com a metge sense signar cap contracte amb l'empresa. CMSM SL no disposa de documentació que acrediti com es va establir l'import. En cap de les factures que va emetre el senyor Xavier Crespo Llobet, excepte en una, s'hi va determinar el període en què es van prestar els serveis facturats.»*

*«A més a més —continuen els auditors— el senyor Xavier Crespo Llobet va cobrar 5.252,40€ mitjançant xec bancari al portador, sense emetre factura. (...) La senyora Núria Constans Macià (actual gerent de la CSMS) va donar el vistiplau a totes les factures emeses pel senyor Crespo.»*

### **Encobrint relacions laborals**

Un altre aspecte que es repeteix en la gestió liderada per Carme Aragonès és el fet d'utilitzar el contracte d'arrendament de serveis amb professionals per encobrir relacions laborals.

### **On són aquests 142.000€?**

També a l'era Aragonès CMSM SL *«va comptabilitzar 142.830,83€ en diferents partides de despesa sense disposar de les factures o d'altra documentació suport acreditativa de la compra o el servei brut».*

Uns 142.000€ dels quals l'empresa *«tampoc disposa de documentació que permeti determinar les persones físiques o jurídiques que van percebre aquests pagaments. (...) La majoria d'aquests pagaments es van efectuar a través de les caixes dels centres mèdics, els diners de les quals eren reposats per la senyora Carme Aragonès mitjançant un xec bancari al portador que emetia de forma periòdica, mitjançant xecs bancaris emesos per la senyora Carme Aragonès, la majoria dels quals*



eren al portador, o mitjançant targeta VISA, que estava a nom de la senyora Carme Aragonès».

### **I aquests 102.000€?**

Però hi ha molt més: «CMSM SL va comptabilitzar 102.151,77€ en concepte de, presumptament, despeses de personal o de serveis professionals, sense disposar de les nòmines o de les factures acreditatives de la prestació de serveis». És a dir: ni idea del destí exacte dels diners.

Entre les despeses del personal d'administració destaca la satisfeta a la senyora Carme Aragonès en concepte de «despeses de representació per 13.823€ que corresponen a 601€ cada mes». A banda d'altres casos de contractacions irregulars l'informe apunta: «CMSM SL no va cotitzar a la Seguretat Social per la remuneració satisfeta a aquest personal ni va retenir ni ingressar a la Tresoreria General de la Seguretat Social la quota que li hauria correspost».

### **Comissions fantasmes**

«CMSM va enregistrar i pagar 17.313,30€ en concepte de despeses de comissions i altres, de les quals no disposa de les factures acreditatives de la compra o de la prestació del servei. (...) La major part d'aquesta despesa, 16.404,35€ correspon a comissions satisfetes a establiments hotelers i els 908,95€ restants es van destinar a satisfer col·laboracions i regals.»

### **Lloguers? Lloguers de què?**

Entre els anys 2003 i 2005 l'empresa dirigida per Aragonès i Constans va gastar 19.985,16€ en lloguers «sense disposar dels contractes de lloguer ni de les factures acreditatives de l'objecte de l'arrendament». Entre els beneficiaris d'aquests lloguers irregulars (que en ocasions pagava Núria Constants amb xecs) trobem el diputat Xavier Crespo i la seva dona Guadalupe Oliva Pujol.

### **Viatjant amb la VISA de l'empresa (pública)**

Un altre cop, una targeta VISA pagada per l'empresa pública va efectuar pagaments dels quals no es tenen dades. «CMSM SL va satisfer 3.380,6€ en concepte de despesa de viatges i restaurants, de la qual no disposa de les factures o tiquets acreditatius. La majoria d'aquestes despeses es van satisfer mitjançant

*targeta VISA que estava a nom de la senyora Carme Aragonès. No es coneix qui viatja, on viatja, els dies que viatja i el motiu del viatge, així com tampoc se sap el del nombre de comensals que van anar als restaurants i el motiu.»*

### **La quota de l'hoquei amb diners de la sanitat**

Entre els anys 2003 i 2005 el matrimoni Crespo va pagar despeses personals amb els diners de l'empresa pública CMSM SL «*que eren bàsicament assegurances i quotes a col·legis professionals*». Un d'aquests pagaments fets amb diners públics és la quota de soci protector del Club Hoquei Lloret, a nom de Centre Mèdic Lloret, propietat de Crespo.

L'informe destapa un fet gairebé còmic: entre 2001 i 2002 l'empresa CMSM SL va prestar diversos serveis a Sanitas per valor de 4.217,87€. Xavier Crespo va cobrar aquest servei fet per l'empresa pública, però mai va arribar a ingressar l'import.

### **Encara n'hi ha més...**

Tot el que s'ha explicat fins aquí només és una part de l'informe que va fer l'equip d'auditors de la Sindicatura de Comptes. Un informe amb prop de 70 pàgines que es pot trobar al web de *El País* i de la revista CAFÈAMBLET. La segona part de l'informe posa la seva atenció en els mecanismes que van permetre que Xavier Crespo i Carme Aragonès es quedessin amb dos consultoris equipats amb diners públics a un preu molt menor. Segons l'informe, Crespo va pagar 77.000 euros per un consultori valorat en 154.000 euros. Aragonès va pagar-ne 43.000 per dos consultoris valorats en 200.000 euros.

A hores d'ara la Fiscalia del Tribunal de Cuentas està investigant aquestes dades. També ho farà la Comissió d'Investigació del Parlament.

El dia 7 de juny l'Antía publicava a *El País*:



*El caso Crespo estaba condenado a ser enterrado desde antes de que se conocieran en toda su amplitud las graves irregularidades cometidas en la empresa pública Centros Médicos Selva Maresme (CMSM). El informe no vio nunca la luz. CiU, la propia corporación, el Ayuntamiento de Lloret y el Departamento de Salud del tripartito actuaron de forma que los*

*sucesivos órganos de control a los que llegó el caso lo archivarán. La Sindicatura de Cuentas lo hizo en 2006 pese a los graves hechos conocidos por sus auditores; el Tribunal de Cuentas, en 2010, sin que llegara a tener noticia alguna de ellos. Ayuntamiento de Lloret, corporación y Generalitat actuaron ante él en favor de los intereses de Xavier Crespo. (...) Las partes supuestamente perjudicadas —la corporación, el Ayuntamiento de Lloret y el Departamento de Salud, dirigido entonces por la socialista Marina Geli— declinaron pedir responsabilidades a Crespo e incluso actuaron en su favor. (...) El ahora diputado Xavier Crespo y Jordi Turull han insistido en los últimos días en este archivo asegurando que es cosa juzgada, igual que el portavoz de la Generalitat, Francesc Homs, Marina Geli y Joaquim Nadal, ambos diputados del PSC por Girona, como Crespo. Pero el Tribunal de Cuentas nunca conoció las graves irregularidades cometidas en CMSM. Nadie se las comunicó.*

Com hem dit quan vam començar a explicar el cas de l'Informe Crespo, no callarem mai. Mai no acceptarem aquesta impunitat. Continuarem demanant explicacions sobre aquests fets gravíssims. No ens importa si han prescrit. Si algun dels implicats esteu llegint aquestes línies, teniu clar que mai oblidarem tot això. Mai.



Fent pública l'existència de l'Informe Crespo a la Plaça Catalunya.

Ens ajudes a difondre un resum?



**“Pas a pas: així desapareixen 2,4M€ d'un hospital públic en mans d'alcaldes i diputats (que coneixeu)”**



## Capítol 15

# Condemnats, però contents!

L'Informe Crespo va ser una aventura meravellosa. Després de la publicació de tot el material i de tot l'enrenou que van generar les notícies sobre la CSMS als mitjans i al Parlament, la Marta i jo teníem una sensació de victòria enorme. Però ben aviat hauríem de passar per un altre tràngol gens agradable: la demanda de Via seguia el seu curs.

La carta amb la demanda de Via va arribar el dia 3 d'abril de 2012. Després d'un parell de converses telefòniques amb l'advocat José Aznar, el 12 d'abril vam anar al seu despatx al barri de Nou Barris, a Barcelona. Era la primera vegada que la Marta i jo ens vèiem en una situació com aquella i cada detall ens cridava l'atenció. El despatx d'Aznar no s'assemblava gens als despatxos d'advocats que surten a les pel·lícules. L'advocat, tampoc.

Aquella primera reunió va durar més de dues hores i el primer que li vam preguntar la Marta i jo era quant ens costaria defensar-nos de la demanda de Via. José ens va respondre que res. Que era per la causa. José ens va explicar que el primer que calia fer era respondre per escrit abans d'un mes. Després vindria la vista prèvia, el judici i la resolució. Tot plegat podia durar un any.

Quan vam sortir la Marta i jo estàvem esgotats. La perspectiva de passar tot un any defensant-nos d'un personatge com Josep Maria Via era desoladora. Vam caminar en silenci fins la parada de metro de Lluçmajor en direcció al centre, on vam buscar un bar per dinar. Vam repassar tota la informació que ens havia donat en José i, abans del cafè, ja havíem decidit que no ens defensaríem, que no presentaríem cap escrit i que la justícia fes el que volgués. Tots

dos vam estar d'acord en el fet que entrar en el terreny dels jutjats era admetre com a vàlid un sistema judicial en el qual no confiàvem. Nosaltres no havíem fet res malament i no ens volíem defensar, i vam concloure que els que havien de seure al banc dels acusats no érem nosaltres. Vam decidir que no contestaríem, que ens declararíem en rebel·lia. No teníem estalvis ni propietats immobiliàries que ens poguessin confiscar. No teníem res a perdre. Al llarg de la setmana següent vam comunicar la nostra decisió a en Ramon, l'Àngels, en David de Reus, l'Oriol i l'Antía, als nostres familiars i amics i, com no, a en José.

El que ens vam trobar era que tothom va estar d'acord que això no era bona idea. Tots ens van intentar fer canviar d'opinió amb diversos arguments. Des d'un punt de vista econòmic, tot i no tenir propietats, una sentència condemnatòria podria comportar l'embargament del sou d'infermera de la Marta i que tots els comptes del CAFÈAMBLET fossin intervinguts, la qual cosa provocaria el tancament immediat de la revista, que era el que en Via volia. A banda d'això, alguns companys periodistes van insistir en el fet que no defensar-se de la demanda de Via significaria una sentència segura i això podria crear un precedent perillós per a tota la professió periodística. Per últim, en José ens va dir una cosa que ens va fer canviar el nostre posicionament davant l'Administració de justícia: «Els jutjats són un camp de batalla més, és un lloc on cada dia es lliura una lluita de classes i aquesta batalla també s'ha de lliurar». Al cap de dues setmanes tornàvem al despatx d'en José a preparar l'escrit de defensa. A finals d'abril el text de 17 pàgines estava enllestit.

## La defensa

La defensa proposada per en José es basava en la invocació de l'exercici de la llibertat d'expressió sobre un tema, la sanitat pública, que era objecte d'un enorme debat social. A part d'això l'escrit de defensa recollia que, al vídeo, el senyor Via no se l'acusava directament de cap robatori, sinó que es rebutia una afirmació («calen menys controls») que el senyor Via havia expressat públicament en un article a la premsa.



*Al vídeo pot observar-se amb manifesta nitidesa que la crítica és general i les referències al demandant són la mínima part. (...) No hi ha*

*propòsit de pertorbar el bon nom de les persones que es citen al vídeo, sinó la constatació de fets ocorreguts i on han participat diverses persones, entre elles el demandant.*

A l'escrit també s'adjuntaven totes les notícies que havien aparegut als mitjans durant els últims mesos sobre diversos escàndols en la sanitat: el cas Bagó, el cas Crespo i els escàndols protagonitzats a Reus per Prat i per Manté. Unes notícies que confirmaven que el que explicàvem al vídeo tenia molt de sentit. L'escrit insisteix en la prevalença de la llibertat d'expressió:



*Les frases del vídeo són de crítica cap a una forma de pretendre l'aplicació de la sanitat i de crítica democràtica cap a la forma com s'estan fent les actuacions polítiques i administratives, (...) i encara que sigui dura i pugui molestar qui la rep, la crítica no supera ni s'allunya de la crítica democràtica en el marc de la greu crisi de la sanitat catalana. (...) Vegi's que és el propi demandant qui obre el debat amb les seves propostes, qualificant d'aprofitats els funcionaris de l'ICS, critica les possibles corrupteles de l'anterior govern i advoca per la gestió privada de la sanitat. En contestació a les seves posicions els meus representats, dintre d'aquest marc de debat i crítica, realitzen les afirmacions que considera ofensives el demandant.*

La idea és que el senyor Via pot escriure tots els articles que vulgui, pot malparlar de governs, treballadors públics, institucions de control, però, si se li contesta, s'ofèn i posa una demanda. En aquest sentit, a finals d'abril es va fer públic un manifest titulat «Volem respostes i no demandes» (signat per prop de 4.000 persones) on es demanava:



*Que el senyor Josep Maria Via defensi les seves idees sobre gestió sanitària amb arguments transparents i no amb demandes judicials i que un mitjà de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals organitzi un debat entre el senyor Via i els demandats per tal de posar sobre la taula aquest urgent debat. Això donaria al senyor Via i als demandats la possibilitat de debatre amb arguments transparents i no amb demandes judicials, com pretén el senyor Via.*

## La vista prèvia

La data per a la vista prèvia va ser fixada per al 13 de juny de 2012. Per a aquell dia la denúncia de Via ja havia començat a aparèixer en alguns mitjans de comunicació. El setmanari *La Directa* parlava del «setge a la revista que ha des-tapat un dels grans escàndols de la sanitat catalana». La notícia estava il·lustrada amb una foto d'Artur Mas i la seva dona acompanyats per Ramon Bagó i el seu fill. Dos dies abans del dia fixat per a la vista prèvia, el diari *El País* publicava un article amb un títol prou explícit: «La querella como defensa».

La cita amb la jutgessa i la part demandant estava fixada per a les 10 de matí. En principi no estava previst que ni la Marta ni jo haguéssim de dir res, i si la jutgessa no ens preguntava res a nosaltres directament, els únics que parlarien serien els advocats. De totes maneres la Marta i jo estàvem bastant nerviosos. A les 8 del matí vam sortir de Breda en cotxe. Darrere nostre, una caravana de cotxes amb els nostres companys de la plataforma Units pel CAP vinguts de tota la comarca. Això ens va emocionar i ens va fer passar una mica els nervis. Però quan vam arribar a les portes de la Ciutat de la Justícia, l'espectacle ens va deixar gairebé sense paraules: ens esperaven centenars de persones amb pancartes, xiulets i adhesius del CAFÈAMBLET on es podia llegir: «NO CALLAREM».

Durant tots els mesos que portàvem en aquesta aventura havia estat molta la gent que ens havia acompanyat. A molts d'ells, no a tots, els heu pogut conèixer llegint aquest llibre. Però aquell matí la Marta i jo ens vam haver d'enfrontar a una cosa totalment nova per a nosaltres. Allà, a les portes de la Ciutat de la Justícia, hi eren els nostres amics, els nostres familiars, les persones amb què havíem treballat, però també hi havia un munt de gent que no havíem vist mai. Un munt de gent que, aquell matí plujós i laborable, havia deixat les seves ocupacions i havia vingut a recolzar-nos. Havien agafat els seus cotxes, el transport públic i un parell de grups, fins i tot, havien organitzat autobusos per venir-hi. És difícil explicar el que vam sentir en aquell moment, davant tota aquella gent que s'havia pres com seu l'atac que estàvem rebent. Encara avui ens preguntem si algun dia serem capaços de tornar tot aquest suport, tota la calidesa i l'afecte que vam sentir aquell matí a les portes del jutjat.



## En Via no apareix

Com era d'esperar, Josep Maria Via no va venir al judici. La vista prèvia era a porta tancada i a la sala només érem la Marta, jo, en José, l'advocat d'en Via i la jutgessa. Durant una mitja hora els lletrats van exposar la posició de les parts i van discutir sobre els elements en què es basaria el judici. En un moment donat la jutgessa va preguntar si no hi havia possibilitat d'acord per tal d'evitar el judici. Els advocats d'en Via van vacil·lar i van dir alguna cosa sobre la possibilitat que ens retractéssim i que retiréssim el vídeo. La proposta ens va estranyar, ja que en cap moment els advocats de Via s'havien posat en contacte amb nosaltres per oferir cap mena d'acord. La proposta semblava més una manera de fer veure un ànim de conciliació que de tenir la voluntat real d'arribar a un acord. Sigui com sigui, nosaltres no estàvem disposats a retractar-nos de res i, molt menys, a retirar el vídeo. La conversa entre lletrats amb el seu llenguatge incompreensible per a nosaltres va continuar durant uns minuts més. La Marta i jo estàvem més concentrats en el soroll que arribava del carrer, on centenars de persones cridaven «NO CALLAREM».

Si l'entrada al jutjat va ser emocionant, la sortida encara ho va ser més. Aplaudiments, càntics, parlaments i moltes, moltes abraçades. Tot i que això no era més que el principi de la peripècia judicial, la Marta i jo vam marxar amb una enorme sensació d'alleujament i una enorme emoció pel recolzament rebut. No estàvem sols. Aquell mateix dia diversos mitjans es van fer ressò de la vista prèvia. El digital *eldebat.cat* titulava: «La revista CAFÉAMBLET davant la justícia abans que els casos que denuncia». L'observatori de mitjans de comunicació Mèdia.cat va escriure:



*Per ara, els únics que han de comparèixer davant un jutge són Dante i Sibina, en un altre exemple de la peculiar doble velocitat de la justícia, que ja s'ha donat en altres casos de corrupció, com en els casos Gürtel o Brugal, en què també els denunciants van arribar a judici abans que els denunciats.*

El 4 de juliol el Parlament de Catalunya va aprovar crear una comissió d'investigació sobre els escàndols en la sanitat. S'investigarien les activitats del Grup Serhs, els escàndols de la CSMS, els d'Innova. Semblava que tota la feina feta

per tanta gent havia servit per aconseguir alguna cosa. Tothom va votar a favor excepte CiU, que es va abstenir, i Joan Laporta, que va votar en contra. Durant l'acte d'aprovació de la comissió, el diputat Toni Strubell (SI) va dir tot mirant l'Artur Mas:



*Cal lamentar, una vegada més, que siguin periodistes, la Marta i l'Albano de CAFÈAMBLET, els únics que estiguin trepitjant tribunals per culpa de totes aquestes irregularitats. (...) Massa recorda al cas Garzón el fet que siguin uns periodistes, només, els que ens aquests moments estan passant pel tràngol de la persecució judicial.*

La data del judici va quedar fixada per al 27 de setembre de 2012. Teníem quatre mesos per preparar el judici i per continuar investigant la sanitat. Aquell va ser l'estiu de la pujada de l'IVA, dels Jocs Olímpics de Londres, de l'admissió de la querella contra Rodrigo Rato impulsada per 15PaRato, de la marxa obrera del SAT i de centenars de manifestacions arreu del país.

### **Pre-judici**

A principis de setembre es va posar en marxa el dispositiu per afrontar el judici. Havíem acceptat que calia lliurar la batalla als tribunals, però érem molt conscients que, si Internet ens havia portat fins a aquella situació, Internet ens hauria d'ajudar a sortir-ne. Volíem convertir aquell judici en un bumerang. Sabíem que sectors propers a la Conselleria de Sanitat estaven molt molestos amb en Josep Maria Via i la seva denúncia, perquè, en certa manera, suposava haver donat una puntada de peu al vesper. Si abans de la denúncia els vídeos del CAFÈAMBLET eren una incomoditat, amb la denúncia s'havien convertit en un problema creixent. Per això, a principis de setembre, una de les nostres principals tasques era preparar el judici, que tindria lloc el 27 d'aquell mes. L'altra, que tothom s'assabentés que a Catalunya es perseguia els que destapaven els escàndols sanitaris.

A principis de setembre en David Vidal va comentar-nos la possibilitat de fer un acte a Reus sobre la corrupció a la sanitat i en suport al CAFÈAMBLET. De seguida vam dir que sí. Haver conegut en David uns mesos abans havia significat molt per a nosaltres i el fet de fer un acte junts abans del judici era una

manera de tancar el cercle. La cosa es va posar encara més interessant quan en Rubén, un amic d'en David, li va proposar assistir a l'acte a la Teresa Forcades. En certa manera la metgessa i monja benedictina havia estat una inspiració per a nosaltres a l'hora de decidir fer servir YouTube com a eina de denúncia. Més enllà dels fets que denunciava sobre la vacuna de la Grip A, la Teresa va ser una de les primeres persones al nostre país que va fer de YouTube la seva arma per contactar amb grans audiències i explicar el que els mitjans de masses amagaven.<sup>1</sup>

L'acte es va celebrar el 21 de setembre, una setmana abans del judici, al Centre de Lectura de Reus. La presència de la Teresa va causar molta expectació a la ciutat i la sala va quedar totalment desbordada. Es va habilitar una sala al costat amb una pantalla gegant per encabir-hi les prop de 1.000 persones que havien vingut a l'acte. Recordo aquella nit a Reus com una de les més alegres i emocionants en molt de temps.

El 25 de setembre, dos dies abans del judici el Sindicat de Periodistes feia públic un comunicat solidaritzant-se amb el CAFÈAMBLLLET. Duran la IV Assemblea de Periodistes es va aprovar una resolució en solidaritat amb el CAFÈAMBLLLET «que està sent perseguida per haver fet un reportatge d'investigació»

## Judici

El 27 de setembre ens vam llevar a les 6 del matí. No començaria fins les 11, però calia aixecar-se aviat. A les 7 van arribar la Maria i l'Antonio, que ens ajudarien a preparar els nens per anar al cole i després vindrien amb nosaltres a Barcelona. A banda d'això, aquell setembre en Pep Cabayol, periodista i director de SICOM, estava treballant en el rodatge del documental *La salut, el negoci de la vida* i volia incloure-hi el nostre judici. Així, a les 7 del matí Cabayol i el seu

---

1. En aquest sentit a Catalunya hi ha hagut diverses persones que també han fet servir Youtube com a amplificador de manera molt efectiva. Josep Casadellà —amb qui vam coincidir a la lluita per la re-obertura dels CAP de La Selva va iniciar el moviment #NoVullPagar amb un vídeo penjat a Youtube. A la descripció del vídeo es pot llegir: «Si només ho faig jo no passarà res. Si ho fem tots no sabran què fer». Per la seva banda, l'opinió de l'ex-agent de la Guàrdia Urbana, José Martínez Diaz, sobre l'acció dels Mossos d'Esquadra durant la vaga general del 29 de març de 2012 va tenir un enorme impacte. Aquell dia els Mossos d'Esquadra van llençar gasos lacrimògens contra la multitud que es congregava pacíficament al Passeig de Gràcia de Barcelona.

equip (en Carlos Vera i en Carles Collazos) van desembarcar a casa amb les càmeres, els trípodes i els llums. El desplegament va tenir un efecte de distracció i ens va fer passar una mica els nervis que tots teníem. Cal dir que també em va ajudar bastant la pastilleta de Tranquimazín que em vaig prendre abans de sortir de casa.

A les 10 vam arribar a la Ciutat de la Justícia. Dubto que mai li pugui agrair a Josep Maria Via aquell moment. Si a la vista prèvia hi havia molta gent, aquell matí nuvolós l'espectacle va ser impressionant. Hi era tothom. Els meus pares, el meu germà Juanmi, que havia vingut expressament de Noruega on vivia, la meva germana Mercè, en Ramón i els seus companys del sindicat, en David i tota la gent de Reus i de les Terres de l'Ebre, que havien sortit en autobús a les 6 del matí. Gent de Girona, de Castelldefels, de Badia del Vallès, de Badalona, els companys de lluita pel CAP de la comarca de la Selva, gent de Solsona, la Fanny, que venia de rodejar el Congrés dels Diputats, gent de la PAH, gent de Blanes, de Lloret, de Calella, gent d'hospitals, metges i infermeres, gent que havíem conegut a les manifestacions, a les places, i un munt de gent de qui no us podria dir el nom, però que són per a mi —encara que soni cursi— part de la meva família.

A les 10.30 va arribar el nostre advocat, en Pepe, disposat a batallar la lluita de classes judicials a què havia dedicat la seva vida, vestit amb la toga i unes Crocs blaves que van causar sensació. Abans d'entrar al jutjat l'Àngels Martínez Castells, l'Arcadi Oliveras i en Toni Barbarà van dir unes paraules i després, tots plegats, vam passar pels arcs detectors de metalls de la Ciutat de la Justícia sota l'atenta mirada d'una desena de policies secretes, que la jutgessa havia disposat a petició d'en Via.

Recordar el que va passar durant les següents dues hores encara avui em fa perdre els nervis. De fet, he deixat la redacció d'aquesta part de la història per al final per por de reviure aquells moments.

Recordo que la Marta i jo ens donàvem la mà, la cara de preocupació dels nostres pares, els dos guardaespalles del senyor Via. Recordo la cara d'en Via, amb els ulls tancats, punys tancats, front suós, refugiat darrere d'aquells dos homes



Concentracions a les portes de la Ciutat de la Justícia · Fotomovimiento.org



Concentracions a les portes de la Ciutat de la Justícia · Fotomovimiento.org



«Explicant el sistema sanitari a Cardedeu». [indignatscardedeu.wordpress.com/](http://indignatscardedeu.wordpress.com/)

grans, nerviós. Només l'acompanyaven els seus guardaespalles i els seus cars advocats. Recordo que el judici es va allargar, que la jutgessa s'impacientava, que passaven els minuts i que mai arribava el moment de parlar. Recordo perfectament quan l'Oriol va ser cridat per explicar les muntanyes d'irregularitats que enfonsaven la sanitat catalana. Passaven els minuts, la jutgessa no ens deixava parlar, i recordo quan la Marta i jo ens vam adonar que ens condemnarien sense deixar-nos dir ni una sola paraula. Recordo la fiscal quan va demanar que fóssim condemnats, quan la jutgessa va donar per acabat el judici, com a mi em va haver d'agafar en David mentre ens deia: «*Marxem d'aquí, aquí no podem fer res*». Recordo que en Juan García, un veterà iaoiflauta que estava assegut just darrere nostre, ens deia: «*Tranquils, tranquils, el que volen es que perdeu els nervis*», mentre intentava sense èxit que no ens aixequéssim del banc. Recordo la jutgessa ordenant-nos que abandonéssim la sala i com es va tancar la porta, quedant-s'hi a dins la jutgessa, en Via i la fiscal. Recordo el personal de seguretat intentant que sortíssim al carrer. A la Ciutat de la Justícia el personal de seguretat és d'una empresa privada. Recordo que no em va estranyar.

Ja està. Ja ho he escrit. Vam necessitar mitja hora per recuperar-nos d'aquell tràngol. Quan vam sortir al carrer, un altre cop, centenars de persones amb pancartes, xiulets, megàfons. Vam agrair tothom la seva presència i vam dir que, mentre ens quedés una connexió a Internet, no callaríem i que per cada vídeo que ens retiressin en faríem deu. Després de tot això, vam anar a un bar a prendre una Voll Damm. Em va anar molt millor que el Tranquimazín.

### **La velocitat de la justícia**

No vam haver d'esperar ni un més per saber el contingut de la sentència. El 23 d'octubre, a les quatre de la tarda, en José Aznar ens va trucar i ens va dir que la jutgessa ens havia condemnat a una multa de 10.000€, a publicar la sentència a la revista, i a retirar i destruir els vídeos. Vam pensar que era curiós. Per un cop que volíem que guanyés l'Aznar...

La mateixa tarda que es va conèixer la sentència, la Marta i jo vam fer un vídeo de deu minuts on explicàvem que ens havien condemnat. Com sempre, la Marta era la que parlava, però aquesta vegada jo sortia al seu costat amb cara seria. En només 12 hores el vídeo el van veure 135.000 persones i al llarg dels

Ens ajudes a difondre un resum?



Després del judici, millor una Voll Damm que un Tranquimazín

següents dos dies va arribar a les 165.000 visualitzacions. Un usuari de YouTube (123yamadashi) va comentar: «*El tio de la derecha da miedo, macho! xD*». A la qual cosa jo vaig respondre: «*Es la cara que se me queda cuando me sablean 10.000€ ;-)* xD».

La sentència va tenir un gran impacte mediàtic. L'Oriol va escriure a *El País* un article titulat «Un amargo CAFÈAMBLET»:



*Tras un año de sacudidas mediáticas, los tribunales ya han dictado una primera sentencia relacionada con los escándalos en la sanidad catalana. Quien espere que la justicia haya puesto un poco de luz en el cúmulo de sobrecostes, cobros y adjudicaciones irregulares se llevará, sin embargo, una mayúscula decepción. La sentencia va en otro sentido. Condena a la revista CAFÈAMBLET, una de las más beligerantes en favor de la transparencia y en contra de la corrupción, a resarcir con 10.000 euros al alto cargo sanitario Josep Maria Via. (...) El fallo judicial llega en un momento sensible para un sector que hace solo un año —aunque ardía contra los recortes— era un plácido oasis en materia de corrupción. La situación ha dado un giro copernicano en solo doce meses, en el que una sucesión de escándalos han roto la dura costra bajo la que se ocultaba la putidrez. Personas que han ocupado cargos de poder como la dirección del CatSalut, la presidencia del ICS, directivos del Consorcio de Salud y Social de Cataluña (CSC) e incluso el presidente de la Comisión de Salud en el Parlament se han visto envueltos en casos en los que ha quedado acreditado un laxo cumplimiento de la ley y un elevado amor por el dinero público. (...) Es en este contexto en el que la condena a CAFÈAMBLET deja un regusto amargo. Porque la revista —la primera que destapó el caso Bagó— ha sido uno de esos actores que han suplido el fracaso de quienes debían velar por el bien común. La historia también deja el mal sabor de boca de ver a una justicia, tan veloz y eficaz cuando toca fallar contra los débiles, como pusilánime y torpe cuando toca hacerlo contra los poderosos. (...) Para terminar, tres detalles relevantes sobre la condena a CAFÈAMBLET. Primero: Francisco José María, el abogado al que Via ha recurrido para derrotar judicialmente a CAFÈAMBLET, era el secretario del CSC en los consejos de*



*administración que adjudicaron contratos millonarios a Bagó en Badalona, unos contratos cuya legalidad cuestiona ahora la investigación en marcha. Segundo: Via ha anunciado que donará los 10.000 euros que reciba de CAFÈAMBLET a la Corporación de Salud del Maresme y la Selva, cuyos actuales directivos encubrieron las irregularidades del caso Crespo. Tercero: Via ha sido y es compañero de Bagó y Manté en los consejos de administración de empresas filiales del CSC sin que ni la entidad ni los propios interesados hayan criticado o se hayan posicionado ante las graves irregularidades destapadas.*

El setmanari *La Directa* apuntava un fet que ens va semblar curiós:



«Artur Mas va condecorar la jutgessa que ha condemnat la revista CAFÈAMBLET»

*La jutgessa que ha condemnat els periodistes de CAFÈAMBLET va ser condecorada el 17 de novembre de 2011, pel mateix Artur Mas, amb la Medalla d'Honor de la Generalitat. La jutgessa Maria Millán Gisbert i el secretari judicial Francisco Javier Payán Gómez van rebre aquesta distinció per la seva implicació en el programa pilot d'implantació d'un nou aplicatiu de gestió processal per a la tramitació dels procediments de la jurisdicció civil.*

He parlat amb diversos juristes sobre el tema i em van dir que aquesta mena de premis no són excepcionals ni, per descomptat, il·legals. De totes maneres, tenint en compte la llarga llista de vergonyoses ingerències del poder executiu sobre el poder judicial —totalment provades al cas Couso gràcies a Wikileaks—, no acaba de donar una imatge gaire saludable el fet que un president, membre d'un partit amb una difícil situació judicial, vagi donant premis als jutges. Si la jutgessa ha fet tan bé la seva feina, no la pot premiar un alt càrrec de l'Administració de Justícia? Havia de ser Artur Mas, membre de l'única formació política condemnada per finançament irregular? Sembla que no.

Un altre mitjà que va seguir el cas va ser Global Voices, una xarxa internacional de bloguers que produeixen i tradueixen notícies a diferents idiomes. A Cata-

lunya una de les persones que fa aquesta feina és la periodista Violeta Camarasa. Des del dia que vam rebre la denúncia, la Violeta va seguir el nostre cas i va elaborar algunes peces en anglès. Segurament va ser alguna d'aquestes peces la que van fer que arribés la història a la periodista de *The Washington Post* Olga Khazan, que va escriure un article titulat «Catalanes luchen contra una sentència con vídeos de YouTube». El matí de l'1 de novembre un amic ens va enviar un WhatsApp que deia: «Sortiu a The Washington Post». Fins que no ho vaig veure amb els meus propis ulls vaig estar segur que era una broma. Però no, allà sortia l'article. El millor de tot és que, a sota d'una foto nostra, ben gran, s'hi havia inserit el vídeo *Greatest theft in the history of Catalonia*. Des de llavors, insisteixo en enviar-li a Josep Maria Via una bona ampolla de vi del Montseny, però la Marta no em deixa. Em sap greu no poder donar les gràcies a l'autèntic responsable que un treball nostre sortís a *The Washington Post* poques setmanes després que se celebrés el 40è aniversari del Watergate.

El periodista Alfons Quintà escrivia a *eldebat.cat* que la raó per la qual la notícia de la condemna al CAFÈAMBLET arribés a *The Washington Post* podria ser pel fet que:



*Als Estats Units hi ha una extrema sensibilitat pel tema de la llibertat de premsa arreu del món. És un principi constitucional bàsic, severament aplicat, com un criteri molt compartit per tota la societat, tots els partits i els grans mitjans. Una imputació de violació del dret a la llibertat d'expressió és definitiva, quant a imatge d'una posició política o d'un país.*

A casa nostra, amb *La Vanguardia*, va passar una cosa ben curiosa. Durant els dos anys que havíem estat investigant i denunciant els escàndols sanitaris, el diari del Grup Godó no va dir absolutament res als seus lectors. Quan *El País* va publicar la seva trilogia sobre les irregularitats d'en Bagó, *La Vanguardia* també va callar. Curiosament, el CAFÈAMBLET sí que va sortir a *La Vanguardia* quan va ser condemnat. La següent vegada que vam sortir va ser quan *The Washington Post* va publicar el nostre vídeo. El titular era «*El Washington Post* es fa ressò de la denúncia contra CAFÈAMBLET». Això va provocar alguns comentaris graciosos a Twitter. El periodista Dani Chicano (@xiquein) va piular:



*Molt simptomàtic que hàgiu de sortir a The Washington Post perquè a can Godó (al·lusió al propietari de La Vanguardia) s'assabentin que el que denunciem és notícia. Via*

Un altre periodista, Joan Canela (@JoanCanela) va fer un apunt que va tenir molt èxit:



*Sembla que per assabentar-se del que passa a Blanes els de La Vanguardia llegeixen The Washington Post.*

### **L'opinió dels que en saben**

Les presons estan plenes de gent condemnada que diu que és innocent. Algunes ho són, d'altres no ho sabrem mai. Nosaltres, com condemnats, no podíem ser menys. Creiem que som innocents. Per descomptat la nostra postura no deixa de ser la postura d'una de les parts. A banda d'això, ni la Marta ni jo som experts ni en periodisme ni en lleis. Però més enllà del que nosaltres puguem dir, hi ha hagut gent, que sap de periodisme i sap de lleis, que creuen que la condemna que hem rebut és injusta.

Pocs dies després de conèixer-se la condemna dues persones la van analitzar. Una és l'exfiscal anticorrupció Carlos Jiménez Villarejo. L'altre és Andrés Boix Palop, professor titular de Dret Administratiu del Departament de Dret Administratiu i Dret Processal de la Universitat de València.<sup>2</sup>

Boix Palop va escriure un article titulat «Dret a informar, interès públic i dret a l'honor». L'article té dues parts. La primera són les impressions de Boix Palop quan s'assabenta de la notícia pels diversos mitjans de comunicació. En base a això fa un primer anàlisi.



*He estado buscando la Sentencia en cuestión, porque, sinceramente, a partir de lo que se escucha en el vídeo, es francamente llamativo que se condene. (...) Pero, de momento, no la he localizado (si alguien la tiene,*

---

2. Els textos complets d'Andrés Boix Palop i Carlos Jiménez Villarejo els podeu consultar a l'anex número 4, p. 329.

*por favor, me interesaría mucho poder leerla y rectificar en su caso lo aquí expuesto). Parece, más bien, y como publicó El País, un simple aval a la estrategia de personas implicadas en casos de posible corrupción que están siendo investigados por los tribunales de atacar por medio de querellas a los informadores y a quienes destapan los escándalos como medio de defensa.*

Al cap d'unes hores Boix Palop troba la sentència i, després de llegir-la, diu:



*Se puede confirmar que la misma es un desafortunadísimo ejemplo de cómo limitar la libertad de expresión e información de un modo que, si se generalizara, se cargaría la prensa libre tal y como la conocemos, así como la posibilidad de informar sobre asuntos públicos. (...)La sentencia es lamentable, como confirma su lectura, desde cualquier punto de vista, pero también jurídicamente.*

Carlos Jiménez Villarejo, en un article titulat: «CAFÈAMBLET, una sentència pusil·lànim» diu:



*Una vez mas, la balanza se ha inclinado a favor de quienes ocupan posiciones de poder frente a quienes, con rigor y valentía, se atreven a denunciarlas y prevalecen derechos personales frente a los que sostienen el sistema democrático, como la libertad de expresión y de información.*

Per la seva part l'organització Reporters Sense Fronteres (RSF) es va referir a la condemna com a «sentència mordassa» i la va considerar «una clara limitació a la llibertat de premsa i és totalment inacceptable castigar la investigació periodística d'Albano i Marta».

### **#MÉSCAFÈAMBLET**

Poques hores després de conèixer-se la condemna vam rebre una trucada de la periodista Lali Sandiumenge. Des de feia mesos la Lali seguia la nostra història i al seu blog Guerreros del Teclado, allotjat al web del diari *La Vanguardia*, va publicar un parell de reportatges sobre el CAFÈAMBLET. Quan va conèixer la notícia de la condemna, la Lali va tenir la idea de fer un manifest on els perio-

distes que ho volguessin ens poguessin donar suport. Amb el suport tècnic de Chris Moya, autor de Global Voices a Catalunya, la Lali va fer públic el manifest #MÉS CAFÈAMBLET:



*(...) La sentència és alarmant, no només perquè la justícia ha resolt el cas de CAFÈAMBLET amb rapidesa i molt abans que hagin arribat als jutjats els casos de corrupció que ha revelat, sinó també perquè suposa una amenaça clara per a la llibertat d'expressió i d'informació i per al periodisme crític i independent. Si alguna cosa posa de manifest la tasca, valenta, de CAFÈAMBLET és l'absència total de transparència per banda dels gestors públics i la passivitat de tots aquells —mitjans de comunicació inclosos— que els haurien de fiscalitzar. (...)*

*CAFÈAMBLET té el suport de col·lectius i persones que batallen a diari per la sanitat pública i d'altres ciutadans i plataformes solidàries, però, tret d'algunes excepcions, encara no té el dels periodistes com a col·lectiu. Animem des d'aquí tots els professionals de la informació —estiguin col·legiats o no, ho siguin de carrera o no, treballin on treballin, estiguin en actiu o en atur— a signar aquest text en defensa i en solidaritat amb Marta Sibina i Albano Dante. Sobretot perquè CAFÈAMBLET pugui continuar fent sense obstacles, pressions, ni amenaces la seva feina, però també perquè ens hi juguem molt tots.*

*Tots som CAFÈAMBLET; tots hauríem de ser #mÉS CAFÈAMBLET*

Amb aquest manifest van passar dues coses molt importants per a la Marta i per a mi. En primer lloc, cal recordar que ni la Marta ni jo som periodistes de formació. Jo havia estudiat filologia anglesa (carrera que encara no he acabat) i la Marta és diplomada en infermeria. Durant tots els mesos que vam treballar en la investigació sobre la sanitat pública, més d'una vegada vam haver d'escoltar que nosaltres no érem periodistes. Ens ho van retreure, primer, alguns gestors sanitaris de la CSMS amb la intenció de desacreditar la informació que estàvem publicant i que els estava deixant en total evidència. Ens ho va recordar la Lorena Sánchez, regidora de Calella, qui va justificar la negativa de l'alcaldessa Montserrat Candini a respondre'ns perquè «per a nosaltres no sou ni periodistes». Inclús el senyor Josep Maria Via, a la seva demanda, advertia la jutgessa que ni la Marta ni jo estàvem col·legiats al Col·legi de Periodistes. Per demos-

trar-ho adjuntava un correu electrònic on aquest col·legi confirmava que no tenien cap relació amb nosaltres.

Per això, quan poques hores més tard vam veure que el manifest de la Lali l'havien signat prop de 300 de tot l'Estat, poc ens va importar el que pensessin els gestors de la CSMS, Lorena Sánchez, Montserrat Candini o Josep Maria Via. Entre aquests 300 periodistes que signaven dient «*tots som CAFÈAMBLET*» hi havia noms que, per a nosaltres, són autèntics referents, gent reconeguda nacionalment i internacionalment que entén aquesta professió com un veritable servei a la societat.

El manifest va córrer per la xarxa i centenars de persones que no eren periodistes van demanar poder-s'hi afegir: treballadors de la sanitat, músics, jubilats, iaioflautes, treballadors de l'atur, professors, arquitectes, estudiants, un «empresari no corrupte», un pagès..., així fins prop de 900 signatures.

Encara no sabem si això que hem fet es periodisme o no, però del que sí estem segurs és que calia fer-ho. Els atacs rebuts, en certa manera, ho confirmaven. Una persona ens va fer arribar una famosa frase de George Orwell sobre el tema:



*Periodisme és publicar alguna cosa que algú no vol que es publiqui.  
Tota la resta són relacions públiques.*

Dies més tard, va tenir lloc un fet que confirmaria aquestes paraules. A més del nostre cas, la Lali Sandiumenge seguia molt de prop la vaga de fam d'un grup de treballadors de Telefónica en defensa d'un company seu, Marcos Armenteros, que havia estat acomiadat de manera escandalosa. L'11 de novembre va publicar al seu blog de *La Vanguardia* un article titulat «*Lucamos contra Telefónica en su propio terreno*». Això no va agradar als caps del Grup Godó i van eliminar l'article. Aquest acte de censura va causar una gran indignació a les xarxes socials. Una indignació que va fer que algú a *La Vanguardia* fes marxa enrere i tornés a posar l'article sobre Telefónica a la web. Però ja era tard. Dos dies més tard la Lali feia públic el següent comunicat:



*Una vaga de fam de sis treballadors és notícia, i es ineludible si té lloc a la ciutat on vius. Quan aquesta vaga es decideix per reclamar la readmissió d'un d'ells i denunciar les lleis que van fer possible el seu acomiadament (improcedent, o sigui, injust) cal informar-ne. I més si la seva lluita és contra un gegant com Telefónica, que reparteix dividendes als seus accionistes al mateix temps que redueix la seva plantilla. Cal informar i això vaig fer. (...) La direcció de La Vanguardia va decidir censurar l'entrada el dilluns (va ser publicada el diumenge 11) i la va eliminar. Em van trucar per notificar-m'ho, amb franquesa. No em van demanar que deixés el blog, però la decisió que han pres entra en conflicte directe amb el que crec i pel que sóc periodista, així que he decidit deixar de col·laborar amb el seu portal. És una qüestió de principis. (...)*

La Lali va renunciar al seu espai a *La Vanguardia* i va obrir el seu propi blog: [guerrerosdelteclado.wordpress.com](http://guerrerosdelteclado.wordpress.com). Ni la Marta ni jo hem anat a la universitat a estudiar periodisme, però decisions com la de Lali, periodista titulada, són la millor lliçó de periodisme a la qual un pugui assistir.



Vaga de fam de treballadors de Telefónica per la readmissió de Marcos Armenteros.

Després del judici, van passar unes quantes coses més. José Aznar (amb la col·laboració de Carlos Villarejo i l'advocat David Bravo) van redactar un recurs a la sentència. Ara estem en espera que es resolgui a l'Audiència Provincial. Si ens tornessin a condemnar, hauríem de recórrer al Tribunal Suprem i, si encara ens tornessin a condemnar, hauríem de recórrer al Tribunal Europeu de Drets Humans, a Estrasburg. Esperem no haver de fer un camí tan llarg, ja que, entre altres coses, seria molt car. Segons ens ha explicat José normalment això pot arribar a costar entre 25.000 i 30.000 euros.

Encara relacionat amb l'àmbit judicial, tot i que la sentència no és ferma, el senyor Via va demanar que retiréssim els vídeos. La jutgessa li va fer cas i ens va obligar a «retirar i destruir» els vídeos. Un fet especialment dolorós si tenim en compte que gent com Prat i com Manté allarguen els seus processos demanant aplaçaments fent servir tota mena de trucs legals. Nosaltres, en canvi, fins i tot hem estat obligats a executar una sentència que ni tan sols és definitiva.

Ens va saber molt greu haver-ho de fer, ja que, no només es demanava que es bloquegés l'accés (cosa que hauria estat relativament senzilla de fer), sinó que demana la seva destrucció. Ens preguntem qui restituirà tota aquesta informació si finalment som absolts. Sigui com sigui, vam haver d'esborrar de YouTube el vídeo i els prop de 1.500 comentaris que hi havia. Vam gravar com portàvem a terme l'operació de destrucció i ho vam penjar a YouTube. Al cap de poques hores el vídeo s'havia replicat a més de 180 servidors arreu del món. Dit això, per imperatiu legal, em veig en l'obligació de dir a tots els lectors que no mirin el vídeo. ;-)

Una petició que hem fet repetides vegades, però que ha estat ignorada per milers i milers de persones. Ara mateix el vídeo està penjat a centenars de servidors arreu del món. Fa pocs dies, una coneguda tuitaire, @okokitsme, va llençar un missatge: «Tinc una idea: i si ens ajuntem i fem una lectura pública del guió del vídeo, ho gravem i ho pengem a Internet? Si s'apunten 10 persones, ho tirem endavant!». Al cap d'una setmana, 60 persones es va reunir a les Rambles a llegir, cada un una línia, els 9 folis del guió de *El major robatori de la història de Catalunya*. La idea va arribar a Ciudad Real i un altre tuitaire, @elhacedor, va fer el mateix, però amb alguna variació. El text està llegit per diverses persones,



però, en aquest cas, cada una d'elles és a casa seva, on grava la seva part del text. No els conec personalment, però deuen ser germans. Tots s'assemblen a Guy Fawkes!

Cinc dies més tard de que s'hagués fet pública la sentència —el 27 d'octubre, vaig anar esmorzar a un bar on algú s'havia deixat el diari Ara. A la plana 24 vaig trobar un article de l'escriptor Albert Sánchez Piñol titulat «Altres veus, altres àmbits». L'article era una invitació de Sánchez Piñol a conèixer algunes «veus poc conegudes que els agradarà saber que existeixen». La primera d'aquestes veus de les que parlava Piñol era la de Jordi Galves, un crític literari que des del seu bloc ([undiaenlescarreres.blogspot.com](http://undiaenlescarreres.blogspot.com)) escriu unes crítiques on «dispara contra tothom (...) Fins ara ha escrit articles demolidors contra tots els dirigents cultural del país i gairebé totes les patums literàries (...) Qualsevol dia rebrà de valent. Afanyin-se a llegir-lo abans que algú li tanqui el bloc. (Si els diuen que ha estat un accident, no s'ho creguin.)»

La segona veu era la del professor Manuel Delgado. Segons Piñol el bloc de Manuel Delgado ([manueldelgadoruiz.blogspot.com](http://manueldelgadoruiz.blogspot.com)) «no es un bloc, és una porta dimensional. Els adverteixo que entrar-hi pot fer trontollar algunes de les nostres conviccions més genuïnes. Per això val la pena». Piñol fa referència a Delgado arrel del «cert ressò» que va obtenir Delgado «quan es va mostrar partidari del procés sobiranista. I ho va fer aportant arguments des de l'esquerra i per l'esquerra».

La tercera veu a la que dedica l'escriptor el seu article és la del professor d'història d'Àfrica, Ferran Iniesta, a qui descriu com «un místic en estat salvatge, un terrorista de la paraula escrita i un Akhenaton de l'intel·lecte. Tot alhora. Si us plau, no es poden perdre un text escrit per ell i que ara mateix sacseja internet: 'És un tsunami, estúpids!' Carta urgent a les esquerres jacobines.»

L'article de Sánchez Piñol proposava una última veu: el CAFÈAMBLET.



«Per acabar, els suggereixo aquesta adreça: [cafeamblet.com](http://cafeamblet.com). Els nois de CAFÈAMBLET fan palès un principi bàsic: que només hi ha dues classes de periodisme, la premsa rosa i la que tard o d'hora topa amb el poder.»

*Mirin aquests nois i noies, mirin els seus esforços desinteressats per investigar les catifes brutes del nostre país. Tens la sensació que estan sols contra el món. Ah, i just ara un tribunal els acaba de condemnar a pagar 10.000 euros. Mirin i escoltin el que diuen, i formin-se una opinió pròpia. Jo ja ho he fet: el que es cobra per un article no és gaire, però el que guanyi amb aquest va a CAFÈAMBLET»*

Vaig haver de deixar de llegir. Estava emocionat. Aquest article i les nombrosíssimes mostres de suport que havien rebut durant els últims cinc dies demostràvem que no estàvem sols.

## Capítol I6

# Dos anys apassionants

Han passat dos anys des que la Marta i jo, gairebé per casualitat, vam començar a preguntar què estava passant als hospitals de Blanes i Calella. Han estat dos anys intensos, dos dels anys més bonics de la nostra vida. És veritat que en aquest temps hem agafat moltes enrabiades, ens han amenaçat amb demandes, han llençat les nostres revistes a les escombraries, ens han fet seure al banc dels acusats i ens han condemnat. Però tot plegat es queda petit al costat de les coses meravelloses que hem viscut. No és només un exercici de *bonrotllisme*, és el que hi ha, és l'evidència.

Per començar, en aquests dos anys la Marta i jo hem descobert que el nostre sistema sanitari és un niu de corrupció i opacitat. Algú podria dir que descobrir això no es pot descriure com una cosa meravellosa. Potser no, però és millor tenir un sistema sanitari opac i corrupte i saber-ho que tenir un sistema sanitari opac i corrupte i no saber-ho. Saber-ho, com a mínim, et permet pensar en com canviar-ho.

També durant aquests dos anys hem pogut conèixer un munt de persones extraordinàries, algunes de les quals heu pogut conèixer a través d'aquestes planes. Gent que per alguna raó desconeguda es llença a defensar drets que són de tots. Gent que decideix, vés a saber per què, dedicar el seu esforç, la seva creativitat i el seu temps a fer una cosa que potser mai ningú els agrairà i que, per descomptat, mai els farà rics ni mereixedors d'una Creu de Sant Jordi com la que té Ramon Bagó. Gent com la que he descrit en aquest llibre, però també

gent de la qual no sé el nom, però sé que hi és i que, si fa falta, anirà les vegades que calgui a la porta de la Ciutat de la Justícia amb una pancarta que digui «Jo també sóc CAFÈAMBLLLET» o que es posarà un pegat a l'ull i cridarà «Jo també sóc Esther Quintana». Gent que, si cal, s'aixecarà un matí i anirà a parar un desnoament sense importar-li el risc real de rebre uns quants cops de porra o acabar en una comissaria. En aquests dos anys la Marta i jo hem conegut centenars de persones com aquestes i he de dir que això sí és meravellós.

Molt maco, dirà algú, però, què hem de fer ara? Què hem de fer davant el desastre d'una sanitat malalta que està provocant tant patiment a tanta gent? És veritat que el panorama és desolador: Boi Ruiz segueix sent conseller, les empreses de sanitat privada estan fent salts d'alegria amb la destrucció del sistema públic. La veritat és que la situació és molt complicada.

Però com hem vist, el que està passant avui a la nostra sanitat no ha caigut del cel. El que està passant a la nostra sanitat és el resultat de molts anys de feina de molta gent que, cal dir-ho tot, ha treballat de valent per crear el sistema opac i antidemocràtic que tenim. Han necessitat prop de trenta anys! Seria una mica ingenu pensar que tot aquest desastre l'arreglarem en dos anys. Si molts dels desastres que patim avui van néixer per decisions que es van prendre fa vint anys, és segur que el sistema de salut que tindrem d'aquí vint anys dependrà del que fem avui, de les decisions que prenguem avui. I a risc de tornar a semblar massa optimista, en aquests dos anys han passat coses molt i molt bones.

Per exemple, l'equip gestor de la CSMS s'ho pensarà molt abans de fer comunicats com els que feia quan encara no es coneixia l'existència de l'Informe Crespo. I el que és millor, si en fan algun, sempre els podrem dir: abans de fer comunicats el que hauries de fer és dir on han anat a parar els 2,4 milions d'euros que han desaparegut dels nostres hospitals. Ja no ens creiem les seves mentides i això ja és un pas.

Una altra victòria enorme és que molta gent s'ha fet «famosa». Qui havia sentit a parlar de Josep Prat, Carles Manté o Ramon Bagó fa dos anys? Si durant trenta anys aquesta gent estretament relacionada amb la sanitat pública ha fet i desfet, ha estat, en gran mesura, gràcies al silenci i als racons foscos del sistema.

En aquests dos anys, gràcies a la feina d'un munt de gent, ha començat a entrar la llum allà on regnava la foscor. Fa dos anys ningú es podia imaginar que aquests dos aristòcrates amb sous milionaris passarien la nit al *cuartelillo*, en part gràcies a la feina d'un jardiner de Reus a qui un dia el poble va votar perquè fos regidor. Tard o d'hora en Prat i en Manté hauran d'explicar on són els 720.120€ (més IVA) euros que es van gastar en informes que ningú mai no ha vist.

Per la seva banda, Ramon Bagó ben aviat haurà d'explicar a la Fiscalia com va ser que un bon grapat de sucosos contractes de la sanitat pública van anar a parar a les seves empreses. Només han passat 14 mesos des que vam publicar «Ramon Bagó, l'home que es contractava a si mateix amb diners públics».

I la cosa es pot complicar encara més per als beneficiaris de la opacitat sanitària. L'Oriol i l'Antía continuen investigant i tenen els ulls posats sobre racons de la nostra sanitat terriblement foscos: l'Hospital de Sant Pau, l'Hospital Sant Joan de Reus, les dobles llistes d'espera, els negocis de Boi Ruiz o els contractes d'en Bagó a Badalona, on la Fiscalia continua investigant. Jo de vosaltres els seguiria a Twitter.

Com he dit, la història d'en David Vidal, el regidor de Reus, mereixeria un llibre per a ell sol i, si ningú se m'avança i tinc temps, m'agradaria moltíssim explicar-la. Ara mateix, després de les detencions de Prat i Manté i els registres fets per l'Oficina Antifrau Europea a l'Ajuntament de Reus, és qüestió de temps que l'escàndol esclati amb molta més força del que ho ha fet fins ara. «Això va per llarg —em va dir en David per telèfon quan li demanava uns detalls per a la redacció d'aquest llibre— i queden anys de feina per desentranyar el que ha fet aquesta gent els últims 20 anys.» Igual que quan el vam conèixer, un any més tard no és estrany veure en David connectat a les 12 de la nit, fent escrits, llegint BOE o preparant documentació per presentar a un jutjat.

L'Àngels Martínez Castells i en Toni Barberà recorren Catalunya fent xerrades, explicant totes les trampes que ens paren polítics i mitjans de comunicació i fent de Dempeus per la Salut Pública un dels malsons de l'aristocràcia sanitària.

Mentrestant, en José segueix atentament totes les notícies que surten sobre sanitat. Cada cop que detenen o imputen algú en relació als escàndols sani-

taris ens envia un missatge dient: «*Us haurien d'haver condemnat per haver-vos quedat curts!*».

El CAFÈAMBLET, que és el que ens dóna de menjar, continua sortint puntualment cada mes. És veritat que la Manoli s'ha d'esforçar cada dia més per vendre anuncis, però de moment la revista ens paga un sou. Gairebé sempre.

Per una altra banda, i en gran part gràcies al senyor Josep Maria Via, moltíssima gent s'ha assabentat que existim més enllà de la comarca de la Selva. Durant els últims sis mesos hem recorregut Catalunya de dalt a baix participant en xerrades, debats i conferències a què ens han convidat estudiants, assemblees, associacions de veïns, casals... Que no sortim a TV3? Cap problema, anirem poble per poble explicant el que hem après sobre la nostra sanitat.

El relat es va acabant i només queda una història per explicar: la del llibre que teniu a les mans. Quan es va conèixer la sentència que ens condemnava a pagar 10.000€ als directius dels hospitals de Blanes i Calella, milers de persones es van indignar. Durant els dies posteriors que es fes pública la sentència vam rebre centenars de correus electrònics, missatges a Facebook i trucades telefòniques oferint-nos ajuda per pagar la multa. És difícil explicar el que se sent quan un jubilat et truca i et diu que la seva pensió no li permet aportar gaire, però que, si li donem un número de compte, ell hi posarà 5 euros per ajudar-nos a pagar la multa, a continuar explicant el que cada dia oculten els mitjans subvencionats amb milions d'euros dels ciutadans. Vam pensar, però, que no podíem acceptar aquells cinc euros per donar-los a uns hospitals d'on ja han desaparegut 2,4 milions d'euros de milers de jubilats i treballadors. I si en comptes de córrer a pagar la multa, córrer a defensar-nos, aprofitàvem l'ocasió per passar a l'atac? I si en comptes de recollir els diners per pagar la multa recollíem els diners per publicar un llibre on s'expliqués detalladament allò que tanta gent està interessada que no s'expliqui? I si fèiem que la seva denúncia se'ls tornés com un bumerang i posàvem noms i cognoms a alguns dels protagonistes dels desastres que han tingut lloc a la nostra sanitat durant els últims vint anys? Vam proposar la idea als nostres lectors, a la gent que havia vist i compartit els nostres vídeos i vam acceptar. En dotze hores vam recollir els 10.000€ que necessitàvem. Avui, quaranta-cinc dies més tard, i quatre anys

després d'haver vist l'anunci d'Assistència Sanitària Col·legial al sofà de casa dels pares de la Marta, el llibre està acabat.

Esperem que aquest llibre us hagi agradat, però, sobretot, esperem que us sigui útil. Quan des del CAFÈAMBLET vam començar a preguntar què estava passant amb la nostra sanitat, on eren els nostres diners, va ser molt profitós trobar tota la feina de les moltes persones que havien fet aquestes preguntes abans que nosaltres. A la nostra sanitat queda molta feina per fer i moltes preguntes per formular. Esperem que aquest llibre sigui d'utilitat perquè qualsevol, allà on sigui, pugui continuar fent preguntes. Esperem que aquest llibre que teniu a les mans us serveixi per continuar lliurant aquesta lluita per la sanitat pública que, per anar bé, no hauria d'acabar fins que cap persona mori per manca d'atenció mèdica adequada. Ni al nostre país ni a qualsevol país del món.

Marta i Albano.

*Breda, 25 de març de 2013*



A una manifestació l'estiu de 2012.

# El preu del llibre: la voluntat

---

L'edició impresa d'aquest llibre va ser possible gràcies a la col·laboració de les 1000 persones que van aportar diners per pagar el disseny, la correcció, la impressió i la distribució d'aquest llibre de 352 pàgines.

Però volíem que el llibre estigués a disposició de qualsevol persona de manera lliure i gratuïta perquè l'objectiu principal del llibre és difondre allò que el Govern no vol que es conegui. Aquí teniu el llibre. Esperem que gaudiu de la seva lectura.

Però per poder seguir fent aquesta feina necessitem diners. Per això, si al final del llibre creieu que us ha aportat alguna cosa, podeu pagar per ell el que creieu convenient. Farem com els músics que toquen al carrer. Músics que toquen per a tothom i que viuen dels que consideren que aquella música val la pena.

Nosaltres no sabem tocar música. Intentem fer periodisme. La teva col·laboració ens servirà per seguir fent periodisme sense dependre de la publicitat dels bancs ni de les subvencions dels governs.

Pots col·laborar fent el donatiu que creguis convenient.

Moltes gràcies,

Marta i Albano.



---

Per veure la manera de fer un donatiu: [CLICK AQUÍ](#)

---

*NOTA: El caféamblet no rep cap tipus de subvenció pública ni té contractades suscripcions amb cap ens oficial. Al caféamblet ningú cobra més de 900 euros mensuals. Els possibles beneficis obtinguts amb aquesta versió digital servirán, entre d'altres coses, per fer front a les despeses jurídiques derivades de la història que us hem explicat. Esperem que us hagi agradat.*



# PART III

*«¿Tropezáis con uno que miente?, gritarle a la cara: ¡mentira!, y ¡adelante!  
¿Tropezáis con uno que roba?, gritarle: ¡ladrón!, y ¡adelante!  
¿Tropezáis con uno que dice tonterías, a quien oye toda una muchedumbre con la  
boca abierta?, gritarles: ¡estúpidos!, y ¡adelante! ¡Adelante siempre!»*

*«La más miserable de todas las miserias, la más repugnante y apetosa argucia de  
la cobardía es esa de decir que nada se adelanta con denunciar a un ladrón porque  
otros seguirán robando, que nada se adelanta con decirle en su cara majadero al  
majadero, porque no por eso la majadería disminuirá en el mundo.  
Si, hay que repetirlo una y mil veces: con que una vez, una sola vez,  
acabases del todo y para siempre con un solo embustero  
habríase acabado el embuste de una vez para siempre»*

MIGUEL DE UNAMUNO, *Vida de Don Quijote y Sancho*,  
escritor i filòsof espanyol (1864-1936)



# Epíleg: I ara, què fem?

Durant els últims sis mesos la Marta i jo hem recorregut Catalunya explicant això que hem descobert sobre la sanitat pública al nostre país. Hem estat a les Terres de l'Ebre, Solsona, Lleida, l'Escala, Calella, Sabadell, Terrassa, Santpedor, Reus, Tarragona, Granollers... En total més de 65 xerrades, col·loquis i debats on sempre algú ha fet la següent reflexió: «Molt bé, sabíem que ens estaven prenent el pèl i ara, amb el que heu explicat ja ho sabem, amb dades a la mà, amb noms i cognoms... Molt bé, però ara, què fem?».

És veritat que el que hem explicat a totes aquestes xerrades, el que hem explicat amb més detall en aquest llibre no és cap bona notícia. Queda clar que el nostre sistema sanitari té problemes molt greus: és opac, no és gens democràtic i n'hi ha uns quants que s'aprofiten de la situació i es queden els diners. I el més greu de tot: les persones i els poders responsables del nostre sistema, no només no treballen per solucionar aquest desastre, sinó que treballen de valent per fer-lo encara més opac, més antidemocràtic i amb més impunitat per als comportaments irregulars. Davant d'aquesta situació què es pot fer? Es pot fer alguna cosa?

Sí. I el primer pas per canviar aquesta situació és entendre què està passant. Si som capaços d'entendre les bases del sistema actual, entendrem què és allò que falla. Conèixer profundament el funcionament del nostre sistema sanitari ens permetrà fer dues coses molt importants:

## **1. Que no ens prenguin per beneïts**

Davant la situació de crisi del nostre sistema sanitari hem escoltat responsables polítics intentant fer creure que el problema de la sanitat eren els avis que prenen massa pastilles, els immigrants que van molt al metge, els vells que viuen més

anys... Curiosament cap d'aquests responsables que porten dècades gestionant la nostra sanitat ha dit res de la mala gestió, l'opacitat i els escàndols que foraden la nostra sanitat. Boi Ruiz, a més de mentir constantment als ciutadans,<sup>1</sup> apunta sempre als usuaris com a responsables de la crisi sanitària. Però mai diu res de com desapareixen els diners dels ciutadans. No diu, per exemple, que amb els 2,4 milions d'euros que van desaparèixer als hospitals de Blanes i Calella entre els anys 2000 i 2004, no hagués estat necessari cobrar 1 euro a 2,4 milions de receptes. Un altre exemple: amb els 800.000€ que han desaparegut en mans de Prat i Manté per a les «consultories fantasma» (que encara no han pogut trobar ni l'Ajuntament de Reus, ni les auditories, ni el jutjat que investiga el cas) es podrien haver fet:<sup>2</sup>

Ens ajudes a difondre un resum?



**1000 ecografies que mai es faran**

- 1.000 visites mèdiques no urgents
- 1.000 visites d'infermeria a domicili
- 1.000 revisions odontològiques
- 10.000 extraccions de sang
- 1.000 visites al ginecòleg
- 1.000 proves d'embaràs
- 1.000 colonoscòpies
- 100 tractaments isotòpics per a limfomes no Hodkin
- 1.000 sessions d'hemodiàlisi
- 1.000 angiogramgrafia
- 10.000 radiografies d'abdomen simples
- 1.000 ecografies articulars
- 1.000 tomografies computades d'abdomen

Només parlem de dos casos en llocs molt concrets i en un lapse de temps molt concret. La llista és llarguíssima i creixerà en els propers mesos. El conseller,

1. Per exemple, en una entrevista al diari Ara Mònica Terribas li va preguntar al conseller Boi Ruiz sobre els escàndols a la sanitat i aquest va contestar: «El Consorci de Salut i Social de Catalunya (CHC) no té res a veure amb la Generalitat». És a dir: tenim un conseller de sanitat que és un mentider. Ho dic un altre cop perquè no en quedi cap dubte: Boi Ruiz és un mentider, menteix als periodistes. Segons Boi Ruiz, una organització que gestiona centenars de milions d'euros dels pressupostos de la Generalitat «no té res a veure amb la Generalitat».

2. Segons la llista de preus públics de l'Institut Català de la Salut. Any 2012. [http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/AppJava/PdfProviderServlet?versionId=1227866&type=01&fragmentContentId=881&fragmentId=2283391&language=ca\\_ES](http://portaldogc.gencat.cat/utillsEADOP/AppJava/PdfProviderServlet?versionId=1227866&type=01&fragmentContentId=881&fragmentId=2283391&language=ca_ES)

però, segueix assenyalant com a responsables jubilats i malalts, com la causa del problema de la nostra sanitat. Per sort cada cop menys gent es creu les seves mentides, i menys gent se les creurà com més informació hi hagi disponible.

## **2. Passar a l'atac**

El segon avantatge de conèixer el nostre sistema sanitari és que, de la mateixa manera que ens ajuda a no creure'ns les mentides que ens venen, ens permet posar sobre la taula alternatives vàlides, fer propostes per millorar-lo. Algú dirà: «Encara que facis propostes, els que manen no escolten». Sí, és veritat, però cada proposta de millora que siguem capaços de posar sobre la taula és un cop a la base de l'actual sistema, a la seva legitimitat.

### ***Antisistemes sanitaris i sobirania***

Només hi ha dos tipus de persones que poden acceptar com a vàlid el sistema sanitari actual a Catalunya: els que no creuen en la democràcia i els que es beneficien d'aquest sistema. En aquest sentit, a l'àmbit de la salut, només es pot ser antisistema.

És veritat que casos com els de Bagó, Prat, Manté o Crespo fan empenyar i cal treballar perquè es donin totes les explicacions pertinents. Però dit això, el problema més greu no són les persones responsables d'aquests escàndols, sinó el sistema que ho permet.

Com hem vist al llarg d'aquest llibre, el sistema sanitari s'ha anat dotant d'un marc legal i de funcionament que fa impossible que el ciutadà controlï on van els diners. Els casos on s'han pogut documentar abusos amb els diners públics no són res al costat dels milers de milions d'euros que es gestionen opacament amb l'empара de les lleis. Posem dos exemples: Carme Capdevila (ERC) va demanar les actes de la Sindicatura de Comptes per saber per què es va amagar l'escandalós Informe Crespo. No les hi van donar. El diputat Josep Vendrell (ICV-EUiA) va demanar quants contractes rebia Bagó de la sanitat pública. Li van dir que no li podien contestar.

Aquests dies, en què tant es parla de *sobirania*, si mirem el sistema sanitari, veiem que milers de milions dels diners dels ciutadans estan fora de la nostra sobirania,

i ni tan sols els nostres màxims representants democràtics poden saber quants diners públics reben les empreses de l'exalt càrrec convergent Ramon Bagó. No em puc estar de tornar a recordar les paraules de Joan Ridao (ERC):

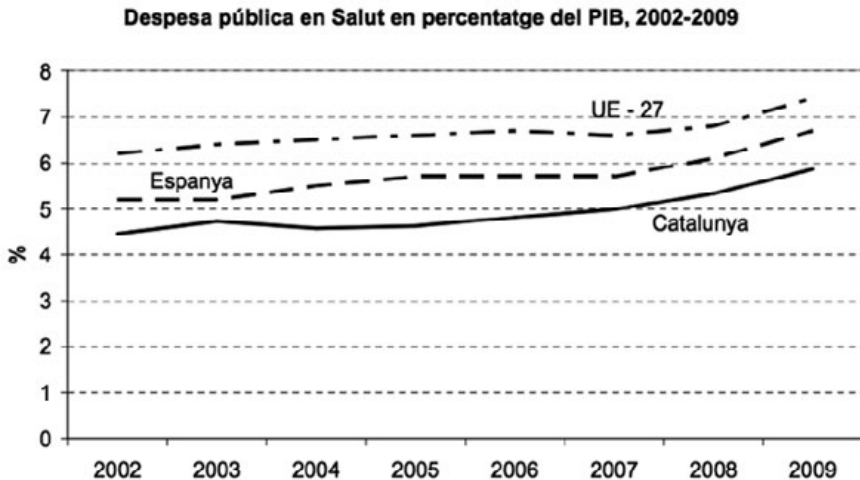


*Les reformes posades en marxa pel Govern són una aplicació a ultrança de les tècniques de gestió empresarial. La creació d'empreses públiques i ens instrumentals escapen del necessari control polític i democràtic. Tot i que es nodreixen en bona part dels recursos públics no estan subjectes al control i la fiscalització democràtica d'aquest Parlament.*

### **El finançament del nostre sistema**

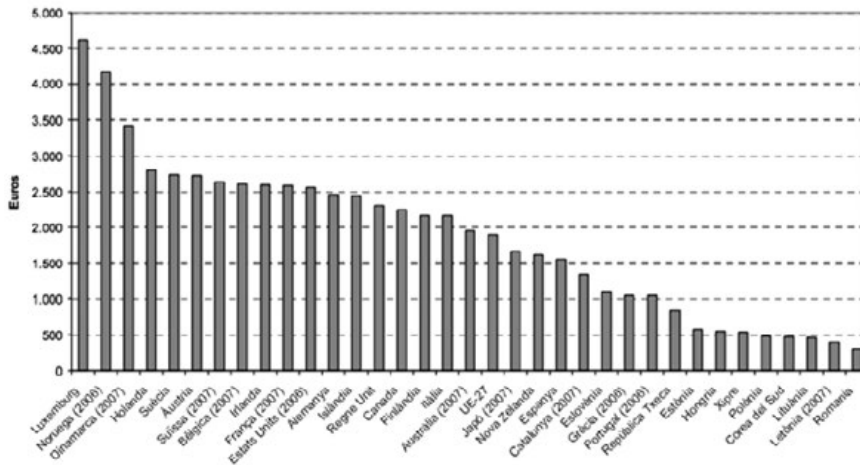
Ni la Marta ni jo som experts en l'àmbit del finançament del sistema sanitari, però ens agradaria fer alguna apreciació sobre el tema.

En primer lloc cal repetir un cop i un altre: no es gasta massa en sanitat i mai s'ha gastat massa en sanitat. Segons l'informe del Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris (CAPS) els diners que es dediquen a Catalunya a la sanitat (en termes absoluts i percentuals) són pocs:<sup>3</sup>



3. Dades d'Eurostat, Generalitat de Catalunya i del CAPS recollides a l'informe «Anàlisi del pressupost de salut 2011 i propostes alternatives per millorar el sistema públic de salut». [http://www.caps.cat/images/stories/DOCUMENT\\_DE\\_TREBALLpremsa.pdf](http://www.caps.cat/images/stories/DOCUMENT_DE_TREBALLpremsa.pdf)

### Despesa pública per càpita en Salut, 2008



Ho poden dir els consellers, l'Artur Mas, TV3, *La Vanguardia* o els tertulians de RACI, però això que «hem viscut per sobre les nostres possibilitats» és una fal·làcia. O dit d'una altra manera: una mentida.

### **Dèficit democràtic?**

L'espoli fiscal és un altre tema del qual ni la Marta ni jo tenim suficient informació per pronunciar-nos-hi. Però després de dos anys investigant el funcionament del nostre sistema sanitari, podem dir que el problema va molt més enllà de la quantitat de diners disponibles.

Per descomptat, la possibilitat de disposar de més o menys recursos condiciona la qualitat del servei que es pot donar. Però encara que Catalunya disposés de molts més diners per finançar el sistema sanitari, encara que la setmana que ve Catalunya solucionés tots els seus problemes de finançament, el sistema sanitari català seguiria sent un desastre des del punt de vista de la gestió.

Com hem pogut veure al llarg del llibre, els problemes sanitaris comencen molt abans de la crisi i les retallades. El que passa és que, com hi havia diners, els forats negres per on s'escapaven els diners de la sanitat no es notaven. Fent

servir una analogia hidràulica podríem dir que durant anys els diners dedicats a la sanitat fluïen per una canonada plena de forats però, com que hi havia molta aigua disponible, ningú es preocupava de les fuites, ja que al final de la canonada rajava l'aigua suficient per regar el sistema. De cop però, el flux d'aigua ha baixat i al final de la canonada ens trobem que hi arriba poca aigua. És llavors quan anem a mirar la raó i veiem que la canonada està foradada per tot arreu. Una solució és buscar desesperadament més aigua per tornar a omplir la canonada fins al punt que els forats no es notin. L'altra —i aquesta no exclou la primera— és posar-se a reparar la canonada.

Està fora del nostre abast analitzar de quina manera podem fer augmentar l'aportació d'aigua (diners) al sistema. Alguns diuen que lluitant contra el frau fiscal, altres que lluitant contra l'espoli fiscal. Però, sigui com sigui, el que sí podem dir és que les canonades del sistema sanitari tenen molts forats i qualsevol proposta de solució per al finançament del sistema no pot ser tinguda en compte si no contempla una important revisió de l'estat de les canonades. Al sistema sanitari català, per exemple, és impossible saber quant cobra el gerent d'un hospital comarcal. A Catalunya és impossible saber si els informes que cada any costen milions d'euros als ciutadans existeixen o no, o si les despeses de protocol serveixen per comprar un obsequi a un treballador que es jubila o, en comptes d'això, els diners són per pagar dinars de directius a restaurants de luxe. Això no ho podem seguir permetent.

### ***D'acord, però què fem?!***

És veritat que un ciutadà té serioses dificultats per posar remei a aquests problemes. El ciutadà ha estat totalment apartat de la gestió i de la fiscalització del seu servei sanitari. Com a tants altres àmbits, l'únic lloc que li han deixat al ciutadà per intervenir en allò que és seu es limita a anar a votar cada quatre anys i esperar —sense piular— que l'elegit es digni a complir les seves promeses.

Per això torno a insistir en la importància del coneixement com a eina per canviar aquesta situació. És veritat que el ciutadà té molt poc poder institucional per canviar les coses, però avui, gràcies a Internet, l'espai polític s'ha eixamplat. Els canals de transmissió de coneixement s'han oberts, tant per rebre informació com per emetre'n.



Hem dit que el problema no són els casos de corrupció concrets, sinó els mecanismes que els permeten. Però conèixer els casos concrets, denunciar-los i difondre'ls per tots els mitjans al nostre abast és una eina de primer ordre per tal de deixar en evidència un sistema que no funciona, encara que els mitjans «oficials» diguin el contrari. Així, i per primera vegada, el ciutadà té al seu abast una eina comunicativa que té una capacitat real d'erosionar la base social i la legitimitat que fins ara ha sostingut el sistema. Ara cal fer servir Internet per omplir-lo del coneixement que anem adquirint i per difondre el que trobem.

Al CAFÈAMBLET hem treballat i treballarem per seguir destapant la cara amagada del sistema sanitari i posant llum allà on uns quants hi volen fosc. Convidem, doncs, qui tingui temps i ganes, que s'informi, investigui i pregunti on són els seus diners.

Ens ajudes a difondre?



***“Que els tertulians menteixin tot el que vulguin... però gastem POC en sanitat***



# Com es pot començar a investigar?

## *Guia pràctica per a la investigació ciutadana (amb casos reals per practicar!)*

Un dels objectius d'aquest llibre era, precisament, explicar amb detall el nostre camí d'investigació amb la intenció que pugui servir de guia perquè qual-sevol lector pugui engegar la seva pròpia investigació allà on consideri necessari. Però som conscients que amb això no n'hi ha prou. Estaria molt bé que a l'escola hi hagués una assignatura com, per exemple, «Fiscalització als polítics» o «Educació per ser un torracollons». Però com que això de moment no es materialitzarà, ens haurem de conformar amb el que puguem anar aprenent de manera autodidacta. Nosaltres durant aquests dos anys hem identificat algunes eines que ens poden ajudar a convertir-nos en fiscalitzadors.

### **1. Els pressupostos**

Tot i que vivim en un país amb enormes dèficits en matèria de transparència, encara hi ha alguns forats per accedir a les dades sobre el destí dels nostres diners. A l'àmbit sanitari, per exemple, el web de la Generalitat publica els pressupostos dels centres concertats. Aquest és un bon punt de partida. Podem trobar-hi, per exemple, els «pressupostos i estats financers d'entitats participades» per la Generalitat. En aquesta llista trobem, entre d'altres, coses com:

- Consorci del Palau de la Música Catalana
- Consorci de l'Institut Ramon Llull

- Consorci Casa Àsia
- Consorci Centre d'Estudis Demogràfics
- Consorci del Barri de la Mina
- Consorci per a la Recuperació i Conservació del riu Llobregat
- Consorci Centre de Supercomputació de Catalunya

Fa dos anys, quan ens preguntàvem què passava amb els diners de la CSMS, també vam trobar en aquesta llista això:

- Corporació de Salut del Maresme i la Selva (CSMS)

Com us podeu imaginar, en un pressupost no hi ha res d'ílegal, ni de sospitos, però pot ser un bon document per començar a treballar. Al llarg d'aquest llibre hem fet referència, sobretot, a les despeses d'estudis i dictàmens, però podríem haver preguntat per qualsevol d'aquestes:

- <i>Premsa, revistes, llibres i altres publicacions</i>	44.668 €
- <i>Despeses postals i missatgeria</i>	706.389 €
- <i>Atencions protocol·làries i representatives</i>	82.735 €
- <i>Formació de personal propi</i>	531.179 €
- <i>Mobiliari i estris</i>	200.000 €
- <i>Altres treballs realitzats per altres empreses</i>	5.871.059 €

A dia d'avui, els gestors dels hospitals de Blanes i Calella es neguen a explicar-nos en què es gasten els nostres diners. De la seva negativa, vam fer-ne un vídeo. Ara, un llibre. Com la CSMS, hi ha desenes de centres de salut gastant milions d'euros cada any sense donar explicacions. Així, si teniu ganes de fer un CAFÈAMBLET, una bona manera de començar és amb els pressupostos.

## **2. Els informes de la Sindicatura de Comptes**

Als capítols 13 i 14 expliquem amb detall la història de l'Informe Crespo, l'informe de la Sindicatura de Comptes que va quedar amagat i enterrat en un calaix. Però a banda d'aquest informe «fantasma» n'hi ha molts que sí que han vist la llum i són molt escandalosos.

A primera vista aquests informes tenen un llenguatge una mica tècnic que espanta una mica, però quan t'acostumes a llegir-los poden ser, fins i tot, divertits: contractes a dit, factures oblidades, feines pagades diverses vegades... Tot és allà. Es podria dir que aquests informes són com les notes d'un gran reportatge esperant que algú el redacti. La feina grossa ja està feta i les dades són 100% contrastades per personal de la pròpia Generalitat.

Però, com dic, els manca edició i això fa que, encara que els informes no hagin estat mai amagats, és com si ho estiguessin. Normalment un no arriba a casa després d'un dia de feina i es posa a llegir un informe de la Sindicatura de 70 planes. Per això, si algun lector té interès per investigar a l'àmbit sanitari, els informes de la Sindicatura de Comptes són una mina d'informació... i d'escàndols. La feina que queda per fer és llegir-los amb deteniment, entendre'ls i buscar la manera d'explicar-ho perquè arribi a molta gent. Un bon exemple és el del bloc *esclatclinic.blogspot.com.es*. Una persona, després de llegir els informes sobre l'Hospital Clínic va obrir aquest bloc i va publicar la informació «digerida». La informació que hi ha als informes, treballada amb temps i paciència, podria provocar algunes dimissions i, potser, alguna compareixença judicial.

A continuació alguns dels informes sobre sanitat:

- Despeses en assistència hospitalària amb mitjans aliens. Exercici 2003. (Informe 22/2006)
- Hospital de Tortosa Verge de La Cinta. Contractació de serveis auxiliars i complementaris. Exercici 2006. (Informe 3/2008)
- Sistema d'Emergències Mèdiques (Informe 22/2008)
- Corporació Sanitària Parc Taulí de Sabadell. Exercicis 2006 i 2007. (Informe 7/2009)
- Contractació de Serveis externs en hospitals de la xarxa hospitalària d'utilització pública de Catalunya. Exercici 2006. (Informe 13/2009)
- Despesa en adquisició i implantació de pròtesis quirúrgiques. Exercici 2007. (Informe 20/2009)
- Consorci Sanitari Integral (Informe 29/2009)
- Consorci Sanitari de l'Anoia (Informe 2/2010)
- Servei Aranès de Salut. Exercici 2006. (Informe 11/2010)

- Aran Salut, Serveis Assistencials Integrats (Informe 21/2010)
- Fundació Privada Hospital de Pobres de Puigcerdà. Exercici 2008. (Informe 3/2011)
- Sistema d’Emergències Mèdiques (Informe 10/2011)
- Hospital Clínic i Provincial de Barcelona. Exercici 2009. (Informe 17/2012)
- Institut d’Alta Tecnologia PRBB - Fundació Privada. Exercicis 2006-2010. (Informe 32/2012)
- Fundació Privada Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Exercici 2009. (Informe 33/2012)
- Fundació Privada de Gestió Sanitària de l’Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Exercici 2009. (Informe 39/2012)

Algú podria pensar que, si els informes ja estan fets, presentats al Parlament i penjats al web de la Sindicatura ([www.sindicatura.org](http://www.sindicatura.org)) això vol dir que tot s’ha esclariat. ERROR! La Sindicatura fa els informes, els presenta al Parlament però, atenció, no té cap potestat sancionadora. Un exemple per a la història: el 23 de juliol de 2009 els mossos d’esquadra irrompien a la seu del Palau de la Música per practicar un registre policial que ha acabat convertint-se en un dels escàndols més grans de la història de Catalunya i un forat per on han desaparegut desenes de milions d’euros. Doncs bé, en un informe de l’any 2003 la Sindicatura de Comptes ja va alertar que alguna cosa anava molt malament al Palau de la Música. Fins i tot l’informe va ser presentat al Parlament. Però van haver de passar 6 anys (i molt milions) perquè algú es dignés a investigar. Com pot ser? Una possible resposta a aquest escàndol apareixia publicada al diari *La Vanguardia* el 21 de juny de 2010:

Ens ajudes a difondre un resum?



**Guia per investigar la corrupció a Catalunya · Premi per a qui trobi el proper Cas Palau**



*L’auditor Antoni Martí ha precisat que aquest informe fiscalitzador no es va enviar al Tribunal de Comptes —qui ha de dirimir sobre responsabilitats penals— fins a 2008, una dada que va alertar alguns grups, que van considerar que, si hi havia indicis, llavors ja havien prescrit. Martí i Vehí van dir que aquest retard no se’ls pot imputar a ells, sinó que és responsabilitat del síndic major.*

Què hagués passat si, quan l’any 2003 la Sindicatura va fer públic l’informe, un ciutadà l’hagués descarregat del web, l’hagués imprès i l’hagués enviat ell mateix

al Tribunal de Cuentas? I ja que hi som posats, una altra pregunta: per què no ho va fer cap partit del Parlament?

### **Què passa al Parlament?**

Tot això indica que potser tots plegats hauríem d'estar molt atents al que fa i deixa de fer la Sindicatura de Comptes. En l'àmbit sanitari els informes són molt i molt escandalosos. No exagero. Mirem alguns comentaris que van fer els membres del Parlament quan la Sindicatura va presentar alguns dels seus informes sobre sanitat:

#### **20 de març de 2007**

Debat al Parlament relatiu a l'informe «Despeses en assistència hospitalària amb mitjans aliens» (Informe 22/2006):



*En aquest informe veiem un veritable catàleg d'infraccions administratives. (...) Algunes arriben a posar en perill la vida i la salut de les persones a causa d'aquesta peculiar gestió del Departament de Salut. (...) Les reiterades infraccions no sols vulneren la normativa administrativa, sinó que també trobem moltes infraccions en matèria financera, com els imports concedits a determinats centres sense justificar, pagaments per sobre de les contraprestacions aprovades i els serveis satisfets... Patrícia Gomà Pons (ERC)*

*Les subvencions, si s'han de donar, s'han de donar d'acord amb un procediment formal. I, a més a més, entren també en l'aspecte del greuge comparatiu. La veritat és que la subvenció dels 2,2 milions a la fundació privada Institut de Recerca Oncològica, tal com està exposada en l'informe, crida l'atenció. Daniel Pi i Noya (ICV-EUiA)*

#### **11 de novembre de 2008**

Debat al Parlament relatiu a l'informe «Hospital de Tortosa Verge de La Cinta. Contractació de serveis auxiliars i complementaris. Exercici 2006» (Informe 3/2008):



*Es donen tota una sèrie d'irregularitats en la contractació que són, de veritat, espectaculars, i els en comentaré algunes, perquè és que es repeteixen contínuament a tots els serveis de contractació. Mirin, abans era la gestió d'una entitat de dret públic, la mala gestió d'una entitat de dret públic en tots els seus extrems; ara parlem d'una pèssima gestió de la contractació. Pilar Pifarré i Matas (CiU)*

*Hem llegit especialment les al·legacions, i n'hi algunes que, de veritat, són per emmarcar-les i que no serien admissibles en cap tipus de procediment administratiu, judicial..., i, per tant, no podem donar recolzament a una gestió com aquesta, tornem a dir, en un àmbit diferent, però una gestió, una altra vegada, que no pot ser model del que és una gestió dels fons públics. Ángeles Olano Garcia (PP)*

*No es pot tancar els ulls a una realitat que crec que és molt clara i és evident que hi ha un desgavell important en la gestió i també en l'adjudicació dels serveis externs. Laia Ortiz Castellví (ICV-EUiA)*

*Jo crec que el que ve a reflectir l'informe de la sindicatura és el somni de qualsevol gerent públic: fer el que vull, sense cap control i com em dóna la gana, i sense cap risc. (...) En el cas que ara ens ocupa es va decidir que no, que, evidentment, complir la llei de contractacions de les administracions públiques és pesat, difícil, exigeix realment temps, rigor, clàusules, i es decideix recolzar el que és fàcil. Tenim a un adjudicatari d'una cafeteria que portava molt temps, cal reformar-la, li adjudiquem el contracte, li donem el de bugaderia, que després no complirà, i a canvi ens fa una cafeteria nova. Ideal. (...) No sé per a qui han fet una llei de reforma de l'ICS per fer-ho empresa pública, que en principi es volia acomodar a la flexibilitat quant a la contractació administrativa. Si el règim de dret privat ja s'aplicava a l'Hospital de Tortosa! No se seguia el procediment administratiu que estableix la llei de contractacions de les administracions públiques. Però és que ni un, eh? José Domingo Domingo (Ciutadans)*



### **21 d'abril de 2009**

Debat al Parlament relatiu a l'informe «Sistema d'Emergències Mèdiques S.A. Exercici 2006» (Informe 22/2008):



*Quan l'informe va sortir, un determinat interventor, precisament del món municipal, es va mirar l'informe, i li vaig preguntar: «Escolta, hi veus moltes irregularitats?». I em va dir: «Moltes no, totes». Totes, és a dir, totes, totes les possibles. És a dir, aquí han conculcat tots els principis, tots i cada un. Francesc Sancho (CiU)*

*Estem davant d'un informe que no ha deixat indiferent ningú, que, efectivament, mostra una gestió irregular i que presenta actuacions que ja veurem amb les instàncies que pertoca si poden ser considerades infraccions jurídiques greus. Ja ho veurem. Maria Àngels Cabasés i Piqué (ERC)*

### **16 de juny de 2009**

Debat al Parlament relatiu a l'informe «Compliment de retiment dels comptes de les entitats de l'àmbit sanitari públic. Exercici 2007» (Informe 26/2008):



*Ens trobem —fent-ne una valoració resumida— que, de les noranta-dues entitats, només dues compleixen la llei. Onze no han tramès cap document. Pilar Pifarré i Matas (CiU)*

### **17 de novembre de 2009**

Debat al Parlament relatiu a l'informe «Corporació Sanitària Parc Taulí de Sabadell. Exercicis 2006 i 2007» (Informe 7/2009):



*En el cas dels incompliments dels terminis i les desviacions a l'execució o bé la forma d'adjudicació de les obres complementàries mitjançant procediments de contractació negociats sense publicitat; el fet de la contractació de serveis, contractació incorrecta, com diuen en el seu informe, pel que fa a les pròrrogues del contracte de transport, amb l'assistència medicalitzada; les clàusules contractuals contràries a la normativa de contractació; el fet de la contractació de consultories i*

assistències, doncs, amb els serveis d'assessorament jurídic integral també, a través dels procediments de negociat sense publicitat. Pilar Pifarré i Matas (CiU)

Pel que fa a contractació de serveis i assistència, doncs també trobem deficiències, eh?, com manca d'acreditacions, formalització sense publicitat i modificacions. Bé, creiem que tot això, doncs, hauria de ser millorable i, per tant, ja ho hem dit abans, instem que l'organisme compleixi la legalitat en aquest cas. Maria Àngels Cabasés i Piqué (ERC)

Considerem que els plecs i les clàusules administratives han de fer-se i respectar-se i que únicament les vies que hi ha, i en aquest cas, doncs, la llei de contractes, les seves prescripcions no són per imposar barreres absurdes al que gestiona aquests serveis, sinó per donar seguretat jurídica de la gestió i dels fons públics utilitzats. Àngeles Olano Garcia (PP)

Ens ajudes a difondre un resum?



**Un diputat de CiU: "Escolta: veus moltes irregularitats? I em va dir: "Moltes no. Totes. Totes, es a dir, totes les possibles"**

En aspectes de contractació. Un pot entendre que determinades obres, en un moment determinat, tinguin un sobrecost. Costa, en canvi, d'entendre que projectes... que en fase de projectes hi hagi una desviació del 86 per cent. Daniel Pi i Noya (ICV-EUiA)

Les peculiaritats de la figura del consorci i les peculiaritats que té habitualment aquesta perversa pràctica administrativa que es ve implantant amb caràcter general en la Generalitat i en l'Administració catalana, des de tractar..., des de les figures més complicades tractar d'eludir la norma. Estem davant una situació en la qual l'hàbit és l'incompliment de la norma, l'hàbit és creure que es pot tot i l'hàbit és creure que els informes de la Sindicatura, com recomanen i després, al final, doncs no s'apliquen i no passa gairebé gens, doncs ho permeten tot. José Domingo Domingo (Ciutadans)

Cada cop que arriba un informe de la Sindicatura de Comptes al Parlament es produeix un petit terrabastall a l'hemicicle. Però cal dir que una lectura detalla-

da de totes les intervencions al llarg dels anys posen de manifest una cosa molt curiosa: la reacció de cada un dels partits es modifica en funció de si l'informe fa referència a un moment en què el partit en qüestió era a l'oposició o al govern. És una impressió.

### **Fiscalització, fiscalització, fiscalització!**

Un altre cop, llegir els informes de la Sindicatura de Comptes pot resultar una mica desolador, ja que ens ensenya les misèries sobre com es gestionen els nostres diners. Però llegir aquests informes (i saber que existeixen) és sempre una bona notícia. En primer lloc vol dir que aquesta fiscalització serveix i permet detectar les irregularitats que es cometen. En segon lloc, aquests informes, aquesta fiscalització, poden exercir un efecte dissuasiu per al gestors que tinguin la temptació de tirar pel dret.

Una altra cosa que sol passar quan ens plantem davant d'aquests escàndols és que sempre surt algú i diu: «Veieu com això públic és un desastre?!» Només un comentari: els desastres que tenen lloc al sistema públic no es produeixen pel fet que sigui públic. Al contrari, es produeixen perquè no són suficientment públics. En un sistema transparent, on els ciutadans i els seus representants tinguessin accés a les dades, la situació seria molt diferent.

Un altra cosa que parla a favor de la fiscalització és la por que li tenen aquells que gestionen els diners de tots. Josep Maria Via n'és un exemple. Des de fa anys escriu articles carregant contra tot tipus de fiscalització. El passat 11 de març l'agència Europa Press informava:



*Un assessor del govern català critica que els controls a la corrupció creen un sistema «ineficient».*

*El membre del Consell Assessor per a la Sostenibilitat i el Progrés del Sistema Sanitari de la Generalitat i president del Consell Rector del Parc de Salut Mar de Barcelona, Josep Maria Via, ha assegurat aquest dilluns que els controls aplicats per evitar la corrupció creen «una administració enutjosa, sense eficiència», i no serveixen per evitar l'apropiació indeguda de recursos públics. (...) «El sistema de control no*

*mesura els resultats, només els procediments, i així és difícil retenir els gestors més qualificats, quan el que fa falta és gent amb capacitat de lideratge», ha defensat Via.*

Veient la por que tenen els que porten 30 anys gestionant els nostres diners, sembla ser que el que cal és fiscalització, fiscalització i més fiscalització. Una fiscalització que necessita anar més enllà dels controls establerts i que hauria de tenir una forta implicació ciutadana.

La Sindicatura no només s'ocupa de l'àmbit sanitari. Entre els seus informes en trobem alguns tan suggeridors com:

- Consell Comarcal de l'Alt Empordà. Exercici 2008
- Diputacions de Catalunya. Transferències corrents a institucions sense finalitat de lucre. Exercici 2008
- Departament de la Presidència. Concepte pressupostari 227, Treballs per altres empreses. Exercici 2010
- Consorci per a la Normalització Lingüística. Personal i saldos amb ens consorciats. Exercici 2010
- Subvencions rebudes per les organitzacions sindicals de Catalunya. Exercici 2009
- Agregat de les universitats públiques de Catalunya. Exercicis 2008 i 2009
- Grup Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA). Exercicis 2007, 2008 i 2009

A veure qui troba el proper Palau de la Música!

# Solucions reals ja!

A la sanitat pública està tenint lloc un fenomen similar al que s'està vivint al sistema financer: els mateixos que han portat la sanitat pública al desastre són els que ara es presenten com a «experts» i ens proposen les «solucions». Unes solucions que, curiosament, coincideixen en gran mesura amb els seus interessos particulars i els de les corporacions a les que representen. Per sort, al nostre país hi ha altres experts que treballen per oferir alternatives al discurs interessat i oficial. A continuació oferim un repàs a aquestes dues maneres d'enfocar el debat sanitari. Per una banda presentem a alguns dels «experts oficials» i, per una altra, oferim les propostes alternatives dels experts «no oficials».

## **(Quasi) Tots els homes del President<sup>1</sup>**

Raquel Gallego Calderón al seu estudi del model sanitari català va definir el model sanitari català com a «mercat relacional». Un àmbit de negoci on les relacions personals, els contactes entre empreses, l'estret contacte entre el món privat i el món públic són una constant. Altres actors menys acadèmics, han descrit aquest sistema com «amiguista» i de «porta giratòria». Periodistes, treballadors i estudiosos dels sistemes sanitaris han vist en aquest «mercat relacional» un focus d'opacitat, de manca de transparència i, sobretot, de conflictes d'interessos.

El Sindicat CATAAC-CTS/IAC ha observat durant els últims 20 anys els moviments de persones, empreses i institucions. Una observació que li ha permès traçar un mapa d'aquest mercat relacional.

---

1. Treball publicat l'11 de setembre de 2012 a la publicació especial «Prou corrupció a la sanitat pública» el·laborat conjuntament per CAFEAMBLET, Catac-CTS IAC i la Candidatura d'Unitat Popular (CUP).

És un mapa enorme. És incomplet, complex i requereix encara molt desenvolupament. De moment, però, podem començar a estirar d'alguns fils. Per exemple, del CAREC i del Consell Assessor de Sanitat.

Una de les primeres decisions d'Artur Mas quan va arribar al Govern va ser la creació de dos òrgans consultius: el CAREC (Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement) i el Consell Assessor per a la Sostenibilitat i el Progrés del Sistema Sanitari. Qui són aquests «assessors» de Mas? D'on surten aquests «experts» que parlen a cau d'orella al govern del nostre país? Quins interessos tenen? Qui són els seus amics? Quins són els seus negocis? Aconsellen pensant en el bé dels catalans o en el compte de resultats de les seves empreses? El següent article intenta aportar dades per respondre aquestes preguntes.

### **Salvador Alemany**

Salvador Alemany va ser designat per Artur Mas com a president del Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement (CAREC). Alemany és el president d'Abertis, la multinacional que s'ha enriquit, entre d'altres negocis, gràcies a les polèmiques concessions d'autopistes. El diputat de SI, Toni Strubell, va qualificar Abertis com «un cementiri d'elefants d'ex dirigents de CiU».

El principal accionista d'Abertis és La Caixa, copropietària de la mútua privada SegurCaixa-Adeslas (Mutua Madrilenya). El segon accionista més important d'Abertis és el fons CVC, copropietari de la multinacional sanitària Capiro.

Alemany és membre de la Fundación de Estudios de Economía Aplicada (FEDEA). Segons el catedràtic d'economia Vicenç Navarro, FEDEA és «La veu de la banca i la gran patronal».

Una opinió que es confirma si mirem algunes de les empreses que financen la institució: Abengoa, Banesto, BBVA, Banco Sabadell, La Caixa, Banco Popular, Iberdrola, Grupo Santander, Repsol...

Els estudis que paguen totes aquestes empreses ho deixen clar: «Nada es gratis. Hay que incentivar el uso de la sanidad privada. Hay que dar soluciones al sistema nacional de salud aunque a veces resulten impopulares.»

Salvador Alemany va ser fins l'any 2011 president del Cercle d'Economia, actualment presidit per l'exministre de José María Aznar, Josep Piqué. Aquesta institució és una mena de club on es troben poderosos empresaris com Josep Olliu, president del Banc Sabadell; Artur Carulla, president d'Agrolimen; o Isak Andic, propietari de Mango, primera fortuna catalana i principal impulsor d'Eurovegas a Catalunya.

La companyia presidida per Alemany ha estat notícia en relació amb el Cas Palau. Podem llegir a la premsa: «La policia veu acreditat el finançament irregular de CDC a través del Palau de la Música» · «Ferroviaria va finançar de manera il·lògica i amb ingents quantitats de diners el Palau de la Música» · «Segons informes de la Unitat Contra la Delinqüència Econòmica de la Policia Nacional Abertis va fer donacions a la Fundació Trias Fargas que, en bona mesura, van nodrir les arque de CDC» · «La policia sospita que aquestes donacions hagin “viciat” els concursos públics on han participat».

D'altra banda, a més d'assessorar Artur Mas, Alemany forma part del patronat de la Fundació Príncep de Girona.

En clau borbònica, ens trobem l'Institut Noos d'Iñaki Urdangarin. «La policia assenyala que Abertis va pagar 116.000 euros a l'Institut Noos en concepte d'informes» · «La multinacional espanyola Aberits pagó 2.362 euros por cada página escrita. La policía añade que el tipo de letra utilizado para esos informes era muy grande».

### **Maria Eugènia Bieto**

A més de ser membre del CAREC, Eugenia Bieto és, actualment, directora general de l'escola de negocis ESADE. Bieto va accedir a aquest càrrec després que el seu predecessor, Marcel Planelles, es veiés involucrat amb l'escàndol de l'Institut Noos. «Planelles va desenvolupar un paper central entre les persones i empreses que oferien serveis a Urdangarin» segons explica el diari El País.

La relació d'ESADE amb l'escàndol Urdangarin no acaba aquí. El soci d'Iñaki Urdangarin i cofundador de l'Institut Noos era Diego Torres, professor i membre de l'equip d'investigadors d'ESADE, on per cert, va estudiar Iñaki Urdangarin.

Ens ajudes a difondre un resum?



Qui és Salvador Alemany?

Ens ajudes a difondre un resum?



**Eugènia Bieto: ESADE, els 'urdangarins' i Artur Mas**

Una de les primeres mesures d'Eugènia Bieto quan va assumir ESADE va ser demanar als empleats i professors que no parlessin amb la premsa sobre el tema Urdangarin. Per cert, el director de comunicació d'ESADE és Oriol Llop, que abans d'això era cap de premsa d'Artur Mas.

Lliçons als ciutadans · Tot i els escàndols protagonitzats per molts dels seus directius i professors, ESADE es permet donar lliçons als ciutadans. En una entrevista concedida a la revista Aces de Sanitat Privada, Bieto va dir: «No és sostenible que l'estat presti serveis sanitaris a cost o». Segons Ramon Serna del sindicat CATACT-CTS IAC «la senyora Bieto sembla oblidar que els ciutadans paguen impostos per tenir aquests serveis. De "cost o" res de res...»

A la mateixa entrevista, Bieto explica l'avantatge de tenir consellers al Govern provinents del sector privat: «Aquesta mena de porta giratòria entre persones que van del sector públic al sector privat i viceversa ajuda a signar convenis».

### **Jordi Gual**

La Caixa té importantíssims interessos al negoci sanitari privat a través de SegurCaixa/Adeslas. Per això, no és estrany trobar entre els assessors d'Artur Mas a Jordi Gual. Gual és sotsdirector general i economista en cap de La Caixa.



**Jordi Gual: Quan les escoles de l'Opus treballen per robar la sobirania als ciutadans**

De la mateixa manera que Salvador Alemany, Gual és membre del Cercle d'Economia. Jordi Gual també és professor especialista en la relació entre el sector públic i el sector privat a l'escola de negocis IESE, creada per l'Opus Dei.

Per fer-nos una idea de quina mena de polítiques propugna aquesta escola, fem una mirada a l'ideari que defensa el professor d'Iniciativa Emprenedora de IESE, Pedro Nuño:

«Cal privatitzar tot el que encara és de propietat pública... el que més pagui, s'ho queda. Hem de vendre el país, però de veritat» · «Cal posar a treballar els joves gratuïtament durant dos anys obligatòriament» · «Ens enfrontaríem a la protesta de tots els que se'ls acabaria viure del "cuento". Caldrà aguantar crits uns dies i ficar a la presó algú. Cal fer aquestes coses»



El que Pedro Nueno no explica a cap dels seus articles és que el seu company a IESE, el professor Miguel Tejeiro, era el comptable dels xiringuitos d'Urdangarin i secretari del famós Institut Noos. Actualment Tejeiro està imputat per aquests fets.

El senyor Nueno tampoc explica que ell és el creador del fons de capital risc de IESE, Finaves, un fons que rep desenes de milers d'euros de diner públic a través de l'Institut Català de Finances i de l'empresa pública Accro per finançar «projectes dels alumnes de IESE».

Entre d'altres inversions, Finaves inverteix en companyies mèdiques privades als EUA.

Al consell d'administració de Finaves, juntament amb Nueno, trobem Josep Fernández Terricabras, actualment president de la Corporació de Salut Maresme i La Selva, un consorci públic que està sent investigat per la Sindicatura de Comptes i pel Tribunal de Comptes en relació amb l'escàndol protagonitzat per Xavier Crespo, actualment diputat de CDC.

Però què fa Gual a IESE? Aquest assessor d'Artur Mas compagina la seva feina com a subdirector General de La Caixa amb el comitè de direcció del Centro Sector Público – Sector Privat de IESE (IESE SP-SP), un lobby «per a la transferència total o parcial de la gestió dels serveis públics».

Qui paga aquesta màquina de privatitzar dirigida per Gual?

La Cambra de Comerç, el BBVA, la Diputació de BCN, els assessors tributaris Garrigues, VidaCaixa, Telefónica, T-Systems, Endesa, Agbar, les farmacèutiques Sanofi i MSD i la consultora PWC.

Finalment, IESE i La Caixa col·laboren estretament amb el programa «Emprendimiento Social» de l'Obra Social de La Caixa, una obra social de la qual la infanta Cristina és directora de l'Àrea Internacional.

Per acabar amb el senyor Gual: no hem trobat un sol article on parli de l'escàndol de les preferents de La Caixa, entitat on, recordem, ell és l'economista en cap.

A «Los Desayunos ESADE» John de Zulueta —actual president d'USP-Hospitals— va assegurar que «lo adecuado sería contar con una cartera limitada de servicios, ya que no es posible financiar todo para todos».

El senyor Manel Peiró, professor d'ESADE i també assessor d'Artur Mas, ho té clar: «La crisi és una oportunitat magnífica per accelerar reformes sanitàries. Sense retallades ni sacrificis no es pot mantenir l'actual sanitat. Cal reforçar copagaments i assegurances privades complementàries». Unes «assegurances privades complementàries» que es freguen les mans mentre «assessoren» el nostre president.

### **Joaquim Triadú**

Si parlem de IESE i de PWC, és inevitable parlar d'un altre assessor d'Artur Mas: Joaquim Triadú.

Entre els molt càrrecs polítics que ha ocupat Triadú destaca la seva etapa de conseller de presidència de Jordi Pujol.

Ens ajudes a difondre un resum?



**Joaquim Triadú: del Palau de la Música al Pans&Company**

A l'esfera dels negocis, Triadú és vicepresident del Centro Sector Público-Sector Privado de IESE (IESE SP-SP) que hem conegut de la mà de Jordi Gual. Joaquim Triadú ha estat soci del bufet d'advocats Garrigues, que ha estat notícia recentment per la seva implicació al cas dels ERE d'Andalusia: «Venien a l'empresari el producte, és a dir, l'ERE i les jubilacions gratis o pràcticament gratis perquè pagava la Junta» · «Els advocats proposaven a les empreses el negoci rodó perquè no havien d'abonar res, ni tal sols la seva minuta» · «La jutgessa ha assenyalat el bufet Garrigues com a protagonista d'aquesta manera d'actuar que li va reportar uns ingressos per 1,2 milions d'euros» explicava El País el passat 11 de març.

Quan Triadú encara era a Garrigues, l'assessor d'Artur Mas va protagonitzar un dels moments més escandalosos del Cas Palau: com a advocat de l'Orfeó Català, Triadú es va ocupar de portar a terme una maniobra curiosa: «demanar al jutge del Cas Palau que no obrís una causa judicial nova per separar la investigació sobre un presumpte finançament irregular de Convergència de l'espòli del Palau».

«Qui va portar el tema jurídicament (explica Jordi Font, membre de la junta de l'Orfeó) va ser Triadú (...). És un escàndol tan greu com el desfalc d'algú que està pagat per l'Orfeó i fa funcions contra l'Orfeó.»

Un Orfeó, per cert, presidit per Mariona Carulla, hereva del Grup Agrolimen i promotora de la Fundació Lluís Carulla, on trobem com a membre el senyor Triadú.

L'objectiu de la fundació és «promoure desinteressadament qualsevol activitat de la cultura catalana sempre que siguin mereixedores de tal ajut a judici del patronat». Actualment la família Carulla té seriosos problemes amb Hisenda.

«Segons l'Agència Tributària, els sis germans de la família Carulla, propietària del grup Agrolimen van defraudar entre 400.000 i un milió d'euros... cada un d'ells», explicava el diari El País el 8 de juny de 2011.

Empreses d'aquest grup són: Gallina Blanca, Pans&Company, Ausonia, Evax, Caves Montferrant, El Pavo o BioCentury.

Triadú, actualment, és membre de la Junta Directiva del Cercle d'Economia (on trobem a Salvador Alemany, i Jordi Gual, també assessors de Mas), membre del Consell d'Administració de la petroliera Meroil i del Consell Directiu del Grup DIR.

Triadú ocupa, també, un lloc clau a l'empresa consultora PriceWater HouseCooper (PWC). Podem esbrinar-ne el sector? «Responsable del sector públic».

Des de la seva incorporació, la firma ha rebut 1,6 milions d'euros en contractes de la Generalitat.

### **Xavier Vives**

Xavier Vives és el «Director Acadèmic» del lobby privatitzador de IESE SP-SP que hem conegut de la mà de Jordi Gual i Joaquim Triadú, també assessors del president.

Vives és el director de la Càtedra Abertis de Regulació, Competència i Polítiques Públiques, que s'imparteix a IESE.

Ens ajudes a difondre un resum?



**Xavier Vives:**  
assessors de Mas, pilotes del Príncep Felip

Com el seu nom indica, les càtedres Abertis estan finançades per l'empresa de Salvador Alemany.

La missió d'aquesta càtedra és: «Difondre coneixements en l'àrea de la regulació i les polítiques públiques».

En matèria de drets laborals, Xavier Vives és fidel a la línia de IESE: «Cal rebaijar les cotitzacions socials, augmentar l'IVA i reformar la negociació col·lectiva» · «A Espanya la gent pensa més en defensar els drets adquirits que en com generar riquesa» · «Hi ha una Espanya que confia en l'amiguisme per aconseguir negocis i subvencions».

Veient casos com el d'Urdangarin o els escàndols sanitaris a Catalunya, en aquest punt cal donar la raó al senyor Vives.

L'únic que falta és que el senyor Vives especifiqui qui són exactament els que es beneficien d'aquest amiguisme! Per cert, ESADE també té una Càtedra Abertis: es diu Cátedra LiderazgoS i Governanza Democrática. L'equip acadèmic està integrat, entre d'altres, per Eugenia Bieto (també assessora del president), Marcel Planellas o a Carlos Losada, que va promoure el llibre sobre patrocini esportiu d'Iñaki Urdangarin. Actualment Xavier Vives forma part del Consell Assessor de la Fundació Príncep de Girona.

### **Josep Santacreu**

Santacreu aconsella el Govern en matèria de sanitat pública a la vegada que és conseller delegat de DKV Seguros, empresa estretament lligada a la gestió privada de la sanitat valenciana a través de DKV Marina Salut...

«DKV Marina Salut té per objectiu aconseguir l'excel·lència en la gestió, la generació de riquesa» va dir Santacreu quan va posar la primera pedra de l'hospital de Beniadlà, juntament amb Francsico Camps.

Una excel·lència de gestió que, com a mínim, cal posar en dubte tenint en compte qui eren els dos socis de Santacreu a DKV Marina Salut:

Ens ajudes a difondre un resum?



**Josep Santacreu:**  
els nois del PP que assessoren a CiU

Un dels socis era la CAM, els directius de la qual van cobrar 1,7 milions en incentius de manera indeguda; una entitat que va haver de ser rescatada amb 5.249 milions d'euros pagats per tots els ciutadans.

I l'altre soci era Bancaja, una de las caixes que, sota el nom de Bankia, han deixat un forat de 19.000 milions d'euros que s'ha tapat, evidentment, amb diners públics.

Santacreu admet que les retallades ajuden a la seva empresa: «Existe un enorme interés por parte de familias, autónomos, empresas e incluso parejas, que antes dudaban si entrar o no en estos seguros y que ahora, frente a la incertidumbre de la sanidad pública, dan el paso (...). Este movimiento nos aporta estabilidad», explicava a la premsa fa poques setmanes.

Actualment, a més d'assessorar Artur Mas, Santacreu també és vicepresident del Patronat de la Fundació Edad&Vida, presidida per Higinio Raventós i on participen La Caixa, PWC, IESE o Josep M. Via, també assessor d'Artur Mas en l'àrea de sanitat.

Santacreu és membre de FemCat, una organització empresarial on trobem alguns noms que han fet fortuna gràcies a la sanitat pública, com per exemple, Carles Sumarroca o Jordi Bagó, del Grup Serhs.

### **Jordi Ramentol**

Jordi Ramentol —antic exalumne de IESE— és un home fort de la indústria farmacèutica catalana. Ramentol ha estat director general dels Laboratoris Lácer i actualment és conseller delegat de Ferrer.

Ramentol també és president de la patronal Farmaindustria. Com a tal Ramentol va dir el passat mes de juny: «Volem que es treguin ja de finançament fàrmacs per símptomes menors i esperem que la mesura s'adopti al proper Consell Interterritorial».

Dit i fet, el Govern de Mariano Rajoy va fer cas de la demanda i va excloure 456 medicaments del finançament públic.

Ramentol ha participat en l'elaboració del document «10 temes candents sobre la sanitat espanyola» elaborat sota l'auspici de la companyia PWC, de la qual ja hem parlat.

Juntament amb Ramentol, trobem en aquest document alguns personatges coneguts de la sanitat catalana: Rai Belenes, director general de C Gest (creada pel CSC de Ramon Bagó) i actualment director de la totpoderosa empresa CAPIO; Javier Fernández-Lasquetty, conseller de sanitat d'Esperanza Aguirre; o Eduard Rius Pey, que per cert, és un altre exemple perfecte de la porta giratòria a la sanitat catalana: antic conseller de Salut i actualment director del Sector Mèdic a PWC. Actualment el trobem a Acciona Serveis Hospitalaris.

Tornant a Ramentol, els seus contactes amb el govern semblen començar a donar bons fruits per a la indústria farmacèutica: el passat 9 de setembre el govern de Catalunya va celebrar una reunió entre Ramentol i els consellers Andreu Mas-Colell i Francesc Xavier Mena. La reunió tenia una finalitat clara: «La finalitat de la reunió ha estat promoure un conjunt de mesures que han d'afavorir el desenvolupament». Unes mesures en què els diners públics jugaran un paper fonamental ja que es preveu: «el foment de la recerca i la innovació». Com es veu, la gent de IESE només deplora el diner públic si serveix per donar servei als ciutadans.

### **Joan B. Casas**

Joan Baptista Casas és soci fundador de Faura-Casas, una empresa auditora que té, entre els seus principals clients a la Generalitat de Catalunya. Faura-Casas fa l'auditoria financera de desenes d'ens sanitaris finançats amb diners públics.

Segons explica l'empresa «la nostra missió és col·laborar amb els òrgans de control extern i intern, en els àmbits en els quals la legislació preveu el suport de professionals externs en l'execució de les funcions de fiscalització i control financer».

El que és preocupant és que Faura-Casas vigila els comptes d'organismes públics com el CSC (dirigit per Ramon Bagó) i els hospitals que van donar contractes a Bagó i al mateix temps, audita els comptes del Grup Serhs, propietat de Ramon Bagó.

A Badalona, per exemple, Faura-Casas auditava els comptes de Badalona Serveis Assistencials (gestionada pel CSC, també auditat per Faura-Casas). Des de 1998 BSA va adjudicar contractes per 7,8 milions d'euros a les empreses de Bagó (també auditades per Faura Casas) sense cap mena de contracte.

Això ha portat al consell d'administració de BSA a canviar d'empresa auditora ja que considera que «Faura-Casas hauria d'haver alertat l'Ajuntament de les irregularitats que beneficiaven al Grup Serhs de Bagó»... client de Faura-Casas.

### **I si canviem d'assessors?**

Després de veure els currículums d'aquests «experts» i «assessors» que marquen les polítiques sanitàries al nostre país, la pregunta obligada és: «vetlla aquesta gent per un sistema sanitari públic, de qualitat, equitatiu i universal? O més aviat vetllen pels milionaris negocis que ofereix a les seves empreses un sistema sanitari privat? Per sort, al nostre país hi ha uns altres experts, menys vinculats als conglomerats financers i empresarials que treballen per oferir alternatives de futur per al nostre sistema sanitari. Aquests experts no oficials ho tenen difícil per sortir als mitjans de comunicació privats a les ordres de les corporacions i als mitjans públics a les ordres dels partits que treballen per a aquestes corporacions. Tot i així la seva feina s'obre pas poc a poc. Davant l'evident fracàs de les polítiques actuals, cada cop més gent comença a escoltar aquestes veus que posen sobre la taula altres mesures. Per sort, diem, aquestes veus són moltes i fer una selecció és difícil. Tot i així, presentem les propostes de dos grups de treball: el Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris (CAPS) i el Manifest per una nova cultura de la salut».

Al seu «Anàlisi del pressupost de salut 2011 i propostes alternatives per millorar el sistema públic»<sup>2</sup> el CAPS va fer les següents propostes:

---

2. Responsables de la elaboració del document: Agustí Colom. Professor d'Economia, Universitat de Barcelona · Santiago Marimon. Economia i sistema d'informació en salut. Membre del CAPS · Josep Artigas. Advocat, gestió sanitària. Membre del CAPS · Antoni Barbarà. Metge, Dempeus per la salut · Carme Borrell. Metgessa salut pública, membre del CAPS · Lluís Camprubi. Investigador Salut pública, grup GREDS-EMCONET. Universitat Pompeu Fabra · Olga Fernández. Psicòloga, gestora de e-criterium, membre del CAPS · Albert Ferris. Consultor, membre del CAPS · Joan Ramón Laporte. Catedràtic de Farmacologia, UAB · Josep Martí. Metge, membre del CAPS · Àngels Martínez. Economista, Dempeus per la salut · Ramon Morera. Metge, Fòrum Català d'Atenció Primària (FOCAP) · Carme Valls. Metgessa, membre del CAPS · Francesca Zapater. Metgessa, presidenta del FOCAP.

1. Augmentar els ingressos, fiscalitat progressiva i a nivell de la mitja del la UE-15.
2. Optimitzar les despeses tenint en compte els valors: equitat, eficiència i qualitat.
3. Transparència en la informació: de resultats en salut, econòmica i de concerts, identificant centres i territoris, dades obertes.
4. Oferta de serveis i avaluació planificada en termes de necessitat i equitat en salut, evitant les retallades lineals.
5. Reducció, sinèrgies, fusions entre proveïdors. Optimitzant ofertes de terciarisme, de compres, serveis comuns, innovació, etc.
6. Prendre les mesures en despesa de farmàcia descrites en aquest document.
7. Més prevenció i protecció de la salut, desmedicalitzar. Salut en totes les polítiques.
8. Fer l'assistència allà on sigui més eficient amb igualtat de qualitat. Potenciar la Primària amb més recursos i autonomia per poder ser més resolutiva i fer el paper de coordinació de l'atenció sanitària.
9. Implicar, responsabilitzar, donar autonomia, apoderar als i les professionals i a la ciutadania amb instruments de participació real en el sistema.
10. Situar les retribucions dels professionals i treballadors i treballadores del sector al nivell que els hi correspon per la seva qualificació i responsabilitat.

### **Propostes sobre la política dels medicaments:**

- Selecció centralitzada dels medicaments més idonis per al conjunt del sistema de salut, amb negociació dels seus preus. Introducció de sistemes de preus relacionats amb el valor terapèutic dels medicaments.
- Prohibició total de la promoció comercial als centres de SNS, públics i concertats.
- Sistemes d'informació sobre medicaments i terapèutica independents de la indústria farmacèutica, propis del sistema de salut i integrats en les eines informàtiques.
- Formació continuada organitzada des del mateix sistema de salut. Deixar d'acreditar oficialment els cursos organitzats o patrocinats per companyies farmacèutiques.
- Creació de Comissions Fàrmaco-terapèutiques a totes les àrees sanitàries, amb la funció de garantir la participació professional i la gestió clínica en



terapèutica, 9 seleccionar les recomanacions terapèutiques i els medicaments d'elecció, garantir i acordar la continuïtat assistencial entre hospitals, atenció especialitzada i atenció primària, concretar la formació continuada, i fer un seguiment de les pràctiques preventives i terapèutiques i els seus resultats.

- Establiment de sistemes d'incentius segons indicadors de prescripció de medicaments i ús d'altres tecnologies sanitàries.
- Potenciar la implicació de la ciutadania i les persones usuàries.

El 22 de juny de 2011 més de 30 organitzacions<sup>3</sup> van desenvolupar i subscriure les línies mestres del Manifest per un Nova Cultura de la Salut. A continuació us oferim un extracte del mateix:

*«La salud es un asunto social, económico, y político, y sobre todo es un derecho humano fundamental. La desigualdad, pobreza, explotación, violencia e injusticia están en la raíz de la mala salud y de las muertes de los pobres y marginados. La salud para todos significa que los intereses de los poderosos tienen que ser cuestionados/disputados, que la globalización tiene que ser cuestionada, y que las prioridades políticas y económicas tienen que ser cambiadas drásticamente.»*

### **Declaración para la Salud de los Pueblos (Bangladesh, 2000)**

#### **Introducció:**

Les organitzacions i persones reunides avui, 22 de juny del 2011, en la Convenció per una Nova Cultura de la Salut, declarem la nostra voluntat de recuperar la concepció global dels antics metges salubristes catalans que varen donar una impronta social a l'exercici de la seva professió a Catalunya, que

---

3. Participants: Àngels Martínez Castells (Dempeus per la Salut Pública) · Montse Vergara (GREDS-EMCONET) · Joan Benach (GREDS-EMCONET, UPF) · Lucía Artazcoz (ASPB) · Carme Borrell (ASPB) · Antoni Barbarà (Dempeus per la Salut Pública) · Noelia Vázquez · Albert Planes (FOCAP) · Sergi Raventós (Fundació Tres Turons) · Laura Leyva (Ass. CEPS-Salut) · Joan Ramon Laporte (Farmacologia, UAB), Gustavo Subirats (Ass. DMD) · Jordi Calm (Plataforma Fibrofamiliars) · Verònica Miró (Som lo que sembrem) · Josep Martí (CAPS) · Toni Solanas (Agrupació AuS) · Loly Fernández (Salut Laboral CCOO) · Gianfranco Pani (AICEC-ADICAE) · Lluís Juberías (Col·lectiu Inflexió) · Felipe López Arangueren (Comunicació) · Helena Álvarez (Coordinadora).

varen ajudar a enderrocar muralles i humanitzar una indústria naixent, que varen considerar la salut pública, tot just entesa com a tal, com una manera de viure que tenia molt a veure amb el medi, les relacions socials i personals i les necessitats humanes i col·lectives de cada època.

Nosaltres, entenem ara que no és de cap manera saludable viure en una societat on l'economia mana sobre la política. No és bo per la salut que organismes supranacionals que ningú ha escollit (FMI, BM, OMC) i els interessos privats d'empreses multinacionals, d'indústries químiques i farmacèutiques i institucions financeres que fomenten l'atur en retallar els crèdits a les petites i mitjanes empreses, s'apropiïn del finançament dels serveis públics i deixin a tants treballadors i treballadores sense casa —si no ho impedim. Les privatitzacions, les retallades, el menysteniment dels drets, tenen clarament biaix de gènere i de classe, desestructuren la nostra societat i estan preparant el camí a unes noves formes d'explotació, marginació i infelicitat de les persones, estant fomentant una societat individualista, cruel, on sols el patiment és compartit i de la que es vol erradicar la solidaritat amb un nou autoritarisme i menysteniment per l'ésser humà (especialment per als més dèbils) que sols poden fer germinar les llavors del feixisme.

No és bo per la salut que les persones, el medi, la qualitat de vida, les necessàries relacions de suport, participació social i la cultura, siguin mercaderia. I amb la mateixa força volem dir que la salut no pot ser moneda de canvi per als guanys d'uns pocs, i que ens mereixem una societat millor. Per això, avui, des d'aquí, les persones i organitzacions reunides, ens comprometem a treballar per a desenvolupar aquests 9 eixos fonamentals per a la construcció d'una nova cultura de la salut per tornar el poder a la política en el sentit més noble i evitar que sigui el sector privat de salut i sense un transparent i efectiu control democràtic, el que dicti els objectius de salut tant per les localitats com per Catalunya, l'Estat i la Unió Europea.

#### **Eixos de la Nova Cultura de la Salut:**

1) Desmercantilitzar la salut pública i l'atenció sanitària del control privat i la influència del neoliberalisme i el complex industrial biomèdic-farmacèu-

tic. En aquest sentit, rebutjar tant les propostes de retalls de salaris del personal com de plantilla, propostes de copagament, etc., que, en la pràctica, redueixen les prestacions que reben els pacients i que tenen per objectiu real potenciar un sistema públic amb doble llista d'espera (una lenta i precària per les classes populars i un altre accelerada i diligent pels que es paguin també una assegurança privada).

2) Desbiomedicalitzar la salut proposant avenços en l'educació, la prevenció, l'humanització i l'atenció de la salut a través d'una integració entre el biològic, el psicològic i el social, en una visió integral de la salut.

3) Integrar l'atenció sanitària dins de la salut pública fent un èmfasi especial en la prevenció primària de la malaltia i la promoció de la salut. Per això és imprescindible fer pedagogia activa dels determinants socials de la salut i de l'equitat en salut; potenciar l'equitat en salut és també potenciar una societat de persones més iguals, en una societat més justa.

4) Vigilar i proposar polítiques per canviar els principals Determinants de la salut i de l'equitat, com recomana la Comissió de Determinants de Salut. Avui és més clar que mai que han de ser les polítiques sorgides des de les persones, els seus drets i les seves necessitats, les que marquin les polítiques de salut. En aquest sentit, una societat excloent, amb una taxa mitjana d'atur del 20% de la població, que arriba al 40% en la població menor de 25 anys, és un element de desigualtat i una atemptat a la salut pública de primer ordre.

5) Cal aconseguir que el lema de salut en totes les polítiques sigui més útil que mai, i això vol dir fer possibles les mesures que satisfacin els drets i les necessitats, amb la seva avaluació relativament constant. Si la política plantejada pot afectar negativament a la salut o incrementar les desigualtats s'ha de desestimar i impulsar-ne d'altres que afavoreixin la millora de la salut entesa de forma global.

6) Cal explicar què és l'EQUITAT en salut, i per què l'equitat pot no correspondre's amb el que està escrit o el que sembla més igualitari. No és just ni permet arribar a la igualtat tractar de manera iguali els desiguals...

7) Cal fer èmfasi en la figura del treballador/a social, que juntament amb els metges i metgesses d'atenció primària constitueixen una figura de proximitat estretament amb contacte amb els sectors més dèbils de la nostra societat, on cal esmerçar més solidaritat i tota l'ajuda necessària, especialment pels col·lectius més vulnerables.

8) Promoure el reconeixement del paper imprescindible que han de jugar els agents educatius (escola formal i no formal) en la promoció de la salut de la comunitat. El seu acompanyament en el desenvolupament de coneixements, habilitats i actituds de les persones, així com la situació de proximitat quotidiana que els permet conèixer els contextos socioeconòmics d'infants, joves i famílies; situa als agents educatius com a elements claus en la promoció de models de vida i entorns físics i psicosocials saludables.

9) Democratitzar la salut pública i l'atenció sanitària amb participació de la població. La participació ciutadana millora la salut de la població de forma directa, per la mateixa acció i implicació de les persones, i indirecta, per l'impuls d'objectius que d'altra manera podrien no arribar mai a estar a l'agenda de les persones que fan les polítiques. La nova cultura de la salut entén que la participació ha de ser lliure i insurgent, amb veu pròpia, ha de crear un contrapoder fort, real, argumentat, amb propostes alternatives. Sols així té sentit parlar de participació de la societat civil.

Volem viure en una societat sana, equitativa, plenament democràtica i saludable, en harmonia, autonomia i solidaritat. Denunciem la fallàcia de la col·laboració del sistema mixt, la injustícia de les privatitzacions, dels CO-REpagaments, de qualsevol intent de seguir fent el servei públic de salut subsidiari del sector privat. A Catalunya, exigim la retirada de la «lleï òmnibus» i l'aprovació d'uns Pressupostos sense retallades dels serveis públics. Exigim a més, com un valor de salut fonamental, que els nostres nois i noies disposin d'un sistema d'ensenyament presidit per continguts i valors humanistes, i s'eduqui en la solidaritat i la llibertat, sense els perills reductors i empobridors del pensament únic.

(...)

Estem d'acord amb la carta d'Ottawa que «La salut ha de formar part de l'ordre del dia de les persones responsables de l'elaboració dels programes polítics, en tots els sectors i a tots els nivells» i assumim com a pròpia l'afirmació que «La salut es crea i es viu en el marc de la vida quotidiana; en els centres d'ensenyament, de treball i de lleure».

Nosaltres, reunits avui a Barcelona, considerem imprescindible construir aliances, treball i proposta conjunta entre ciutadania, professionals, organitzacions científiques i entitats socials, per una Nova Cultura de la Salut, per a garantir els Drets Humans i enfortir els valors d'autonomia i solidaritat. Per una vida més digna i un món millor.



*La persuasió, la dissuasió, que fins ara duien a terme  
els exèrcits del Món, ara la duen a terme els mitjans de comunicació.*

RAMON BARNILS, periodista català (1940-2001)

## L'escàndol dels mitjans de comunicació

Si algun ciutadà, associació o moviment té la intenció de treballar per canviar l'injust estat de coses en que vivim, tard o d'hora haurà d'assumir que l'establishment mediàtic estarà allà per impedir-ho. Durant aquests dos anys en que hem intentat posar llum al nostre opac sistema sanitari hem pogut comprovar constantment com mitjans públics i privats treballen activament per ocultar informació i per beneficiar als poders econòmics que els sustenten.

La bona notícia és que l'arribada d'Internet i una creixent comunitat de periodistes i ciutadans compromesos amb la informació han començat a fer un forat en el mur de silenci mediàtic. Aquesta nova situació fa que cada dia creixi la sensació que els que ens han enganyat durant 30 anys comencen a perdre la batalla de la informació. Una batalla, però que només ha fet que començar.

A continuació posarem dos exemples (un d'un mitjà públic, un altre d'un mitjà privat) de com els grans mitjans treballen en contra dels interessos dels ciutadans. Per una altra banda farem un repàs a les iniciatives d'informació lliure que estan en marxa i proposem una sèrie d'accions que, com a ciutadans, podem emprendre per solucionar el gravíssim problema mediàtic que pateix el nostre país.

### **Així va tapar TV3 la desaparició de 145.000€ de La Marató**

El 28 d'octubre de 2012 vam rebre per correu electrònic un document amb informació sobre el que estava passant a una institució per a nosaltres bastant desconeguda: la Fundació Institut d'Alta Tecnologia (IAT). Gràcies a aquesta informació es va poder descobrir un autèntic escàndol que s'ha emportat per davant 4,6 milions d'euros públics. I 145.000€ de la Fundació La Marató. Una informació que TV3 va amagar als seus espectadors.

L'any 2001 es va constituir IAT, una fundació destinada a ser un «centre de diagnòstic per la imatge pioner a Europa». Per fer-lo realitat es va utilitzar la fórmula de «col·laboració públicoprivada» que tant agrada a les escoles de negocis com ESADE i IESE. Per un costat tenim el hòlding privat CRC, especialitzat en diagnòstic per la imatge, i pel costat públic tenim tres dels més importants hospitals de Catalunya: Hospital del Mar, Hospital Clínic i Hospital de la Vall d'Hebron.

Com sol passar en aquests casos, la gestió dels recursos va caure en mans de «la part privada» mentre la part pública es limitava a posar-hi diners. Tot i que el hòlding CRC només va posar una quarta part dels fons, els hospitals li van cedir la gestió. Amb el poder a les mans, CRC va captar prop de 7 milions d'euros públics en forma de subvencions, crèdits i maquinària. Però els diners públics no van arribar on havien d'arribar i durant una dècada els administradors van saquejar AIT. Oriol Güell al diari *El País* ho resumia així:



*El antiguo Ministerio de Ciencia, la Seguridad Social, la Agencia Tributaria, universidades y hospitales, el Ayuntamiento de Barcelona... El listado de administraciones y entes públicos atrapados en la quiebra de la fundación barcelonesa Instituto de Alta Tecnología (IAT) es largo. Y muy caro: 4,64 millones de euros es el dinero que les costará la desastrosa —y culposa, según el administrador concursal— gestión que el holding privado CRC al frente de IAT (...)*

*CRC utilizó (...) a la fundación como una especie de tapadera para comprar a coste cero todo tipo de materiales y servicios. El esquema utilizado era tan simple como lesivo para IAT y los proveedores: la*



*fundación hacía los pedidos (que luego no pagaba), pero los materiales y servicios obtenidos iban en realidad a empresas del grupo CRC.*

Com no podia ser d'una altra manera la fundació IAT va fer fallida. I com tampoc podia ser d'una altra manera, com tantes vegades passa en aquests brillants entramats públicoprivats, la factura l'haurem de pagar els ciutadans. El major perjudicat és el Ministeri de Ciència, a qui IAT no va tornar 2,52 milions d'euros d'un crèdit rebut quan va començar la seva activitat. Per la seva banda l'hospital públic Hospital del Mar ha perdut 787.000 euros, l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària, 321.000€, l'Agència Tributària, 139.000€ i l'Hospital Clínic 100.000€. Aquest saqueig està totalment acreditat per l'informe de l'administrador concursal i pel Juzgado de lo Social 17 qui va «donar per provat» que CRC va carregar fraudulentament despeses pròpies a la AIT.

Aquesta és la història —resumida— de com tots els ciutadans vam perdre prop de 5 milions d'euros en aquesta «iniciativa públicoprivada». Però encara n'hi havia més. El 18 de desembre l'Oriol Güell publicava una notícia realment escandalosa:



*CRC se quedó con 145.000 euros donados por La Marató de TV3.*

*La quiebra de la fundación Instituto de Alta Tecnología esconde episodios sonrojantes para la que fue una de las empresas más mimadas por las Administraciones en la sanidad catalana*

El 19 de març de 2010 la Fundació La Marató va decidir concedir 145.485€ al projecte d'un dels investigadors del IAT. Era la primera de tres anualitats que, en conjunt, ascendien a prop de 350.000€. Però els diners mai van arribar a l'investigador i es van quedar atrapats al laberint format per l'empresa CRC.

La notícia va tenir un important ressò a les xarxes socials. Segons les dades d'*El País*, la notícia va ser compartida 7.153 vegades a Facebook i 2.611 a Twitter. Al dia següent el CAFEAMBLET va publicar el document complet de l'administrador concursal. En només 12 hores el document va ser consultat 33.000 vegades i l'etiqueta #SaquejantLaMarató va ser *trending topic* 36 hores seguides. A dia

d'avui, però, TV3 no ha dit ni una sola paraula sobre el tema i no ha informat de l'afer IAT als milers de persones que cada any confien milions d'euros a La Marató. Un silenci que, com tants d'altres, també té una història.

Quan al CAFÈAMBLET vam conèixer la desaparició dels 145.000€ de La Marató ens vam posar en contacte amb els seus promotors per conèixer la seva versió com a afectats pel frau d'IAT. Vam preguntar a la Fundació La Marató sobre quins eren els controls per assegurar que els diners que aporten els ciutadans arribin al seu destí. La Begonya Garcia, del Departament de Comunicació de La Marató, ens va explicar que els comptes de La Marató estaven auditats per l'empresa auditora PWC i que les xifres estaven disponibles a la pàgina web de TV3. Efectivament a tv3.cat vam trobar un apartat titulat «On van els diners?». En relació a l'any 2010 vam trobar això:

#### La Marató 2010

Ingressos (en euros)		
> Donatius	8.501.798,88	
> Patrocini i altres	233.305,00	
> Interessos bancaris i altres	404.068,79	
<b>Total ingressos</b>	<b>9.139.172,67</b>	
Aplicacions		
> Finalitats fundacionals	8.647.776,88	94,62%
> a) Ajuts a projectes de recerca en lesions medul·lars i cerebrals adquirides	7.855.797,60	85,96%
> b) Activitats de sensibilització i difusió	791.979,28	8,67%
> Despeses d'administració	491.395,79	5,38%
<b>Total aplicat</b>	<b>9.139.172,67</b>	<b>100,00%</b>

Com es veu no són uns comptes molt detallats, però just a sota dels comptes es podia llegir: «El Patronat de la Fundació va aprovar els comptes en la reunió del 9 de juny del 2011, un cop van ser auditats per PricewaterhouseCoopers Auditors».

Tenint en compte que aquell mateix any havien desaparegut els 145.000€ que La Marató havia destinat a IAT, el matí del 20 de setembre de 2012 ens vam

tornar a posar en contacte amb Begonya Garcia per demanar-li poder accedir als comptes elaborats per l'auditoria i poder veure com es reflectien els 145.000€ desapareguts. Garcia ens va dir que ens ho enviaria per correu electrònic al més aviat possible. El 21 al migdia la informació encara no havia arribat. Després d'intentar infructuosament contactar amb algú de La Marató durant tot el matí, decidim enviar un correu a Begonya Garcia preguntant perquè no ens enviava els documents que ens havia promès. Al cap de dues hores rebem resposta:



*Els documents no els puc enviar per correu electrònic. Si et sembla, podem parlar passat festes i estudiem la manera de fer-ho.*

La resposta ens va sorprendre. No havia de ser La Marató la primera interessada en que tot això s'esclarís? Vaig respondre el mail immediatament:



*Hola Begonya:*

*Per què no em pots passar els comptes per mail? Ahir em vas dir que m'ho enviaries i ara em dius que «passat festes estudiarem la manera de fer-ho»? No entenc res. Ahir em vas dir que la informació era pública i ara em dius que «estudiarem la manera de fer-ho»?*

*Si us plau, explica-m'ho una mica.*

*Albano*

Després de dos anys tractant amb institucions expertes en amagar informació sabem que moltes vegades el discurs sobre la «transparència» s'acabava just quan algú feia alguna pregunta. Al cap de pocs minuts Garcia contestava:



*La informació és pública, of course! No la tinc en PDF. (...) El fet d'estudiar la manera de fer-ho es refereix al quan i al lloc, per si cal que vinguis a veure-la.*

Així, de cop, en ple segle XXI l'auditoria realitzada per una important empresa auditora (PWC) que treballa a tot el món, no estava en PDF! Així doncs, mentre que La Caixa posa tota mena de sistemes de pagament per col·laborar en La Marató (SMS, transferències, trucades, etc) qui vol rebre informació sobre el destí dels diners ha d'esperar «passat festes» i desplaçar-se a Barcelona per

veure el document en paper. El correu acabava: «*No vegis fantasmes allà on no hi són. No tenim res a amagar, t'ho torno a repetir*». No era la primera vegada que ens deien una cosa així i sembla que és un costum, una visió arrelada al nostre país: qui pregunta és el malpensat, l'obsessionat, l'esvalotador... La sospita acostuma a caure sobre qui pregunta, no sobre qui no respon. En una roda de premsa, en un ple, a la finestra de l'ajuntament... qui pregunta és el molest i moltes vegades ens trobem preguntant «on són els meus diners» (en qualsevol de les seves variants) amb un cert sentiment de culpa, amb una certa vergonya per semblar desconfiats. Quantes vegades davant preguntes directes els polítics defugen contestar a la vegada que demanen «confiança»? Tot plegat és un comportament fortament arrelat a la nostra societat, com ho era el costum de portar dol durant anys o que els professors piquessin els alumnes amb regles. La veritat és que posats a triar, prefereixo els cops de regle a haver d'aguantar ser tractat com bestiar en comptes de com un ciutadà. O potser una cosa porta l'altra? Han estat milions de cops als dits amb un regle els que ens han inculcat la por a preguntar? És molt probable. Però llavors què passa a Anglaterra, per exemple? A Anglaterra també picaven els nens amb regles als dits. En canvi, qui miri una entrevista de la BBC a un polític veurà que les coses són molt i molt diferents que aquí. Cospedal no aguantaria ni 4 minuts en un plató i Xavier Crespo fa mesos que seria història.

Tornant a La Marató, una altra cosa que ens va sobtar va ser que, a la primera conversa telefònica que vam tenir amb La Fundació La Marató, els seus responsables ens van dir que «*estaven treballant*» en un comunicat explicant la posició davant el frau que havia patit. Però al dia següent la mateixa Begonya Garcia ens va confirmar que no farien cap comunicat sobre el tema. Què havia passat?

Mentrestant a Twitter l'etiqueta #SaquejantLaMarató continuava generant milers de comentaris cada hora. Per això, ens vam posar en contacte amb TV3 i vam parlar amb el Departament d'Informatius. Els vam preguntar si tenien pensat informar de la notícia publicada pel diari *El País* als seus telenotícies. «*Una cosa és TV3 i una altra és la Fundació La Marató*», ens va dir un directiu. «*Si la Fundació no fa cap comunicat nosaltres no informarem de res.*» Veient que l'estratègia era enterrar el tema vaig parlar com a telespectador: «*Escolti, acabo de llegir en un diari que han desaparegut 145.000€ de La Marató de TV3 i vostè em*

*diu que no diran res? M'està dient que TV3 no té res a veure amb la Fundació La Marató quan és TV3 qui s'adreça als telespectadors demanant diners?» La resposta, un altre cop, per emmarcar: «Això són informacions d'El País, nosaltres no sabem res i per tant no informarem».*

El 8 de gener vaig intentar un altre cop esbrinar què havia passat amb els 145.000€ de La Marató caiguts en mans d'IAT:



*Hola Begonya:*

*T'escric per demanar-te què he de fer per tenir la documentació que et vaig demanar l'any passat. Em vas dir que ja ho miraríem «després de festes». Em pots dir alguna cosa? Tinc una mica de pressa.*

*Resto a la teva disposició,*

*Albano*

El mateix dia 8 Begonya Garcia em va contestar:



*Bon dia, Albano,*

*Referent a tot el que ens demanes, la Fundació La Marató de TV3 t'informa que:*

*(...)*

*Els comptes globals de la Fundació i les auditories estan a disposició de tothom que ho sol·liciti en el Departament de Justícia, d'acord al que s'assenyala en la Llei de Fundacions.*

*Salutacions cordials*

Si mirem el web de la Fundació La Marató, a l'apartat «Missió, visió i valors» podem llegir:



*Excel·lir en la seva gestió, en tant que dipositària i administradora dels diners que provenen fonamentalment de les aportacions solidàries que la ciutadania fa a TVC a través del programa La Marató.*

*(...) Componen els valors propis de La Fundació la voluntat de servei a la comunitat, l'objectivitat en les seves decisions i activitats, l'eficiència*

*en l'acompliment de les tasques i, en general, la transparència de totes les activitats que mena, particularment pel que fa a l'administració i destinació dels recursos.*

Però on quedaven aquests «valors» quan algú demanava els comptes? Primer ens van dir que ens enviarien la informació per correu, després que no la tenien en PDF i que l'hauríem d'anar a veure —«passat festes»— a un lloc incert. Després el de sempre: «Nosaltres complim amb tot el que estem obligats a complir», en aquest cas la Llei de Fundacions. I ens preguntem: quina Llei de Fundacions? La que no va permetre descobrir el frau milionari perpetrat per de la Fundació Palau de la Música de Fèlix Millet? La Llei de Fundacions que no va ser capaç de detectar l'enorme frau de la Fundació IAT que va acabar amb la «desaparició» de 5 milions d'euros públics i 145.000€ de La Marató? O potser qui ha de controlar el destí dels diners de la Fundació La Marató és la Llei de Fundacions que va modificar CiU, on es va eliminar la «intervenció a priori» per «evitar l'excés d'intervencionisme» com va dir el portaveu del Govern Francesc Homs.

A dia d'avui no hem tingut temps d'entregar la instància al Departament de Justícia. El CAFÈAMBLET és una revista petita i amb poc personal i ens és difícil arribar a tot arreu on voldríem. Tot i els «valors» i la «transparència» que tant invoca La Fundació La Marató, una cosa tan senzilla com veure els comptes exigeix invertir una quantitat de temps que no tenim i que no té la major part de la gent. Quanta de la gent que es grata la butxaca cada any per col·laborar amb La Marató de TV3 disposa de dies sencers per rastrejar el destí dels diners? I el que és més greu: quanta d'aquesta gent s'ha pogut assabentar que 145.000€ mai van arribar a la investigació i van acabar als comptes d'una empresa privada? A dia d'avui TV3 no ha ofert cap mena d'informació als seus telespectadors, tot i que els cas es troba als jutjats. Si algun dels lectors d'aquest llibre té ganes (i temps) potser pot esbrinar què va passar amb els 145.000€ que van desaparèixer. Si algú té intencions de fer-ho aquestes dades i preguntes li poden ser d'utilitat:

1. L'empresa que s'ofereix «voluntàriament» a auditar els comptes de La Marató és PWC, on no és estrany trobar entre els seus directius a rellevants exalts càrrecs de CiU. Els últims mesos PWC ha estat al centre de la polèmica per

ser l'autora de diversos informes recomanant la privatització de l'ICS o per haver creat la «via de pagament» a l'Hospital Sant Pau que permet a qui paga saltar-se la llista d'espera. Una feina que, per cert, s'ha pagat amb 218.000€ de diners públics. (1).

2. A l'escriptura fundacional d'IAT (la fundació que va fer desaparèixer els 145.000€ de La Marató) trobem amb un vell conegut de la sanitat pública: Raimon Belenes, a qui ja vam trobar als «papers de Mataró». Belenes és col·laborador habitual de PWC. Trobem també que PWC és un dels «assessors» del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB) on tenia la seva seu IAT.
3. Segons han confirmat fonts de La Marató, la informació sobre el desviament de diners destinats a investigació els va arribar gràcies al científic guanyador de la beca. Quan aquest va veure que no rebia els diners i que l'empresa estava a punt de declarar concurs de creditors, va donar la veu d'alarma. La pregunta és: i si no s'hagués declarat el concurs de creditors? Ens haguéssim assabentat mai del que estava passant?
4. El 5 de desembre de 2012 la Sindicatura de Comptes va fer públic l'informe «Institut d'Alta Tecnologia (IAT) Fundació Privada. Exercicis 2006-2010. Informe 32/2012». En només 30 pàgines queda reflectida la magnitud de l'escàndol.
5. Fonts de la mateixa Fundació La Marató asseguren que «estan negociant» per recuperar els diners i que per això no havien fet públic l'escàndol. En aquest sentit l'administrador concursal d'IAT és molt contundent:



*Es van mantenir en plantilla quatre persones per fer, suposadament, treballs d'investigació docent, i inclús va sol·licitar i tramitar subvencions per a tal efecte. Ni es van realitzar aquests treballs no es van consumir aquestes dotacions. Però això sí: una cosa és que no s'utilitzaran per als fins previstos però una altra molt diferent és que no se li donés un altre destí, doncs en definitiva, els diners no hi són ni se'ls espera.*

Manté silenci la Fundació La Marató per intentar recuperar els diners o fa tot el possible per que la gent que va confiar en ells no s'assabenti de l'escàndol? No hi ha dubte de que La Marató és una víctima d'aquest frau. Però que TV3

amagui l'escàndol és un frau a la ciutadania. Als que paguen els impostos i als que col·laboren a La Marató.

Durant els dos anys que hem dedicat a investigar la sanitat catalana TV3 no es va fer ressò de cap dels casos que vam destapar. Tampoc es van fer cap ressò quan el diari *El País* va publicar el seus tres reportatges sobre el Cas Bagó. Quan es va destapar l'Informe Crespo vam trucar a TV3 preguntant perquè no feien referència al tema. La resposta dels directius dels informatius va ser que «no sabien res d'aquest informe» tot i que *El País* feia dies que l'havia penjat al seu web. A hores d'ara, ni el web de TV3 ni el de Catalunya Ràdio recullen cap notícia sobre el tema. Sembla que tampoc s'han assabentat de que l'Oficina Antifrau, la Fiscalia i el Parlament investiguen Ramon Bagó, de qui no apareix cap notícia. No queda més remei que preguntar-se: qui està protegint mediàticament Bagó? Mentre s'amaga el Cas Bagó, Xavier Crespo, el diputat imputat per la seva presumpta relació amb la màfia russa, va disposar de desenes de minuts a aquests mitjans públics per «defensar-se».

Ens ajudes a difondre un resum?



**Saquejant La Marató: Així va tapar TV3 la desaparició de 145.000€ de La Marató**

El Cas Pallerols, les càrregues policials, l'ull d'Esther Quintana, les retirades de notícies sobre la PAH, la no-informació sobre les protestes contra La Caixa... La llista de despropòsits informatius protagonitzats per TV3 és molt llarga i ens obliga a exigir, com a ciutadans, una televisió pública democràtica, lliure de comissaris polítics del Govern i on els periodistes puguin fer la seva feina amb dignitat. Perquè —i això cal deixar-ho clar— el problema de TV3 en cap cas són els seus treballadors, ni els seus periodistes. És un problema polític que no té el seu origen a Sant Joan Despí sinó a la Plaça Sant Jaume.

### **La Vanguardia, La Caixa i les subvencions**

Si als mitjans públics la situació és escandalosa, als privats la cosa és encara més greu. En aquest cas, però, algú podria dir que si són privats tenen total llibertat per triar la seva línia informativa. Efectivament. El problema, però, és que els mitjans privats estan fortament finançats amb diners públics. De fet, la de subvencions a mitjans és una de les poques partides del pressupost de la Generalitat que ha augmentat prop d'un 40%.





Exemplars de La Vanguardia repartits gratuïtament als trens de Rodalies.

L'any 2011 els 7 principals grups de comunicació van rebre de la Generalitat 6 milions d'euros. L'any 2012 els ciutadans van posar de la seva butxaca 9,4 milions d'euros. Els grups més beneficiats han estat el Godó (1,45 milions) i El Punt (1,3 milions). A banda d'això el Govern d'Artur Mas va aprovar l'any 2011 una subvenció de 5,5 milions d'euros per finançar la rotativa del diari *La Vanguardia*. El diari Ara va ingressar entre 2011 i 2012 prop d'un milió d'euros i el Grupo Zeta (*El Periódico*) va rebre 1,9 milions al mateix període.

L'impacte d'aquesta política de subvencions és enorme. En l'àmbit sanitari, per exemple, els mitjans subvencionats no només han tapat casos de corrupció o silenciats les protestes, sinó que han servit d'altaveu a les posicions més favorables a la privatització o als copagaments. I no ens hauria d'estranyar ja que els interessos del Govern coincideixen enormement amb els interessos empresarials dels grups de comunicació. L'amo del Grup Godó, Javier Godó, compagina la seva faceta com a editor de la hipersubvencionada *La Vanguardia* amb el càrrec de Vicepresident segon del consell d'administració de La Caixa. El perio-

dista Abel Caldera explicava a la publicació L'Accent la importància que per a La Caixa té el sector de la sanitat privada:



*L'entitat financera ha estat també una de les principals beneficiàries de les retallades en sanitat. La Caixa controlava, a través d'AGBAR, una part de l'asseguradora mèdica Adeslas, que la companyia d'aigües compartia amb el fons francès Malakoff Médéric, dirigit per un germà de Sarkozy. Aquesta asseguradora era la principal asseguradora mèdica tant a nivell català com a nivell estatal.*

*Quan a la primavera de 2010 la companyia francesa Suez va fer una OPA per fer-se amb el control del 80% de les accions d'AGBAR, la Caixa, abans de vendre la seva part, va retirar Adeslas de la tutela de la companyia d'aigües per posar-la sota el seu control directe, i va comprar la part de Malakoff Médéric. Amb aquest moviment l'entitat volia posicionar-se avantatjosament en el mercat de les assegurances en un moment en què les privatitzacions assenyalaven aquest sector com un dels sectors més puixants en plena crisi econòmica. La voluntat de La Caixa era integrar Adeslas amb SegurCaixa, l'asseguradora del grup, per tal que «les sinèrgies que s'estableixin entre les companyies permetin accedir a un univers amb més de sis milions de clients», segons explicava en un comunicat. Mig any després, amb la victòria electoral de CiU, es va accelerar el desmantellament del sistema sanitari públic. Així, tal com informava Europa Press, el sector el 2011 al Principat augmentava en 52.000 clients i registrava el seu rècord anual de negoci.*

*La unió de les dues asseguradores de La Caixa va comportar la creació d'Adeslas SegurCaixa. Amb tot, una part dels hospitals i serveis mèdics propietat d'Adeslas s'atribuïren a una altra companyia, Unión Médica Regional, coparticipada per La Caixa i el fons d'inversió Goodgrow. Aquest fons gestiona el patrimoni de la família Gallardo, propietaris dels Laboratoris Almirall.*

Ens ajudes a difondre un resum?



**Per què hi ha tantes Vanguardias als trens?**

Pel que sembla estem subvencionant amb els diners de la nostra sanitat als grups empresarials que no volen que tinguem sanitat.

### **Internet, una solució (a mitges)**

La contrapartida a aquesta situació mediàtica és, sense dubte, Internet. La quantitat de gent que té accés a la xarxa no para de créixer i el monopoli informatiu que tenien les grans corporacions fa anys que ha desaparegut. Avui les xarxes socials i el ja antic correu electrònic estan servint per difondre informació que difícilment podríem trobar en un mitjà «convencional». Però amb això no n'hi ha prou.

Internet és un magnífic canal de distribució d'informació, però res més. Com hem vist al llarg del llibre, moltes vegades accedir a aquesta informació requereix molt de temps. També requereix molt de temps posar aquesta informació en context, ordenar-la i analitzar-la. I això no ho ha fa la xarxa. Això ho han de fer persones. Han de ser persones les que insisteixin durant dies per a que finalment algú alliberi la informació. Han de ser persones les que dediquin hores a llegir actes de treball del Parlament i les que es mirin amb lupa un redactat d'una llei o les que estableixin les connexions de certes persones amb certs negocis. Han de ser persones, en definitiva, les que produeixin la informació que després si, es distribuirà per Internet. Històricament les persones que s'han encarregat de fer aquesta feina han estat els periodistes.

Una metgessa, un pastisser, un paleta, un professor d'institut, tots dediquen les seves hores de treball a cobrir necessitats importants de la resta de les persones. Aquestes persones, després d'una jornada laboral no tindran prou energia ni temps per dedicar-se a esbrinar si els contractes d'un poderós empresari han complert els requisits establerts o podran dedicar tot un matí a perseguir telefònicament un alcalde per a que expliqui un determinat punt de la seva gestió. En aquest punt és on la societat necessita de persones que facin periodisme.

Internet, doncs, és una eina imprescindible per trencar el mur mediàtic. Però no suficient. Algú ha de pagar als que generen i elaboren la informació. I si qui paga és La Caixa, el problema està servit. És en aquest punt on entra en joc la implicació ciutadana.

## Fent pinya amb la informació

Des de fa més de 5 anys el setmanari *La Directa* surt al carrer setmanalment amb una oferta informativa que molt rarament trobarem a la «premsa convencional». Ells es defineixen així:



*La directa és un mitjà de comunicació en català d'actualitat, investigació, debat, i anàlisi. Amb vocació d'independència, volem exercir la funció social de denunciar els abusos i injustícies i potenciar les alternatives.*

Actualment *La Directa* està fent una campanya per trobar subscriptors amb la intenció d'enfortir el projecte. Els seus impulsors estan molt contents perquè estan a punt d'arribar als 2.000 subscriptors, la qual cosa no està gens malament... però que ens obliga a fer una reflexió: com potser que a tot Catalunya *La Directa* només tingui 2.000 subscriptors? Com potser que, tot i que centenars de milers de persones som conscients de l'engany al que ens sotmeten els mitjans de comunicació massius, *La Directa* tingui només 2.000 subscriptors. N'hauria de tenir 20.000!

El cas de *La Directa* només és un de molts exemples del bon treball del periodisme independent. Però també és un exemple de la encara poca implicació de la ciutadania en aquestes iniciatives. Mentre els periòdics «tradicionals» reben milions d'euros públics, desenes de projectes informatius sobreviuen gràcies a molta gent que creu que a l'àmbit mediàtic s'està lliurant una batalla que no es pot perdre.

Al llarg d'aquests mesos, en que la Marta i jo hem participat en desenes de xerrades i actes públics, una de les preguntes que més es repeteixen és: «Què podem fer?». Entre d'altres, la resposta pot ser: «Crear i enfortir mitjans de comunicació independents». No és un aspecte menor: les retallades, les preferents, la privatització, la corrupció, la violència policial, els imputats... darrere de tot plegat trobem els mitjans de comunicació que donen legitimitat a aquest estat de coses. No és casual que els governants dediquin milions d'euros a controlar mitjans. Si no controlen els mitjans el seu poder desapareix. De fet ja està desapareixent. Per això, ara, és de vital importància continuar amb la feina

informativa i enfortir els mitjans independents. I això, com tantes altres coses, només ho pot fer el poble.

Davant la impossibilitat de fer una llista tancada, al web de la revista CAFÈAMBLET ([cafeamblet.com](http://cafeamblet.com)) trobareu un complet llistat de mitjans independents. Pel que fa al CAFÈAMBLET, fins ara el finançament s'ha fet a través de la publicitat de l'edició impresa de la revista que es reparteix a la comarca de la Selva. Actualment però, i degut a que la temàtica que tractem excedeix l'àmbit estrictament local, ens hem de replantejar la forma de finançament ja que els nostres continguts es distribueixen majoritàriament a través de la xarxa. De moment no hem tingut temps de proposar als nostres lectors cap tipus de col·laboració. Esperem que quan tinguem la fórmula aquesta us sembli interessant.

La implicació popular en la producció informativa és fonamental. L'escriptor valencià Joan Fuster va dir que «*Tota política que no fem nosaltres serà feta contra nosaltres*». Una cosa semblant podem dir de la informació: «*Tota la informació que no fem nosaltres serà feta contra nosaltres*». Perquè tot i que el contingut dels principals diaris no són de pagament, la informació mai és gratis. Sempre hi ha algú que l'està pagant.



# La increïble història d'un jardiner de Reus

*«Que de tots els fets que han estat aportats a la Fiscalia es podria deduir l'existència d'una xarxa criminal, integrada per un número indeterminat de càrrecs i empleats públics, organitzada amb la finalitat d'espoliar la hisenda pública per a benefici particular i, possiblement, encoberta per alts càrrecs del Govern de la Generalitat.»*

Ampliació de la denúncia de la CUP de Reus presentada a la Fiscalia el 05/04/12

Els 1931 vots que va obtenir la CUP a les eleccions municipals del 22 de maig de 2011 van convertir en David Vidal en l'únic regidor d'aquesta formació a l'Ajuntament de Reus. En aquestes mateixes eleccions CIU va obtenir 10 regidors; el PSC 8; el PP 6 i el partit municipalista Ara Reus, una escissió de CIU, 2 regidors.

Però tot i estar en minoria absoluta, aquest únic regidor (i els seus 1931 votants) ha posat contra les cordes alguns dels personatges més poderosos de la sanitat i la política catalana.

L'any 2009 en David tenia 28 anys i treballava com a jardiner a l'empresa Reus Esport i Lleure S.A., que forma part del hòlding municipal Innova. La seva feina consistia principalment en el manteniment de l'estadi municipal de futbol. L'any 2010 en David comença a veure que l'empresa municipal incompleix diverses normatives en matèria de seguretat i retribucions i comença a fer preguntes. La primera cosa que va descobrir en David és que el Comitè d'Empresa feia anys que estava inactiu, «adormit». En David i altres treballadors

decideixen demanar la convocatòria d'eleccions sindicals a les què es presentaran sota les sigles de la CGT. La primera reacció del gerent de l'empresa és advertir a en David que aquesta acció sindical «no es veuria amb bons ulls» pel cap d'Innova de cara a futures «promocions laborals». El cap d'Innova en aquell moment és Josep Prat, per a molts «l'autèntic alcalde de Reus». Una apreciació gens exagerada si tenim en compte que aquesta empresa municipal gestionava aproximadament el 75% del pressupost municipal mitjançant consells d'administració secrets i ben allunyats dels focus dels plens municipals.

En David no es deixa influir per les negatives perspectives laborals que li descriu el gerent de la seva empresa i presenta la candidatura de la CGT, convertint-se en delegat sindical, lloc que li permet observar amb més detall el funcionament de la seva empresa i de les empreses municipals en general. Paral·lelament, en David milita a la CUP de Reus. L'any 2011 l'assemblea el tria per presentar-se com a cap de llista a les eleccions. La CUP presenta un programa basat en la transparència i la participació ciutadana i apunta al hòlding Innova —un autèntic monstre creat pel PSC, ERC i ICV amb el beneplàcit de la resta de partits que ara estan al govern— com a focus d'opacitat. Tres dies després de convertir-se en regidor en David presenta la seva declaració de béns: un Seat Ibiza de l'any 95, una Honda Scoopy de l'any 93 i 640€ a un compte bancari.

El 23 de juny de 2011, un més després de les eleccions en David assisteix a la primera reunió del Consell d'Administració d'Innova. L'acta de regidor el converteix en «administrador» de la gran empresa municipal de la que en depèn una xarxa de més de 18 empreses, entre elles Reus Esport i Lleure S.A. on fins pocs dies abans, en David havia treballat. A aquesta primera reunió assisteixen els representants de la resta de forces polítiques i el Director General d'Innova, el senyor Josep Prat, el mateix que no havia vist «amb bons ulls» la iniciativa sindical d'en David. Però ara les tornes havien canviat. L'acta de regidor convertia en David en 'jefe' de Prat en representació dels ciutadans de Reus. En aquesta primera reunió en David deixa clar per a qui treballarà i demana al president del Consell, l'alcalde convergent Carles Pellicer, que es faci una auditoria «empresa per empresa» i es faci pública la relació de sous de tots els treballadors i alts càrrecs d'Innova. Entre ells el del senyor Prat. Durant els mesos en què va ser delegat sindical a la seva empresa, en David havia escoltat a desenes de



treballadors explicant les seves sospites sobre sous milionaris i llocs de treball donats a dit pels partits en el poder. Fills, gendres, militants... Mesos més tard es descobriria que Innova s'havia convertit en una veritable agència de col·locació familiar i un lloc on diversos regidors feien importants negocis gràcies als diners públics que ells mateixos gestionaven.

Per això, quan en David va deixar clar que anava per feina, molts dels seus companys del Consell d'Administració es van preocupar. Ho van fer de manera imperceptible i en David potser no ho va copsar del tot, però aquell dia més d'un va tornar a casa preocupat. Sobretot el senyor Josep Prat. Aquesta primera reunió es va tancar amb la promesa de l'alcalde de «fer-li arribar a en David un 'dossier informatiu' per a que el nou regidor aprengué la normativa aplicable». Després, els consellers dels diferents partits van ratificar gairebé de manera unànim al senyor Josep Prat al seu càrrec de gerent d'Innova. En David es va abstenir.

El 25 de juliol de 2011 el diari El Punt publicava una entrevista on David advertia: «Els [en referència als partits que durant anys havien controlat Innova] han creat un monstre i ara no poden defugir la seva responsabilitat». En referència directa al PSC David rematava: «D'un dia per l'altre no poden presentar-se com una oposició a tot allò que han fet durant molts anys». Innova havia estat creada durant els anys en què el PSC, ERC i ICV governaven Reus amb comoditat i ara, quan les preguntes d'en David començaven a causar preocupació, els 'socialistes' es feien els cecs. Però no eren els únics. Durant les setmanes següents, en què els escàndols començaven a veure's a l'horitzó, el nou alcalde convergent, Carles Pellicer, va intentar amagar-se en això que es coneix com «l'herència rebuda», oblidant que durant anys el seu i el PP havien donat tot el seu suport a la creació del monstre que avui es troba als tribunals. Però per això encara faltava molt.

El 23 de juliol en David va assistir a una altra reunió, aquesta vegada del consell d'administració de l'Hospital Sant Joan de Reus, també gestionat per Innova a través del Grup Salut. Aquest Consell d'Administració està presidit per la segona tinent d'alcalde, la convergent Teresa Gomis. En David anava preparat per a una reunió tensa ja que en aquells moments el Grup Salut estava executant diverses retallades de serveis sanitaris i restriccions salarials als treballadors. El que es va

trobar, però, va ser una reunió «sense ordre del dia» on un dels principals temes va ser el lloc de col·locació d'una estàtua a l'hospital. Després d'això, un esmorzar per als membres del consell, els companys regidors d'en David. Una pràctica habitual en les moltes reunions dels molts consells d'administració de les moltes empreses municipals, sobretot les relacionades amb la gestió sanitària, on no era estrany trobar «pernil de jabugo i ampolles de vi de 12,70€».

Però el pica-pica no va ser l'única despesa a la que van haver de fer front els ciutadans ja que per les escasses dues hores de reunió els regidors van cobrar en total prop de 1400€ en dietes. Entre els assistents hi havia el senyor Josep Prat, com a gerent d'Innova. S'ha de tenir present que Josep Prat era adjunt a la presidència de l'empresa sanitària SAGESSA, on la dieta d'assistència és de 580€ nets. Aquest consell d'administració està format per diferents alcaldes i presidents de Consells Comarcals de la zona i suma un total de 15 persones, fet que comporta que cada reunió costi només en dietes pràcticament 9.000€ nets. Més el pica-pica.

En veure això, en David va convocar una roda de premsa on va explicar als periodistes els detalls de la reunió.

La següent reunió del Grup Salut va tenir lloc l'1 de setembre. La presidenta Teresa Gomis, visiblement molesta, reprèn David i li diu que «no és adient explicar els detalls sobre les reunions dels consells d'administració» i va qualificar les explicacions d'en David a la premsa com «sensacionalisme» i «dema-gògia». Però a banda d'això, res més. Ni una de les dades que en David havia demanat sobre la gestió dels serveis sanitaris en les primeres reunions.

Davant d'aquest nou intent d'amagar la informació, el 29 de setembre la CUP fa un comunicat:



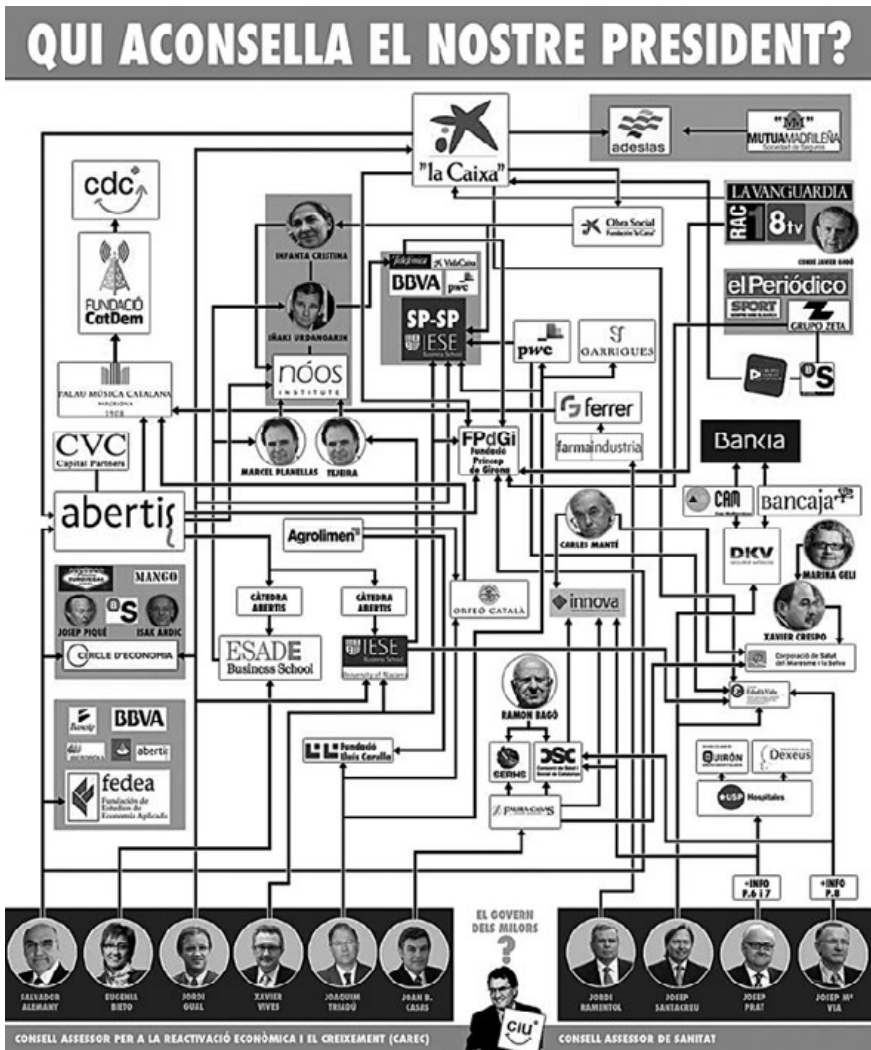
*Fa més d'un mes que estem demanant informació sobre el que està passant al nostre hospital. Hem demanat els informes d'altres i baixes de treballadors, hem demanat el cost de la indemnització a un dels gerents del Grup Salut, hem demanat informació sobre les retallades... però ningú diu res. L'única preocupació de la presidenta és aparèixer a les*

*fotos de la donació de sang i inaugurar un nou servei per a un centre assistencial d'ús exclusiu per als i les clientes de mútues, mentre es tanquen habitacions i serveis de l'hospital i s'està preparant una important desarticulació del sistema públic sanitari.*

Fins aquí, el que passa a desenes d'ajuntaments de Catalunya: opacitat, dades que no apareixen, regidors que creuen que els diners dels ciutadans són seus... Però el dia 25 d'octubre, a l'altra punta de Catalunya, el Diari de Girona publicava un article titulat: «La sanitat catalana, privatitzada furtivament». El signava el periodista Alfons Quintà. Ja feia setmanes que Quintà havia començat a publicar una sèrie d'articles sobre sanitat que estaven tenint un important ressò. Quintà va ser un dels primers periodistes que van explicar les interioritats del que per a tots els altres eren simplement «retallades». Les connexions entre gestors i empresaris, el paper de la banca, els noms dels protagonistes... Quan l'article de Quintà «La sanitat catalana, privatitzada furtivament» va arribar a Reus, moltes coses van començar a encaixar. A l'oficina de la CUP a l'ajuntament de Reus en David el va llegir en veu alta als seus tres companys, Pilar Vendrell, Bartomeu Castellano i Xavier Milian:



David Vidal entrega a Boi Ruiz un exemplar de la publicació 'Prou corrupció a la sanitat', elaborat pel cafèamblet, CATACT-CTS i la CUP · OLIVIA MOLET



Mapa relacional del sistema sanitari contingut a la publicació entregada a Boi Ruiz. (Detall)

— Nois, escolteu el que publica el Diari de Girona: «La destrucció de l'actual model sanitari català ha estat concebuda i és dirigida per Josep Prat Domènech, ara president de l'Institut Català de la Salut ( ICS), segons informen fonts de la Conselleria Salut i també de la d'Economia»

— És el 'nostre' Prat? va preguntar en Bartomeu

— Si, si... escolteu: «Prat és un enginyer naval d'uns 60 anys, fill de la Fatarella (Terra Alta). Va efectuar part de la seva carrera professional en el Consorci Hospitalari de Catalunya, inclús sota el Tripartit.»

— I d'Innova diu alguna cosa?

— «Les fonts —va continuar David— afegixen que Prat podria estar afectat per dues incompatibilitats... El passat juny va ser ratificat com a director general d'Innova (Grup d'Empreses —més de 20— Municipals de Reus, SL) i d'Epel Innova. Llavors ja era president de l'ICS. Dins les empreses sanitàries municipals reusenques figura Sagessa, de la qual Prat fou el director general, del 1989 al 1998, any en què CiU el designà director general del Servei Català de Salut, càrrec del qual cessà el 2003, en guanyar les eleccions el Tripartit»

Però això no era tot. Tot i tenir al seu càrrec els més importants hospitals públics catalans, Prat ocupava un important càrrec a USP Hospitals, l'operadora privada d'hospitals més gran d'Espanya:



*Prat —escrivia Quintà— va tenir contactes amb bancs internacionals per haver de trobar una sortida al greu problema del finançament del Tecnoparc de Reus. El 2009 va ser designat, en representació d'un banc britànic, conseller de USP Hospitales (USPH), càrrec del qual no consta que hagi dimitit, si bé alguna font insinua que potser només n'és assessor. USPH ara és una filial de la multinacional «United Surgical Partners International».*

*Hi eren majoritaris el Barclays Bank i el Royal Bank of Scotland, que el passat juliol varen decidir vendre la seva participació. Llavors, assolí el 75 per cent del capital. USPH ara denominada USP España, amb seu a Madrid, és la xarxa d'hospitals privats més gran de l'Estat, amb 35 centres. A Barcelona adquirí l'antiga clínica Dexeus, esdevinguda el gran «Institut Universitari USP Dexeus» i a Girona la «Clínica Oftàlmica Barcelona»*

Després de llegir aquest article en David i els seus companys es van posar en contacte amb l'Alfons Quintà. Calia tenir tota la informació possible sobre «l'alcalde a l'ombra».

L'1 de novembre Quintà torna a la càrrega:



*El president de la Generalitat sempre ha sabut que l'home fort de la conselleria de Salut, Josep Prat Domènech, on mana més que el conseller, està afectat per forts i evidents conflictes d'interessos. Fins dimarts passat, Prat tenia la inefable particularitat de ser un desconegut per a l'opinió pública. Però fa vuit dies aquesta col·laboració va exposar que era l'home clau en la destrucció del sistema sanitari públic català. Ara bé, per prudència, es va optar per un redactat que permetia entendre que, en ser designat president de l'ICS, Prat podia haver dimitit de la filial catalana d'USP. No va ser així.*

*A la vegada, continua sent el màxim responsable de totes les empreses municipals de Reus, incloses les sanitàries, en tant que director general de l'empresa pública Innova. Prat passa a ser un cas de manual quant a conflicte d'interessos. Prat és l'autor del projecte consistent a trossejar tot el sector públic sanitari per a vendre'n les parts resultants al sector privat. Atesa la dimensió del que s'ofereix les primeres interessades serien les multinacionals del sector, ben inclosa USP, el grup sanitari privat més gran d'Espanya, amb 35 centres, alguns a Catalunya.*

*Ara bé, sanitàriament, la direcció de CiU no ha de patir. Com ja vaig explicar fa unes setmanes, a l'hospital de la Vall d'Hebron de Barcelona es va obrir, per unes hores, tota una planta, ja tancada per les retallades, perquè se li pogués fer a Duran i Lleida una arteriografia coronària. Altres poden morir-se esperant.*

Al dia següent en David fa un comunicat on diu que la CUP acudirà al Síndic de Greuges de Catalunya per denunciar l'obstrucció que el seu grup municipal està rebent per part d'Innova. «De totes les instàncies presentades sol·licitant informació de les empreses, cap ha estat contestada». Una opacitat que

començava a ser il·legal. Dies abans la CUP va demanar un informe jurídic a la Secretaria de l'Ajuntament per saber amb precisió a quina informació tenia accés en David. La resposta es podia resumir així: «Com a regidor de l'ajuntament, David Vidal té el dret a accedir a tota la informació de l'activitat d'Innova» Tot i així, la informació seguia sense aparèixer.

Al llarg del llibre hem explicat les dificultats que des del cafèamblllet vam tenir per accedir a la informació que demanàvem sobre la CSMS. Tot això seria impensable en un país democràtic, però al nostre país la opacitat davant els mitjans és un fet quotidià. Però que el govern municipal es posés d'acord per incomplir la llei i no donar la informació a un grup de l'oposició és senzillament un escàndol.

Durant el mes de novembre Alfons Quintà va convertir el desconegut Prat en un personatge en el punt de mira. Mentrestant en David es preparava per a la següent reunió d'Innova, que tindria lloc el 2 de desembre. Va ser en aquesta època en que la Marta i jo vam saber que «hi havia un noi a Reus investigant alguna cosa sobre sanitat». En aquell moment nosaltres estàvem preparant el reportatge que explicava que en Ramon Bagó es contractava a si mateix amb diners públics. En una de les primeres converses que vam tenir amb en David vam descobrir que Bagó i Prat havien coincidit en importants càrrecs al CHC. També vam descobrir que a Reus hi havia una persona que nosaltres coneixem molt bé: Carles Manté. Aquells dies, tant en David i el seu equip com la Marta i jo, treballàvem frenèticament. Començàvem a veure que alguna cosa grossa estava passant.

El 2 de desembre de 2011 Innova va celebrar una reunió del Consell d'Administració. Aquesta vegada en David tenia molta més informació i estava disposat a fer-la servir. La reunió la va obrir Josep Prat qui es va mostrar «incòmode» per les informacions que estaven sortint a la premsa:



*Per a mi és una situació personal que em genera una certa incomoditat pels plantejaments que s'estan fent a la premsa i que posen en qüestió la meva professionalitat i honorabilitat. Amb 64 anys complerts i amb 42 de vida professional és la primera vegada que em trobo en aquesta situació*

Potser perquè mai ningú li havia parat els peus? Per què ningú havia demanat quants diners públics s'emportava cada mes? En David es va mostrar contrari al fet que Prat continués ocupant la gerència d'Innova però la resta dels grups van refusar posar en qüestió Prat.

L'alcalde Carles Pellicer va dir que «la línia professional del senyor Prat es pot qualificar d'irreprotxable durant els molts anys que porta vinculat a l'Ajuntament i al grup empresarial municipal». Pellicer va rematar: «La feina que ha fet Prat al capdavant d'Innova és excel·lent i des del govern li donem tot el nostre suport».

Per sort, faltava poc per a que el senyor Carles Pellicer quedés absolutament retratat.

Després de la ratificació de Prat, cap al final de la reunió, en David deixa caure una bomba sobre la taula del Consell d'Administració:



*Vaig fer una petició d'informació el passat 23 de juny i se'm va dir que se'm facilitaria aquest passat mes de setembre. Però la informació encara no l'he vista. Ja no em puc fiar de la bona voluntat de la resta de membres del consell d'administració. Jo, per poder complir el meu deure, els i les hi anuncio que recorreré a la via judicial, reservant-me les accions civils, penals i administratives que em corresponguin ja que crec que no es tracta d'un acte de negligència, sinó de mala fe, i perquè siguin ells i elles qui reconeixin aquest dret que vostès m'estan negant i els i les obligui a actuar sempre en el marc de la llei. No puc permetre que vostès es situïn al marge de la llei, i a través de la via judicial, intentaré restablir els criteris d'administració que aquesta marca. Per finalitzar, demano al president que comuniqui al secretari que reculli en l'acta, l'anunci d'aquesta acció legal, ja que crec que els meus drets bàsics com a conseller a hores d'ara estan lesionats.*

Pellicer i Prat es van mirar. El jardiner els estava posant en problemes.



— Les coses tenen un temps —va dir l'alcalde en to conciliador— i no sempre és possible anar amb el ritme que un desitjaria... li demano confiança, senyor Vidal...

La reunió es va acabar amb un clima bastant tens. Al dia següent en David faria un altre cop al mur de silenci d'Innova.



*El senyor Josep Prat —va declarar a un mitjà de comunicació local— està cobrant un sou pagat per tots els reusencs del que és impossible saber a seva quantia. El nostre grup ha pogut comprovar que el senyor Prat no ha presentat la seva declaració de renda, tal i com està obligat a fer-ho en la declaració de béns de l'Ajuntament.*

Pel que fa a la manca d'informació la CUP va dirigir-se a la Sindicatura de Comptes i al Tribunal de Comptes per tal d'iniciar un expedient. «No es tracta d'inactivitat o complexitat, sinó simplement de mala fe per part dels càrrecs directius» va dir en David, que va rematar amb un anunci:



*Davant d'aquesta situació, el Grup Municipal de la CUP s'ha assessorat legalment i proposarà aquest vespre en l'assemblea de la Candidatura, portar tota la documentació a la fiscalia per tal que investigui el que creuen que és una violació d'una sèrie de drets que empara la Llei de Processos Administratius i, fins i tot, el Codi Penal.*

El dia 11 de gener de 2012, a les 12 del migdia, la CUP va convocar una roda de premsa per presentar l'informe que el grup havia tramès a la Fiscalia de l'Audiència Nacional. Un document que, al llarg de 250 pàgines detallava totes les presumptes irregularitats en la gestió d'Innova que en David i els seus companys havien descobert durant els 9 mesos anteriors. Curiosament, però, a les 11:45 l'equip de govern de Reus va convocar una altra roda de premsa. El motiu, anunciar la dimissió de Josep Prat com a director general d'Innova. Pocs dies després Prat també presentava la seva dimissió com a president de l'ICS, l'empresa pública més important de Catalunya.

Al dia següent Alfons Quintà escrivia:



*Per tractar-se d'una denúncia que inicialment va ser menyspreada pel portaveu Francesc Homs i per l'alcalde de Reus Carles Pellicer (CiU), el resultat és espectacular. En efecte, tot plegat pot ser considerat el més gran escàndol de la presidència d' Artur Mas. Un escàndol que ben probablement no ha fet més que començar.*

Pel que fa a la roda de premsa convocada per l'alcalde Carles Pellicer, Quintà destaca:



*Un periodista present li va demanar si, en funció d'aquesta transparència, ara donaria a conèixer el sou de Prat a Innova. Sense que li caigués la cara de vergonya, Pellicer va respondre que no, que era un tema de «privacitat». Ai caram, resulta que Prat té un dret del qual ja no gaudeix ni el Rei, el qual, segons l'estimació del sou de Prat publicada per aquest diari, podria guanyar menys (sic) que no pas Prat. Òbviament, en el marc de l'opacitat pura i dura regnant a l'Ajuntament de Reus, Pellicer no va referir-se a si Prat cobraria per la liquidació del seu contracte a Innova.*

A partir d'aquí, els fets poden ser seguits a la premsa. Pel que fa al sou de Prat, finalment la CUP de Reus va aconseguir saber que Prat cobrava prop de 300.000€ anuals i que tenia a la seva disposició un Audi A6. Van descobrir que Prat i Manté , entre d'altres, havien fets servir fons públics de manera no del tot clara.

La intervenció de la justícia va fer que una part dels documents sobre Innova que durant tants mesos se'ls hi havien negat arribessin a les mans d'en David i el seu equip. Amb aquesta documentació i amb la investigació realitzada per Oriol Güell, es va poder descobrir que Prat i Manté havien creat una trama a través de la qual, presumptament, havien desviat prop de 800.000€ d'Innova. Antía Castedo va descobrir pocs dies després que Manté havia comprat una masia a l'Empordà gairebé al comptat. Va titular la notícia: «Un tros de Reus a l'Empordà»

A la denúncia de la CUP a la Fiscalia es va unir la querella presentada pel partit Ara Reus amb els mateixos fets i noms denunciats amb anterioritat per la CUP.

Finalment, el passat 27 de febrer el *Jutjat* d'Instrucció *número* 3 i fiscalia ordenaven el registre i la detenció de Prat i Manté que, després de passar la nit al *cuartelillo*, van ser acusats de malversació de cabals públics, estafa, tràfic d'influències, negociacions prohibides, blanqueig de capitals i delictes contra la Hisenda Pública.

Cada cop que algú em diu això de «tots els polítics són iguals» els explico la història d'en David, el jardiner de Reus que està deixant en evidència alcaldes, partits 'històrics', gestors 'intocables' i dècades de gestió opaca i —presumptament— delictiva. Una història que, per sort, no és única. A Blanes un altre jove regidor —aquest d'ICV, Víctor Catalán— planta cara a l'alcalde del PSC Josep Marigó i els seus acords escandalosos amb Abertis. Jo conec d'aprop aquests dos casos. De ben segur que n'hi ha més. Vull pensar que no són herois. Vull pensar que només fan el que han de fer.



# Teorema visual de la privatització dels partits polítics

Itziar González Virós

Aquest teorema visual està concebut com una contribució gràfica al llibre que la Marta Sibina i l'Albano Dante ens han fet arribar fins a les nostres mans. Una breu sèrie d'il·lustracions que volen explicar una de les principals raons per les que el sistema actual del funcionament clientelar dels nostres principals partits polítics no ens permet gaudir d'una veritable democràcia.

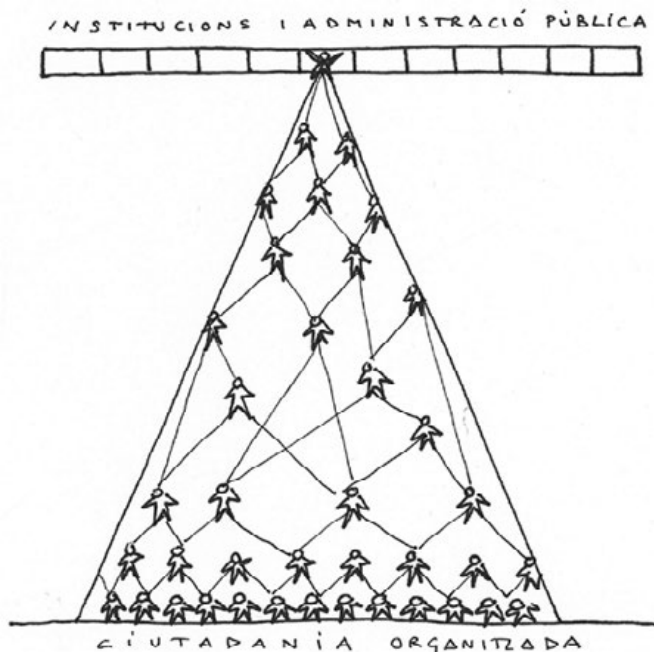
En el seu origen, els partits responien a les diferents sensibilitats i realitats socio-lògiques i ideològiques de la ciutadania. Agrupats, formaven una àmplia base de suport a una estructura piramidal que els havia de permetre arribar al poder i assolir així el govern de les institucions democràtiques i administració pública.

A través d'un sistema jeràrquic de delegacions i representacions, es crea una elit de membres del partit que participen en les llistes tancades de les candidatures i assolixen a través de les eleccions, un lloc com a càrrecs electes. Un cop allà, s'incia el servei de col·locació de totes aquelles persones que han contribuït al seu èxit electoral i a mode de reconeixement i redistribució dels espais de poder, es sobresaturen les administracions públiques de càrrecs de confiança i comissaris polítics.

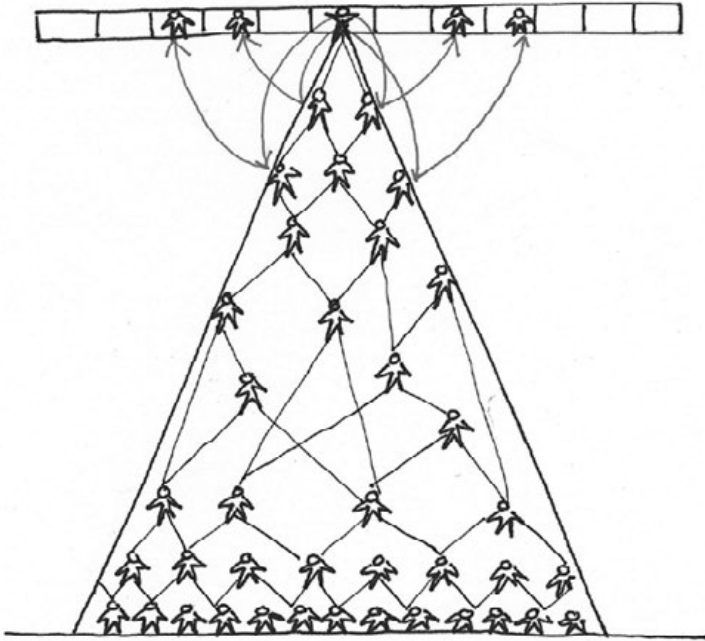
El sistema de recaptament dels impostos i contribucions ciutadanes nodreix el sistema públic i permet l'equidistribució de la riquesa i les inversions en el bé

comú. El sistema però, és totalment opac i esdevé relativament fàcil el desviament de fons cap a mans privades, així com la concentració de càrrecs i poder en mans d'unes poques persones que, molt aviat, construiran la seva pròpia xarxa clientelar que els hi garanteixi mantenir-se en el poder. Aquesta nova piràmide ja no té una base social determinada per idees o valors, ni va d'abaix a dalt. Es tracta d'una xarxa de favors llençada des d'adalt que compra el recolzament polític i els vots.

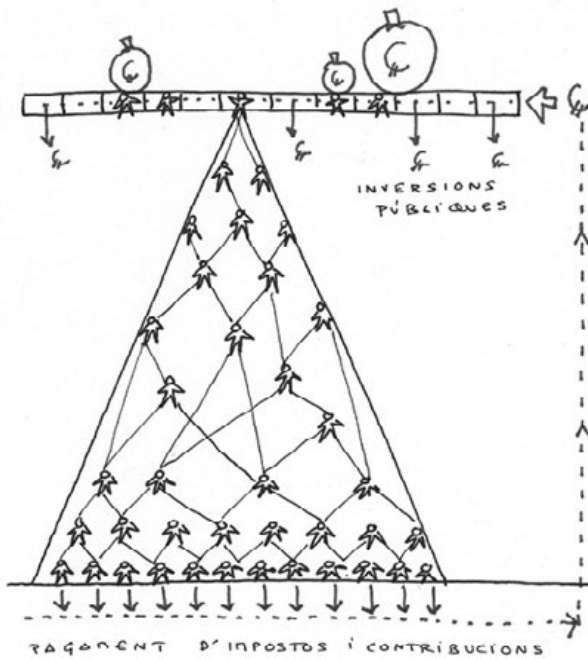
Finalment, la piràmide inicial d'accès al poder públic i per tant, poder al servei del bé comú, s'inverteix. Perd la base social que la justificava i es converteix en una gran corporació privada a on els càrrecs més influents esdevenen la junta d'accionistes principals d'una gran empresa privada i anònima que té com a principal objectiu mantenir-se en el poder i parasitar i enriquir-se amb finançament públic i comissions clientelars. A les sigles dels principals partits polítics del nostre país, caldria afegir una S.A. al final i potser així, ja mai més els tornariem a votar ni a confiar-lis la nostra representativitat democràtica.



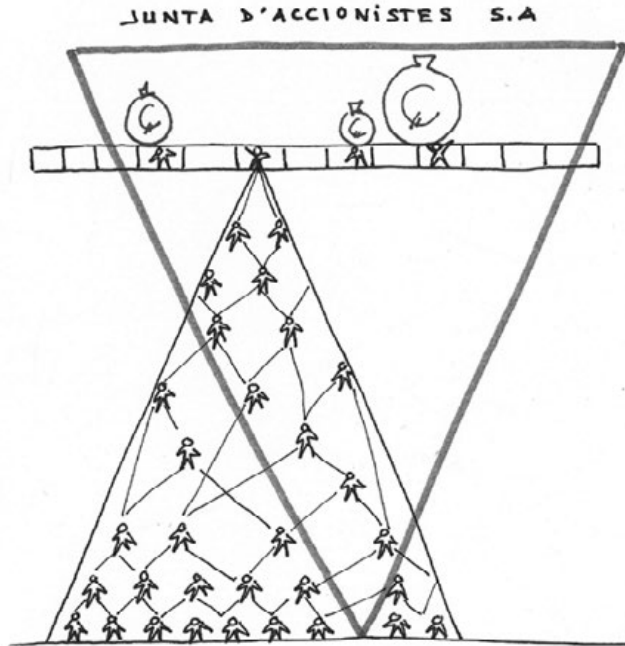
Estructura piramidal d'accès al poder



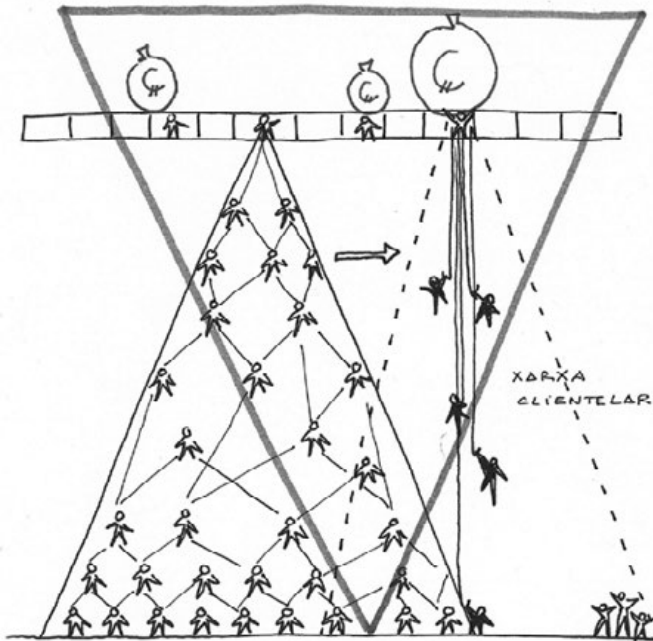
Servei de Col·locació dels Partits Polítics



Distribució i desviament de fons públics



Inversió de la piràmide i privatització dels partits polítics



Creació de xarxes clientelars



# **Annexos**



# El derecho a la salud, un derecho universal en peligro

Per Carlos Jiménez Villarejo

## Introducción

«Impera en muchos países una forma de capitalismo en la que corrupción, engaño y actividades criminales se han convertido en prácticas empresariales institucionalizadas y estandarizadas, sin que pase nada.» Así se expresaba el analista alemán Krätke<sup>1</sup> antes de que estallara la actual «injusticia global».<sup>2</sup> Valoraciones perfectamente aplicables al Gobierno neoliberal de CiU, con el apoyo de Esquerra Republicana de Catalunya.

La falsamente denominada «crisis», mediante el empleo de un «lenguaje perverso»,<sup>3</sup> pretende justificar la adopción de medidas antisociales, concretamente en el ámbito sanitario, que están causando daños personales muy graves. Ante el desafío desde el poder que representa la constante afirmación de que «no hay alternativas», muchos ciudadanos, que no están dispuestos a ser privados de esa condición, han emprendido una larga batalla contra dichas medidas, los responsables políticos que las adoptan y ejecutan y el Gobierno del presidente Mas que, en definitiva, las impulsa. Sobre todo, cuando el equipo político que dirige esa operación procede de una patronal de la salud y aplica criterios mercantilistas en el tratamiento de la asistencia sanitaria, haciéndolo además con el asesoramiento externo de una consultora como Price&Waterhouse. Estamos

---

1. «Capitalismo y corrupción.» *Revista Sin Permiso*. 4/2/2007.

2. Llamamiento del XXIII Congreso Mundial de Filosofía de Mayo de 2005. Celebrado en Granada.

3. Clara Valverde. *No nos lo creemos. Un lectura crítica del lenguaje neoliberal*. Editorial Icaria. Enero, 2013.

ante una calculada estrategia de desmantelamiento del Estado Social de Derecho —con la consiguiente reforma liberal de la Constitución— con el propósito, cada vez mas expreso, de arrumbar en la cuneta de nuestra historia ese objetivo de 1978 que consistía en construir una «democracia avanzada» donde la igualdad fuese «real y efectiva». Ante este ataque a la justicia y los derechos humanos es indispensable que los ciudadanos no se acobarden ni retrocedan en la defensa de su propia dignidad y, consecuentemente, de sus derechos. Para ello, resultan esenciales tanto la movilización social como la denuncia pública y ante las instituciones por más que el resultado sea desigual.



Ramon Serna, Clara Valverde i Helena Álvarez poc abans de fer entrega de la querella. Foto: movimiento.org

Así, vemos que en Cataluña, el Tribunal Superior de Justicia, para justificar el rechazo a la persecución penal de la dirección de la Conselleria de Salut, se alinea con posiciones ultraconservadoras negando la investigación de presuntos delinquentes de cuello blanco y que el derecho a la salud constituya un derecho cívico y, por tanto, parte sustancial de los derechos humanos. En suma, una resolución judicial que, objetivamente, deslegitima el Estado Social de Derecho.<sup>4</sup> Pero, a la

---

4. Profesor de Derecho Penal José Ramón Serrano-Piedecasas. «Prólogo» a la obra *Poder y Delito. Escándalos Financieros y Políticos*. Varios Autores. Editorial Ratio Legis. Salamanca, 2012.

vez, el Juzgado de Instrucción n° 3 de Reus, a instancia de un grupo ciudadano, ha acordado la detención e imputación, por delitos de estafa y malversación de caudales públicos, del que fuera presidente del Institut Català de la Salut bajo el mandato de Mas, Josep Prat Domènech, y de Carles Manté, exdirector del Servei Català de la Salut bajo el Gobierno anterior. Es prematuro valorar el alcance y consecuencias de estas medidas, pero es evidente que solo desde la presión social y la exigencia pública de responsabilidades será posible desenmascarar las tramas de influencias y de corrupción que se ocultan bajo decisiones tan perjudiciales para las personas.

### **El derecho a la salud, como derecho fundamental**

El derecho a la salud, individual y colectiva, cabe situarlo entre los derechos fundamentales de la persona y constituye un derecho que se deriva directamente de la condición humana, de la dignidad humana. Por ello, con independencia de su configuración en los textos constitucionales, ya nadie duda de que, como derecho fundamental, es un límite al ejercicio del poder y genera un deber inexcusable de los poderes públicos para protegerlo y garantizarlo. Deberes que representan para los poderes públicos el deber inexcusable de disponer de los recursos económicos necesarios para su efectiva satisfacción.

El punto de partida de este reconocimiento es la Declaración Universal de Derechos Humanos de 1948. En su artículo 25, declara que *«Toda persona tiene derecho a un nivel de vida adecuado que le asegure»*, entre otros derechos, *«la salud»* y *«la asistencia médica»*. Es obvio que su mera inclusión en esta Declaración explicita su reconocimiento como derecho individual, más allá de que su satisfacción exija prestaciones económicas por una razón esencial que perdura hasta hoy: porque la satisfacción de este derecho es una condición para alcanzar una igualdad efectiva entre los ciudadanos. Posteriormente, los Pactos de Derechos Económicos, Sociales y Culturales de Nueva York, de 1966, mantuvieron dicho reconocimiento. El artículo 12 establece que *«los Estados Partes en el presente Pacto reconocen el derecho de toda persona al disfrute del más alto nivel posible de salud física y mental»*. Y, entre las medidas que *«deberán adoptar a fin de asegurar la plena efectividad de este derecho»*, figurará *«d) la creación de condiciones que aseguren a todos asistencia médica y servicios médicos en caso de enfermedad»*. No están previstas ni excepciones ni exclusiones.

El punto de partida internacional sobre el derecho a la salud no puede estar más claro y emplaza a los estados y administraciones competentes para un desarrollo que implique dotar a los servicios básicos, como la salud, de una financiación adecuada porque el desarrollo social no puede subordinarse, en modo alguno, a criterios dominados por la lógica del mercado.

El reconocimiento de estos derechos significa que el Estado y las administraciones públicas deben ser garantes de aquel bienestar. Y con mayor fuerza cuando el sistema económico capitalista vigente, dominado por la política neoliberal y la lógica del beneficio, está en un proceso globalizador que conduce a acentuar las desigualdades de las personas y los pueblos. Porque, en efecto, estamos ante un proceso que se caracteriza por la baja calidad de los servicios universales, un endurecimiento en el acceso a los servicios públicos —pensemos en el nivel de las pensiones no contributivas o de las rentas mínimas— en la imposición a cada vez más amplios sectores sociales de una situación económica precaria, consecuencia del incesante incremento del paro y una creciente desigualdad de ingresos entre los ciudadanos, agrandándose la brecha entre ricos y pobres, con una protección pública para estos cada vez más incierta.

### **El derecho a la salud, un valor incuestionable del sistema democrático**

Así era concebido en la primera ley de sanidad, la 14/1986, promovida por Ernest LLuch. Era el primer desarrollo democrático de la proclamación constitucional del «derecho a la protección de la salud». Dicha ley pretendía «extender la sanidad a todos los ciudadanos», «porque queremos construir una sociedad democrática avanzada», es decir, más justa e igualitaria. Luego se han aprobado leyes estatales y autonómicas y se han aplicado políticas públicas que han profundizado esos fines. Siempre con el propósito de avanzar hacia una sociedad donde la igualdad de los ciudadanos fuese «real y efectiva», constituyendo la sanidad un elemento central de ese proyecto constitucional. Pero, bajo la cínica coartada de la crisis económica, el Gobierno conservador de CIU ha emprendido un decisivo desmantelamiento de la sanidad pública, primando los intereses sanitarios privados sobre la asistencia pública. Así lo expresan las decisiones tomadas sobre cierre de plantas y camas hospitalarias, dilación de las listas de espera, cierre de quirófanos y de servicios de urgencias y así sucesivamente.

Decisiones que representan un ataque frontal al Estado Social de Derecho, en cuanto los «poderes públicos» en lugar de tutelar la sanidad pública reducen drásticamente el alcance del derecho a la salud como un derecho universal. Los principales destinatarios de dichas medidas limitativas y hasta privativas de derechos son las clases populares.

La derecha catalana ha profundizado así la vía para dejar sin efecto el principio del Estatut que establece que «todas las personas tienen derecho a acceder en condiciones de igualdad y gratuidad a los servicios sanitarios de responsabilidad pública». Lo que crea las condiciones que se corresponden con lo que el Código Penal denomina «impedimento» al ejercicio real de un derecho cívico o «denegación de asistencia sanitaria», en este caso solo atribuible a los responsables políticos que están haciéndola posible.

El Gobierno de CIU, en lugar de adoptar medidas en orden a corregir la sociedad desigual en que vivimos, profundiza esta desigualdad menospreciando que el derecho a la salud, como derecho universal, está vinculado al respeto a la dignidad humana y al libre desarrollo de la personalidad. En consecuencia, las medidas de supresión de servicios públicos de salud están generando discriminación entre los ciudadanos, violando lo que es un principio básico de nuestra convivencia humanitaria y democrática. Y, en todo caso, desconoce que, como proclamó NNUU en 1993, en el Programa de Derechos Humanos, «todos los derechos son universales, individuales e interdependientes», de tal manera que la lesión del derecho a la salud también lesiona otros derechos que están asociados al mismo, como los derechos a la calidad de la vida, a la protección de la familia y los hijos, a la suficiencia de los ciudadanos de la tercera edad, etc. El Gobierno de CIU y quienes lo apoyan están apartándose de la obligación política y ética de respetar dichos derechos, protegerlos y proporcionar su efectiva satisfacción, causando perjuicios presentes o futuros por los que las personas afectadas, particularmente los pacientes, deben exigir reparación y responsabilidades. Sobre todo, cuando es una evidencia que la ley catalana 18/2009, de Salud Pública, que representó un avance histórico, es ignorada por el Gobierno de Catalunya despreciando su primer principio informador: «La garantía y el sostenimiento de las prestaciones de salud pública como un derecho individual y social».

### **Principios reiterados en disposiciones más recientes**

Como, entre otras, la vigente Ley General de Salud Pública, 33/2011, de 4 de Octubre, que en virtud de lo dispuesto en la disposición final cuarta es de rigurosa y estricta aplicación por las CCAA. En dicha ley, se reiteran y actualizan principios, derechos y deberes ya establecidos en leyes anteriores. Su preámbulo es perfectamente expresivo y pone de relieve la gravedad de las medidas que están siendo acordadas por el Gobierno de la Generalitat en cuanto perjudican derechos básicos de la persona. Dice así: *«La Constitución Española de 1978 dio un paso clave en el camino de la mejora de la salud de la población al reconocer en su artículo 43 el derecho a su protección, encomendando para ello a los poderes públicos la organización y tutela de la salud pública a través de medidas preventivas y de las prestaciones y servicios necesarios»*. Y reconoce que: *«en el mundo globalizado del siglo XXI, marcado por profundas desigualdades que siguen un patrón social entre países y dentro de los propios países, y hace de la aspiración a la equidad no solo un fin, sino un medio para lograr una mejor salud para todas las personas. La equidad es al fin y al cabo consustancial a la salud y solo las sociedades que procuran la igualdad consiguen buenos resultados en salud»*. *«Esta ley tiene por objeto establecer las bases para que la población alcance y mantenga el mayor nivel de salud posible a través de las políticas, programas, servicios y, en general, actuaciones de toda índole desarrollados por los poderes públicos, empresas y organizaciones ciudadanas con la finalidad de actuar sobre los procesos y factores que más influyen en la salud, y así prevenir la enfermedad y proteger y promover la salud de las personas, tanto en la esfera individual como en la colectiva.»* Y, a partir de este objetivo, establece los «Principios generales de salud pública», entre los que destaca el de equidad que define así: *«Las políticas, planes y programas que tengan impacto en la salud de la población promoverán la disminución de las desigualdades sociales en salud e incorporarán acciones sobre sus condicionantes sociales, incluyendo objetivos específicos al respecto. Se considerará la equidad en todos los informes públicos que tengan un impacto significativo en la salud de la población. Igualmente, las actuaciones en materia de salud pública incorporarán la perspectiva de género y prestarán atención específica a las necesidades de las personas con discapacidad»*. Es significativo que la disposición adicional quinta de la ley recuerde que la financiación de las prestaciones sanitarias son *«responsabilidad financiera de las comunidades autónomas»*, quienes, por tanto, deben garantizar las disponibilidades económicas necesarias para que la protección de la salud quede asegurada.



Si, como hemos visto, estos derechos están en la base del respeto a la dignidad humana y del libre desarrollo de la personalidad, su generalizada inaplicación puede y debe generar responsabilidad no solo administrativa sino, incluso, como sugerimos, en el ámbito penal.

Por todo ello, ante un Gobierno neoliberal plegado a los intereses de los poderosos en perjuicio de los ciudadanos, es un compromiso cívico y democrático la intransigente oposición a dichas medidas.

### **La prevención de la corrupción**

Pero, además, de estas disposiciones generales, las instituciones que rigen el sistema sanitario público de Catalunya contemplan otras normas específicas para garantizar la neutralidad y objetividad de sus cargos directivos ante la adopción de decisiones que puedan representar el favorecimiento del interés particular sobre el general y excluir el conflicto de intereses, siempre en aras de la neutralidad y objetividad en el desempeño de sus funciones. Las consideraciones anteriores las consideramos justificadas por la siguiente razón. Por el origen profesional del equipo directivo de la Conselleria de Salut, dada su anterior vinculación a la Unió Catalana d'Hospitals, y los criterios economicistas que están presidiendo su gestión de la asistencia sanitaria pública. Lo que ha generado siempre una justificada desconfianza en su plena fidelidad al servicio público.

Decimos cuanto antecede para destacar, por encima de cualquier otra consideración, que la lucha contra la corrupción es una exigencia fundamental del Estado Social y Democrático de Derecho. Por una parte, todo el poder público, en sus variadas manifestaciones, está sometido al Derecho. Así lo establece taxativamente con carácter general el artículo 9 de la Constitución. «*Los ciudadanos y los poderes públicos están sujetos a la Constitución y al resto del ordenamiento jurídico*», sometimiento paralelo a «*la interdicción de la arbitrariedad de los poderes públicos*». Sin duda, la legislación de incompatibilidades es la mayor garantía frente a lo que la doctrina moderna denomina, como fuente de corrupción, el conflicto de intereses que es definido así en el artículo 4 de la ley 5/2006, de 10 de abril, relativa a los altos cargos del Estado: «*cuando los altos cargos intervienen en las decisiones relacionadas con asuntos en los que confluyen a*

*la vez intereses de su puesto público e intereses privados propios, de familiares directos, o intereses compartidos con terceras personas».*

Además, el preámbulo de la ley 13/2005 de 27 de diciembre de Régimen de Incompatibilidades de los Altos Cargos al Servicio de la Generalitat —pasaron 25 años hasta que la Generalitat no dispuso de una ley de esta naturaleza— ya expresa esta preocupación genéricamente: *«tiene una relevancia especial el régimen de incompatibilidades, la finalidad del cual es garantizar que su actuación sea imparcial y objetiva y, aún más, el régimen de incompatibilidades de altos cargos, quienes han de demostrar la imparcialidad de su actuación mediante una dedicación absoluta a las funciones a las que están encomendadas, que no puede verse mediatazada por otras actividades o intereses para así servir con la máxima eficacia, eficiencia y objetividad a los intereses generales de los ciudadanos».*

Pero, además de estas disposiciones generales, las instituciones que rigen el sistema sanitario catalán contemplan otras normas específicas para excluir el conflicto de intereses y garantizar la neutralidad y objetividad de sus cargos directivos. Como, entre otras, la que regula el régimen del Consell d'Administració del ICS: artículo 4, *«Els membres del Consell d'Administració estan sotmesos al règim d'incompatibilitats establert per la normativa general que els correspon i, en particular, són incompatibles amb qualsevol vinculació directa amb persones físiques o jurídiques l'activitat de les quals estigui directament relacionada amb les tasques encomanades a l'Institut Català de la Salut, si aquesta vinculació pot impedir o menyscar el compliment estricte de llurs deures o comprometre'n la imparcialitat o la independència».* La Llei d'Ordenació Sanitària 15/1990 contiene normas similares.

Además, el Consejo de Administración de este organismo adoptó un *Codi de Bon Govern* en el que se formulan recomendaciones como *«mantener la lealtad a la institución»* y *«evitar conflictos de intereses particulares dentro de la organización, absteniéndose de intervenir en aquellos asuntos en los que se les haya planteado dicho conflicto».*

Las medidas de privación de derechos sanitarios y de privatización del sistema público de salud que están acordándose, no solo no se acomodan, sino que

se apartan ostensiblemente del cumplimiento neutral y objetivo de las amplísimas funciones atribuidas al ICS y a otros altos cargos del Departament. Naturalmente, no puede conocerse con la debida precisión si ha concurrido tal eventualidad y su eventual relevancia penal, como delitos de corrupción, si no se practica la pertinente investigación por órganos competentes imparciales, como ya se ha pretendido,<sup>5</sup> con resultados aún insuficientes por las razones expuestas.

---

5. Ver textos completos de la denuncia presentada por organizaciones sociales y particulares ante la Fiscalía Superior de Catalunya el 21 de marzo y desestimada el 10 de mayo y de la querrela formulada el 19/11/2012 por varias organizaciones cívicas ante la Sala Civil y Penal del Tribunal Superior de Justicia y rechazada por Auto de 4/2/2013, en: <http://AfectadasPorLosRecortesSanitarios.wordpress.com>.



# Auditoria ciutadana en acció!

**Enric Pons Ferrer i Sònia Farré Fidalgo, membres de la Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute: «No devem! No Paguem!»**

CAFÈAMBLET és un nom quotidià per a una revista d'àmbit local, que convida a fullejar-la mentre seus a esmorzar en un bar o esperes torn en un centre sanitari. Lluny de tenir un contingut banal, ha esdevingut un referent social d'informació veraç, complexa, però explicada amb un llenguatge social que permet assimilar-ne el contingut sense esforç. El risc d'indigestió no es deu a la redacció, sinó als escàndols que s'intueixen quan aprofundeixes en la investigació dels seus redactors: l'Albano Dante i la Marta Sibina.

Des de la PACD (Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute: «No devem! No Paguem!») fa temps que seguim amb interès la tasca de CAFÈAMBLET. Som una plataforma que lluita per conscienciar la ciutadania, que té el dret i l'obligació de fer-se càrrec del control dels comptes públics, per empoderar-la. Gran part de les nostres activitats van dirigides a desmuntar el discurs de les retallades a través de la lluita per la transparència i a depurar responsabilitats dels autèntics causants d'aquesta «crisi», que està servint d'excusa per instaurar unes «retallades» que són, en realitat, un canvi de fons de la societat en què hem viscut fins ara. Però sabem que tot això no ho farem com a col·lectiu aïllat, per això apostem per vincular les lluites, ja que des de tots els sectors i els àmbits estem patint les mateixes mesures i el deute és l'excusa transversal utilitzada per justificar-les. Ens podríem estendre argumentant aquesta afirmació, però citant

l'Artur Mas, «*Ara no toca*», i direm només de passada que no podem continuar amb aquesta política d'endeutament, ja que només ens porta al deteriorament dels serveis públics i a la dependència del sector privat amb el que implica: tot allò que no sigui rendible deixa de ser important.

Doncs bé, per a nosaltres, la Marta i l'Albano són l'exemple perfecte d'auditors ciutadans. A causa de la preocupació per fets tan quotidians com que als hospitals del Maresme s'hagués de pagar per reclinar una cadira o que deixessin de donar mantes als malalts i les hagués de dur la família de la persona ingressada, van començar a investigar com funcionava la gestió d'aquestes institucions públiques. Evidentment es van trobar amb silenci. Som a un Estat que està a la cua d'Europa en transparència. La cultura dels polítics professionals i, sovint, dels funcionaris que porten anys treballant per a ells és la de dificultar l'accés de la ciutadania a la informació. Ens volen ciutadans passius i la curiositat i la perseverança de persones com aquesta parella de periodistes els incomoda en gran mesura. Considerem que són un exemple d'auditors ciutadans, perquè es van dedicar a demanar informació susceptible d'interès ciutadà, van convertir aquesta sol·licitud en un procés públic i en van informar la població a través d'un llenguatge entenedor en formats diversos (articles impresos a la revista gratuïta, vídeos i articles al seu web, i difusió de material audiovisual a les xarxes socials).

Com a plataforma havíem intentat contactar-hi diverses vegades, com tants altres col·lectius, però d'entrada no ens va ser possible. Després de conèixer-los i saber de l'allau de correus i trucades que reben al llarg del dia, és fàcil d'entendre. Malgrat això, i perquè ja som moltes les que tenim com a fita de la nostra lluita un bé comú amb característiques molt similars, va resultar que aquesta iniciativa personal ha acabat convertint-se, de manera natural, en un model a seguir i des de la PACD recolzem totalment aquesta feina. És una mostra que hem de combinar i treballar per encaixar diferents tipus d'experiències: l'assembleària i les iniciatives personals.

### **Empoderament ciutadà**

«*Això ho pot fer qualsevol amb un ordinador i un mòbil*», així convida l'Albano a les seves xerrades a copiar aquesta tasca. I realment no han gaudit de més re-

curso. Són dues persones i una treballadora a temps parcial. Tenen un petit despatx a casa, amb els guions de treball impresos en DIN A4 penjats a les parets, una taula amb un ordinador, una curiositat insaciable, un gran sentit de la justícia i legitimitat i constància, molta constància.

Quan ens vam conèixer personalment, l'agost passat, ens vam trobar amb dues persones convençudes que la seva tasca era important, però amb un cert desànim per la dificultat de fer conèixer tota aquesta informació a la població afectada per les retallades en sanitat i preocupats pel judici que encaraven al setembre. Venien buscant algun grup que els pogués donar suport i ajudar-los en la difusió, però era clar que aquesta no n'era la solució. Mesos després és un plaer veure com han evolucionat i crescut en la seva forma de fer activisme. Han descobert i han tret el màxim profit al treball en xarxa. Han deixat de banda la idea que tenim molts al principi —que tothom ha de posar-se a treballar pel nostre projecte— i han assimilat que el que és efectiu és connectar els diferents col·lectius que treballen en temes o amb objectius semblants. Som molts i som bons en el que fem, i com va dir el @Ciudadano\_zero des del barri d'Internet, el moviment 15M no només ha teixit una xarxa política, sinó una xarxa político-afectiva. Ara, CAFÈAMBLET ja són experts en vincular lluites ells mateixos: tenien una gran targeta de presentació, la tasca prèvia els avalava, totes sabíem que no venien a vendre'ns fum, han après a coordinar-se i, no només reben, sinó que qualsevol que hagi compartit espai de lluita amb ells sap que donen moltíssim. Treballen des de la humilitat i l'autonomia i amb un alt grau d'empatia.

### **Vincular lluites**

Han estat uns «xerraires» incansables, han anat a tot arreu on els ho han demanat: assemblees de barri, hospitals, amb organitzacions polítiques i candidatures municipals com la CUP, les CAV del Vallès o Revolta Global. Han compartit taula amb la Teresa Forcades, amb l'Ada Colau, amb l'Esther Vivas i amb molts altres. S'han carregat de paciència per explicar-nos d'una manera planera i pedagògica com funciona la gestió de la sanitat privada i han ajudat a desmuntar el fals discurs que tot allò que és públic funciona malament i que la gestió privada és més efectiva. L'Albano i la seva pissarra i la Marta en els vídeos ens han deixat clar que la gestió privada dels diners públics comporta opaci-

tat i que, si busques una miqueta, descobreixes relacions entre massa empreses vinculades a assessors o càrrecs públics. Ho han fet des de la proximitat i la passió, mai com a experts o des d'una posició de superioritat per haver dut a terme una investigació, sinó explicant com han fet el procés d'una manera tan senzilla i clara que empodera per fer el mateix.

I ho han fet arreu de Catalunya i cal valorar, i de vegades des de la centralitat de Barcelona no es fa, que tot això ho han fet des d'un municipi de la Selva i que només un té carnet de conduir. Per tant aquests desplaçaments per fer les xerrades allà on els han convidat, els ha suposat una inversió de temps considerable, s'hagin mogut en transport privat o públic. Mai no han dit que no —tret de si la febre els ha obligat. Poques persones posen tantes facilitats perquè puguis comptar-hi. De tota aquesta voluntat de fer conèixer el seu discurs i de col·laborar amb tothom n'han rebut els fruits: primer amb el gran suport que van rebre durant el judici que van haver de suportar; després amb la col·laboració ciutadana per dur a terme aquest llibre que teniu a les mans; i, per sempre, un munt de gent que els ha descobert i que ja se'ls estima, no només per la tasca que han fet, sinó perquè l'han fet amb integritat i passió.

### **CAFÈAMBLET per desmuntar el discurs**

Pot semblar una evidència, però volem dir que l'Albano i la Marta són periodistes, però periodistes de veritat, dels que investiguen moguts per la curiositat i la independència que hauria de tenir qualsevol que exerceixi aquesta professió. La seva tasca l'han explicat en més d'una ocasió amb una cita de George Orwell que exemplifica perfectament la seva manera de fer i la seva motivació: «*Periodisme és imprimir alguna cosa que un altre no vol que s'imprimeixi. La resta són "relacions públiques"*». Al nostre imaginari dibuixem el periodista com algú que investiga, descobreix i denuncia públicament allò que algú altre amaga; a les facultats de periodisme, però, ensenyen més a gestionar la informació que arriba a una redacció que a la investigació independent. Per això pensem que l'Albano i la Marta són periodistes socials. Segurament l'adjectiu hauria de ser redundat, però és que CAFÈAMBLET sí que ha incidit en els temes que preocupen la societat i s'han dedicat a desenfil·lar el cabdell de vinculacions entre l'empresa privada i la gestió pública que, si bé no podien afirmar directament que eren corruptes, sí que van denunciar que eren opaques



i van llençar les preguntes que qualsevol de nosaltres tenia al cap: «Per què aquesta opacitat? Què amaga?».

I no ha estat senzill, els mitjans de comunicació tradicionals no s'han fet massa ressò, tret de comptades excepcions, de la tasca que han fet. Ells ja ho expliquen, la «majoria de mitjans de comunicació estan controlats pels poders financers i polítics que s'han beneficiat durant anys del sistema sanitari». I, de fet, això és quelcom que qualsevol periodista que treballi a un mitjà de comunicació de masses t'ho confirma: no poden publicar el que volen, no poden decidir, no tenen independència. Durant el judici al qual es van haver d'enfrontar, no hi va haver mitjans de comunicació tradicionals, i ens consta que tenien vetat cobrir la notícia. Després de la condemna, CAFÈAMBLET va haver de retirar el seu vídeo d'Internet, és a dir, que han patit censura directa i indirecta. Però sempre ens queda la premsa internacional, i, si aquí els mitjans poden ser coaccionats o controlats pels interessos econòmics d'uns quants, no passa el mateix amb la premsa internacional, així que la revista local CAFÈAMBLET va acabar sortint a un mitjà com *The Washington Post*.

### **La lluita per la transparència i per depurar responsabilitats**

I és que aquesta publicació gratuïta i la seva versió digital han fet trontollar l'estabilitat de l'entramat de relacions econòmiques entre empreses privades i organismes públics o privats que gestionen els nostres diners destinats a la sanitat. La mostra ha estat que un simple vídeo on no es deia ni una sola falsedat, però que va pecar de tenir un títol massa agosarat, ha servit perquè des dels cercles de poder se'ls intenti represaliar, en aquest cas per la via judicial. I això ens porta a qüestionar-nos la legitimitat de la nostra justícia quan els corruptes triguen mesos o anys en ser jutjats i sovint acaben marxant impunes, i una parella que alerta sobre la corrupció al sistema sanitari català és jutjada i condemnada per un vídeo penjat a Internet. Aquesta estratègia de desgast, però, no ha tingut l'efecte que devien esperar, més aviat tot el contrari. D'una banda, els ha enfortit personalment; passar el tràngol d'anar a judici per a la ciutadania és un fet traumàtic, i més quan estàs plenament convençut que la denúncia és injusta. Però si ets capaç de treure la força per no oblidar la importància i la legitimitat de la tasca que has fet i et serveix per aprendre dels errors, en surts reforçada. De l'altra, ha estat una

prova de foc per veure quin suport tenien al carrer, i ha quedat clar que els qui els valorem ho fem, no només per la informació que han fet pública, sinó també per la seva coherència personal i perquè són persones senzilles, clares i autèntiques que aconsegueixen fer-se estimar. I, finalment, si la intenció era el desgast econòmic, aquest projecte deixa clar que estem disposats a assumir la multa de manera col·lectiva i a reconvertir la condemna en una oportunitat per treure'n profit entre totes: haurà servit per finançar aquest manual i perquè puguem aprendre dels encerts i els errors de la Marta i l'Albano i siguem capaces de dur aquest model d'auditoria ciutadana al nostre àmbit.

Ara cal veure si el tribunal es referma en la condemna, perquè el temps els està donant la raó, moltes de les persones que des de CAFÈAMBLET es va alertar que rebien diners de la sanitat catalana i que en feien una gestió opaca estan sent investigades. Carles Manté, Josep Prat o Xavier Crespo han estat imputats, ara cal veure quants més acabaran al banc dels acusats i si la justícia farà la seva feina o confirmarem que n'hi ha dues: una per als qui tenen diners i una altra per a la ciutadania.

### **#SomHiDragons**

La via judicial no ha estat l'única que han utilitzat per a exercir la repressió sobre la revista: també han estat silenciats als mitjans de comunicació i els han retirat exemplars de la revista gratuïta d'espais públics o d'administracions locals de la zona. I cal dir que tot això no els ha frenat. Han continuat la investigació i la denúncia pública i ho han fet mostrant-nos quina mena de persones són: una parella coherent i valenta que ha aconseguit arribar a totes nosaltres amb un gran esforç, no només professional, sinó també personal. És admirable la capacitat que han mostrat per viure amb coherència i mantenir la seva tasca d'informació a la ciutadania. Quan els coneixes personalment, descobreixes que, a banda de tota aquesta tasca ingent, hi ha una família que conrea part del seu menjar, que són feliços, que es relaciona d'una manera sana, que són conscients del món en què viuen i del món que volen i lluiten per assolir-lo des de la coherència del dia a dia. I, sobretot, que són persones excepcionals, però no perquè tinguin capacitats o coneixements especials, sinó perquè s'han abocat amb passió i constància a la tasca que els ha omplert i que, i això és el

més important, totes som persones excepcionals, totes som CAFÈAMBLET, totes som investigadores potencials.

Des de la PACD creiem que cal reproduir aquest model a qualsevol àmbit que com a ciutadania considerem important. Gràcies a aquest manual i a la tasca prèvia de CAFÈAMBLET, tenim més coneixements per continuar la investigació en la sanitat, però també podem traslladar l'auditoria ciutadana a altres administracions o sectors que ens afecten en el dia a dia. Les retallades i la gestió en la sanitat tenen diferències, però també moltes similituds, amb les d'altres sectors com l'educació, els serveis socials o qualsevol altre: totes mantenen sous d'alts càrrecs, però disminueixen la inversió en els serveis que rep la ciutadania; combinen concerts i serveis públics; subcontracten; redueixen personal; contracten serveis d'empreses privades amb poca o nul·la informació sobre l'adjudicació, etc.

També considerem important entendre l'essència de la seva investigació per traslladar-la a qualsevol àmbit de les administracions. Podem començar analitzant els comptes de l'Estat, però no ens serà fàcil entendre'ls. En canvi, des del propi municipi podem investigar i establir mecanismes de control pressupostari que ens serveixin per depurar responsabilitats si hi ha il·legalitats; però, sobretot, a empoderar-nos per exigir el dret a la informació i a la participació. Si aprenem a fer-ho al municipi, fer el salt a les altres administracions serà una evolució natural.

I no cal dir que el món de l'empresa privada és també auditable, hem de recuperar els espais que són nostres. Els comitès d'empresa tenen accés a part de la informació econòmica: analitzar-la, difondre-la, denunciar allò il·legal o il·legítim i exigir la participació són unes altres vies que convé explotar.

El per què és necessari que la ciutadania dugui a terme aquesta tasca és senzill d'explicar: el problema del deute de l'Estat no és un problema de deute públic, sinó de deute privat avalat per l'Estat o reconvertit per mecanismes diversos en deute públic. Totes les retallades i reformes que estem patint s'estan justificant culpabilitzant-nos a nosaltres com a usuaris de la sanitat o l'educació, consumidors irresponsables, abusadors de serveis públics, etc. Si revisem els comp-

tes de l'Estat o d'altres administracions veurem que els diners públics sovint es destinen a enriquir i reforçar unes elits i no pas a cobrir les necessitats bàsiques de la població: sanitat, educació, habitatge... Resulta que vivint en un sistema que fomenta el consum per sobre de moltes altres coses, els «clients» hem deixat de tenir la raó. Ens toca treballar per deixar de ser vistos i de creure'ns «clients» i per redefinir la paraula *ciutadania*. Hem de deixar de ser ciutadans passius per participar de la vida política, és a dir, decidir cada dia com volem que sigui la nostra societat i com volem que sigui la seva economia.

Si volem lluitar contra la corrupció, hem d'aprofitar aquest moment en què s'estan destapant cada cop més trames de corrupció política per exigir transparència de veritat, no ens podem conformar amb una llei dictada pels mateixos que han estat corruptes o han encobert qui ho ha estat. Hem d'exigir els mecanismes per posar a disposició de la ciutadania tanta informació com considerem necessària, i això només ho aconseguirem amb la pràctica, convertint-nos en auditors ciutadans, tornant a donar el valor que té la curiositat humana i mantenint-nos constants en aquesta lluita col·lectiva.

Però amb això no n'hi haurà prou. Si assolim un nivell més alt de transparència, ens caldran mecanismes de control constants des de la ciutadania. I no podem permetre que aquests es dissenyin des d'un despatx. L'assaig de pràctiques de control, els errors i els encerts, són els que ens ajudaran a definir com han de ser aquests mecanismes per evitar la corrupció i les pràctiques opaques en la gestió dels nostres diners. Com a exemple podem prendre la intervenció de la Sindicatura de Comptes de Catalunya i del Tribunal de Cuentas per fiscalitzar els comptes d'institucions públiques: la poca transparència, la mala gestió i la més que probable corrupció albergada en el cas Crespo, denunciada per CAFÈAMBLET, han posat en evidència una vegada més la dependència política d'aquestes institucions. Si bé la Sindicatura va realitzar una auditoria l'any 2006 a l'empresa Centros Médicos Selva Maresme (CMSM) en què informava de múltiples irregularitats, aquesta es va quedar tancada en un calaix. Ens podem alegrar, en part, de la valentia d'una persona anònima que va filtrar l'informe a la premsa a través d'*El País*, però són una alegria i una valentia a mitges, ja que quan ho va fer els presumptes delictes ja havien pràcticament prescrit.

En resum, CAFÈAMBLET és un exemple d'investigació que assoleix els objectius de la PACD: empoderar-se i empoderar, vincular lluites, desmuntar el discurs que justifica les retallades, lluitar per la transparència i per la depuració de responsabilitats. I és un exemple aplicable a diversos àmbits: més complexos i més senzills; d'un sector, d'un àmbit territorial; dins un col·lectiu o de manera individual. La clau de l'èxit en el seu cas, i en els que vindran, radica en la capacitat que han tingut de posar a disposició pública tota la informació i la feina feta, no només els resultats, sinó també, i sobretot, el procés, el que teniu a les mans. Ara ens toca replicar-ho.



# Un cafè amb llet que ens manté més despertes que mai

**Josep Maria Antentas i Esther Vivas**  
**coautors de Planeta Indignado (Sequitur, 2012) i**  
**membres de Revolta Global-Esquerra Anticapitalista**

Des que es va iniciar l'aventura de CAFÈAMBLET per exposar la corrupció a la sanitat pública amb la divulgació el 19 de febrer de 2012 del vídeo El major robatori de la història de Catalunya la crisi no ha fet sinó intensificar-se. Les seves conseqüències socials s'han aprofundit i el què va començar amb una crisi econòmica (que té en l'atur i els desnonaments dos de les seves expressions més visibles) s'ha convertit també en una crisi política i institucional on els pilars del Règim creat a la Transició s'erosionen i el sistema de partits tradicional comença a descomposar-se. Tot l'edifici construït als anys setanta comença a tenir serioses esquerdes a la paret, on s'entrecreuen i es retroalimenen, encara que no sempre de forma acompassada, el malestar provocat per l'aplicació de les polítiques d'austeritat i l'ascens de les reivindicacions nacionals i de la demanda independentista a Catalunya.

L'enorme ressò obtingut per les recerques de CAFÈAMBLET i la gran onada de solidaritat desfermada arran de l'intent de criminalització de la seva tasca a partir de la demanda de Josep Maria Via, són exemples del creixent grau de deslegitimació del poder establert i del pensament dominant i de la força ascendent de les resistències socials a les polítiques d'austeritat. Les falàcies

ideològiques del neoliberalisme han quedat al descobert, mostrant la veritable naturalesa d'un sistema que ha perdut la coartada. La sensació de viure en una democràcia segrestada per les finances, els «mercats», i les agències de rating s'ha generalitzat com mai.

La lògica del cicle de mobilitzacions actuals és defensiva, front a una intensificació sense precedents dels atacs contra els drets adquirits, i es desenvolupa enmig d'una correlació global de forces molt desfavorable. Però conté al seu sí elements ofensius, creixentment disruptius, i amb capacitat de contra-atac, desestabilitzant el funcionament rutinari de les institucions. En aquest escenari l'ús de la repressió política i legal i la criminalització mediàtica s'intensifica. Però amb resultats ambivalents per al poder, que no aconsegueix que la por a la repressió paralitzi a la societat. Al contrari.

L'intent de silenciar les revelacions de CAFÈAMBLET a través de la repressió legal ha tingut un efecte contraproductiu, actuant com un poderós altaveu i convertint la persecució a CAFÈAMBLET en un símbol dels intents desesperats d'un poder, creixentment mancat de legitimitat i d'autoritat, per impedir que els draps bruts dels seus tripijocs surtin a la llum. L'èxit fulgurant d'El major robatori de la història Catalunya per internet ha avançat paral·lel al descrèdit del sistema polític i de les explicacions oficials de la crisi.

El desviament de diners públics a mans privades per mitjans il·lícits no és un fenomen aïllat, sinó un element estructural fruit del creixent solapament entre el món dels negocis i la política, la destrucció dels serveis públics, i el blindatge de la casta política professional. La corrupció a la sanitat denunciada per les investigacions de CAFÈAMBLET està estretament relacionada amb les polítiques de potenciació del sector concertat i de privatització, oberta o encoberta, impulsades per CiU i PSC durant dècades. Les fortes retallades al sector sanitari iniciades amb el govern de Mas entronquen amb els plans privatitzadors de la sanitat pública que fa temps es vénen implementant. La crisi ofereix una bona oportunitat per accelerar la penetració dels interessos privats en la sanitat, un pastís que el món dels negocis fa anys que ambiciona i que ara té la oportunitat de mossegar sense mesura.



El què està en maxa és, de fet, un ampli projecte de reorganització social i de canvi de model de societat sota els dictats del capital financer, de la qual les retallades en són la punta de l'iceberg. No és un projecte acabat, ni coherent, ni planificat en la seva totalitat, però assistim a un dràstica mutació del model social, a una espècie de «tercermundització» de les societats de la perifèria mediterrània europea, on les conquestes i els drets socials són triturats pel bulldozer de l'austeritat.

Aquesta transformació del model social implica un canvi de règim polític. La involució oligàrquica de les democràcia parlamentaria s'intensifica. Es produeix un buidatge de contingut, una implosió, dels mecanismes democràtico-institucionals en què es sustenta el sistema polític, degut a la supeditació extrema de la política als interessos del capital financer. Els «cops d'Estat financers» que vam veure a Grècia i Itàlia amb Papademos i Monti, o la presa de posicions polítiques clau per tota la Unió Europea d'antics directius de Goldman Sachs són els exemples més clars d'aquesta lògica. Vivim en una «democràcia» de mercat dirigida pel partit del diner i al servei del diner, on l'Estat, en mans d'una oligarquia financera, actua com un Robin Hood reaccionari que roba als pobres per omplir les insaciables arquès dels rics, orquestrant una immensa operació de desposseïó social que no té aturador.

L'ofensiva total contra drets i llibertats i la voracitat de l'ajust i de la repressió pot desencadenar dos escenaris alternatius que, en realitat, es barrejaran durant molt de temps fins a decantar-se en un sentit o altre. El primer, és que el rodet de l'austeritat avanci de forma implacable, triturant les resistències al seu pas, i aconsegueixi consolidar un sistema cada cop més oligàrquic i un model de societat on el capital regni sense límits. El segon, és que, a risc de tensor massa la corda, la magnitud de la tragèdia provoqui un boomerang social, del que encara només hem vist els seus prolegòmens, i s'accentui la crisi de legitimitat de les institucions polítiques i econòmiques, obrintse la porta a un canvi de paradigma i de model en sentit solidari.

Tota crisi és un punt d'inflexió en la trajectòria d'una societat, que marca un abans i un després, i que es salda amb una reestructuració de les relacions socials. Sovint s'utilitza el túnel com a metàfora de la crisi. Aquest, però, és

un túnel amb dues sortides. Una, a la dreta, que marca el camí traçat pel capital financer cap a un món on regni sense control. L'altra, a l'esquerra, traçat pels moviments socials indignats que mostra el camí vers una societat justa i igualitària. La partida roman oberta però no hi ha dubte que periodistes i activistes com els de CAFÈAMBLET contribueixen de forma valuosa i imprescindible a que el final d'aquesta pel·lícula de terror que és la crisi tingui un desenllaç feliç.

# Una sentència i dos anàlisis

La sentència contra CAFÈAMBLET va aixecar una gran indignació entre diversos col·lectius. La majoria de les crítiques a la sentència (inclosa la nostra) tenen el seu origen en allò que ens dicta el sentit comú. Però més enllà d'aquest sentit, que tantes vegades sembla absent a l'administració de justícia, creiem que és interessant llegir els anàlisis que fan de la sentència el professor Andrés Boix Palop i l'exfiscal anticorrupció Carlos Jiménez Villarejo.<sup>1</sup>

## **CAFÈAMBLET, una sentència pusilánime**

*Carlos Jiménez Villarejo, exfiscal anticorrupció*

*Publicat a la pàgina lalamentable.org el 6 de novembre de 2012*

La revista CAFÈAMBLET, en edició digital y en papel, dirigida por Albano Dante y Marta Sibina, tiene como objetivo principal el análisis crítico de la situación de la sanidad en Cataluña, las irregularidades, colusión de intereses y tramas de corrupción presentes en su gestión pública, siempre con el fin de denunciar los perjuicios que esas conductas están causando al derecho fundamental a la salud de los ciudadanos. El 25 de Febrero de este año, publicaron un reportaje titulado *El major robatori de la història de Catalunya* en el que describe esa situación y hacen referencia, entre otros extremos, al alto dirigente de la sanidad catalana Josep M<sup>a</sup> Via Redons, «conocido profesional en el ámbito de la planificación y gestión sanitaria» al que se relaciona con la citada situación, como se desprende de su artículo publicado en el diario *El País* «en el que defiende, para la sanidad, un sistema de gestión privado frente al sistema público que defien-

---

1. La sentència íntegra es pot trobar a [http://www.cafeamblet.com/press/wp-content/uploads/2012/10/sentencia\\_links.pdf](http://www.cafeamblet.com/press/wp-content/uploads/2012/10/sentencia_links.pdf) així com l'escriu que la recorre davant l'Audiència Provincial.

den los demandados». En dicho reportaje, se hacen afirmaciones respecto de Josep M<sup>a</sup> Via que este consideró «inciertas» y, en consecuencia, entabló una demanda civil solicitando que los autores del reportaje fueran condenados por haber cometido una «intromisión ilegítima» en su derecho al honor personal. El proceso ante el Juzgado de 1<sup>a</sup> Instancia n.º 37 de Barcelona concluyó con la sentencia dictada el pasado 21 de octubre condenando a Albano y Marta, por violación del derecho al honor de Josep M<sup>a</sup> Via, a pagar una indemnización de 10.000 euros. Una vez más, la balanza se ha inclinado a favor de quienes ocupan posiciones de poder frente a quienes, con rigor y valentía, se atreven a denunciarlas y prevalecen derechos personales frente a los que sostienen el sistema democrático, como la libertad de expresión y de información.

Pero la sentencia presenta varios flancos muy vulnerables porque, en un afán de eludir la realidad sobre la que versa el reportaje, la crisis de la sanidad pública catalana, se empeña en reducir el «objeto del pleito», «única y exclusivamente en el honor del demandante» (Josep M<sup>a</sup> Via). Y reitera que en dicho proceso no «se juzga la sanidad catalana y la existencia o no de corrupción en la misma». Lo que resulta contradictorio con sus propias valoraciones.

En primer lugar, entiende que calificar la conducta de Josep M<sup>a</sup> Via de «vergonyós exemple» en relación a su actividad como gestor de la sanidad catalana es lícito, lo que necesariamente representa aceptar como legítimo y justificado lo que no es sino un grave reproche ético y profesional, dando por tanto la razón a los demandados. En segundo lugar, la Juez valora como irrelevante y carente de contenido ofensivo la interpelación que los demandantes hicieron a Josep M<sup>a</sup> Via: «No li seria més còmode que li ingressessin directament els diners de la nostra sanitat a un compte a Liechtenstein?». La pregunta formulada por los demandantes es considerada también por la Juez como lícita en tanto que es una mera «opinión», «desde el momento en que no se afirma que el actor tenga cuentas en dicho paraíso fiscal». Pero dicha pregunta representa un más grave reproche que la afirmación anterior. Porque, dada la naturaleza y función de los paraísos fiscales en la economía internacional, la Juez podía y debía haber actuado de otro modo más acertado y eficaz para el esclarecimiento de los hechos por los que preguntaban los demandados. Estaban planteando, una vez iniciado el proceso civil, lo que la Ley denomina *cuestión prejudicial penal*, es

decir, la concurrencia de hechos que condicionan la resolución de dicho proceso. Pero, la Juez no lo ha valorado así. Es sabido, y desde luego, debe serlo para la Juez, que el citado Principado es el n° 40 de la relación de paraísos fiscales contenida en el Real Decreto 1080/1991, de 5 de Julio. Y que la función de todos ellos es el blanqueo de capitales procedentes de toda clase de conductas delictivas, incluido el fraude fiscal. En fechas anteriores a la sentencia un diario de amplia difusión publicó que «200 empresarios usaban la red de Gao Ping para lavar dinero oculto en paraísos fiscales». Por tanto, ante una interpelación de esa envergadura, la Juez estaba obligada, en cuanto estaba «ante un hecho» con «apariencia de delito», a actuar conforme lo dispone el artículo 40 de la Ley de Enjuiciamiento Civil, es decir, a ponerlo en conocimiento del Fiscal «por si hubiera lugar al ejercicio de la acción penal», decisión que, de haberse adoptado, podría haber puesto fin al proceso. Porque, ciertamente, a partir de las consideraciones anteriores, hubiera resultado difícil estimar como lesivo al derecho al honor del demandante la afirmación de que Josep M<sup>a</sup> Via y otros «s'han enriquit a costa d'enfonsar la nostra sanitat».

Pero la Juez ha preferido optar por la vía más directa y represiva, entender que la atribución de ese supuesto «enriquecimiento» es «una atribución de hechos» que no cumple «el requisito de veracidad». Y lo hace a partir de una jurisprudencia del Tribunal Supremo que permitía también llegar a una distinta conclusión. Es evidente que la Juez ha otorgado preferencia, dentro de lo que se denominan *técnicas de ponderación*, al derecho al honor frente a la libertad de expresión y de información, pese a que este debe ocupar siempre una posición prevalente «por resultar esencial como garantía para la formación de una opinión pública libre, indispensable para el pluralismo político que exige el principio democrático». Pero el TS es más cauto en la protección del derecho al honor: «La jurisprudencia mantiene la prevalencia de la libertad de expresión cuando se emplean expresiones que, aún aisladamente ofensivas, al ser puestas en relación con la información que se pretende comunicar o con la situación política o social en que tiene lugar la crítica experimentan una disminución de su significación ofensiva y sugieren un aumento del grado de tolerancia exigible». Criterio perfectamente aplicable a las críticas vertidas en el reportaje de CAFÈAMBLET que han motivado una condena injustificada. No en vano, la Juez se ve obligada a reconocer que los hechos que fundamentan la condena se

producen «en una situació como la actual, de profunda crisis económica, en que la ciudadanía está muy sensibilizada con los casos de corrupción», situación que, razonablemente, debería haberle conducido a proclamar la plena inocencia de Albano y Marta, nuevas víctimas de una aplicación errónea de la ley.

### **Derecho a informar, interés público y derecho al honor**

*Andrés Boix Palop, professor titular de Dret Administratiu del Departament de Dret Administratiu i Dret Processal a la Universitat de València*

*Publicat el 24 d'octubre de 2012 a lapaginadefinitiva.com*

Quien esto escribe imparte clase de Derecho de Comunicación a estudiantes de Periodismo. Durante estas semanas hemos estado explicando que la libertad de información (art. 20.1 d de la Constitución Española) ampara a los profesionales del periodismo cuando aquello que cuentan es veraz y de interés público, sin que en esos casos (y siempre y cuando se den esas dos notas) quepa oponer derechos como el honor de las personas para impedir la difusión de las noticias en cuestión. Pues bien, noticias como que han condenado a unos periodistas que han destapado un caso de corrupción en la gestión público-privada de la sanidad catalana, aparentemente por destapar toda una serie de informaciones y realizar las valoraciones anexas, en íntima relación con el caso en cuestión. Si en efecto es así, no puedo sino decir que la decisión me deja perplejo y, la verdad, me hace cuestionarme hasta qué punto lo que explico en clase tiene (o no) algo de sentido.

Pero juzguen por sí mismos. Se supone que la condena es por la intromisión en el derecho al honor del señor Via (debido a un vídeo colgado por los periodistas titulado *El mayor robo de la historia de Cataluña*).

He estado buscando la Sentencia en cuestión, porque sinceramente, a partir de lo que se escucha en el vídeo, es francamente llamativo que se condene y, además (lo que no siempre va de la mano), también es muy difícil comprender jurídicamente la decisión. Pero, de momento, no la he localizado (si alguien la tiene, por favor, me interesaría mucho poder leerla y rectificar en su caso lo aquí expuesto). Parece, más bien, y como publicó *El País*, un simple aval a la estrategia de personas implicadas en casos de posible corrupción que están siendo

investigados por los tribunales de atacar por medio de querellas a los informadores y a quienes destapan los escándalos como medio de defensa. En todo caso, no pasa nada tampoco por dar el beneficio de la duda a la sentencia. Quizás hay algún dato que no conozco o que se me escapa. De manera que, más allá de referirme a la decisión judicial, creo que tiene sentido hablar del vídeo en sí mismo. ¿Algo de esa índole ha de ser amparado por la libertad de información?

Analizando el vídeo con independencia de lo que puedan haber argumentado las partes y la sentencia, queda claro que al señor Via se le menciona sin imputarle delitos concretos, sino por su participación y comentarios públicos respecto de la situación (cómo se gestiona la sanidad con intervención de empresas privadas en Cataluña y, sobre todo, la opacidad y falta de transparencia respecto de muchos contratos, que impiden fiscalizar el uso de dinero público), opiniones por las que es criticado, con dureza, en el vídeo. Es cierto que hay una pregunta retórica en la que, para ridiculizar y llevar al absurdo la posición defendida por Via, se lanza la hipótesis argumentativa de que quizás lo que le parecería sensato a Via es que le ingresaran directamente el dinero en las Islas Caimán. Es cierto, también, que el vídeo habla en su título de «robo» y la expresión se repite a lo largo del mismo para calificar algunos comportamientos y actitudes (pero no en referencia concreta al Señor Via). Puestos en la balanza esos, si se quiere, «excesos expresivos» (que a mí no me lo parecen, en el fondo, pues se explican a partir de la articulación del reportaje y que por esta razón nada tienen que ver con los excesos reprobables que el Tribunal Constitucional ha señalado, por ejemplo en sus sentencias Comandante Patiño I (STC 171/1990) y Comandante Patiño II (STC 172/1990), que significan que se pierda el amparo de la libertad de información y no sea aceptable la inmisión en el honor de los ciudadanos, aunque se traten asuntos veraces y de interés público, pues una interpretación amplia de la exigencia de profesionalidad periodística que incluye la Constitución obliga a excluir ciertos excesos expresivos y calificativos innecesarios y que nada aportan, con el contenido material del reportaje y de la información periodística que se aporta, esto es, la denuncia de unos hechos que se han considerado no solo de evidente interés público sino, además, veraces hasta el extremo de ser el origen de varias investigaciones judiciales, ¿tiene sentido que una democracia liberal y transparente, donde la fiscalización de los poderes públicos sea efectiva, no permita que se publique algo así?

Entender que un vídeo de estas características no debe ser amparado por la libertad de información nos lleva a una interpretación restrictiva y pacata de la manera en que un profesional ha de ejercer como tal y del modo en que puede contar las noticias en los tiempos que corren, absolutamente desconectada de la realidad. Quizás, también, un juicio restrictivo es asimismo manifestación de profunda desconfianza hacia el trabajo periodístico de pequeños medios que usan Internet, del uso del vídeo y las redes sociales... o incluso del periodismo hecho por no profesionales (puesto que los periodistas del vídeo sí lo son, pero independientes... lo que nos hace pensar qué habría pasado si esto fuera una denuncia de un ciudadano). Las consecuencias de una visión semejante son evidentes: restringir el flujo de información de interés público.

Este efecto es, justamente, lo que todos los tribunales constitucionales en la materia dicen que hay que tratar de evitar si no queremos que, ante esas exigencias y requisitos excesivos, que cargan a los periodistas y a los ciudadanos que informan con responsabilidades desproporcionadas, acabe produciéndose un efecto «silenciador», el *chilling effect* del que ya hablara el Tribunal Supremo de los Estados Unidos: por miedo a ser condenado a la mínima, no informo; o solo informo cuando un grado de certeza inalcanzable, a efectos prácticos, en la mayoría de los casos en la vida real; o no informo si soy pequeño, o si uso las redes sociales; o no informo empleando un lenguaje comprensible sino usando modismos jurídicos muy prudentes, pero que hacen que la información ni se entienda ni fluya... Todo lo cual es muy perjudicial socialmente, porque nos empobrece, nos hace ignorantes de muchas cosas que están pasando y, en definitiva, por emplear la expresión clásica, bloquee el libre flujo de noticias imprescindible para la formación de una opinión pública libre en una sociedad democrática.

### **Actualización**

Una vez leída la sentencia, se puede confirmar que la misma es un desafortunadísimo ejemplo de cómo limitar la libertad de expresión e información de un modo que, si se generalizara, se cargaría la prensa libre tal y como la conocemos, así como la posibilidad de informar sobre asuntos públicos. La frase que la sentencia considera que supone una intromisión en el honor es «vergonyós exemple» o «gent com vostè, com Bagó, com Manté i tants altres



que s'han enriquit a costa d'enfonsar la nostra sanitat», que el juez entiende que no puede considerarse una «expresión de una idea o una opinión, sino más bien una atribución de hechos que no estaría, por lo tanto, amparada en la libertad de expresión sino, en su caso, en el derecho a la información» que para «prevalecer sobre el derecho al honor es necesario que cumpla con el requisito de veracidad».

La sentencia es lamentable, como confirma su lectura, desde cualquier punto de vista, pero también jurídicamente. En primer lugar porque, como resulta obvio, afirmar de un empresario de la sanidad que se ha enriquecido gestionando la sanidad pública y que el resultado ha sido hundirla tiene un contenido valorativo evidente. Un contenido que a partir de valoraciones genéricas muy semejantes se repite, día a día, en casi cualquier medio de comunicación («A base de dar dinero a sus amigos en la banca y empresas públicas el presidente del gobierno está hundiendo el país») sin que nadie en su sano juicio considere que la emisión de esas opiniones está fuera del legítimo derecho a la crítica política que pueden hacer medios de comunicación y ciudadanos. Es más, que es sano que hagan medios de comunicación y ciudadanos en una democracia normal.

En segundo lugar, porque si aceptáramos la tesis del juez, esto es, que esa frase contiene información que afecta al honor de una persona y que solo puede emitirse legítimamente si se demuestra su veracidad, se imponen dos conclusiones:

- que el carácter genérico de la afirmación hace sencillo probar los únicos hechos sobre los que versa (enriquecerse con ese negocio y que esté relacionado con el estado de la sanidad catalana);
- que el juez, en ese caso, debería haber dejado a los imputados intentar probar esas afirmaciones, ¡algo que sorprendentemente les niega diciendo que el proceso no puede convertirse en un juicio a la sanidad catalana! O sea, que dice que la afirmación genérica ha de ser probada y antes, él mismo, había dicho que ese tipo de afirmaciones genéricas no tiene sentido probarlas ni pueden ser objeto del proceso. De locos.



# Mecenes



*“Quan es parla dels límits del micro-mecenatge  
com a forma de finançar el periodisme,  
cal recordar que des de fa més d’un segle,  
cada matí es fa un micro-mecenatge  
a milions de quisocos de tot el món.”*

CAFÈAMBLLLET

1000 gràcies!

El llibre que teniu a les mans ha estat possible gràcies a les aportacions de 975 persones i entitats, que han cregut que aquest era un llibre necessari. Volem agrair aquesta confiança.

Aquest llibre és el resultat de molts petits moviments, de moltes voluntats separades que s’uneixen per aconseguir un objectiu comú. Curiosament, aquest mecanisme de petites voluntats unides serà, sense dubte, el que resolgui els problemes que descriu el llibre.

Per a nosaltres ha estat un enorme plaer treballar en aquesta feina que ens heu encomanat i esperem que el resultat estigui a l’alçada de les vostres expectatives.

Moltes gràcies,

Marta i Albano

@aritzcirbian  
@jagolo  
@JavierCane  
@mireiamora  
@mirimmi  
@odradek1  
@okokitsme  
@SantiDemajo  
@sinatributos  
@tinisima\_  
@xajiro  
#JuntesPodem  
Abel Casado  
Abel Tarridas López  
Adehernan  
Adela  
Adolfo Martín Baladrón  
Adolfo Palma Rico  
Adrià Fontcuberta  
Adrià Hereu  
Adrian Pavón  
Africa  
Ainoa Aguilera  
Aitana Canela  
Aitor Mendaza Ormaza  
Aitor Villarreal Romero  
Alain Kergoat  
Alba Gómez  
AlbaVab  
Albert Arribas Forcada  
Albert Bramon Vives  
Albert Caramés  
Albert Carballeira  
Albert Corominas Tarruella  
Albert F-T  
Albert Fresquet i Miguel  
Albert Martinez  
Albert Pérez Del Castillo  
Albert Queiruga  
Albert Roig  
Albert T.  
Albert Villalba  
Albervet  
Alé Mateo  
Aleix Brasó López  
Alejandra Fernández Luque  
Alex Gironés  
Alex Blasco

Alex Boada  
Àlex J i V  
Alex Lamas  
Alex Lamas  
Àlex Pergar  
Alf Grafulla  
Alfons  
Alfonso Posada Brils  
Álvaro Francisco Cordón  
Álvaro Iñigo Quiñonero  
Álvaro J. Pacheco Comino  
Álvaro La Parra Pérez  
Alvaro Manzanakers  
Amanci GP  
Amanda Delgado  
Amparo Ardanuy Fullana  
Ana Sancho García  
Andrea Lissidini  
Andrea Melet  
Andrés Costa  
Andreu Barnils  
Àngel Camacho  
Àngel Garcia  
Àngela Garcia i Lladó  
Àngela Nadal  
AngelMiguel  
Angels Camps  
Àngels Córcoles  
Àngels Ondiviela Cariteu  
Anna Aragonès Blanch  
Anna Aran Pérez  
Anna Herrero  
Anna Jiménez Pinatella  
Anna Lafont  
Anna Profumo Regis  
Anna Torrents i Cabestany  
Antígonas Madrid  
Antoni Blázquez  
Antoni Codina Barreras  
Antoni Urbaneja Vizcaino  
Antonio París  
Antonio Santiago Rodriguez  
Arantxa Luque Cortés  
Ariadna Cotén  
Arnau Borràs Cros  
Arnau Brunet Ferrando  
Arnau Mañosa i Martí  
Arnau Miró Porqueres

Artur Pañach Bargallo  
 Assemblea 15M Les Corts  
 Associació Catalana per la Defensa de la  
 Sanitat Pública  
 Àstrid  
 Ateneu Candela  
 Aurora Rovira Barcons  
 Babui  
 Badalona Indignada  
 Barbara Laviña Siemsen  
 Barri  
 Bartomeu Castellano  
 Bel  
 Bernat Albet  
 Bernat Julià @BerNius90  
 Bernat Planes Mascaró  
 Berta Coderch  
 Bet Cantallops  
 Blai i Guim  
 Blai Rodríguez Ciuró  
 Blanca de Gispert Uriach  
 Brais Real Vázquez  
 Cafè de les Delícies - Barcelona  
 Can Amonamantangorri  
 Carina Planas  
 Carles  
 Carles Alsina  
 Carles Farré Panadès  
 Carles Feo Quer  
 Carles Guinart Sánchez  
 Carles Palet Gual  
 Carles Rovira i Bassols  
 Carlos Alonso Moreno  
 Carlos Bengoa  
 Carlos i Gemma  
 Carlos Laguna  
 Carlos Lopera  
 Carlos Pardo Pastor  
 Carlotta Betbesé Vilageliu  
 Carme Ayza Bultó  
 Carme Pérez Grimal  
 Carme Sabat Achón  
 Carmina Olivé  
 Carol Romero  
 Carola Adami  
 Carolina Caravaca Muss  
 CATA/CTS-IAC  
 Caterina Maulini Duran  
 Caterina Úbeda Oltra  
 CCOO de Catalunya  
 Cesc  
 Cesk Freixas  
 CGT Sanitat Terrassa  
 Chema Equilibrista  
 Chus Penas  
 Cia Trifaldò  
 Cinta  
 Ció  
 Clara Lanau  
 Clara Rubió  
 Clàudia Fdez. Bagan  
 Clàudia Giménez  
 Cometa rojo  
 Comissió Gent Gran  
 Compromís per Cerdanyola  
 Conxi Girona Vázquez  
 Cris Tevar  
 Cristian Cid  
 Cristina Conejo  
 Criti-carlos.tk  
 CUP  
 Dan47  
 Dani B.  
 Dani Setién “Seta”  
 Dani Vilaró  
 Daniel Aparicio Peñacoba  
 Daniel Castillejo Pons  
 Daniel Laguna i Iolanda Garcia  
 Daniel Mollà i Calatayud  
 Daniel Peralta Pérez  
 Darina Millán Rivera  
 David Castro Caso  
 David Colomera  
 David Cuenca  
 David Espinós  
 David Franquesa i Casacuberta  
 David Ginebra Domingo  
 David Gutiérrez  
 David Hernandez Anfruns  
 David López Pinedo  
 David Virgili Correas  
 David Zorrakino  
 Dempeus per la Salut Pública  
 Diana Díaz Bautista  
 Diana Pek  
 Diangidi

Diarmuid MacDhorchaidh  
dologij  
E. Sánchez  
E.H.G.  
Eduard González i Mora  
Eduard i Esteban  
Eduard Pelegrí  
Eduard Rodríguez  
Eduardo Rubio Rego  
Eduarne & Enrike  
Elbereth Eithel / Anonymous 15  
Electroduende21  
Elena Alvarez Andrés  
Elena Guardiola Ruiz  
Elena Samper  
Eli Oliva  
Elisabet Gregori Puigjané  
Eloi Sánchez Vilamitjana  
Elvira i Natxo  
Emili Ballesteros  
Emiliano SM  
Endika Moralejo  
Enric Comas Parer  
Enric Lezcano Duarte  
Enric Noguera i Carreras  
Enric Virgili Carbonell  
Enrique Martín  
Enrique Martínez  
Entreduesaignes  
Èric Lluent  
Ernest Marco Urrea  
Esperança Castro  
Estemon  
Eugeni Peña Rubio  
Eulàlia Formentí  
Eulàlia Reguant i Cura  
Eulàlia T.  
Eva Bonet Corcoy  
Eva Goenaga  
Eva Legido Quigley  
EVA OLIVERES SERRA  
Evelin Comino  
Facu Díaz  
Familia Corberó-Contreras  
Familia San Andrés - Tormo  
Feliu Cots  
Feliu Madaula Canadell  
Fermin Zibiriain  
Fernando Artigas  
Fernando Fornieles  
Fernando Paniagua de Paz  
Fernando Pindado  
Ferran Campistol Costa  
Ferran Cererols  
Ferran Parra  
Fidel Bellmunt  
Fidel Murillo  
Fidel Rubio Sanahuja  
Fofó Espínola del Amo  
Francesc Boixader  
Francesc Camacho  
Francesc Elies  
Francesc Ferrer Peral  
Francesca Nicolau  
Francesca Sanchez Petitfaux  
Francisco Alguacil Mata  
Francisco Izquierdo Torres  
Francisco Javier Jiménez Herranz  
Gemma Benet Navarro  
Gemma Galdon Clavell  
Gemma Garcia  
Gemma Gelabert Gonzalo  
Gemma Guillén  
Gemma Martin i Ezquerra  
Gemma Torrell  
Gemma Varela Capdevila  
Georgina Garriga Sánchez  
Gerard Fernandez  
Gerard Peris Asensio  
Gerard Rabat  
Gerard Romero Roda  
Glòria  
Gonzalo Durán  
Gorette Lopez  
Guigonse  
Guillem Argelich i Cañadó  
Guillem Serrate  
Guillermo Vicente  
Gunnar  
Hans  
Héctor González Ripoll  
Helena Plà  
Helena Tatay Huici  
Helios  
Hernan Collado Urieta  
Horrabin

ICV-Comarques Gironines  
 I. Barquín  
 I.M. Aznar  
 Ignasi Buch i Mundó  
 Ignasi Hosta Rovira  
 Imma Coy  
 Imma Prat  
 Imma Serrabassa Roca  
 Indomito  
 Iniciativa per Catalunya Verds  
 Iñaki Sanz García  
 Irene Archs Nuño  
 Isaac Bordons Soler  
 Isaac SV Berga  
 Isabel Anglès Sabaté  
 Isabel Jiménez Pérez  
 Iván Arnal  
 Ivan Cantero  
 Iván Pelaz  
 J Herman Marina  
 J. Aledo  
 J. Francisco Andrades  
 J.I.P.  
 J.Lluís Asensio Mañe  
 J.R.M.A.  
 Jaime Pons  
 Jana & Naoise  
 Jani cabré  
 Jaume Azcona Cacho  
 Jaume Casals  
 Jaume Ferrer  
 Jaume Martí  
 Jaume Mestre Sáez  
 Jaume Pedregosa  
 Jaume Puig i Castells  
 Jaume Solà Campmany  
 Javier Moliner  
 Javier Padilla Bernáldez  
 Javier Rueda  
 Jenny Mutarski  
 Jesús Blanco  
 Jesús Cañizares Martínez  
 Jesus Cobo  
 Jesús García Arenas  
 Jesús Gellida  
 Jesús Torres i Sanz  
 Joan Boada i Masoliver  
 Joan de Montserrat i Moreno  
 Joan Inglada Roig  
 Joan Llorach  
 Joan Lluís Almacellas  
 Joan Manuel Soriano  
 Joan Pons Solé  
 Joan Vallvé Navarro  
 João França  
 Joaquin Santágueda Villanueva  
 John Mackay  
 Jordi Aldeguer  
 Jordi González de la Varga  
 Jordi Maqueda Montero  
 Jordi Mas  
 Jordi Palomeras  
 Jordi Parera Argerich  
 Jordi Peña Alonso  
 Jordi Pinyol Mercadé  
 Jordi Ramos Pradells  
 Jordi Rovira i Bonet  
 Jordi Solà i Ferrer  
 Jordi T.B.  
 Jordi Torras  
 Jordi Valls Foix  
 Jordi Vidal  
 Jorge Sans Llopis  
 Jose Diaz Valcarcel  
 José Diego Muñoz Dueñas  
 José Luis Benítez Ortega  
 Jose Manuel Alcaraz González  
 José Manuel Cruz Arriaza  
 José María Guerrero  
 José Miguel Romero Gutiérrez  
 Josefina Filomena Paci  
 Josep Caelles Subirana  
 Josep Casadellà i Turon  
 Josep Comajoan  
 Josep Hernández Solà  
 Josep Lluís Garcia  
 Josep Mffi Marqués Álamo  
 Josep Manuel Toledano  
 Josep Ribas  
 Josep Rost Bagudanch  
 Josep Saldaña Cavallé  
 Joves Esquerra Verda  
 Juan Aguilera Maldonado  
 Juan Antonio Cordero  
 Juan C Rodriguez L  
 Juan Carlos Gomez Sanchez

Juana Giménez Barón  
Juanjo Bernabeu  
Juanmi C.  
Juanra Clínic  
Judit Cartex  
Júlia Brosa  
Júlia Crusat Martorell  
Júlia Lluch Cirera  
Julio Arruga  
Kif  
Kike Salvador  
Kyrill Pawlowsky  
La Sirga, Llibreria en moviment  
LaAnaIn  
Laia  
Laia Azcona Saumell  
Lasse Loepfe  
Laura Claver  
Laura Rubio Pérez / Lúdia Pujol  
Leandre Romeu  
Lúdia Serrat Terés  
Lluc i Silvia  
Lluís Bagan  
Lluís Bosch i Galter  
Lluís Galter  
Lluís Gerard Civit  
Lluís Olivé Bulbena  
Lluís Rost i Díaz  
Lluís Soler  
Lola  
Londel  
LordGaskas  
Lorena Crespo  
Luis Benavent  
Luis Dueñas  
Luis Laguna Estaún  
Luisa Trueba Mira  
LuMar  
Lvis  
Lydia Gil  
M.Reguant  
M Carmen Saez  
M. Jesús Gómez  
M. Manyosa Masip  
M.Martínez Maimó  
Mffi Carmen Nicás Fiances  
Mffi José Lecha  
Macià

Magota  
Mai Alsina  
Manel Ferran  
Manoli Simón Lara  
Manu\_Reus  
Manuel Barceló Serrano  
Manuel Carvajal Guerrero  
Manuel Haj-Saleh Ramírez  
Manuel Juan Barberà Bernal  
Manuel López Meseguer  
Manuel Ruiz  
Marc Fargas  
Marc Faustino i Vidal  
Marc Ferri Ramírez  
Marc Font  
Marc Garcia  
Marc Gómez Ortonobes  
Marc Ibhug  
Marc Lascorz i Florit  
Marc Peguera  
Marc Puig Pasarrius  
Marc Puigüelo Viñado  
Marc Ramírez Dalmau  
Marc Sallés  
Marçal Capdevila i Cortada  
Marcel·la Güell  
Marcos Garcia Ruiz  
Mari Paz L.  
Mari Vargas  
Maria  
Maria Ángeles López  
Maria Moreno  
Maria Roda Moruno  
Maria Soler Besumbes  
Mariab  
Mariangeles López  
Marina Masclans Galimany  
Marina SB  
Mariona  
Marisol Soto Romero  
Marisol Veres  
Marta Mayoral Roca  
Marta Mejias  
Marta Rodrigo  
Marta Viader  
Martí C. i Clara V.  
Martí Colominas Gener  
Martí Llagostera



Martí López	Ntxeo
Martí Torrents Lapuerta	Núria Borrull
Massagranç	Núria campabadal Turmo
Matías Moreno	Núria P.
Matthieu Perrelle	Núria Puigbó
Max Akers Simões	Núria Queralto
Mediterranean Hostel Barcelona	Núria Vidal de Llobatera
Mercè Baiges Blanco	Nzungu
Mercè Delgado Belmonte	O Rafinha do mundo
Mercè Marsal i Puig	Ojosquelefan
Meri Gil	Oriol Andrés Gallart
Meritxell i Agustí	Oriol chertó solé
Miguel Angel Encuentra Acubierre	Oriol Méndez
Miguel García (@15Mmikel)	Oriol Mondéjar
Miguel Santolaria	Oriol Rigola Díaz
Mikel Ogueta	Oriol Vallès Codina
Mingo Castellnou	Oscar
Miquel Àngel Claveria	Òscar Gargallo
Miquel Nadal Vela	Oscar GM
Miquel Vallmitjana	Oscar i Lourdes
Miquel y Sylviane	Oscar Martos
Mireia Amigó Rodrigo	Oscar Pàmies
Mireia Ros i Marta Roda	Oscar Paytuvi
Mireia V. U.	Pablo Azpilicueta
Miriam Nogueras	Pablo Bonat
Mita Oliver	Pablo Peralta de Andrés
MJ Fernandez de Sanmamed	Paco González (iaioflautas)
Mònica Elias Papió	Paco Priego
Mónica Lanza Barrena	Paloma Azpilicueta
Monica Perez	Paqui Urbano Mármol
Monica Sanchez	Partisano.cat
Monts&Lluís	Pau Diaz
Montse Ballesteros	Pau Frechiné
Montse Escribano	Pau Llop
Montse Freixes	Pau Martí Tarruell
Montse Santolino	Pau Planelles Oliva
Montserrat Juve “poranea”	Pauline Ratzé
Montserrat gs	Paumu
Montserrat Vivó i Parellada	Pedro Gómez López
MX.G.Fontela	Pedro Mendez
Nachete	Penyi
Nakh Fernández Capel	Pep Aced
Natalia Jojart	Pep Bisquert
Nene Coca	Pep Caballé
Néstor Bogajo	Pep Martí
Neus Sanchis i Montiel	Pepe Castelltort
Nila Nielsen	Pepe Pardo
Noelia Olmedo Cubí	Pere Anton Bertran Rosell

Pere Caparrós  
Pere Dot  
Pere Freixa  
Pere Losantos Viñolas  
Pessicdesal  
Pirates de Catalunya - PIRATA.CAT  
Pol Ferre i Samon  
Querolus  
Queta Vidal  
Quim Duran  
Rafael Llanas  
Ramir Calvo i Cubedo  
Ramon Bellmàs Sanz  
Ramon Mallafré Gispert  
Ramon Montesinos Busquets  
Ramon Pedro Castellà  
Ramon Salvat-Reus  
Ramon Serna  
Ramón Soriano  
Raquel La Fura  
Raquel Lamelo Varela  
Raquel Mancera Francoso  
Raquel Mena Garcia  
Rauriuka Margalef  
Revolta Global - Esquerra Anticapitalista  
Ricard Badosa i Ciuró  
Ricard Redo  
Ricard Ribas martín  
Ricard Roma  
Ricardo Santiago  
Rickchard  
Roberto Raso Boluda  
Roger Adam  
Roger Angela  
Roger Castillo i Bosch  
Roger Catalán  
Roger de Castro Garcia  
Roger Estivill Cós  
Roger Manau Flotats  
Roger Tarragó Perelló  
Rosa Sevillano  
Rosa, Alex i Guti  
Roser Marquet Palomer  
Rubén Rodríguez  
Rubén Sánchez Pleguezuelos  
Samir y Juana  
Santi Solé  
Santiago Estopà  
Sara Ferrer  
Sara Montesinos  
Sara Ortiz Medina  
Sebastian Tejada Garcia  
Sebastián Vignoli Carradori  
Sedoca  
Seguí Jover  
Sergi Morella  
Sergi Sánchez  
Sílvia Gallego  
Sílvia Galup i Russinés  
Sílvia H  
Sílvia Martínez  
Sisco Garcia  
Sònia Bagudanch  
Sonia HA  
Sònia Mataró  
Sonia Tierz  
Sote  
Ssoi Ramon  
Supermanué  
Susanna  
Susanna Climent  
Synkratos  
T.Agustí  
Tamara Lezcano  
Tecla Martorell Salvat  
Tensi Romero  
Tentetieso  
Teresa Català  
Teresa Subirà i Alvarez  
Thalis Mirakian  
Thomas Zannoni  
Tino Osuna Gómez  
Tom Clarke  
Toni Artal Gracia  
Toni Catalán (el pasmao)  
Toni Cerdà Riudavets  
Toni Llorente Mirandes  
Toni Mantis Aragiús  
Toni Perabá  
Tono Rocamora  
Trèvol-cdh  
Txongoku@gmail.com (Nafarroa)  
Uri Geller  
V.G. Ssalas  
Vicent Joan  
Vicente Bitrián

Víctor Alonso Berbel  
 Víctor Dalmau Lloret  
 Víctor López Ferrando  
 Víctor Pàmies i Riudor  
 Victor Rodriguez Infantes/Luis Rodriguez  
 Gonzalez  
 Vincent Hoffman  
 Violeta Camarasa  
 Wanted  
 X.net  
 Xapo  
 Xavi Artal Vei de Noubarris  
 Xavi Cassà i Tarrés  
 Xavi Cervera Buisan  
 Xavi Martí  
 Xavi Mezquíriz  
 Xavi R.V.  
 Xavi Ruiz  
 Xavier Ramírez Asencio  
 Xavier S. D.  
 Xavier Vendrell Villafruela  
 Xènia Illas i Linares  
 Xhinaski  
 Xixo  
 Y. Benavente  
 Zeranonim  
 Zorion Arrizabalaga  
 Zuri

### Mecenes d'Investigació

Abel Tarridas  
 Adela  
 Angelmiguel  
 Apudepa  
 Ariadna Cotén  
 Compromís per Cerdanyola  
 Gonzalo Duran Díaz  
 Helena Tatay  
 Jesus Garcia  
 Nakh Fernández  
 Nila Nielsen  
 Marc Peguera  
 Pauline Ratzé  
 Ramon Salvat Guarque  
 Ramon Serna

Associació Catalana per la Defensa de la Sanitat Pública (ACDSP), membre de la Federació de Asociaciones para la Defensa de la Sanidad Pública (FADSP)  
acdefensasp@gmail.com /  
<http://gestiodelasalut.blogspot.com.es>

<http://www.catactsiac.cat>

<http://pirata.cat/>

Badalona Indignada  
<http://www.acampadabdn.org>

CGT Sanitat Terrassa

[www.ccoo.cat](http://www.ccoo.cat)



[assemblealescorts.wordpress.com](http://assemblealescorts.wordpress.com)

Edurne & Enrique

Fermin Zibiraiain



Joves d'Esquerra Verda  
C/ Armengol, 2-8, 08003 Barcelona  
93 310 58 50



**revolta global**  
esquerra  
anticapitalista

[revoltaglobal.cat](http://revoltaglobal.cat)  
Twitter: [@revoltaglobal](https://twitter.com/revoltaglobal)  
<https://www.facebook.com/revoltaglobal>



**ICV**

Ctra. Barcelona, 5 1r  
Girona Tel. 972214466

[girona@iniciativa.cat](mailto:girona@iniciativa.cat)  
<http://www.facebook.com/icvgirona>  
<https://twitter.com/ICVcomarquesgi>  
<http://girona.iniciativa.cat>



[www.cup.cat](http://www.cup.cat)

# Partisano.cat

Acció antifeixista, Països Catalans

Servicios Jurídicos  
Verdún

Passeig Verdún, núm. 12, 1er 1a  
08016 Barcelona · 933 537 294  
[jaznar@asesoria-verdun.com](mailto:jaznar@asesoria-verdun.com)  
[www.negligenciasyaccidentes.com](http://www.negligenciasyaccidentes.com)



dempeus per la salut pública

[dempeusperlasalut.wordpress.com](http://dempeusperlasalut.wordpress.com)



cafè de les delícies

Rambla del Raval, 47  
08001 Barcelona  
Tel.: 934 415 714

# Synkratos

DESCOBREIX LA INFORMACIÓ

[www.synkratos.com](http://www.synkratos.com)

# Índex onomàstic

@BartomeuC 50  
@elhacedor 222  
@okokitsme 222

## A

Abelló, Josep 68, 74, 175  
Afuera, Marta 135  
Albiol 143  
Aldea Casajuana, Enrique 197  
Alemany, Salvador 252, 253, 254, 257, 258  
Álvarez, Helena 263, 306  
Amat, Jaume 188  
Amor, Xavier 196  
Antentas, Josep Maria 10, 325  
Aragonès, Carme 173, 190, 196, 198, 199, 200  
Armenteros, Marcos 220, 221  
Aznar, José 163, 166, 167, 203, 213, 222  
Aznar, José María 131, 253

## B

Bagó, Ramon 7, 40, 43, 44, 50, 62, 65, 66, 68, 69, 72, 74, 75, 76, 79, 80, 81, 82, 84, 92, 93, 101, 104, 109, 113, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 129, 135, 136, 139, 140, 141, 142, 145, 159, 160, 162, 190, 206, 225, 226, 227, 236, 260, 278, 293  
Barbarà, Toni 99, 145, 210  
Belenes, Raimon 117, 118, 123, 260, 277  
Birulés, Anna 131  
Boix Palop, Andrés 10, 217, 218, 329, 332  
Bravo, David 222

## C

Cabasés i Piqué, Àngels 247, 248  
Cabayol, Pep 209

Calatrava, Santiago 117  
Callol, Josep 156  
Camarasa, Violeta 216  
Camps, Francsico 258  
Candini, Montserrat 53, 79, 96, 130, 136, 219, 220  
Canela, Joan 217  
Capdevila, Carles 138  
Capdevila, Carme 188, 235  
Casadellà, Josep 209  
Casanovas, Joaquim 47  
Casas, Joan B. 260  
Castedo, Antía 98, 140, 296  
Castellano, Bartomeu 73, 289  
Castells, Àngels Martínez 13, 72, 210, 227, 263  
Catalán, Víctor 53, 297  
Codina, Romà 53, 96  
Colau, Ada 139, 317  
Colom, Agustí 15, 175, 177, 178, 179, 181, 186, 188, 261  
Colomer, Jordi 111, 123  
Colom, Joan 174  
Collazos, Carles 210  
Conill, Xavier 32, 35, 41, 43, 44, 50, 51, 148, 172  
Constans, Núria 32, 79, 119, 128, 149, 162, 191, 196, 197, 198, 199  
Cornet, Joan 68  
Corredó, Manel 116  
Crespo, Xavier 8, 47, 53, 79, 173, 175, 177, 178, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 197, 198, 199, 200, 201, 255, 274, 278, 320  
Cruells, Mercè 118  
Cuervo, José Ignacio 118  
Chicano, Dani 216

**D**

Delgado, Manuel 223  
de Vehí, Montserrat 174  
Dole, Bob 78  
Domingo, José 246, 248

**E**

Esperalba, Joaquim 118, 120  
Eugènia Bieto, Maria 253, 254

**F**

Farré Fidalgo, Sònia 10, 315  
Fauria, Robert 72  
Fernández Terricabras, Alberto 130, 131,  
132, 133, 134, 255  
Floriach, Paquitona 121  
Forcades, Teresa 11, 209, 317

**G**

Galves, Jordi 223  
Garcia, Begonya 272, 273, 274, 275  
Garrido, Toni 101  
Geli, Marina 201  
Genescà, Enric 175  
Gispert, Núria de 185  
Godó, Javier 279  
Gomis, Teresa 287, 288  
González Virós, Itziar 299  
Gordillo, Saül 79  
Gual, Jordi 254, 256, 257  
Güell, Oriol 100, 140, 141, 181, 270, 271,  
296  
Gutiérrez, Ricard 118

**H**

Herrera, Joan 185, 187  
Homs, Francesc 144, 201, 276, 296

**I**

Iniesta, Ferran 223

**J**

Jiménez Villarejo, Carlos 10, 217, 305, 329  
Juhé, Josep Maria 41, 42, 45, 46, 47, 49,  
50, 53, 79, 136

**K**

Khazan, Olga 216

**L**

Lobato, Miquel 148  
Llorens, Joaquim 117

**M**

Manté, Carles 51, 92, 94, 95, 96, 113, 114,  
129, 130, 154, 158, 159, 160, 161, 162,  
205, 215, 222, 226, 227, 234, 235, 277,  
293, 296, 297, 307, 320, 334  
Maria, Francesc José 104, 143, 159, 160,  
162  
Marigó, Josep 52, 53, 55, 191, 297  
Martínez Diaz, José 209  
Martínez, Silvia 165, 167  
Mas, Artur 3, 8, 19, 66, 70, 71, 147, 149,  
151, 166, 169, 206, 208, 215, 237, 252,  
253, 254, 255, 256, 259, 279, 296, 316  
Mas, Manel 107, 116, 119, 120, 121, 122  
Milian, Xavier 73, 289  
Millán Gisbert, Maria 215  
Miller, Arthur 151  
Mourinho 56  
Moya, Chris 219

**N**

Nadal, Joaquim 201  
Nixon, Richard 78, 79  
Nuevo, Pedro 131, 254, 255  
Núñez, Albert 82

**O**

Olano Garcia, Ángeles 246, 248  
Oliva, Guadalupe 173, 175, 191, 192, 193,  
194, 197, 199  
Ortiz, Joan 132, 134  
Ortiz, Laia 246  
Orwell, George 220, 318

**P**

Parrot, Marc 27  
Pedrós, Alexandre 175  
Pellicer, Carles 286, 287, 294, 296  
Pi i Noya, Daniel 245, 248  
Pla, Ramon 120  
Pons, Enric 10, 315  
Prat, Josep 92, 94, 95, 150, 157, 158, 159,  
160, 162, 226, 286, 287, 288, 290, 292,  
293, 295, 307, 320



Puigcercós, Joan 82

Puig, Felip 136

Pujol, Jordi 59, 65, 66, 76, 120, 256

## Q

Quintà, Alfons 157, 216, 289, 292, 293, 295

Quintana, Esther 168, 226, 278

## R

Rajoy, Mariano 90, 116, 259

Ramentol, Jordi 259

Rato, Rodrigo 208

Ridao, Joan 74, 173, 236

Rius i Pey, Eduard 75, 260

Rius, Xavier 193, 194, 197

Rodríguez Rivas, Manuel 197

Ros, Jacint 174

Ruiz, Boi 14, 15, 53, 83, 157, 163, 165, 226, 227, 234, 289, 290

## S

Sánchez, Lorena 219, 220

Sánchez Piñol, Albert 223

Sandiumenge, Lali 218, 220

Santacreu, Josep 258

Sena, Ernest 175

Serna, Ramon 59, 60, 99, 101, 103, 138, 254, 306

Serra, Jordi 144

Serrallonga 7, 70, 71

Strubell, Toni 208, 252

Sucarrats, Feliu 157

Sumarroca, Carles 82, 259

## T

Teniente, Josep Maria 116

Torner i Roca, Miquel 104, 105, 107, 112, 115, 119, 120, 121, 124

Torres, Diego 67, 253

Triadú, Joaquim 256, 257

Trias, Josep 46, 47, 53, 163, 165, 166

Trias, Xavier 72, 120, 123, 156

Turull, Jordi 8, 144, 172, 175, 178, 187, 201

## U

Urdangarin, Iñaki 67, 253, 258

## V

Valverde, Clara 305, 306

Vallribera, Pere 191

Vendrell, Josep 83, 235

Vera, Carlos 210

Veray, Concepció 148

Via, Josep Maria 19, 82, 96, 153, 154, 156, 158, 159, 179, 191, 203, 205, 207, 208, 210, 214, 216, 219, 220, 228, 249, 325

Vidal, David 9, 72, 73, 94, 113, 208, 227, 285, 289, 293

Vilanova, Tito 56

Vivas, Esther 10, 317, 325

Vives, Xavier 257, 258

## W

Washington Post 30, 50, 78, 79, 91, 216, 217, 319

## Z

Zapatero 56

Ziegler, Ron 78

El 23 d'octubre de 2012 els editors de la revista cafèamblllet van ser condemnats a pagar un multa de 10.000€ per haver «danyat l'honor» de Josep Maria Via, un assessor del president Artur Mas. La sentència conclouia que el vídeo sobre l'opacitat al sistema sanitari fet per cafèamblllet —titulat «*El major robatori de la història de Catalunya*»— lesionava el «dret a l'honor» de l'assessor de Mas.

La condemna va posar la revista i els seus dos editors —la Marta i l'Albano— prop del tancament i la ruïna econòmica. Quan el veredictes es va fer públic milers de persones arreu del món van reaccionar i es van oferir a ajudar a pagar la multa per evitar el tancament de la revista. Però la Marta i l'Albano tenien uns altres plans: «Fer una col·lecta per pagar la multa és un acte de defensa quan el que cal és passar a l'atac». Així, van proposar una col·lecta, no per pagar la multa, sinó per tenir els diners necessaris per editar un llibre on s'expliqués amb tot detall l'escandalós i opac funcionament del sistema sanitari. En només 12 hores centenars de persones van finançar el llibre.

Sis mesos després de la condemna, el llibre està acabat. El teniu a les mans. Sis mesos més tard, la major part de les persones que es citaven al vídeo estan imputades i sent investigades per la justícia. A la sortida del judici ho van deixar clar: «Ens poden posar les multes que vulguin, però no callarem. Per cada vídeo que ens facin retirar, en penjarem deu. Explicarem a tothom i amb tots els mitjans al nostre abast tot el que hem descobert». Aquest llibre respon a aquesta convicció. Si el vídeo de 20 minuts que la Marta i l'Albano van penjar a Youtube no va agradar gens als responsables sanitaris, les 352 planes d'aquest llibre els faran patir. I el millor de tot: els seus lectors gaudiran moltíssim.

**«Vaig veure el vídeo poc després que el pengessin a la xarxa i vaig quedar impressionada per la seriositat en la recerca i per la valentia i la pedagogia en la presentació. Quin model de sanitat i quin model de país volem? Aquesta és la pregunta subjacent del llibre que teniu a les mans.»** *Teresa Forcadès*

**«CAFÈAMBLLLET va descobrir que el sistema sanitari s'havia convertit en una xarxa de relacions que es beneficiava de tenir contactes amb els polítics que ocupen el poder. És totalment inacceptable castigar la seva investigació. És un dret i una obligació informar sobre casos de corrupció.»** *Reporters Sense Fronteres*

**«Aquest al·legat sobre la corrupció arriba en un moment molt delicat per al Govern d'Artur Mas.»** *Olga Khazan · The Washington Post*

**«El crowdfunding de CAFÈAMBLLLET va començar amb un ritme brutal. Ha estat espectacular. Es demostra com el poder de la gent, del poble, pot arribar a treure a la llum temes delicats que poques editorials s'atreverien a publicar.»** *Verkami.com*



[www.onsonelsmeusdiners.wordpress.com](http://www.onsonelsmeusdiners.wordpress.com)

[www.cafeamblllet.com](http://www.cafeamblllet.com) · [noupaper@gmail.com](mailto:noupaper@gmail.com)  
[@\\_cafeamblllet](https://www.facebook.com/revistacafeamblllet) · [www.facebook.com/revistacafeamblllet](https://www.facebook.com/revistacafeamblllet)  
Per comentar el llibre: #OnSónElsMeusDiners